İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü

Tursun Fakih

GAZAVAT-NAME

(Dil Özellikleri-Metin-Sözlük)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Fırat Üniversitesi
Merkez Kütüphanesi
0068511
255.07.02.03.00.00/08/0068511
TD YL/120

Hazırlıyan : Hatice ŞAHİN

Tez Danışmanı : Doç.Dr.Osman Nedim TUNA

Malatya-1989

Kütüphane
Demirbaş No: 97.857

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne

İşbu çalışma,jürimiz tarafından Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Ana Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan : .....

Üye : .....

Üye : .....

Onay :

Yukarıda imzaların,adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

...../...../1989

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ 1
Kısaltmalar 4
GİRİŞ 5
D İ L Ö Z E L L İ K L E R İ
İMLA 10
Ünlülerin Yazılışı 10
a 10
e 12
ı 13
i 15
o 17
ö 17
u 18
ü 19
Ünsüzlerin Yazılışı 21
b 21
p 21
k 23
g 24
t 25
ç 27
s 28
n 29
Eklerin Yazılışı 30
Tamlamaların Yazılışı 33
FONETİK 34
Ünlüler 34
Uzun Ünlüler 34
Uyumlar 35
Damak Uyumu 35

Dudak Uyumu 36
Ünsüzler 41
Ünsüz Uyumu 41
Fonetik Hadiseler 41
Ötümlüleşme 41
Ötümsüzleşme veya ötümsüzlüğü koruma 43
Sızıcılaşma 44
Süreksizleşme 45
Erime 45
Dudaklılaşma 45
Düşme 45
Ünlü düşmesi 45
Ünsüz düşmesi 45
Türeme 46
Ünlü türemesi 46
Ünsüz türemesi 46
İkizleşme 46
Tekleşme 46
Hece Tekleşmesi 46
Geçişme 47
Birleşme 47
Ünsüz Kaynaşması 47
Hece düşmesi 47
Ulanma 48
Göçüşme 48
Nöbetleşe Kullanma 48
Ödünçleme 48
MORFOLOJİ 50
Ekler 50
Çekim Ekleri 50
İsim Çekim Ekleri 50

Çokluk Ekleri 50
İyelik Ekleri 50
Hal Ekleri 50
Fiil Çekimi 52
Zaman Ekleri 52
Kipler 56
Yapım Ekleri 60
İsimden isim türeten ekler 60
İsimden Fiil türeten ekler 61
Fiilden isim türeten ekler 62
Fiilimsiler 62
Mastarlar 63
Partisipler 63
Gerundiumlar 64
Fiilden Fiil türeten ekler 66
Çatı Ekleri 66
Fiilden fiil türeten diğer ekler 68
KELİME GRUPLARI 69
Zamirler 69
Sıfatlar 71
Zarflar 72
Edatlar 74
Fiiller 76
SONUÇ 81
BİBLİYOGRAFYA 83
TRANSKRİPSİYONLU METİN 85
SÖZLÜK 293
ORJİNAL METNİN FOTOKOPİSİ .....

ÖNSÖZ

Oğuzların ilk yazı dili olan Eski Anadolu Türkçesi,bugün konuşmakta olduğumuz Türkiye Türkçesinin de kaynağı olması bakımından bizim için büyük bir değer taşır.

Devir üzerine sistemli olarak XIX.yy.dan bu yana yapılan çalışmalar sonucunda pek çok metin işlenmiş,devrin umumi dil kuralları tespit edilerek,gramerler yazılmıştır. İlerleyen dil çalışmaları , özellikle Yüksek Lisans ve Doktora tezleriyle bu devrin gramerine ışık tutmaya çalışmaktadır.

XIV. yy.,Eski Anadolu Türkçesinin dil özellikleri bakımından belirli bir kalıba girdiği bir devirdir.XIII. yy.a kıyasla çok daha verimli ve konuca zengin olan XIV.yüzyılın incelenmesi dilcilerin herzaman dikkatini çekmiştir.Tez konumuz bu düşünceden hareketle belirlenmiştir.

Bu çalışma Tursun Fakih'in Gazavat-nāmesinin tek nüshasına dayanılarak yapılmıştır.Aslında Eski Türk Edebiyatı sahasında gerekli olan çok nüshalı kritik çalışmalar dil çalışmalarında bize göre bir zorunluluk değildir.Hatta bu yol, yani birden fazla nüshanın karşılaştırılarak yeni bir metin kurma yoluna gidilmesi,belirli ölçülerde yanlış yönlendirmelere yol açabilmektedir.

çalışmamız şu bölümlerden oluşmaktadır:

GİRİŞ:Bu bölümde Tursun Fakih Gazavat-nāme'si ve Gazavat-nāme'ler hakkında elde olan bilgiler anlatılmıştır.

DİL ÖZELLİKLERİ:Üç ana bölümden oluşmaktadır.İmla bölümünde bütün ihtimal ve şekilleriyle ünlülerin, ünsüzlerin yazılışları verilmiş,ayrı yazılan ekler,bitişik yazılan kelimeler ve Farsça tamlamaların yazılışı gösterilmiştir.Fonetik kısmında ünlü ve ünsüz türleri,ünlü uyumları ve ünsüz uyumu ses hadiseleri incelenmiştir.Morfoloji bölümünde ise ilk olarak çekim ve yapım ekleri ardından kelime grupları işlenmiştir.Dil özelliklerinin sonuna tezin incelenmesinden çıkan sonuçlar "Sonuç" başlığı altında yazılmıştır.

SÖZLÜK:Metinde geçen Eski Anadolu Türkçesine özgü,bugün kullanılmayan veya az kullanılan ya da anlam değiştirmiş kelimeler ile deyimler alınmıştır.

BİBLİYOGRAFYA:Burada sadece bu çalışmada kullanılan eserler ile Tursun Fakih ve Gazavat-nâme'siyle ilgili eserlere yer verilmiştir.

METNİN TRANSKRİPSİYONU:2700 beyitten oluşan elimizdeki yazmanın transkripsiyonu verilmiştir.

Fonetikte büyük harfin archiphonemlerini ifade edebileceği düşüncesiyle(örnek olarak A=a,e ; T=t,d gibi) devamlı küçük harf kullanılmıştır.

ORJİNAL METNİN FOTOKOPİSİ:Dil özelliklerinin ve transkripsiyonlu metnin kontrol edilebilmesi için en sona eklenmiştir.

Türk Dili çalışmalarında ufak da olsa bir katkısı ola biliceğini umduğumuz bu çalışmamızda az ya da çok hataları-

mızın bulunabileceği muhakkaktır. Farkında olmadan yapılan bu hataların affedilmesini rica ediyorum.

Bu çalışmada bana danışmanlık ve rehberlik eden sayın hocam Doç. Dr. Osman Nedim Tuna'ya, çalışmam süresince benden yardım ve desteklerini eksik etmeyen Yar. Doç. Dr. Hasan Kavruk hocamıza, Dr. Gürer Gülsevin'e, Zeki Kaymaz'a, İsmali Doğan'a, Mehmet Terzi'ye ve nihayet tez boyunca sonsuz bir sabır ve hoşgörü göstererek düzeltme ve daktilo işlemlerinide yardımlarınıesirgemeyen eşim Ahmet Şahin'e teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Hatice Şahin

28.5.1989

KULLANILAN KISALTMALAR ve İŞARETLER

EAT	Eski Anadolu Türkçesi
( )	Parantez içindeki ses ihtiyaridir.
+	İsimle ilgi kurar
-	Fiille ilgi kurar.
A	a,e
I	ı,i
U	u,ü
T	t,d
V	Ünlü (Vokal)
K	Ünsüz (Konson)
/	Arkasına eklendiği ünsüzün, kök ünlüsünden sonra geldiğini anlatır.
≻	okun içi ilk şekli gösterir
~	veya anlamında
#	Harften önce ise kelime başı sesini,harften sonra ise kelime sonu sesini gösterir
+(y)A	İsimlere gelen a,e,ya,ye

GİRİŞ

Gazā savaş etmek anlamına gelen bir kelimedir.Daha sonraları bu kelime din düşmanlarıyla yapılan savaş yani cihad anlamında da kullanılmıştır.Bir tek savaşın anlatıldığı eserlere gazā-nāme,daha çok savaşın anlatıldığı eserlere ise gazavat-nāme adı verilir.

Bu eserlerde daha çok din büyüklerinin-genellikle Hz. Muhammed ve Hz. 'Ali'nin -İslam dini uğruna yaptıkları savaşlar anlatılır.Gazavat-nāme'lerde bunun yanında Osmanlı döneminde devlet büyüklerinin yapmış oldukları savaşlar da anlatılır.Bunlar II. Murad zamanına ait,Gazavāt-ı Sultan Murad, Fatih zamanına ait Tārih-i Ebu'l-Feth,Tārih-i Feth-i Kostantiniyye gibi eserlerdir.Bunlara II. Beyazıd,I.Selim zamanlarına ait olan gazavat-nameleri de katabiliriz*

Aslında konuları gereği tarihi birer eser gibi görülen gazavat-nameler tarih ve edebiyat alanlarından çok dil çalışmaları için önemli birer kaynaktır.Çünkü Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılan gazavat-nameler tercüme olmayıp telif eserlerdir ve o dönemin dil özelliklerini güzel bir biçimde yansıtmaktadırlar

---

*Levend A.Sırrı Gazavat-nameler ve Mihal Oğlu Ali Beyin Gazavat-nāmesi

Gazavat-namelerin yazılması mutlaka bir nedene dayanmaktadır.Herşeyden önce bu tip eserlerin yazılmasında dini inanç büyük bir etkendir.Bunun yanında Selçukluların son döneminde ve Osmanlıların ilk döneminde savaşçılara gereken morali takviye, bu inancı onların ruhunda taze tutması gibi bir amaç da Gazavat-nāmelerin Türk Edebiyatında böylesi bir yer almasının nedeni olabilir.Gazavat-nāmeler toplumun beğendiği,severek okuduğu ve dinlediği edebiyat türlerinden biri, dir.Yazarı belli olan ya da olmayan yazılı ve sözlü olarak hāla halk arasında yaşayan savaş hikayelerinin varlığı sanıyoruz bu düşüncemizi vurgular.

Elimizdeki eser Tursun Fakih'in XIV.yy.da yazılmış olan bir Gazavat-namesidir.Zaten Tursun Fakih'in Edebiyat Tarihlerinden ve diğer kaynaklardan anladığımız kadarıyla başka bir eseri yoktur.Ancak yine kaynaklardan öğrendiğimiz bir başka nokta da Gazavat-nāmeler konusunda en çok eser yazmış şairin Tursun Fakih olduğudur.Bunlar:

Kıssa-ı Mukaffa(Hz.Muhammedin Mukaffa adlı putla olan savaşı)

Gazavat-ı Emirü'l Mü'minin 'ali(Hz. Muhammedin Ebu Cehil ile güreş tutduğu savaş.

Muhammed Hanefi cengi gibi savaşlardır.

Bunun yanında bizim elimizdeki metinde bulunan;

Hz.Alinin kardeşi Ca'fer-i tayyar,Zeyd ve abdullah'ın Rum beyi Hörkul ile;

Seyyidü'l Mürselin ve Hatemü'n nebiyyin Hazretlerinin yine Rum beyi Pulas ile yaptıkları savaşlar da Tursun Fakih'in yazmış olduğu gazalardır.

Tursun Fakih'in edebi kişiliği ve hayatı hakkında edebiyat tarihlerinde yeterli bilgi bulamamaktayız.Ancak Sadettin Buluç'un X. Türk Dili Kurultayında Okunan Bilimsel Bildiriler adlı kaynakta da söylediği gibi Aşık Paşa-zade nin Tevarih-i Ali Osmani,Neşri'nin Kitab-ı Cihānnüması gibi eski tarih kaynaklarından öğrendiğimiz kadarıyla Tursun Fakih Osman Bey adına Karaca Hisar'da ilk cuma hutbesini okuyan ve aynı zamanda kadılık etmiş bir kişidir.

Taşköprü-zade'nin Şakayık-ı Nu'maniye'si ise Tursun Fakih'in Karamanlı büyük bir din bilgini,Osman Beyin bacanağı ve Şeyh Edebalı'nın damadı olduğunu söyler.

Yine bu kaynaklardan Tursun Fakih'in tefsir,hadis ve fıkıh ilimlerini şeyh Edebelidan öğrendiğini ,onun ölümünden sonra fetva işlerini yürüttüğünü de öğreniyoruz.

Tursun Fakih'in elimizde bulunan ve incelemeye çalıştığımız nüshası Malatya'da Bayram Karacağ'ın özel kitaplığından temin edilmiştir.Bunun dışında tespit edebildiğimiz diğer nüshalar şunlardır.

Fatih Millet Kütüphanesi Ali Emiri Bölümü Manzum No 1220

İstanbul Üniversite Kitaplığı No 311

Konya İzzet Koyunoğlu Kitaplığı:Buradaki nüsha bir gazavat-

name dergisinin içindedir.

Bu nüshaların yanında Ord. Prof. M.Fuad Köprülü Türk Edebiyatı Tarihi adlı eserinde özel kitaplığında bulunan Tursun Fakih'e ait bir gazavat-nāmeden bahsetmiş ancak hiç bir açıklamada bulunmamıştır.

Bizim elimizdeki nüsha harekesiz nesih bir yazıyla yazılmış başından bir kısmı eksik olan 2700 beyitlik bir Gazavat-namedir.Metnin aslı harekesiz olduğu halde okunmasında karışıklık ve zorluk çıkabilecek bazı kelimeler hareke ile yazılmıştır.Bu, bize harekesiz olmanın verdiği zorluğun yanında okumada büyük bir kolaylık sağlamıştır.

metnimizde dil sade,anlatım akıcı ve canlıdır.şair zaman zaman

meclise gelüŋ söze ḳulaḳ uruŋ 1410

işit imdi ol muḥammed muṣṭafā 2595

rāviler şöyle ḥikāyet eyledi 1736

gibi mısralarıyla okuyucunun dikkatini eserde tutmayı başarabilmiştir.

Bunun yanında bu eserde vezin düzensiz bir şekilde kimi zaman fa i la tün,fa i la tün ,fa i lün kimi zaman ise me fa i lün, me fa i lün fa i lün şeklinde dizilmiştir.Bunların dışında karışık vezinde bazı beyitler de mevcuttur

Metinde bulunan 2700 beyit genellikle birbiriyle kafiyeli olarak dizilmişlerdir. Sayısı son derece sınırlı olan

bir kaç beyitte kafiye uyumsuzluk gösterir.böyle uyumsuzluk gösteren beyitler metnin transkripsiyonunda dip not olarak verilmiştir.

DİL ÖZELLİKLERİ

İMLA

Elimizdeki metin harekesiz nesih yazıyla yazılımıştır.

1-Ünlülerin yazılışı :

a

Başta :

Bu ünlü metinde başta genellikle آ ve ا ile gösterilmiştir.Harekesiz bir metin olduğu halde bazı kelimeler harekeli yazılmış ve bu kelimelerde a sesi ـَ işareti ile de gösterilmiştir.

آ ile	ağladılar	آغلدیلر	1678
	aldılar	آلدیلر	2693
	arasına	آره سنه	916
	atdan	آتدن	2564
	atdılar	آتدیلر	1220
	ayaḳları	آیقلرین	1680
	azġunıdıŋuz	آزغونیدیکز	930
ا ile	açayum	اچایم	1228
	aḫşam(a)dek	اخشامدك	1967
	altundan	التوندن	1402
	anda	انده	1751
	andan	اندن	1751
	anlaruŋ	انلرك	1416
	arḳarudan	ارقردن	1564
	arḳasından	ارقاسندن	2330
ـَ ile	arzū	آرزو	2387

İçte:

a sesi içte ا ile gösterilmiştir.Harekeli kelimelerde bu sesi gösterebilmek için ـَ işareti kullanılmıştır.Bunun yanında çoğunlukla a sesini göstermek için herhangi bir işaret kullanılmamıştır.

ا ile	başına	باشنه	2662
	kanına	قانه	2697
	karalar	قرالر	1298
	var	وار	1538
	yanından	يانندن	1298
	yara yara	يارە يارە	2103
	yaşadı	ياشدي	1939
	yasak	ياساق	2306
ـَ ile	aşa	أَشا	2425
	harbeler	حَرْبَلَرْ	978
	muştuladı	مُشْتُولَدِى	2232
	saddak	صَدَّق	1494
	sayar	صَيَّر	115.
	yasadı	يَصَدِى	1531
	yavuk	يَاوُق	2283

Bunların yanında bir iki örnekte içte a sesini karşılamak üzere o işareti de kullanılmıştır.

arasına	اره سينه	916
turamayup	طُوره يوب	2313

1- işareti ile yazılan kelimelerin Türk Dili kaynaklı olup olmadıklarına bakmayarak örneklerimizde gösterdik.

Sonda:

ا ile	aŋa	انا	76
	baŋa	بکا	1538
	saŋa	سکا	1619
	taŋa	طکا	367
	yaŋa	یکا	2576
o ile	anda	انده	2338
	anlara	انلره	1715
	atına	آتنه	2333
	ayaġa	اياغه	478
	kapuda	قپوده	113
	oglana	اوغلانه	2327
	yanında	يننده	2083
آ ile	ava	آوآ	2341

Başta:

Bu ses başta genellikle ا işareti ile gösterilmiştir. Harekeli bazı kelimelerde de ـٰـ işareti ile gösterilmiştir.

ا ile	elinde	النده	1169
	elli	اللّی	435
	erenler	ارنلر	1880
	evine	اوینه	101
	eydür	ایدر	1501
	eylesün	ایلسون	2087

ـــ ile	er	اَرْ	1918
	evde	اُوْدَهْ	2364
	eyer	اِيَرْ	1209

İçte:

e sesi kelime içinde harekeli kelimelerdeki ـــ işaretinin dışında hiç bir işaretle gösterilmemiştir.

ـــ ile	benem	بَنَمْ	1757
	gel	گَلْ	186
	ķırbeler	قِرْبَهْ لَرْ	1264
	neler	نَلَرْ	29
	sen	سَنْ	129

İçte e sesinin hiç bir işaretle gösterilmediği örnek kelimeler şunlardır:

ağlaşuben	اغلشبن	1435
beş	بش	134
elinden	الندن	1945
eylediler	ايلديلر	1104
gelürler	گلورلر	898
söyler	سويلر	2423

Sonda:

ـــ ile	bize	بيزه	423
	eyle	ايله	618
	ķavmine	قومينه	993
	niçe	نجه	1756
	olurisa	اولوريسه	1410

I

Başta

Sadece ـــ ile yazılmıştır.

	ışlattı	اصلندي	1707
	ışıḳda	اشقده	492
	ışıḳlu	اشقلو	487

İçte:

ب ile	aldılar	آلديلر	1482
	ḳılıcını	قليجني	1561
	ḳılur	قيلور	2434
	olısar	اولبسر	2225
	şuçumızı	صچومزي	2644
	ṭaġına	طغبنه	1032
ـِ ile	ḳıl-	قِل	2093

ı sesinin harf veya hereke olmadan gösterildiği kelimeler şunlardır :

almaġıl	آلمغل	2431
ardınca	اردنجه	892
ḳılsun	قلسون	1485
ḳırḳ	قرق	2682
ṭaşından	طشندن	1049
yıḳar	يقار	2533

Sonda :

ى ile	buyurdı	بيوردي	994
	ḳaḳıdı	ققدي	2655
	ḳamusı	قموسي	401
	ḳıldı	قلدي	2694
	ṭutsaḳları	طوتسقلري	1090

i

Başta :

-ایـ ile	içi	ایچی	2541
	idüp	ایدوب	2543
	iki	ایکی	1015
	iledelüm	ایلدەلوم	660
	iletün	ایلتوك	812
	irişdi	ایرشدیی	661
	işi	ایشی	2356
	işitdi	ایشتدي	812
	itler	ایتلر	1642
ıle	imdi	امدي	5
	indürisser	اندوریسر	376
	işitdi	اشتدي	2416
	itdiler	اتديلر	2544

İçte :

i sesinin harf veya hareke olmadan kotorildiği teli-- neler gunlerdir.

bizi	بزي	2434
didi	ددي	1744
gelince	كلنجه	2158
gibi	كبي	2517
içine	ايچينه	2020
tim	تم	2433

1403	بلديلر	bildiler	ب ile
2150	دلين	dilin	
1744	ويردي	virdi	
393	ويرديلر	virüpdiler	

Sonda:

402	چرى	çeri	ى ile
1661	دوندى	döndi	
2545	دوكلى	dükeli	
490	الى	eli	
1904	سنى	seni	

2679	ايلدي	eyledi	ي ile
1288	كلدي	geldi	
2219	ايدي	idi	
984	قورقريدي	korkaridi	
2278	يدي	yedi	

i sesinin sonda herhangi bir harf veya hareke ile göste rilmediği örnek şudur:

991	دِد	didi

Başta, içte ve sonda(1)

2225	بِر	bir	ـِـ ile
2143	دِلكِ	dilegi	
2169	كَنْدِنِ	gendini	
2157	ايلَه	ile	
2660	اِيلِك	iliŋ	

1- ـِـ işareti ile gosterilen kelimelerin sayısı az oldugu için başta, sonda ve içte ayrıca gösterмedik.

2234	اِندی	indi
488	اِیشتسه	işıtse

o

Başta:

1286	اودلر	odıar
1464	اوغلنه	oğlına
807	اوقودی	oḳudı
2156	اوقتدی	oḳutdı
1816	اول	ol
1649	اون بیك	on biŋ

Içte:

2206	بوین	boyun
805	قولینه	ḳolına
991	قورقمق	ḳorḳmaŋ
992	یوقدور	yoḳdurur

o sesinin herhangi bir harf veya hareke ile gösterilme diği kelimeler şunlardır.

1137	طغرهدی	toğradı
1269	طلوم	tulum

ö

Başta:

1103	اودلری	ödleri
2620	اوکوت	ögüt
1464	اوکسوز	öksüz
529	اولمکی	ölmegi
1142	اولور	ölür
1634	اوپدی	öpdi

1895	الوم	ölüm	ile ـُو
941	ازکه	özge	

İçte:

2683	چوکدی	çökdi	ile و
548	دوکلدی	döküldi	
2190	کوچدیلر	göçdiler	
1601	کوکجك	gökçek	
2282	کوزتمك	gözetmek	

1648	بلرك	bölük	ile ـُو
1839	کچدی	göçdi	
475	کرینور	görinür	

u

Başta:

1135	اوغرهدی	uğradı	ile او
2623	اوردی	urdı	
1113	اور	urur	
1964	اوروشدیلر	uruşdılar	
2080	اوش	uş	

1926	اور	urur	ile ـُو

u sesinin herhangi bir harf veya hareke ile gösterilmediğine örnek şudur:

1138	اشدی	uşdı

İçte:

2636	طقوز	toḳuz	ile
2112	صندور	ṣandurur	
1288	صویه	ṣuya	

		yalnuz	1130 يالكوز
		yudurdu	2584 يودردى
	ile	ḳum	1110 قوم
		ṣavuldı	1175 صولدي

Sonda:

و	ile	aġlayu	1634 اغليو
		başlu	2627 باشلو
		ḳamu	2681 قمو
		ḳayu	2565 قيو
		ḳutlu	835 قوتلو
		ulu	1119 اولو
		yaraḳlu	986 يرقلو
وا	ile	aṣılu	461 اصلوا
		ḳamu	388 قموا
		ḳarşu	634 قرشوا
		ṣu	712 صوا

ü

Başta:

او	ile	üçi	1680 اوچى
		üç yüz	2661 اوچ يوز
		ün	1297 اون
		üstine	2585 اوستنه
		üşün	1149 اوشلر

Içte:

و	ile	sürüsine	1005 سوروسنه
		getüresin	2554 كتوره‌سين

	içüben	ایچوبن	2596
ـُـ ile	çünki	چُنکی	2019
	dürüşdi	دُرُشدي	1196
	sürür	سُرُور	76

Içte ü sesinin herhangi bir harf veya hareke ile gösterilmediği örnek kelimeler şunlardır:

degüldür	دگلدر	1290
eydür	ایدر	2553

Sonda:

و ile	deŋlü	دکلو	2649
	gendü	کندو	2701
	ilerü	ایلرو	2560
	ne deŋlü	ندکلو	1138
	sevgülü	سوکلو	381

II- Ünsüzlerin yazılışı:

b

Başta: b sesi başta ب ile gösterilmiştir.

barmağıyla	برمغیله	2054
başınuŋ	باشنك	2357
başların	بشلرین	2567
belürdi	بلوردی	2607
ben	بن	2665
bilesince	بیلدنجه	2685
bitdi	بتدی	2672
bugün	بکون	818
bunca	بونجه	2400

İçte: Bu ses kelime içinde de ب ile gösterilmiştir.

birbirine	بربرینه	1804
içüben	ایچوبن	2596
olubɔn	اولوبن	1800

Sonda: Türk Dili kaynaklı kelimelerde kelime sonunda b sesi bulunmaması kuralına uygun olarak elimizdeki metinde sonda b sesine ancak yabancı kaynaklı kelimelerde rastlıyoruz. Bunun yanında p ünsüzünün yazılışı bölümünde de belirteceğimiz gibi kelime sonunda p sesi genellikle ب ile gösterilmiştir.

kitāb	کتاب	2678
cevāb	جواب	2653

p

Başta: p sesi پ işareti ile gösterilmiştir. Bu sesle başlayan kelimelerin birçoğu yabancı kaynaklı kelimelerdir. Bunun yanında ≠b≯ p şeklindegörülen ve Türk Dili kaynak-

lı olan bir iki kelime p sesiyle başlar.

pāre	پاره	1953
peder	پدر	1923
pehlivān	پهلوان	2575
perverdigār	پروردگار	2566
pes	پس	2123
peyġamber	پیغمبر	2156
pür	پر	2691
pahā	پها	1819

İçte:Kelime içinde de p sesi پ işareti ile gösterilmiştir.

çapuk	چاپك	1890
depdi	دپدي	2067
depede	دپده	2053
ḳopdı	قوپدي	1990
öpelüm	اوپهلم	2666
sarpdur	صرپدر	1811
virüpdi	ويرپدي	2040
yapça	ياپچه	2143
yapraḳ	يپراق	1958

Sonda:Kelime sonunda p sesi genellikle ب harfiyle yazılmıştır.Bunun yanında bir iki örnekte sonda p sesinin پ harfiyle gösterildiği de görülmektedir.

ب ile	diyüp	ديوب	2591
	idüp	ايدوب	2140
	ḳaçup	قچوب	1114
	olup	اولوب	2128

	ölüp	اولب	1714
	şarp	صرب	1071
	varup	وارب	2163
پ ile	hep	هپ	1815
	ip	اپ	2279

ķ

Bu ses elimizdeki metinde düzenli olarak kalın ünlülü kelimelerde ق işareti ile ince ünlülü kelimelerde ise ك işareti ile gösterilmiştir. Kalın ünlülerle kullanılan ve ق işaretiyle gösterilen kelimelerde herhangi bir değişik durum olmadığı halde bu işaretle yazılan kelimelere örnek verebilmek amacıyla bu kelimelerden birkaçını aşağıda gösterdik.

Başta:

ق ile	ķalķdı	قلقدي	1616
	ķanı	قن	15
	ķanķı	قنقى	51
	ķaralar	قرالر	1099
	ķardeşiçün	قرده شيجون	1709
	ķılayum	قلايم	1106
	ķıydınuz	قيديكز	2025
	ķopdı	قپدى	1848

İçte:

ق ile	çıķdı	چقدى	1604
	ķorķudurmısız	قرقودرمیسز	1133
	yaraķlu	يراقلو	30
	yıķdı	يقدى	1122

Sonda:

ق ile	ḳılmaḳ	قلمق	1534
	ḳırḳ	قرق	1519
	ṣovıḳlıḳ	صوقلق	1848
	ṭabaḳ	طبق	1522
	ṭanuḳlıḳ	طنقلق	1545

k

Başta: İnce ünlülü kelimelerde kelime başındaki k ve g sesini ayırt etmemize yarayacak hiç bir işaret göremiyoruz. Her iki ses için de ك işareti kullanılmıştır.

ك ile	kesmeyelüm	كسميلم	2666
	kimde	كمده	1803
	kişi	كشى	2323
	köşesini	كوشه سنى	1985

İçte :

ك ile	bilekler	بلكلر	1994
	çekdiler	چكديلر	2315
	ikisinden	ايكسندن	2652

Sonda:

ك ile	çapuk	چاپك	1890
	gelicek	كليجك	2547
	idük	ايوك	2613
	tek	تك	2553

g

Başta :Yukarıda da söylediğimiz gibi g sesini gösterebilmek için k sesinde olduğu şekilde ك işareti kullanılmıştır. Ancak bu durum sadece ince ünlülü kelimelerde geçerlidir.

ک ile	geçürgil	1543	كچورگل
	geldi	1781	كلدي
	gendüyi	1022	كندويي
	gir	1540	كير

İçte:

ک ile	beglerini	1778	بكلريني
	ögdi	817	اوكدي
	yüregini	1012	يوره كيني

Sonda:

ك ile	beg	51	بك

ţ

ţ sesi ince ünlülü kelimelerde ت işareti ile gösterilmiştir. Ancak elimizdeki metinde bazı kelimeler kalın ünlülü olduğu halde ت işareti ile yazılmıştır.Bu şekilde yazılan kelimeleri ileride ayrıca göstereceğiz.

Başta:

İnce ünlülü kelimelerde

ت ile	tenler	584	تنلر

Kalın ünlülü kelimelerde

ت ile	tañrınun	2336	تكرينك
	tozlar	547	توزلر
ط ile	ţağda	2162	طغده
	ţañlarmısız	2172	طكلارمسز
	ţavarı	2671	طوارى
	ţoġdı	2236	طغدى
	ţoḳuz	2236	طقوز

Kalın ünlülü kelimelerde t sesi ط işareti ile gösterilmiştir. Bunun yanında yukarıda da belirttiğimiz gibi bir iki kelimede ünlüler ince sıradan olmasına rağmen kalın ünlülü kelimelerde olduğu gibi ط işareti ile gösterilmiştir.Bunun örneklerini yukarıda göstermeye çalıştık.

İçte:

İnce ünlülü kelimelerde

ت ile	işitdi	استدي	2051
	ögütler	اكتلر	1324
	segirtti	سكرتدي	2056
	üstünde	اوستنده	2326

Kalın ünlülü kelimelerde

ط ile	ṭoṭolu	طيطلو	356
ت ile	altun	التون	2170
	ḳatı	قتى	2613
	ḳatına	قتينه	2654
	ḳurtarasın	قورتاره سين	2624
	ṣatun	صتون	2214
	utan	اوتان	2207

Kalın ünlülü kelimelerde başta t sesini gösterebilmek için ط işareti kullanılırken yine kalın ünlülü kelimelerde içte ve sonda ط işaretinin kullanıldığını göremiyoruz. Yukarıda vermiş olduğumuz ṭoṭolu kelimesinde bir pekiştirme yapılmıştır. Türk Dilindeki pekiştirme kurallarını düşünecek olursak bu kelimede yer alan ikinci hecedeki t sesini de kelime başında kabul etmemiz gerektiği düşüncesindeyiz.

Sonda:

İnce ünlülü kelimelerde

ـت	ile	dört	دورت	2622
		git	گیت	2251

Kalın ünlülü kelimelerde

ـت		at	آت	466

ç

ç sesi kelime başında ve içinde چ işareti ile gösterilmiştir. Kelime sonunda ise genellikle چ işareti ile gösterilmiştir.

Başta:

چ	ile	çağırdı	چغردی	2046
		çardakda	چردقده	2161
		çek	چك	2208
		çıkar	چقار	2681
		çökdi	چوكدی	2683
		çözdiler	چوزديلر	2683

İçte:

چ	ile	açdı	آچدی	2150
		açmazam	آچمازم	2461
		çiçekler	چچكلر	2287
		göçdiler	گوچديلر	2192
		gökçek	گوكچك	1601
		içi	ايچی	2634
		içmedi	ايچمدی	2462
		niçe	نيچه	2120
		yapça	ياپچه	2143

Sonda:

ج ile aç آج 2697

s

Başta: Bu ses ince ünlülü kelimelerde س işareti ile, kalın ünlülü kelimelerde ise ص işareti ile gösterilmiştir.

İnce ünlülü kelimelerde :

س ile	sevgülü	سوكلو	38
	söylemeŋ	سويلمك	1266
	siŋek	سيكك	1342
	sürdi	سردى	7

Kalın ünlülü kelimelerde:

س ile	saŋa	سكا	11
ص ile	ṣaçayum	صچايم	1228
	ṣaldı	صلدى	805
	ṣarındı	صرندى	806
	ṣavuldı	صولدى	
	ṣığındılar	صغندىلر	1195
	su	صو	654

İçte:

İnce ünlülü kelimelerde

س ile	diriseŋ	دريسك	336
	göremezsin	كوره مزسين	1469
	virsün	ويرسون	131

Kalın ünlülü kelimelerde

س ile	inanası	اينانديسى	1695
	ıssı	اسى	654
	unutmasun	اونتمسون	1631
ص ile	aslanı	اصلنى	813
	assı	اصى	1619

	başdı	1147 بصدی
	kışşasın	985 قصصین

Sonda:

س ile	pes	1132 پس

ŋ

Bu ses ك ile gösterilmiştir.

İçte:

ك ile	deŋlü	1903 دكلو
	gendüŋi	2351 كندوكى
	göŋlini	2495 كوكلنى
	yarucaŋuz	1700 يارو جكز

Sonda:

ك ile	çaġıruŋ	1132 چاغرك
	baġlaŋ	1625 بغلك
	uruŋ	1735 او ك

EKLERIN YAZILIŞI

Bazı Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde birleşik yazılabileceği halde ayrı yazılmış olan eklere rastlanır. Eski Uygur imlasının devamı olan (1) bu tür yazılışlara metnimizde rastlanmaz. Ekler, kelimeye devamlı bitişik yazılır.

+ dAn	barmağından	برمغندن	724
	elümden	الومدن	1770
	her birinden	هربرندن	720
	ḳaçanlardan	قچنلردن	1196
	teninden	تنندن	794
+ dUr	işdedür	اشده در	645
	ḳorḳusındandur	قورقوسندندر	1219
	lāyıḳmıdur	لايقمدر	2527
	nedür	ندر	334
	şeyṭāndur	شيطاندر	561
	toptoludur	طوپطلودر	2204
+ idi	almışdı	آلمشدی	2044
	eylediydi	ايلديدی	2032
	gözetmekidi	كوزتمك ايدی	2292
	olmışdı	اولمشديكم	2160
+ lAr	gerçeklere	كرچكلره	338

1- M.Mansuroğlu Das Altosmanische Ph. TF. I Wiesbaden 1959

	gövdeler	گوودلر	584
	ḳanlara	قانلره	546
+lIk	günlük	گونلك	2048
	ḳaraŋuluḳ	قره گولق	2499
	ölmeklikde	اولمكلكده	1606
mI	bilmezmisin	بلمزمسن	2304
	degülmisin	دگلمسن	1092
	dīnmidür	دينمدور	1601
	lāyıḳmıdur	لايقمدر	2527
	verurmıyam	واررميم	1555
+ (n)Uŋ	atınuŋ	آتنك	2320
	kāfirüŋ	كافرك	2129
	ḳardaşımuŋ	قرداشمك	2110
	ḳızuŋ	قيزك	2512
	taŋrınuŋ	تكريلك	2336

BIRLEŞIK YAZILAN KELİMELER

I-Edat ve bağlar

daḫı	bizdaḫı	بيزدغى	2695
	sendaḫı	سندخى	192
(i)ken	ġāfiliken	غافليكن	1432
	gezeriken	گزرايكن	2296
	seyriderken	سيراجركن	2266

ile	benümle	2348 بنومیله
	kāfirile	2675 کافریله
	nefsile	2695 نفسیله
	raḥmetüñle	2701 رحمتکله
	senüñle	2527 سنکله
ise	gelürse	2546 کلورسه
	gerekse	2186 کرکسه
	girse	2071 کرسه
	ḳırdıñısa	2355 قیردیکسه
	olurısa	2079 اولوریسه
	varısa	2385 واریسه
ki	bahadırlarki	2101 بهادرلرکه
	dilediki	2557 دیلدیکی
	dirki	1986 دیرکه
	eydürki	2624 ایدرکه
	içünki	2648 ایچونکه

Tamlamaların Yazılışı

Ġazavat-namede bulunan Farsça tamlamalarda iki kelime arasında bazen hiç bir işaret kullanılmamıştır.

cām-ı zerden	جام زردن	1553
kān-ı seḫā	کان سخا	2231
māh -ı tābān	ماه تابان	2683
şāh-ı merdān	شاه مردان	2701

bazı tamlamalarda ise iki kelimeden birincisinin ardına eklenmiştir.

'ālem-i ma'nī	عالمی معنی	1736
gülzār-ı ma'nī	گلزاری معنی	1735
leşker-i islām	لشکری اسلام	1546

F O N E T İ K

ÜNLÜLER

UZUN ÜNLÜLER

Elimizdeki metinde uzun ünlülerin varlığını kesin olarak tesbit edemiyoruz.Çünkü bazı kelimeler metnin değişik yerlerinde değişik uzunlukta ve imlada yazılmıştır. Örneğin yavuz kelimesi bazen يوز bazen de ياوز şeklinde yazılmıştır.Bu durumda sözünü ettiğimiz kelimedeki a ünlüsünün uzun olup olmadığını tesbit etmemiz mümkün değildir.Metinde bu şekilde yazılan kelimelerin örneklerini çoğaltmamız mümkündür.Bu nedenledir ki metnimizde uzun ünlü vardır diyemiyoruz.

Bunun yanında Gazavat-name'de kelime sonunda vav'dan sonra okunmayan bir elif'in yazıldığı kelimeler de vardır.Bu kullanışın uzunluğa işaret edebileceğini söyleyebiliriz.

aşılu	اصلو	461
ḳamu	قصو	388
ḳarşu	قرشو	634
şu	صو	712

O.Nedim Tuna (1) bu kullanışa Orta Türkçenin bazı lehçelerinde,M.Mansuroğlu da (2) Eski Anadolu Türkçesinin bazı metinlerinde rastlandığını söylerler.

1- O.Nedim Tuna : Studies on Nahjul Faradis : A Methot for Turkic Historical Dialectology

2-M.Mansuroğlu :Das altosmanische Ph TF I Wiesbaden 1959

UYUMLAR

Damak Uyumu:Eski Türkçeden beri gelişmiş bir uyum olarak görülen damak uyumu,metnnimizde de görülür.

Kalın sıradan ünlülerde

olduķça	اولد قجه	1409
ortaŋuzda	اورتا كوزده	1289
tuyunca	طويدقجه	1881
yanar	يانار	373
yandılar	يندبلر	1969
yaşında	يشنده	1594

İnce sıradan ünlülerde

demür	دمور	1625
derenüŋ	دره نك	1934
ellerinde	اللرنده	1284
ölürdi	اولوردي	1974
sevgilüdür	سوكلودر	949
ürkdi	اوركدي	422

Uyumun bozulduğu durumlar

+lIĶ	körluġına	كورلوغنه	567

Dudak Uyumu:Eski Anadolu Türkçesinde genel olarak ünlüle| rin yuvarlaklaşması söz konusudur.Dudak uyumu, bugün bizim kullandığımız şekilde değil farklı bir özellik taşır.Bu dönemde bazı ekler her zaman düz, bazıları ise her zaman yuvarlak ünlülerle kullanılmıştır.Bunun yanında hem düz hem yuvarlak ünlüler ile kullanılan ekler de vardır.

Yuvarlak ünlülü ekler:

-AlUm	gidelüm	كيدەلم	2698
	iledelüm	ايلدەلوم	660
	kılalum	قيلدلوم	389
+dUr	artuḳdur	آرتقدر	2523
	gerekdür	كركدر	654
	nedür	ندر	652
	ṭaġıdur	طغدر	367

+(I)mUz :Bu ek metnimizde kimi zaman yuvarlak ünlülü kimi zaman da düz ünlülü görülmektedir.

aramuzda	ارامزده	2661
ilümüz	ايلومز	2666
arḳamızı	ارقامزى	2530

	cānumızı	جانومیزی	944
+(I)ŋUz	çeriŋüz	جریکز	604
	nebīŋüz	نبیکوز	593
	yılduzıŋuz	یلدوزیکز	933
+(n)Uŋ	kāfürüŋ	کافرك	1970
	kızuŋ	قیزك	2627
istisna	bunlarındur	بونلریلدر	127
	eriŋ	اریك	57
	muhammediŋ	محمدیك	2488
+lU	aġulu	آغولو	640
	başlu	باشلو	616
	giyimlü	کیملو	640
-sUn	dönsün	دنسون	586
	gelsün	کلسون	399
	virsün	ویرسون	651
+Um	adum	آدم	823
	bizüm	بزم	392

+(U)ŋ	emrüŋe	امروكا	335
	ḫālüŋ	حالك	842
	yüzüŋ	يوزك	394
-Ur	çoġalur	جوغلور	2538
	gelür	كلور	1973
	işidürsin	اشيدرسين	2379
-(y)Up	çığrışup	جغرشب	851
	girüp	كيرب	384
	ḳarşulayup	قرشولايب	106
	uruşup	اورمشوب	2535

Düz ünlülü ekler:

+CI	avcı	اوجي	2417
	gözciler	كوزجيلر	2388
	zindāncı	زندانجي	2633
-dI	didi	ديدي	230
	ḳıldı	قلدي	326
	ṭoldurdı	طولدوردي	227
-dIlAr	açdılar	آجديلر	2691
	buŋaldılar	بوڭلديلر	116

	geldiler	كلديلر	2684
	söylediler	سيلديلر	106
-gIl	içgil	ايچگل	2474
	ṣımaġıl	صيمغل	2552
	uymaġıl	اويمغل	2357
+(ṇ)I(n)+	evine	اوينه	2696
	yanında	يانده	2654
	yüzi	يوزي	348
+lIK	gölgelik	كولكه لك	84
	sulṭānlıġa	سلطانليغه	42
-mIş	girmişdi	كرمشدي	2536
	itmişdi	اتمشدي	2514
	ṭoġramış	طغرمش	2369
-sIn	binesin	بنه سين	766
	görmemişsin	كورمش سين	1275
+(y)I	anları	انلري	494
	beni	بني	231
	otı	اوتي	760

ü i düzleşmesi

diz- <düz- دیز

ö e düzleşmesi

çiz-<çez-<çöz- چیزلد 1886

ı u yuvarlaklaşması

yavuz <yabız یبوز 318

Tüm bu hadiselerin yanında bugün e'li şekillerini kullandığımız, metnimizde i'li şekliyle geçen bazı kelimeler vardır.Bu kelimeleri de çalışmamızda gösterme gereğini duyduk.

biz ; bez بیز 72

iy ; ey ای 367

yir ; yer یر 371

ÜNSÜZLER

ÜNSÜZ UYUMU

Elimizdeki metinde ünsüz uyumu görülmemektedir.Son sesi ötümsüz bir ünsüzle biten her kelime düzenli olarak ötümlü ünsüzle başlayan ek almıştır.

yetişdüŋ	يتشدك	10
itmişdi	اتمشدي	249
olmaḳdurur	اولمقدور	312
ḳılıçdan	قلجدن	582

FONETİK HADİSELER

ÖTÜMLÜLEŞME:

Başta ≠d < ≠t

İnce sıradan ünlülü kelimelerde

degül	دكل	2525
demürden	دمردن	2292
diŋle	دكله	2352
diri	دير	2368
dügenmedi	دوكنمدي	1868
düşmeye	دشمیه	2293
dürlü	درلو	2450

Kalın sıradan ünlülü kelimelerde

danışdılar	دانشدیلر	2408

dutayın	دوتايين	2534
dutduḳ	دوترق	2417
dutġun	دوتغون	2419

≠g < ≠k

E.A.Tde ≠k'ler genellikle ötümlüleşir.Bunun yanında bazı istisna kelimelerde ≠k sesi ötümsüz şekliyle kullanılır. ≠k kalın sıradan ünlülerle birlikte kullanıldığında sürekli ötümsüz şekliyle görülür.

İnce sıradan ünlülü kelimelerde

geliben	كليبن	24
gicelerde	كيجلرده	428
gönülden	كوكلدن	1
gününde	كوندنده	337

İçte d/ < t/

İnce sıradan ünlülü kelimelerde

işidür	ايشدر	1560
ögüdüm	اوكودم	1728

Kalın sıradan ünlülü kelimelerde

yaradanı	يارادنى	1609

g/ < k/

İnce sıradan ünlülü kelimelerde

incügine	انجوكينه	2414
didügün	ديدوكولك	2078

Kalın sıradan ünlülü kelimelerde

barmağına	برماغنه	719
varlığımuz	وارلغوموز	945
yarağın	يراغين	1458

ÖTÜMSÜZLEŞME ya da ÖTÜMSÜZLÜĞÜ KORUMA

Başta: ≠k : ≠k

İnce sıradan ünlülü kelimelerde

kim	كم	16
kimse	كمسه	748
kişidür	كيشيدر	38

Kalın sıradan ünlülü kelimelerde

ḳatı	قتى	2548
ḳarşusına	قوشوسينه	5
ḳoltuġıyla	قولتوغيله	828
ḳorḳmasunlar	قورقمسونلر	332

≠t : ≠t

ṭaġ	طاغ	2592
ṭavarı	طواري	2670
ṭoḳuz	طقوز	2635
ṭonları	طونلري	2669
ṭoyladı	طويلدي	2678
ṭurma	طورمه	2521

İçte VtV :VtV

İnce sıradan ünlülü kelimelerde

getürdi	كتوردي	1271
götürdiler	كوتوردیلر	1627
iletüŋ	ایلتوك	1629

Kalın sıradan ünlülü kelimelerde

atar	آتر	1729
yaturdılar	یتوردیلر	1627

SIZICILAŞMA

h̬/<k̬/

aḫşam	اخصامدك	1967
oḫşıyalum	اوخشیالم	2438
yoḫsa	یخسه	2394

#v <#b

var-<bar-	وار	78
vardı <bardı	واردی	141
vir-<bir<ber-	ویره	143

v/<b/

çavunı <çab	جاوني	2380
evine <eb	اوینه	95
sevindiler<sebin-	سویندیلر	2390

y/<d/

kayu <kadgu		2565
ödle<öyle	اویله	2605

SÜREKSİZLEŞME

š/ > ç/

çık- < taşık-	جق	251

ERİME

Ø ≪ G

saru	صرو	72
tatlu	طتلو	723
yaralu	يرالو	793

DUDAKLILAŞMA

V/ < g/

şovuk < şoğuk	صوﻭق	723

DÜŞME

Ünlü Düşmesi

Başta	oş emdi > şimdi	شمدي	233
	uş ol > şol	شول	389
İçte	oğulı > oğlı	اوغلي	635

Ünsüz Düşmesi

Başta - Ø < - y	ırak < yırak	ايرق	971
	ışık < yaşuk	اشطو	491
	incü < yinçü	انجو	760
- Ø < - b	ol- < bol-	اولدك	192

İçte Ø < l

getür-<keltür- گتورر 212

otur- < olturmak اوتوردیلر 1384

Ø < r

i-<er-

imiş <ermiş ایمش 662

Sonda Ø<b

su < sub صو 656

TÜREME

Ünlü Türemesi

Başta o türemesi

oruç <ruz اورج 1400

İçte ı türemesi

hayırlusı <hayr خیرلوسی 378

sabır <sabr صبر 735

Ünsüz Türemesi

yesir<esir یسیر 1109

İKİZLEŞME

İçte

aşşı اصّی 654

ışşı استّی 2659

TEKLEŞME

Hece Tekleşmesi

+dUr <<+UrUr

budur بدر 1460

çapukdur چابکدر 2276

GEÇİŞME

böyle <bu öyle — بويله — 2228

gendüzi <gendü özi — كندوزينه — 777

neyle- <ne eyle- — نيلدك — 2108

niçin <ne için — نچون — 139

BİRLEŞME

degül <dağ ol — دكل — 53

ḳanda ise <ḳanda erse — قنديسه — 672

seksen <sekiz on — سكسن — 1594

şimdi <uş imdi — شمدي — 233

şol <uş ol — شول — 599

yalıŋuz <yalıŋ öz — يالكوزه — 2402

ÜNSÜZ KAYNAŞMASI

aŋa <anga — اڭا — 2277

saŋa <senge — سڭا — 2277

HECE DÜŞMESİ

çıḳ- <taşık- — چيق — 251

el <elig — النبي — 3

ḳardaş <ḳarındaş — قرداش — 614

ṭatlu <ṭatığlığ — طتلو — 723

ULANMA

aġ eyle- <aḳ eyle-	آغ ايلمك	1891
azıġ ol- <azıḳ ol-	آزيغ اولسون	956
yaraġ it- <yaraḳ it-	يراغ اتمش	1859

GÖÇÜŞME

koyun <koyn <kony <koñ	قيون	1404

NÖBETLEŞE KULLANMA

barḳ ur- parılda-	برق اورر	68
balḳ ur- parılda-	بلق اوررلر	349

ÖDÜNÇLEME

yasaḳ <yasaġ	يساق	2305
yayaḳ <yayaġ	يايق	1013

MORFOLOJİ

EKLER

I- ÇEKİM EKLERİ

A- İsim çekimi

I-Çokluk eki +lAr

gökler	كوكلر	2117
kapuları	قپولري	996
koşunların	قوشونلرين	1648

2-İyelik ekleri

I. şahıs	teklik +(U)m	elümden	الدن	2624
		sözüm	سوزم	11
		yarum	يارم	2588
		yüregümi	يوره كمى	2569
	çokluk +(U)muz	aramuzda	ارامزده	2661
		ilümüz	ايلومز	2666
	istisna	arkamızı	ارقاميزى	2530
		cānumızı	جانوميزى	944
		kalanımuz	قلانيموز	2658
II. şahıs	teklik +(U)ŋ	babaŋ	باباك	2058
		cānuŋa	جانكه	2598
		yüzüŋi	يوزوكي	2632
	istisna	hüneriŋ	هنريك	2385
		iliŋ	ايلك	2666

	çokluk +(U)ŋUź	azıġıŋuz	آزيغيكز	1458
		ḳardaşlarıŋuz	قرداشلريكوز	1456
		ṭomarıŋuz	طوماريكز	1609
		ṣaġçaŋuz	صاغجه كز	1700
III. şahıs	teklik +(s)I(n)+	ardından	اردندن	7
		ḳarşusına	قرشوسينه	5
		leşkeri	لشكرى	2072
	çokluk +lArı	evleri	اولري	1472
		ḫatunları	خاتونلري	1471
		ḳapuları	قيولري	992

3-Hal ekleri

Nominative: Eksiz

Genetive +(n)Uŋ		anuŋ	آنوك	5
		cennetüŋ	جنتك	992
		oġlınuŋ	اوغلنك	2600
istisna		muḥammediŋ	محمدك	2489
Accuzative +(y)I		dülbendini	دلبنديلى	2
		geldügini	كلدوكنى	1027
		gördügüŋi	كوردوكوكى	516
	+Ø	etegin	اتكين	2535
		yarusın	يروسين	3
		yüzin	يوزين	615

Dative +(y)A	aŋa	اڭا	961
	göŋlüme	كوكلومه	630
	saŋa	سڭا	1468
Locative +dA	anda	انده	2356
	bunda	بوندە	2208
	burada	بوره ده	2198
	içinde	ايچنده	2611
	gövdesinde	كوده سنده	1008
Ablative +dAn	atdan	آتدن	2593
	ırakdan	ايراقدن	971
	ḳamudan	قمودن	287
Ekvative +çA	ardumca	اردمجه	15
	öŋince	اوكنجه	44
	yücece	يوجه جه	1604
Directive +rA,	ṭaşra	طشره	1843
+rU	arḳaru	ارقرو	1564
+ki	öŋdüŋki	اوكدنكى	1445

B-Fiil çekimi

I- Zaman ekleri

1-Anlatılan geçmiş zaman _mIş

I. şahıs	teklik -mışAm	gelmişem	كلمشم	2099
	çokluk - mışUz	getürmişüz	كتورمشوز	29
II. şahıs	teklik - mışsIn	görmemişsin	كورمهمش سين	1275
	çokluk - mışsIz	öldürmişsiz	اولدرمش سيز	1758
III. şahıs	teklik - mIş	géymiş	كيمش	22
		göndermiş		
		olmış	اولمش	34
	çokluk - mIşlAr	dutmışlar	دوتمشلر	2394
		getürmişler	كتورمشلر	15
		gizlemişler	كيزلمشلر	1284

Anlatılan geçmiş zamanın birleşik çekimi

elimizdeki metinde bu zamanın sadece hikaye birleşik çekimine rastlamaktayız.

hikaye	dönmişidi	دونمش ايدى	2335
	kılmışıdı	قلمش ايدى	2602

2- Görülen geçmiş zaman -d

1. şahıs	teklik	-dUm	didümkim	ددمكم	38
			işıedüm	اشلدم	185
			ḳorḳmadum	قرقمدم	60
	çokluk	-dUk	dutduḳ	دوتدق	2418
			geldük	كلدك	1682
			ḳılduk	قلدق	2418
	istisna		aldıḳ	آلديق	2417
II. şahıs	teklik	-dUŋ	irişdüŋ	ايرشدك	2613
			ḳaçduŋ		1711
			kılduŋ	قلدك	9
	çokluk	-dIŋUz	sürdiŋüz	سرديكز	231
			ṭuymadıŋuz	طويمادیكز	232
			uymadıŋuz	اويمادیكوز	232
III. şahıs	teklik	-dI	darlığandı	دارلغندي	2260
			döndi	دندی	1
			ıtmedi	اتمدی	1728
			viribidi	ويريبدی	32
	çokluk	-dIlAr	bağladılar	بغلديلر	1022
			dökdiler	دوكديلر	1017
			oturdılar	اوتوردیلر	893

Görülen geçmiş zamanın birleşik çekimi

Bu zamanda da birleşik çekimde işlek bir kullanım yok-tur. Metnimizde görülen geçmiş zamanın sadece şart birleşik çekimi yapılmıştır. Çekimi yapılan bu kelimelerin de sayısı oldukça azdır. Bu iki tane örnekten biri görülen geçmiş zamanın II. şahıs tekliğ ekine aykırılık göstermektedir.

şart _ sA kırdınısa قيرديكسه 2352
yalvardıysa يلوارديسه 2465

3-Şimdiki zaman:

Elimizde bulunan metinde şimdiki zamanın herhangi bir şahsının teklik veya çokluk biçiminde kurulmuş bir cümleye rastlayamadık. Bu yüzden şimdiki zaman çekimine ait örnekleri bu çalışmamızda veremiyoruz.

4-Gelecek zaman

Gelecek zaman çekiminde I. teklik ve çokluk, II. çokluk şahıslarının çekimine örnek kelime bulamadık. Ancak III. teklik şahısta bu zamanın çekimi oldukça sık görülür.

II. şahıs teklik -(y)IsAr bulısarsın بولسرسين 2156
kılısarsın قيلسرسين 2156

III. şahıs teklik-(y)A düşe دوشه 811

-(y)IsAr geliserdür كلسردر 2385
görmeyiserdür كورمسردر 1173
indüriser انذورسر 5

okısar اوقیسی 301

-(y)AsI varası واره سی 800

5-Geniş zaman -(V)r

I. şahıs teklik -(V)rAm giderem کیدرم 2057

soraram صورارم 1126

varuram وارورم 84

virürem ویرورم 1119

çokluk -(y)AvUz virevüz ویره وز 964

-(V)rUz görürüz کوره رز 996

ḳorḳaruz قورقاروز 1054

geleyüz 1393

ḳorḳaruz قورقاریز 1054

(V)rUK iletürük ایلتورو ق 2335

II. şahıs teklik -(V)rsIn bilürsin بلورسین 2586

çokluk:Geniş zamanın bu şahsında örnek kelime bulamadık.

III. şahıs teklik -(V)r çıkar چقار 2681

getürür کتورر 46

	toġar	طوغی	53
-A	gele	کلہ	2428
	ola	اولہ	2428
-(Y)rlAr	gelürler	کلورلر	1161
	ölürler	اولورلر	1161
	ururlar	اوررلر	1055

Geniş zamanın birleşik çekimi

hikaye	gideridi	کیدردی	7
	iderdi	ایدردی	8
	yıkardı		2323
rivayet	inanmazlarımış	اینامزلرایمش	2389
şart	dilerisen	دیلریسک	2644
	getürürsem	کتورورسم	2570
	öldürürsen	اولدورورسک	2433

II-Kipler

Dilek kipi

Metnimizde dilek kipi çekiminde oldukça az örnek bulabildik.+sA eki çoğunlukla birleşik zamanların şart çekiminde kullanılmıştır.Bu kipte I. teklik ve çokluk,II. çokluk şahıslarda örnek bulamadık.

II. şahıs	teklik	ölseŋ	اولسك	840
III. şahıs	teklik	dilese	دیلسه	1896
		girse	كرسه	2071
		ölse	اولسه	1599
	çokluk	irseler	ایرسه لر	1315

Emir kipi

II. şahıs	teklik -Ø	gel	كل	2556
		virme	ویرمه	10
		yarlıka	یرلقا	2700
		yüri	یورى	13
	-GIl[1]	bağışlağıl	باغشلغل	2644
		içgil	ایچكل	2475
		ṣımağıl	صیمغل	2553
	çokluk	bağlaŋ	بغلك	2582
		eyleŋ	ایلك	2652
		virüŋ	ویرك	2488

1 -GIl eki için O.F.Sertkaya, Oğuz Kağan Destanındaki bolsungul örneğine dayanarak bu ekin aslında bir ek değil pekiştirme için kullanılan bir edat olduğunu söyler.(I. Uluslararası Türk Dili Kongresi,TDK,Eylül 1988 Ankara)(tebliğ)

	alınuz	آلیکز	2450
	çalınuz	چالنکوز	2450
	çıkmanuz	چمکوز	1842
	girmeyinüz	کرمیکز	1723

İstek kipi

1. şahıs teklik -(y)Ayïn	dutayın	دوتایین	2534
	egleyeyin	اکلیه ین	2524
	yeteyin	یتایین	2534
-(y)AyIm	gideyüm	کیده یم	11
	yetüreyim	یتوره یم	2664
-(y)Am	varmıyam ben	وارمیم بن	818
çokluk -(y)AlUm	bilelüm	بیلهلوم	2411
	isteyelüm	استیلوم	1491
	olalum	اولالوم	1489
II. şahıs teklik-(y)Asın	getüresin	کتوره سین	2553
	gidesin	کیده سین	1476
	kılasın	قیلهسین	1998
çokluk -(y)AsIz	giresiz	کیره سز	2648
	kurtarasız	قورتاره سیز	2623
	viresiz	ویره سز	2651

III. şahıs	teklik-(y)A	bekleye	بكليه	2373
		gele	كله	2432
		olmaya	اولميه	2647
	çokluk-(y)lAr	gireler	كيرلر	72

İstek kipinin birleşik çekimi

hikaye -(y)dUm		göstereydüm	كوستريدم	2376
		kurtaraydum	قورتره ايدم	2496
		yemeyeydüm	يميه يدم	2569

Gereklilik kipi

olsam gerek	اولسم كرك	2527
gerekdür	كركدر	657
gerekmez	كركمز	1490

II-YAPIM EKLERİ

A-İsimden isim türeten ekler

+ An

eren	ارن	2643
oğlan	اغلن	2622

+ CI İsimlerden meslek ismi türeten bir ektir.

avcı	اوجي	2417
bekçi	بكجيلري	2292
gözciler	كوزجيلر	2399
muştucı	مشتوجي	2417
zindāncı	زنداجي	2634

+ CUğAz: Küçültme ifade eden bir ektir

sucugazlar	صوجوغازلر	2176

+ CUk: Bu ek isimlerden küçültme ve sevgi ifade eden isimler yapmaya yarayan bir türetme ekidir.

azacuḳ	ازاجق	2208
oglancuḳ	اوغلنجغلره	1465
sıgırcuḳ	صغرجق	2071

+ CAk: Küçültme ifade eden isimler türetmesinin yanı sıra ismin vermiş olduğu kavramı da pekiştirir. Bizim tek örneğimizde de pekiştirme fonksiyonu görülmektedir.

yalınçak	يلنجق	534

- DAş : Ortaklık ve beraberlik ifade eden bir ektir.

kardaş	قرداش	302
yoldaş	يولداش	614

lIk:İsimlerden soyut isimler türetir.

erlik	ارلك	2557
günlük	كونلك	2048
şovıklık	صوڤلق	1848
yıllık	يللق	2645

lU:İsmin vermiş olduğu kavrama sahip anlamında sıfatlar türetir.

adlu	ادلو	134
bağlu	بغلو	2668
görklü	كوركلو	2217
yaraklu	يراقلو	435

sUz:Bu ek lU ekinin zıddı olarak yokluk ifade eder.

başsuz	باش سوز	171
ḫabersüz	خبر سوز	1892
şuşuz	صو صوز	2175
yüzsüz	يوز سوز	1760

B-İsimden fiil türeten ekler

+A	benze-	بكزمز	57
	dile-	ديلرم	2110
	oyna-	اويناديم	1828
	yarlıka-	يرلقا	2200

+(A)D-:isimlerden geçişli fiil türeten bir ektir.

gözed- گوزه دوبن 2390

+(A)L-:Isimlerden geçişsiz fiil türetir.

ayrıl آیریلورز 1467

buŋaı- بوگلدی 1985

+DA-:Bu ek de isimlerden geçişli fiil türetir.

alda- آلداسون 2696

iste- استدیلر 135

+lA-:Bu ek hem geçişli hem de geçişsiz fiiller türetmeye yarayan bir ektir.

Geçişli olanlar aŋla- اکلارسیز 2172

bağla- بغلدیلر 1022

bekle- بکلرایدی 2292

boğazla- بوغزلیوب 2279

Geçişsiz olanlar tamıa- طملدی 2184

taŋla- طنلارسیز 2172

yankulan- یانقولندی 2131

+kIr- hayķır- حیقروبن 2113

C-Fiilden isim türeten ekler

I-Fiilimsiler

A-Mastarlar

-Iş	biliş	بيلش	2267
	çalış	چلشده	1684
	vuruş		2070
-mAk	dimek	دمك	198
	öldürmek	اولدرمك	181
	tutmaḳ	طوتق	1746

B-Partisipler

-dUk	didügüm sözleri aŋlarmısuz siz	2172
	giydügi dibāce saz ü ṭonları	2648
	bunlaruŋ istedügü şimdi benem	2521
	oġlına kāfir neler ḳılduġunı	2411
	ikiyüz er ḳırduġunı ṭıŋlama	2384
-mAz	çün müslimānlara görinmez oldı şāh	1059
	yandı ṣandı görmez oldı gözleri	626
-mIş	ol bu işi aŋlamış bilmiş ola	2356
	bilmiş olsın dutduḳ oġlanı	2418
	köpürmiş bir deve gibi delürmiş	1168
-(ɣ)AcAk	ceng idecek daḫı kimse ḳalmadı	2197
	hem bu işin olacaġın bilelüm	2412

-(y)An	kāfirüŋ öŋce gelenüŋ aḳtarur	2532
	oḳıyanı diŋleyeni yazanı	2701
	lāzım olan hep ḫaracın virdiler	2671
	hem daḫı ol saŋa uyanlara	29
-(y)IcI	ol dilekler virici ol padişah	2559

C-Gerundiumlar

-A	mālik oġlı çıḳa geldi ol zamān	649
	gözlerinden döke döke yaşları	1441
	gel gire gör bu gönül gülzārına	1373
	ḳorḳududsın ḳaça varma leşkere	506
	cengile kāfirleri yara yara	688
-dUkçA	ben diri olduḳça baŋa gelesiz	1409
-mAdAn	ya 'alī alġıl almadan sen bugün	1172
		428
-mAdIn	geçmedin bu cengüŋ üstine zamān	1002
	müslimānları ḳoymadın ḫişāra	1042
	ki biz yetişmedin ol yüzi ḳara	1051
-(I)cAgIz	aġladı şāh göricegiz anları	1046
-(y)IcAk	kim resūlu'llāh alıcaḳ yurdını	912
	yine aḫşam geçicek göçdi andan	971

göricek ḳamaşdı gözüm anları 494
buŋ güninde ṣıḥḥat olıcaḳ rūzgār 910

-(y)IncA tā ḳıyāmet ḳopmayınca siz beni 1470
tā ṣabāḥ olınca oldı kārüzār 1343
yil gibi aḥşam olınca gitdiler 1045
varup anda utenınca yüze yüz 1183

-(y)Up it gibi 'uv 'uv idüp döndi hemān 441
medḥ oḳıyup virdiler anlar selām 412
iki kāfir yıḳup ol merd-i dilir 541
göçdiler anlar yüriyüp fevc fevc 418

-(y)UbAn cem' idüben ol hevāzın leşkerin 387
ṣaf tutuban ḳarşu ṭurdılar tamām 403

II-Diğer fiilden isim yapan ekler

-(A)k dilek دیلک 2028
döşek دوشکده 2233
yasaḳ یاساق 2306

-GU sevgü سوکوسین 2202

-GUn dutğun دوتغون 2420

-I ḳorḳu قررقودن 2619
ölü اولو 1712

-IcI	kırıcı	قريجي	164
-(U)t	ögüt	اوكوت	2620
-(U)k	artuk	آرتق	192
	bölük	بلوك	2198
	buyruk	بويرق	179

D-Fiilden fiil türeten ekler

I-Çatı ekleri

A-Etken çatı:Bu çatı fiilin esas şeklidir.Etken çatıdaki fiiller geçişli ya da geçişsiz olabilir.

döndi	دندي	838
geldiler	كلديلر	918
gelmiş	كلمش	820
urdı	اوردي	1565
virdüm	ويردم	925

B-Edilgen çatı:Bu çatı ekini almış fiil geçişli fiilden geçişsiz fiil haline gelmiştır.İki çeşit edilgen çatı eki mevcuttur.

-(I)l-	kesildi	كسلدي	1322
	kırılmış	قيرلمش	1117
-(I)n-	alınmış	آلنمش	1117
	beslenmişdür	بسلنمشدر	310
	bulınmaz	بولنمز	712
	okına	اوقينه	925

C-Ettirgen çatı:Bu çatı eki geçişli fiilleri ettirgen,geçiş siz fiilleri ise geçişli yapar.

-Ur-	geçürür	كچورر	212
	içürelüm	ايچورەلوم	2440
	iletürler	التورلر	751
-t-	karartdı	قررتدي	1025
-dUr-	indürün	اندورك	2487
	öldürdüm	اولدردم	668
	yudurdı	يودردي	2594

İşteş çatı :Bu çatı eki fiilin ifade ettiği hareketin ortaklaşa ya da birden fazla kişi tarafından yapıldığını ifade eder.işteş çatıdaki fiiller geçişli ya da geçişsiz olabilir.

-(I)ş-	çığrışdılar	چغرشديلر	2430
	görüşdiler	كورشديلر	2337
	uruşdılar	اورشديلر	2538

Dönüşlü çatı:Bu çatıdaki fiillerde fiilin yapmış olduğu hareket tekrar fiile döner.Dönüşlü çatı ekini almış fiiller geçişsizdir.

-(I)n-	deprenürdi	دپرەنوردى	2323
	tayanduğun	طيدوغك	787
	yankulandı	يڭلندي	2130
-(I)l-	kırılur	قيريلور	1159

savuldı صَوْلدِي 1175

seçilmez سچلمز 1321

İki çatı ekinin üstüste kullanılması: Elimizdeki metinde bir iki örnekte herhangi bir çatı ekini almış bir fiil tabanı, bu çatı ekinin üstüne bir başka çatı ekini de alabilir.

boyanduralum بویاندورلم 2393

çekinişüp چکنشوب 2470

11. Fiilden Fiil Yapan Diğer Ekler

-(A)lA depele- دپەلر 1383

KELİME GRUPLARI

ZAMİRLER

Şahıs zamirleri

Nominative	ben-biz	sen-siz	ol-anlar, olar
Genetive	benüm-bizüm	senüŋ-sizüŋ	anuŋ-anlaruŋ, oloruŋ
Accuzative	beni-bizi	seni-sizi	anı-anları, oları
Dative	baŋa-bize	saŋa-size	ana-anlara, olara
Ablative	benden-bizden	senden-sizden	andan-anlardan, olardan
locative	....-....	....-sizde	anda-.....,...

Metinde geçen şahıs zamirlerine baktığımızda I.teklik ve çokluk,II. teklik ve III. çokluk şahıs zamirlerinin bulunma hal ekini almış şekillerini göremiyoruz.Bunun yanında bütün şahıs zamirlerinin diğer hal ekleriyle birlikte işlek bir biçimde kullanıldığını görüyoruz.

anda	şöyle anda ceng eylediydi ol	2032
bana	baŋa gelgil iy benüm gözüm nūrı	2504
ben	ḳaḳıdı hörkül didi kim ben seni	1622
bizler	anlara bizler tekbīr çok idelüm	2609
sana	didi ger gerekse saŋa ol 'ali	2041
size	bu ne başdur soruŋ diye size	2342

Dönüşlülük zamiri

gendü,gendüzi, öz

gendü	kim bu resme gendüyi ḳalbe urur	544
öz	leşkerüŋ bir yanına urdı özi	2577

İşaret zamirleri

bü, ol

bu	ben didüm oğlum durur bu beg degül	52
	benüm ile sen bunı içmen gerek	2460
ol	ol ki başdan bu belāyı ṣavmadı	2494

Soru zamirleri

kanda, kim, ne, kangı

ḳanda	tīz oḳuŋ ḳanda durur varsun 'alī	178
ḳangı	ḳangısı olursa devlettür bize	1527
ne	ebu süfyān didi kim ne dürür bu	37
	sen ne dirsen öyle olsun ol	2444
kim	geçdi ol didi baŋa bu kim dürür	52

Belirsizlik zamirleri

cümlesi, herbirisi, ḳamu, ḳamusı, kimi, ḳimisi

cümlesi	cümlesi çıġrışdılar kim ol amān	116
herbirisi	herbirisi ṣanasın şir-i şikār	54
ḳamu	ḳamu serḫōş gibi yok biri ayıḳ	100
ḳamusı	ki yād biliş ḳamusı gördi anı	226
kimi	kimi ḳaçdı ebū süfyān evine	101
kimisi	ḳırılanuŋ kimisi yoldaşumdur	195

SIFATLAR

Gazavat-namede sıfatlar çok sık kullanılmıştır.

Niteleme sıfatları

demür	bir demür ṭağ paresi gibi heman	19
ḳara	ḳara ḳanlara bulaşmış ḳaftānı	701
ṣaru	ṣarınurlar ḳamu ṣaru imame	72
ulu	bir ulu ceng eyledi ol hemçü şir	770
uzun	bir uzun boylu er önce serveri	34
yüce	varup bir yüce yirde tutdı turdı	19

İşaret sıfatları

bu	bu ögüdi gendü nefsine okı	2710
iş bu	iş bu oğlana ṭımar eyleyelüm	2438
ol	geldi ol ḳız dün bu çoğundan revan	2634
uş	tehlikeye ṣaldum uş başumı	2587

Soru sıfatları

ḳaç	her birinden aḳdıysa ḳaç ḳatre kan	731
ḳankı	ḳankı ile beg dürür hakim dürür	51
ne	bilmezüz ne ittifaḳ eyleyelüm	2412
niçe	niçe ḳurtarasız elümden cānı	2624

Belirsizlik sıfatları

bir	bir derede gideridi ol revān	7
bunca	rāżī degül bunca mālı virmege	2656
cümle	cümle bekçileri ḳılıçdan geçürür	2507
çoḳ	cümle yaraḳlu düzenlü çoḳ çeri	21
ḳamu	ġāzīler bile ḳamu yoldaşlaruŋ	2615
nice	nice leşker viribdi gör āşikār	59
biraz	biraz ḫalḳ vardılar dir 'aliye	154

Sayı sıfatları [1]

bir	bir sā'at ḳatuŋda daḫı ṭurmazam	13
biŋ	geçdi ol ardınca geldi biŋ süvar	54
birer-l	ev başına birer altun diresin	2662
dört	dört cüda üzre getürür bir 'alem	81
kırk	ḳırḳ deve yüki çehiz māl diresin	2682
onyedi	onyedi yirdedür oğlan yāresi	2612

ZARFLAR

Hal zarfları

bilesince	bilesince hem yürür onbiŋ melek	77
hay hay	mekke ḫalḳı cümle hay hay aġladı	234
ilerü	bu gez ẓā'lim ilerü geldi nāçār	1071
katı	na'ra urdı ḳatı tekbīr eyledi	31
karşu	geldi peyġambere ḳarşu söyledi	780

1-Sayı sıfatlarını asıl sayı sıfatları, sıra sayı sıfatları, ya da üleştirme sıfatları olarak ayırmadan gösterdik.

müretteb müretteb düzdiler yirin ṭurağın 102

ṣaf ṣaf anuŋ ḳarşusına ṣaf ṣaf ṭurısar 5

seraser ḳamusı atdan indiler serāser 223

toġrı bir dahı sözüŋi toġrı ṣanmazam 12

yapça yapça biz çeriyle yapça yapça gelelüm 2123

Zaman zarfları

hemāndem segirtdi mekkeye gitdi hemāndem 98

hergiz ki ben hergiz hilaf itmedüm aŋa 184

ṭiz segitdi bir kişi tīz vardı anda 130

Mikdar zarfları

çoḳ ki çoḳ çekdi belāyı durdı āhı 91

hīç ḳırdı ḫālid bizi hiç virmez amān 175

ḳatı pes resūlu'llah ḳatı ḥışm eyledi 176

Soru zarfları

ḳanda hep ḳırsunlar ḳanda varise putı 272

ḳanda istersen ḥāżır bil iy kişi 2204

niçe ya yirinden anı niçe ḳaldıra 257

niçün di ki niçün tutmaz ol fermānımuz 139

Yer zarfları

ardınca	yüridi ardınca hem 'osman yakin	343
karşu	saf tutuben karşu turdılar tamam	403
üzre	didi mālik ol resul üzre gider	386
yanınca	sol yanınca leşkerüñ yürüñ şakın	416

EDATLAR

çünki	çünki buyruḳ geldi taḳṣīr itmeñüz	133
çünkim	çünkim zaglim gördi ol sultanı dir	1008
çü, çün	çü bu ġavġada pes ahşam irişdi	745
	çün ṣabāḥ irişdi oḳındı ezān	747
	çün işitdi ol la'īn bunı hemān	826
	çün alamadı ḳılıcın ol la'īn	850
dahı	bir dahı sözüñü toġrı ṣanmazam	12
	hem dahı ol sana uyanlara	29
değin	gögsüne değin yardı iki anı	1566
	oldı bu ceng öyleye değin hemin	555
dek	ahşama dek ok ile ceng itdiler	1220
	ki boynından belin dek ayırdı	268
	ahşama dek ḳırdılar hem aldılar	2136
denlü	şu göz denlü mikdārı balçıḳ itdi	740
	şu denlü ḳırdı ol şāh-ı yegāne	
	ġol siñek gibi ne denlü ḳaralar	1342
	yılda bu denlü mālı viresiz	

diyü	ne kişisün diyü şaha şordılar	1070
	benüm şahat ki benden diyü her āsān	1212
gibi	köpürmiş bir deve gibi delürmiş	1168
	karalar kurt gibi gürleşüp uşdı	1140
	yil gibi ahşam olınca gitdiler	1045
	seyyid iskender gibi yolda turur	2532
	benüm gibi bege yagı olursız	1215
girü	dahı şimden girü bizi nider ol	909
hem	hem getürdi yüce saru bir 'alem	73
içün,çün	ana allāh ḥaḳ içün vir penāhı	91
	gör seniçün ne getürdük biz yaḳın	40
	benüm ḥaḳḳumçün getür sen bu ḳılıcı	163
ile	dürişelüm cānile ceng idelüm	1235
	şebde ile şançdı gögsinden la'īn	755
	pehlivānımuz ile cenge bugün	811
	ḳılup cengile aldılar ḥiṣārı	897
kadar	şol ḳadar kim varimiş māl bi ḳarār	1352
kim	kim yire gökden melekler indürür	71
ki	ki ortasından iki pāre ḳılġıl	2
	ki düzdiler bu yolda ceng yaraġın	102

ne....ne	ne ölür ne şayru olur ne ḳarı	759
	ururlar ne cebe ne ḳalḳan	1001
pes	pes çevürdi nīzesini ol dilir	829
	pes arablar çıġrışup eylediler ün	851
sanki	ki bir ḳarış aynı ger sanki ḥare	1170
	ṭa'ām ṭatlu sanki şekker pāresi	723
	ṣuyı ṣovuḳ sanki buzlar pāresi	723
	ḥarb ursam sanki ḫārāḫāḳ olur	786
veyāḫūd	veyāḫūd ka'beyesübḫān evine	95
velīkin	velīkin ḳorḳaruz şāha ḳaralar	1054
yoḳsa	yoḳsa şimdi ip taḳarum başına	2313

FİİLLER

Fiil çekimi:Bu konuyu çekim ekleri konusunda fiil çekim ekleri bölümünde inceledik.

Fiil çatısı:Çatı eklerini yapım ekleri bölümünde işledik.

Fiillerde olumsuzluk:Fiillerde olumsuzluk yapmaya yarayan ek -mA ekidir.Metnimizde de bu ek olumsuz yapmada istisnasız olarak kullanılmıştır.

aldanmazam	الدانمزم	12
olma	اولمه	164
bulmaz	بولمز	355
ḳorḳmaŋ	قورقمله	432

CEVHERI FIIL (İSİM FİİL)

İsimlerin fiil olarak çekilmelerini sağlayan cevheri fiil metnimizde i- fiili olarak geçer.Eski şekli er- olan bu fiil tur- fiili ve müstakil şahıs ekleriyle kurulur.Biz bu çalışmada i-fiilini "anlatılan geçmiş zaman" "görülen geçmiş zaman" ve "geniş zaman" olmak üzere üç başlık halinde verdik.

Anlatılan geçmiş zaman:Bu zamanda bütün şahıslarda sadece i- fiili kullanılır.Metnimizde bu zamanda çekimli örnek oldukça azdır.Bulabildiğimiz örnekler III. teklik şahsa aittir.

olımış اولیمش 982
yegimiş یلیمش 2546
yer imiş یر ایمش 762

Görülen geçmiş zaman:Bu zamanda da i- fiili kullanılır.

II.teklik şahıs yalnuz ıdun یالکوز ایدك 937

II. çok. şahıs aźgunıdınuz آزغونیدیکز 930

III.tek. şahıs begler idi بکلریدی 147
ulusıydı اولوسیدی 2324
varıdı واریدی 123

Geniş zaman:Geniş zaman I. ve II. şahıslar için(ben/biz, sen/siz)özel şahıs ekleri,III. şahıs için tur- fiilinin geçmiş zaman çekiminden kalıplaşmış -dUr (=durur) ekini kullanır.

I. teklik şahıs +(y)Um	alıcıyum	الیجیم	822
	benüm	بنم	1294
I. çokluk şahıs+(y)Uz	bizüz	بیزز	908
II. teklik şahıs+sIn	kānīsin	کانسین	236
	kimsin	کم سین	821
III. teklik şahıs+dUr	kişidür	کیشیدر	37
	vardur	واردر	177
	yırdür	یردر	120

Cevheri fiilin olumsuzu <u>degül</u> kelimesi ile yapılır.

degulsiz	دکل سز	2547
degüldür	دکلدر	854

Bu çekimlerin yanında bir de cevheri fiilin şart çekimi vardır.Bu çekimde +sA eki kullanılır.

gerekse	کرکسه	121
kurdısa	قوردیسه	787
varsa	وارسه	1345

BİRLEŞIK FİİLLER

<u>1-Tasviri fiiller</u>:Bu başlık altında işleyeceğimiz fiiller önündeki fiile bir gerundiumla bağlanan ve bu fiile yeterlik, tezlik ve sürerlik kavramı kazandıran tasviri fiiller dediğimiz fiillerdir.

Dilimizde, yeterlik fiili bil-, tezlik fiili ver-,sürerlik fiili ise git-, gel-,dur-, ḳal-, gör- fiilleridir.

Elimizdeki metinde yeterlik fiilinin olumlu şekli hiç kullanılmamıştır.Olumsuz şekilleri bulunmaktadır.

Yeterlik fiili:	gelemez	كله مز	2570
	getüremezsiz	كتوره مزسز	2545
	idemez	ايده مز	2076
	ṭuramayup	طوره ميوب	2313

Bunun yanında tek bir örnekte Azeri türkçesinin bir özelliği olan yeterlik fiilinin olumsuzu a bilme- şekli görülmektedir.

	varabilmez	واره بلمز	1525

Tezlik fiili:

ver-	alı viresiz	آلي ويره سز	1455
	gelivirir	كليورر	1705
	gönderivir	كوندرى ويرر	2586

Sürerlik fiili:

gel-	çıḳa geldi	جيقه كلدي	649
gör-	ide gördi	ايده كوردي	1150
	gire gör	كيره كور	1373
var-	ḳaça varma	قچه وارمه	506

Metnimizde genellikle iki fiilin birleşmesiyle oluşan birleşik fiiller az sayıdadır.

~~11~~-Yardımcı fiiller:Cevheri fiilin dışında isimlerin fiil olarak kullanılmasına yarayan ve bu isimlerle birlikte birleşik birleşik fiil olarak görülen yardımcı fiiler vardır.Elimizdeki metinde bu konuyla ilgili örneklerin bazıları şunlardır.

eyle-	'afv eyle-	عفو ايله	236
	ḳıyās eyle-	قياس ايلمه	2378
	medḥ eyle-	مدح ايلدي	28
	tekbīr eyle-	تكبير ايلدي	31
	ün eyle-	اون ايلدي	14
gel-	ḳarşu gel-	قرشو كلدي	122
	yaḳın gel-	يقين كلمشدي	420
it-	āġāz it-	آغاز اتدبلر	106
	ḥürmet it-	حرمت ايده رز	108
	meyl it-	ميل ايدر	2468
kıl-	ḳahr ḳıl-	قهر قلدق	2417
	secde ḳıl-	سجده قلدي	121
	şikāyet ḳıl-	شكايت قلديلر	135
	udlu ḳıl-	اودلو قلمازم	92
ol-	aġ ol-	آغ اولور	85
	ġaddar ol-	غدّار اولدي	1
	naṣīb ol-	نصيب اولد	6

SONUÇ

1-Tursun Fakih'in Gazavat-namesi'nin elimizdeki istinsahı,dil bakımından EAT.'ye ait Fonetik ve Morfolojik unsurların yanı sıra istinsahtan dolayı bazı ikiliklere de rastlanmaktadır.(anuŋ آنوك 5;muḥammediŋ محمد يك 2489 gibi) Fakat bu ikilik ve yenilikler yazmanın EAT. metni olmasına şüphe düşüremeyecek kadar azdır.

2-Türkçenin eski metinlerinde pek az rastlanabilecek -(V)r+UK(iletürük ايلتوروك 2335) ve -(y)A+yUz(bulayuz بولە يوز 1492;geleyüz كلە يوز 1393; olayuz اولە يوز 1492 gibi) şekiller dil çalışmalarına elimizdeki yazmanın kazandırdığı örneklerdendir.

3-Metin EAT'yi yansıtmakla birlikte bazı Erken Azeri ve Doğu Türkçesi özelliklerini de içinde bulundurur.

Erken Azeri Özellikleri

Fonetik:

ḫ < ḳ Aslında bu değişim EAT'de de çokça görülmekle birlikte daha sonra Azeri'de karakteristik hale gelmiştir.

oḫşıyalum	اوخشيالم	2438
yoḫsa	يخسه	2435
yoḫsul	يخسول	1995

Morfolojik:

a) -(y)Up : -mIş anlamında düşüpdür دشوبدر 1127

b)-(y)Abilme-:İktidar Fiilinin olumsuz şekli EAT'de Türkiye Türkçesinde olduğu gibi -(y)AmAdır.Ancak metnimizde Azeri için karakteristik olan -(y)Abilme- de geçer.

varabilmez وارە بلمز 1525

Kelime hazinesinde:Bugün Türkiye Türkçesinden ziyade Azeride görülen bazı kelimeler bulunur.

özge ازگە 941

Doğu Türkçesi Özellikleri

Erken Azeri kanalıyla Anadolu Türkçesine girmiş olabilecek bazı ödünçlemelere rastlanır.

yasaḳ 'yasa,kanun' یساق 2305<yasaġ

yayaḳ 'yaya' یایق 1013<yayaġ

Bu kelimeler normal Fonetik gelişmeler sonucunda Anadolu sahasında yasa ve yaya olarak görülmeliydi. Metindeki örnekler kelimelerin Doğu Türkçesinde geçirdikleri kurallı gelişmeler sonucunda Anadolu'ya ödünçlenmiş kelimelerdir.

Ayrıca, Anadolu'daki gey, katı, çok,pek kelimelerinin Doğu Türkçesindeki karşılığı olan öküş اوکوش 647 kelimesi de görülür.

BİBLİYOGRAFYA

Banarlı, Nihat Sami: Resimli Türk Edeb. Tarihi MEB yy Istanbul

Buluç, Sadettin: Dursun Fakih'in Gazavat-namesi X. Türk Dil Kurultayında okunan Bilimsel Bildiriler. 1966 Sayfa 11

Devellioğlu, Ferit: Osmanlıca Türkçe Ansiklobedik Lügat

Karahan, Abdulkadir: XIV yy sonlarına kadar Türk Dili ve Edebiyatı. İst. Ün. Edb. Fak. Istanbul 1985

Koca Türk, V. Mahir: Büyük Türk Edebiyatı Tarihi

Korkmaz, Zeynep: Sadru'd-din Şeyh-oğlu Marzuban-name Tercümesi DTCF yay. Ankara 1973

Korkmaz, Zeynep: Türkiye Türkçesi Türk Ansiklobedisi XXXIII Cilt

Levend, A. Sırrı: Gazavat-nameler ve Mihal oğlu Ali beyin Gazavat namesi TTK Yay. Ankara 1956

Mazıoğlu, Hasibe: Türk Edb. Eski Türk Ansiklobedisi XXX

Mansuroğlu, Mecdud: Eski Osmanlıca(Yev. M. Akalın)TKAE Ank.

Şemseddin, Sami: Kamus-ı Türki

Timurtaş, Faruk Kadri: Eski Türkiye Türkçesi Grameri İst. Ün. Edb. Fak. Yay. İstanbul

Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklobedisi : Devirler, isimler, eserler, terimler. Dergah yay. İstanbul

Tarama Sözlüğü: TDK Yay. Ankara 1977

TRANSKRİPSİYONLU METİN

1 ki ḥaḳdan döndi ġaddār oldı yine
gönülden döndi mekkār oldı yine

2 ṭutup dülbendini başından alġıl
ki ortasından iki pāre ḳılġıl

3 yarusıyla elini bağla muḥkem
yarusın boynına ṭaḳġıl anuŋ hem

4 ilet bir ṭar yire ki anı ṭursun
çeri hep öŋine uġrayup görsin

5 ki cebrā'il melekler indüriser
anuŋ ḳarşusına ṣaf ṣaf ṭurısar

6 ta meger ḥaḳdan nasib ola Īmān
ki ḳureyş ehli buŋa baḳar hemān

7 sürdi 'abbās yetdi ardından hemān
bir derede gideridi ol revān

8 şi'r oḳır ḳamçı ururdı atına
medh iderdi yine gendü lātına

9 'ahd ḳılduŋ döndüŋ iy ġaddar yine
mekr idersün yaʻni iy mekkār yine

10 pes ebu süfyān didi noldı saŋa
kim yine geldüŋ yetişdüŋ sen bana

11 didi sana bir sözüm var eydeyüm
gel berü andan dönüben gideyüm

12 didi heyhāt ben daḫı aldanmazam
bir daḫı sözüni ṭoġrı ṣanmazam

13 yüri git ḳatuŋa daḫı varmazam
bir saʻat ḳatuŋda daḫı ṭurmazam

14 döndi ʿabbās ardına ün eyledi –
ya ʿalī gelmez ebu süfyān didi

15 pes ebu süfyān didi ḳanı ʿali
didi ardumca biledür ol veli

194 b

16 didi ol ʿabbāsa billāh sen aŋa
kim beni virme mutīʿim ben saŋa

17 indi ʿabbās atdan indürdi anı
aldı tīz yırtdı iki dülbendini

18 yarusıyla baġladı muḥkem elin
yarusında boynına taḳdı hemin

19 varup bir yüce yirde ṭutdı ṭurdı
ki leşker ḳamusı uġradı gördi

20 didi ʿabbās geçmedin daḫı zamān
bir ḳoşun leşker yetişdi firavān

21 cümle yaraḳlu düzenlü çoḳ çeri
önce ʿabbas ibn-i merdās serveri

22 başdan ayaġa demür giymiş hemān
atı içün gendüsi ḫoş pehlivān

23 hem elinde muṣṭafanuŋ rāyeti
şīr oḳır altında oynardı atı

24 ebū süfyān ile ʿabbāsı gördi
ġelüben ḳarşusına çekdi ṭurdı

25 pes ebu süfyān yüzine rāyeti
bir iki deprendi atdı heybeti

26 geçdi ol ardınca geldi bir çeri
ʿutbe öŋince giyimlü serveri

27 ḫalḳı cümle hep giyimlü nam-dār
gendüsi gey pehlivān çapuk süvār

28 şi'r oḳıdı gendüni medh eyledi
döndi aŋa yā aduvva'llāh didi

29 gör neler getürmişüz biz anlara
hem daḫı ol saŋa uyanlara

30 geçdi ol ardınca nu'man leşkeri
geldi ḫoş kamil yaraḳlu çeri

195 a

31 nā'ra urdı ḳatı tekbir eyledi
döndi ana yā aduvva'llāh didi

32 gör neler viribdi ol allāh saŋa
hem daḫı ol saŋa uyan kavmuŋa

33 geçdi ol ardınca ḳopdı bir ġubar
ki cihanuŋ yüzi oldı tenk tār

34 geldi muḥkem ḳoşun olmış bir çeri
bir uzun boylu er önce serveri

35 ebu süfyānı çünkim baḳdı gördi
'alem depretdi bir gez nara urdı

36 didi kim yā aduvva'llāh naẓar ḳıl sen
cidalardan ḳılıçlardan ḫazer ḳıl sen

37 ebu süfyān didi kim ne dürür bu
ne bed ḫuy kişidür bu tünd-ru

38 didüm kim bu zeri ġiffarıdur bu
resūlüŋ sevgülü yarıdurur bu

39 geldi geçdi biri ardınca biri
bu düzenlü yetmişiki ṣaf çeri

40 her birisi sögdi didi iy la'în
gör seniŋçün ne getür(d)ük biz yaḳin

41 döndi ʿabbāsa ebu süfyān didi
ḳarḍaşuŋ oġlı ulu sulṭān didi

42 kim olmış pādişāhı rüzigāruŋ
yine sulṭānlıġa hem saligāruŋ

43 bunı böyle söyleriken bir ġubar
ḳopdı çıḳdı toz içinden bin süvar

44 begleri önince bir taze ciyan
dahı nev ḫaṭṭ şöyle maḥbub pehlivan

45 boyı servi ṭonı polad yüzi māh
hem ʿimame başına sarmış siyāh

195 b

46 muraṣṣaʿ zer kemer hem şarmış beline
getürür birʿalem daḫı ol eline

47 belinde üç ḳılıç ḳalmış ḫamāyil
yüzin gören göŋül olurdı māyil

48 beni göricegiz ol atdan indi
selam virdi yine ātına bindi

49 pes ebu süfyana döndi söyledi
gör naẓar ḳıl ya aduvva'llahdidi

50 ḥaḳ ta'ālā ḳavmuŋa daḫı hem saŋa
nice leşker virmişdür gör saŋa

51 geçdi ol didi bana bu kim dürür
ḳanḳı ile beg dürür ḥakim dürür

52 ben didüm oġlum durur bu beg degül
faẓl budur ibn-i ʿammi al resūl

53 didi rast dirsün sözüŋ degül yalan
kim yalandan ṭogar yine hem yalan

54 geçdi ol ardınca geldi biŋ süvār
her birisi ṣanasın şir-i şikār

55 begleri bir ḫaṣ ata olmış süvār
heybetile şöyle yürür şah-vār

56 bir demür ṭag pāresi gibi hemān
pehlivanlıḳda hemān andan nişān

57 şöyle kim göŋli ḳopar görenlerüŋ
benzemez fi'ili aŋa hiç bir eriŋ

58 geldi medh oḳıdı cevlān eyledi
bir naẓar ḳıl yā ebu süfyān didi

59 kim seniŋçün ḳavmüŋçün girdigār
niçe leşker viribidi gör aşikār

60 geçdi gitdi ol ebu süfyān didi
kim dürür ḳorḳmadum bundan ḳatı didi

196 a

61 ṣankim anı cānumı alur meger
ḳaçdumıydı sen degülmisin eger

62 ben didüm kim vay saŋa haydar budur
şāh-ı merdān şir-i ḫaḳ server budur

63 geldi pes ardınca anuŋ bir çeri
ol resūlun ḫaṣṣa gendü leşkeri

64 ki ṭaġdan ṭaga ṭoldı külli saḥrā
ṣanasın mevce geldi ṭaşdı deryā

65 ışıḳlarıladur reşidler oynar
ḳılıçlar parlaşur od gibi ḳaynar

66 hemandem seyyid-i sulṭan irişdi
ḥabību'llaḥ māh-ı tabān irişdi

67 dü 'ālem ḫalḳına server irişdi
cemi' derenlere rehber irişdi

68 yüzinde barḳ urur nur-ı hidâyet
sa'adetler bile nur-ı siyâdet

69 hem ẓafer nuṣret rikabında revān
yir ü gök ḥükmünde cümle cavidān

70 çok taḥiyyatlar salatü's-selam
bizden olsun ruḥuna subḥ u şam

71 ḥaḳ ta'ala cebra'ile buyurur
kim yire gökden melekler indürür

72 ṣaru biz giyerler hem ṣaru cāme
ṣarınurlar ḳamu ṣaru 'imame

73 hem getürdi yüce ṣaru bir 'alem
sol yanında muṣṭafanuŋ yine hem

74 bir melek elde yalın ḳılıcı vār
hem bile onbiŋ melek daḫı süvār

75 ellerinde surḫ getürmişler 'alem
atları ṭonları ḳızıl cümle hem

196 b

76 hem öŋince bir melek daḫı yürür
bir uzun ḳılıcı var yirde sürür

77 bilesince hem yürür onbiŋ melek
cümle gök atlara binmiş tutma şek

78 ellerinde var ʿalemleri hem yaşıl
hem muraṣṣaʿ ṭonları varı yeşil

79 bir melek ardınca yürüridi hem
aḳ binerler aḳ getürmişler ʿalem

80 hem anuŋla varıdı onbiŋ daḫı
aḳ giyerler aḳ binerler iy aḫı

81 cebraʾil öniŋce yürüridi hem
dörtcıda üzre getürür bir ʿalem

82 biri şarḳda biri ġarbda cıdanuŋ
cenubile şimalde ikisi anuŋ

83 dibi yirde ʿarşa çıḳmış uçları
şöyle kim nurdan düzilmiş her biri

84 ḥaḳ taʿala emr ider rıẕvāne dir
gölgelik ṭon vara ol sulṭāne dir

85 vardı uçmaḳdan bir aḳ bulut alur
şöyle kāfurdan daḫı ol āġ olur

86 resulu'llahuŋ üstine getürdi
döşedi pes buyurdı yil getürdi

87 gün ṭokınmaz üstine gölge ider
ger ṭurur ise ṭurur gitse gider

88 resūl ṣaġında mikaʾil ṭururdı
ki ṣol yanında isrāfil yürürdi

89 hem resul açdurdı ol gün ʿalem
kim nice şeyi şāhı virmişdi hem

90 dizmişdi hind ili faẕılları
rüzigaruŋ gey ḳatı ʿaḳilleri

91 ana allah hakkiçün vir penâhı
ki çoḳ çekdi belâyı derdi aḥı

92 resulu'llah didi ʿammu sözini
tutaram u'dlu ḳılmazam yüzini

93 didi pes yâ ebu süfyan yüri vâr
ḳamu ḳıl mekke ehlin sen ḥaberdâr

94 her kim ki gelse senüŋ evüŋe
sığınsa dört yana ṭolsa evüŋe

95 veyahud kaʿbeye sübḥan evine
ḳaçup sığınsa ol sübḥan evine

96 emin ola ḳamunuŋ malı canı
velikin şol iki fulanıla fulanı

97 kim öleceklerdür anlar bilürem
onları bulıcaġız öldürürem

98 ebu süfyan sevindi oldı ḫurrem
seġirtdi mekkeye gitdi hemandem

99 irişdi mekkeye çünkim haber dir
ṣanasın şehr olur zir i zir dir

100 ḳıyâmet ḳopdı ḳarcaşdı ḥalayıḳ
ḳamu serḫoş gibi yoḳ biri ayıḳ

101 kimi ḳaçdı ebu süfyân evine
sığındılar kimi sübḥân evine

102 ki düzdiler bu yolda ceng yaraġın
müretteb düzdiler yirin turaġın

103 didiler lat ʿuzza yolına biz
bugün baş oynıyalum oġul ḳız

104 birimizüŋ ḳalınca ḳılıca cānı
ḳomıyalum gire bu şehre ānı

105 ḳaẓayla o yoldan geldi ḫalid
ol esrara beraber oldı ḫalid

197 b

106 ḳārşulayup cenge aġaz itdiler
söylediler herze oḳlar atdılar

107 didi ḫalid ya ḳavm yoldan gidüŋ
fitne ḳoparman gelün luṭf idüŋ

108 kim resūlu'llāh size virdi amān
biz daḫı hürmet iderüz hem amān

109 siz ṣavāş iderseŋüz bilüŋ hemān
kim daḫı kimseye virmezüz amān

110 ḳıraram ulu giçi ehl-i nesib
dimezem dosṭdur bu ya ehl-i nesib

111 ol ebu cehl hem oġlı ṣafvān ile
başdı ol ikisi anda bile

112 didi ya ḫalid sana kar eylemiş
ol muhammed sihri evkar eylemiş

113 ḳaḳıdı ḫalid ḳılıç çekdi heman
ceng ḳıldı ol ḳapuda bir zaman

114 bir dem anda şöyle kim ceng oldı dir
onyedi seyyid ḳureyşden öldi dir

115 kim ṣayar ḳul nöker ölüsini
pehlivanuŋ ṣaydılar ölüsini

116 pes ḳalan kafirler buŋaldılar hemān
cümlesi çıġrışdılar kim ol aman

117 didi ḫalid ḳılıç gidermezem ben
resulden emr irince ṭurmazam ben

118 ḳıyametde daḥı kafir gözini
aça kim göre mü'minler yüzini

119 ebu süfyan didi kim ya ebu'l-faẓl
benüm hakkumda imdi eylegil faẓl

120 dir ṭubaya irişdi çün resul
kim dere içinde bir ḫub yirdür ol

198 a

121 pes deve üstinde çeküben dizin
secde ḳıldı allaha urdı yüzin

122 geldi andan girdi mekke şehrine
ḳarşu geldi çoḳ kişi geldi dine

123 ebu bekriŋ atası varıdı pir
resulu'llah ḳatına geldi ol dir

124 müsliman oldı yolundı ṣaçını
resulu'llahdan diledi ṣuçını

125 ebu bekre didi sabr eyleseŋ sen
bu pirüŋ katına varu didüm ben

126 bunı duyunca feryād eylediler
elinden ḫalidüŋ dād eylediler

127 resūlu'llah didi ṣuç bunlarındur
ta'arruz eylediler güç bunlarındur

128 pes ensārdan birine hem buyurdı
ki var sen bunlaruŋla ḫalide di

129 kim ol ḫalḳdan ḳılıcını getürsün
kim anlara ḳılıç urmasun ṭursun

130 segirtdi bir kişi tīz vardı anda
şavaş içinde ḫālid gördi anda

131 geldi ya ḫālid resūlu'llāh didi
çoḳ ḫayır virsün sana allāh didi

132 ur ḳılıç bunlara sen virme amān
tekbīr itdi ḫālid işitdi hemān

133 ḫalḳına didi ki te'ḫīr itmeñüz
çünki buyruḳ geldi taḳṣīr itmeñüz

134 şöyle ceng itdi yine ḫālid hemān
elli beş bin adlu öldi bī güman

135 nite feryād istediler ġeldiler
ol resule çoḳ şikāyet ḳıldılar

198 b

136 ḳırdı ḫalid bizi feryād didiler
kılıcından bizi azad didiler

137 ḳatı geldi iş bu söz didi resul
ya'ni tutmaz mı sözümizi bizüm ol

138 pes ibn-i 'ataya didi 'ammuna
yüri var benden selām eyle ana

139 diki niçün ṭutmaz ol fermanımuz
urmasun ḳılıç didükçe ana biz

140 eslemez sözüm daḫı ḥedter olur
bu muḫalif işleri niçün ḳılur

141 vardı ol ibn-i 'ata ġördi anı
ceng içinde ol erenler aşlanı

142 gördi ibn-i 'ata ol didi ana
kim selam virdi resulu'llah sana

143 çoḳ ḫayırlar allāh saŋa vire gör
hiç amān virme oları ḳıra gör

144 didi ḫalid kim resulu'llaha ben
kim muṭi'im hem daḫı allaha ben

145 na'ra urdı ol ḳılıç ṣaldı yine
yürüyüp kafirlere ṭaldı yine

146 ḫalḳına didiki taḳṣir eylemeŋ
emr anuŋdur daḫı tedbir eylemeŋ

147 ḳureyşden öldi çoḳ ulular
ki adlu ṣanlu begleridi anlar

148 o ḫalḳuŋ gördiler diri ḳalanı
ḳırılurlar dilediler amanı

149 didiler ḫalide ehl-i keremsin
mürüvvet ehlisin ehl-i ümemsin

150 didi ya ḳavm resūlu'llāh buyurdı
hem aŋa her işi allāh buyurdı

199 a

151 didiler yoḳ resūlu'llāh dimedi
bizi ol ḳır diyü vallāh dimedi

152 gelen kişi size didi yalanı
resūlu'llāh dimedi eyle anı

153 didiki iy ḳavm varuŋ resūle
şefa'at ger olursa andan ola

154 biraz ḫalḳ vardılar dir 'aliye
yüz urup aġladılar ol veliye

155 didiler ḳırdı ḫalid şöyle bizi
ki öksüz ḳıldı hep oġul ḳızı

156 resulū'llahdan istedüm aman ol
iki gez virüpdi adam ana ol

157 ki ḳırmasun oları eslemez ol
daḥı bedter ider ḳırmaġını ol

158 ʿali gendü yerinde ḳodı adam
buları gendüsi aldı hemāndem

159 resūlu'llāh ḳatına aldı geldi
olaruŋ vaṣf-ı ḥalin ʿarża ḳıldı

160 hem ol ḥalḳ daḥı feryād eylediler
bizi ḳırdı meded ḥalid didiler

161 resūlu'llāh ḳatı ḥışm itdi ol dem
bu gez gönderdi ana iki adam

162 didi varuŋ ol diŋ ḥalide siz
ki gönderdük iki adam ana biz

163 muḥalif niçün olursın baŋa sen
ṣaḳın kim bed duʿa ḳılam saŋa ben

164 benüm hakkumçün getür sen bu ḳılıcı
bugün olma daḥı adam ḳırıcı

165 bizi eslemeyüp ḳılıç urursın
gendü başuŋa işler ḳılursın

199 b

166 vardılar gördiler anda ḥalidi
saŋa ḥışm itdi resūlu'llāh didi

167 didi bunca kişi gönderdük saŋa
sen muḥalif niçün olursın baŋa

168 ḳır benüm haḳḳum içün sen bunları
hiç esirgemegil ol azġunları

169 ḫalid işitdi ta'accub eyledi
ben sığındum ḥakka ḫışmından didi

170 çekdi ḳılıç yine ḳıldı karüzār
niçeler ḳeldı ayakda ḫor-ü zār

171 niçeler başsuz yaturdı ġark-ı ḫun
taki yetmiş seyyid öldi dir o gün

172 pes yine feryâd idüp dirler amān
kim adam ḳalmadı ḳırıldı hemān

173 didi ḫalid virmezem ben hiç amān
siz resūle varuŋ ol virür amān

174 pes resūlu'llāha vardılar hemān
ya resula'llah didiler el-amān

175 ḳırdı ḫalid bizi hiç virmez aman
ṭınmazısaŋ bir diri ḳalmaz heman

176 pes resūlu'llāh ḳatı ḫışm eyledi
ʿaṣimi oldı nedür ḫalid didi

177 bir ʿacayib iş dürür bu iş meger
bunda bir sır vardur ola muʿteber

178 tiz oḳuŋ ḳanda durur varsuŋ ʿali
gêl didiler geldi didi ya veli

179 yüri var sen ḫalidi ṭut baġlaġıl
kim ḳatı buyruḳ ṣayupdur şöyle bil

180 şāh-ı merdān geldi gördi ḫalidi
ḳaḳıdı divanemi olduŋ didi

200 a

181 senüŋ başında öldürmek hevesi
dükenmez ḫalḳı öldürmek hevesi

182 ḳaḳıdı sanga peygamber ḫazer ḳıl
kim anuŋ ḫışmı tanrı ḫışmıdur bil

183 didi ḫālid resūlu'llāh ḥaḳḳıçün
senüŋ ḥaḳḳıçün allah ḥaḳḳıçün

184 ki ben hergiz ḫilaf itmedüm ana
gelenlerden soruŋ ne didi baŋa

185 didiler bana ḳır virme amānı
anuŋ emri ile işledüm anı

186 'ali didi berü gelgil varalum
resūlu'llāh ne buyurur görelüm

187 hemān dülbendini başından aldı
pes ortasından iki yardı ḳıldı

188 yarusıyla elin bağladı muḥkem
yarusın boynına ṭaḳdı anuŋ hem

189 resūlu'llāh ḳatına aldı geldi
resul anı göricek tünd oldı

190 yüzin döndürdi ândan ḳaḳıdı
muḫalif niçün olduŋ baŋa didi

191 bunca adam virüpdüm ḳırma diyü
anlara daḫı ḳılıç urma diyü

192 sen daḫı artuḳ ḳırarsın ne 'aceb
'asimi olduŋ bize nedür sebeb

193 didi halid ne'uẕu billah iy şāh
niçün ben 'asi olam ḫaşāallāh

194 senüŋ ḳorḳuŋdan allah ḳorḳusından
o ḳırmak geldi gönlümden baŋa hem

195 kim anlar çoġı ḳavm ḳardaşumdur
ḳırılanuŋ kimisi yoldāşumdur

200 b

196 baŋa gönderdügüŋ kişilere şor
ne didiler baŋa anlar anı gör

197 resulu'llah buyurdı geldi anlar
didi ṭogrusın ikrār ḳıldı anlar

198 didiler ḳırma dimek dilerüz biz
velikin dönmedi aŋa dilümiz

199 hem bizüm göŋlümize uz gelür
hiç aman virme oları ḳır gelür

200 pes resulu'llah didi bu bir ʿaceb
iş dürür kim var durur buna sebeb

201 degme gez olmaz bu resme iş didi
anda iş bu āyeti hem oḳıdı

* ذلك بما قدمت ايديكم وان الله
ليس بظلام للعبيد

202 iş bu endişe içindeydi resūl
cebra'il geldi irişdi gökden ōl

203 didi allah virüpdi saŋa selām
hem taḥiyyat daḥı ḫaṣṣā ya imām

204 didi sen unutduŋıdı anduŋı
şol uḥud cengindeki sögündüŋi

205 hamzanuŋ ḳanı içün yetmiş ulu
seyyid öldürem didüŋidi ulu

206 biz buyurduḳ ḫalide ḳırdı anı
ṭoġrı ḳıldum sen ḥabibüŋ andını

207 pes resūlu'llāh dönüben söyledi
cebra'il sözini aṣḥaba didi

---

* 3 Alimran 182 8 Enfal 51

208 didi ḫālid ḥaḳ ḳılıcıdur yaḳın
seyf-i islām daḫı seyf'ül mü'minin

209 oldı adı anda seyf'ullāh anuŋ
eyle ḳodı adını allāh anuŋ

210 bana böyle dидiler ben işledüm
leşkere uruŋ diyü çün başladum

201 a

211 ḫālide anda du'a ḳıldı resūl
ol du'adan çoḳ sa'ādet buldı ol

212 andan ibrahim yüzügün getürür
anı barmagına anda geçürür

213 hem isma'il ḳuşagını ḳuşandı
başına miġfer urdı āta bindi

214 ḳabāyiller didi tertibiyle ḫoş
beraber yürüsün ta'zimiyle ḫoş

215 deyr-i tuba ḳapusından pes hemān
mekkeye girdi resūlu'llāh revān

216 başında aḳ 'imame nura sāye
ki şarmış aḳ 'imame ṭolu aya

217 şoḳaḳlar gül yüzi nurıla ṭoldı
ki güneşden daḫı ruşen oldı

218 meleklerden felekler ṭoldı tekbir
müslimānlar işitdi ḳıldı tekbir

219 çevre ṭaġlardan vuhuş ile tuyur
çevre aldı mekkeye geldi turur

220 taki dīzārı cemāl-i muṣṭafa
göreler nur-ı celāl-i mustafa

221 ḥaḳ ḳureyş ehli ḥicabın ḳaldurur
cümle gözden açuban baḳup görür

222 ki ṭaġ ṭaş ḳamu ṣaḥrāya dönmiş
demürden yiryüzi deryāya dönmiş

223 sa'id resul öŋince yürür yakin
oḳıyup inna fetaḥnā suresin

224 ḳapıya geldiler çünkim berāber
ḳamusı atdan indiler serâser

225 yayaḳ oldı ḳamu yetmiş ḳabile
yüridiler resūl öŋince bile

201 b

226 resūl yılduz içinde aya beŋzer
ya ḳullar arasında şāha beŋzer

227 yüzinüŋ nurı ṭoldurdı cihanı
ki yād biliş ḳamusı gördi anı

228 ki ṣaġ yanında cebrâ'il yürürdi
ki ṣol yanında mikâ'il yürürdi

229 cebrâ'il oḳırıdı bu áyeti
şāh-ı merdân daḥı oḳırdı ḳatı
وقل جآء الحق وزهق الباطل *
ان الباطل كان زهوقا

230 döndi mekke ehline didi resūl
ben olam kim ḳılmadıŋuzdı ḳabul

231 ben olam kim içiŋüzden sürdiŋüz
ben olam kim beni mekruh gördiŋüz

232 ben olam kim siz baŋa uymadıŋuz
gizlü künçidüm beni tuymadıŋuz

---

* 17 İsra 81

233 şimdi allāh gör neler virdi bana
bildi sizi baḳup ḳaluŋ ṭaŋa

234 mekke ḥalḳı cümle hay hay aġladı
her birisi ya resūla'llāh didi

235 günahımuz baġışla ʿafv eyle sen
keremlerle suçumız maḥv eyle sen

236 kim evvelden keremler kānisin sen
mürüvvet dürrinüŋ ʿummānısın sen

237 ravi eydür ʿavrat oġlan hās ü ʿam
yollara gelmiş yıġılmışdı tamam

238 cümlesi ḳılur duʿa aġlardı zār
şöyle kim göz yaşı oldı cuy-bar

239 dirleridi ya beni ʿafv eylegil
rahmetile ṣuçumız maḥv eylegil

202 a

240 resūlu'llāh eliyle işāret
ḳılurdı aŋlara virür beşāret

241 mekkenüŋ ḳuşları pür nur ıdı
muṣṭafanuŋ nurıyla maʿmur ıdı

242 çünki ka'be ḳatına geldi yaḳın
tekbir itdi pes resūlu'llāh hemin

243 leşkerine virdi nuṣret ol ilāh
başdı şeytān leşkerin ḳıldı tebāh

244 pes yayaḳ oldı yedi gez ol tavāf
ḳıldı anda mekkeyi yoḳdur hilāf

245 ol mübārek ḳamçısıyla hem resūl
bunlara döndi işāret ḳıldı ol

246 didi ḥaḳ geldi iy baṭıl bozılun
bozılmaḳdur baṭıl işler siz bilün

247 düşdi ol putlar yüzinün üstine
yire döküldi gözinün üstine

248 illa ḳaldı hübel anda heman
düşmedi ol yire anda ol zaman

249 kim eridüp ḳurşunıla poladı
muḥkem itmişdi anı ḳatı üstādı

250 hem demür bendlerile bağlu idi:
pes ʿaliye döndi peygamber didi

251 yüri var sen ṭama çıḳ yā pehlivan
ol putı ḳopar yirinden ṭut revān

252 götür pürtāb atġıl yabāna
temāşa eylegil hem ana ṭapana

253 kim ḳureyşün ulu ma'budı dir
anlar maḥrum iden mescüdi dir

254 şāh-ı merdān kaʿbe ṭamına çıḳar
mekkenün ḳavmi ḳamu geldi baḳar

202 b

255 ta göreler kim ne kılur ol veli
ol hübel aʿlāyıla anda ʿali

256 anlarun gönlinde buydı hem güman
kim helak ide ʿaliyi ol zaman

257 ḳavmine kim gendüye ol el ura
ya yirinden anı niçe ḳaldura

258 çün hübel aʿla ḳatına vardı şāh
şundı yapışdı puta el urdı şah

259 diledi ṭuta ḳopara pes hemān
ḳopdı bir ün put içinden nagehān

260 girdi şeytān puta feryād eyledi
pes çağırdı ḳavmine ḳomaŋ didi

261 çıḳdı putdan bir ḳara odlu tütün
mekkenüŋ şehrini ṭoldurdı bütün

262 şöyle kim görinmez oldı gün daḫı
geldi andan ḳorḳulu çoḳ ün daḫı

263 şāh-merdān bir ʿazimet oḳıdı
ol yapışdı puta diyü ḳaḳıdı

264 çekdi ḳopardı yirinden pes anı
getürüben atdı ol ḥaḳ aslanı

265 şöyle kim getürdi atdı ol imam
yüz adım yir kaʿbeden gitdi tamam

266 varuban anda ol bir ṭaşa indi
ayağı sındı elleri üşendi

267 pes resūluʾllāh buyurdı ol ṭaşı
kim yuvaladı getürdi çoḳ kişi

268 ol beni şiybe ḳapusında ḳodı
kim giren çıḳan bunı başsuŋ didi

269 anı tutdılar yüziniŋ üstine
başalar ayaḳ yüzinün üstine

203 a

270 kim aŋa ḳıldıḳları secdeleri
ta kefāret ola başa anları

271 pes buyurdı ḳıldılar elde nidā
kim işitsün dir ḳamu mir hem gedā

272 her kimüŋ varısa evinde putı
hep ḳırsunlar ḳanda varısa putı

273 kim dükendi gitdi putlar devleti
ṭoġdı üstüŋüze islam ʿizzeti

274 pes kilidin kaʿbenüŋ ister resūl
ol beni şiybe didiler yetdi ol

275 pes resūlu'llāh didi ol yetmedi
cebrāʾil şimdi ḫaber virdi didi

276 kim beni şiybe işiginüŋ yanı
surḫ-ı ḥam altında ḳodılar anı

277 çün işitdiler bu resme rast nişān
pes getürdiler kilidi tiz hemān

278 didiler yā resūl saŋa evmidi
tutaruz alma bizden bu kilidi

279 pes resūlu'llāh didi eyle idem
ḥaḳ taʿala baŋa böyle didi hem

* ان الله يامركم ان
تؤدوا الامانات الى اهلها

280 iy beni şiybe sizüŋdür bu kilid
ta ḳıyamet gününe ṭutuŋ ümid

281 açdular ḳapuyı peyġamber hemān
kaʿbenüŋ içine girdi ol zaman

282 her direk dibinde iki rekʿat namāz
kim namaz ḳıldı ve hem itdi niyāz

283 pes mübārek başını ḳaldurdı ol
kaʿbenüŋ divārına baḳdı resūl

---

* 4 Nisa 58

284 gördi anda enbiyanuŋ sureti
kim yazılmış çoḳ melekler heybeti

285 ellerinde her birinüŋ ṅize var
kim ʿarablar oynar anuŋla ḳumar

286 didi vallah enbiyaya bu yalān
söktürdi yudı anları hemān

287 sureti ibrahimün ḳaldı hemin
kim ḳamudan yüce idi ol yaḳin

288 gel benüm bu yaṇuma baş didi ʿali
ya resūl andan aŋa ṣungıl didi

289 ya ʿali dir götüremezsin beni
kimse götüremez mürüvvet mihrini

290 illa gel sen omuzıma çıḳ didi
sureti boz gider andan yıḳ didi

291 çıḳdı peyġamber omuzına ʿali
sureti bozdı giderdi ol veli

292 pes resūlu'llāh didi kim yā ʿali
seni cebrā'il getürdi yā veli

293 ellerüŋ ṭutardı mika'il daḥı
seni anlar getürürdi iy aḥı

294 gör ne teşrif buldı anda veli
başdı peyġamber omuzına ʿali

295 ol omuzdur ol omuz kim ʿarşı ol
ḥaḳ taʿala ḥażretin gördi resūl

296 pes resūlu'llāh buyurdı ba'd ezʿan
ka'be ṭamında bilal oḳır ezan

297 heman bir gez didi allāhüekber
sücūd ider aġaçlar taşlar eger

298 cevāb virdi melekler daḫı ḥayvān
işitdiler taŋa ḳaldılar insān

204 a

299 didiler budur mü'ezzin ba'd ezan
günde beş gez oḳıyısar bu ezan

300 ka'bede hem resūl ḳıldı namāz
uydı mü'minler ḳamu ḳıldı niyāz

301 pes ḳureyşden yaŋa dönüp ol emin
ṣafuŋuzda niçe kim didi hemin

302 didiler ḫayr kerâmet yā kerim
şol kerim ḳardaş gibisin şöyle kim

303 pes resūlu'llāh buyurdı kim sizi
varuŋ āzād eyledüm ben ḳamuŋızı

304 pes buyurdı didi iy ḫās ile ʿām
ḳıldı işbu evi ḥaḳ beytü'l ḥarâm

305 daḫı bunda kimse hiç ḳan dökmesün
kimse ṭāşın ya divārın sökmesün

306 hem aġacın daḫı kimse kesmesün
kimse abdestsüz ol eve başmasun

307 ger ṣorarlarısa niçün yā resūl
anda adam ḳırdı ḳanın dökdi ol

308 biz dirüz bugün mübāh oldı hemin
ḥaḳ bağışladı resūline yaḳin

309 ba'dezān allah ḥaram itdi yine
hürmet itdi yine gendü adına

310 didi enṣār resūlu'llāh vatanda
kalısardurki beslenmişdür anda

311 daḫı gelmez medine şehrine āh
ya kim doya o hicrān zehrine āh

312 resūlu'llāh didi kim zindegāni
sizüŋle olmakdurur ḥaḳ bilür anı

313 ki ya'ni ben medine ṭopraġında
yaturam defn iderler beni anda

204 b

314 geldi yine ka'beyi ḳıldı ṭavaf
ravi eydür bu söze yokdur ḫilaf

315 bir feżale adlu bir kişi hemān
ol ṭavaf içinde ḳaṣd itdi nihān

316 döndi peyġamber hemāndem söyledi
ya feżale endişe nedür didi

317 ol didi kim ya resūl ẕikriderem
allahuŋ birligini fikriderem

318 güldi peygamber didi ḫod iy kişi
ol yavuz endişe iy bed kişi

319 beġayet yavuz endişe dürür ol
pes elini gögsine ḳodı resūl

320 hemandem gitdi kin geldi muḥabbet
ki göŋli canı ṭoldı hep muḥabbet

321 raviler eydür on altı gün tamam
ṭurdı peyġamber buyurdı ḫās ü ʿām

322 kim silāhın hiç gidermedi biri
ṭurdılar cümle giyimlü ol çeri

323 hem namāzı daḫı ḳaṣr eylediler
onsekiz gün ṭurdı didi baʿzılar

324 raviler eydür ebu süfyān yine
ʿavratı hinduyile geldi yine

325 hindudan yüz çevürdi resūl hemin
kim yemişdi hamzanuŋ baġrın yakin

326 vahiy geldi hem yine ol dem resūl
hinduŋuŋ islāmını ḳıldı ḳabul

327 mekke ehliniŋ çoġı hep geldiler
biʿat itdiler müslimān oldılar

328 bir çanaḳ şu ṭoldururlardı hemin
pes resūlu'llāh ṣoḳarıdı elin

329 205 a

329 pes selām virdi didi kim ya imām
ḥaḳ taʿala virüpdi saŋa selām

330 hem buyurdı kim hevāzın leşkeri
üstiŋe gelür ṭaḳiḳuŋ begleri

331 buyur müʾminlere ḳılsun yaraḳ
karşulasunlar degül anlar ıraḳ

332 ḳorḳmasunlar kim size nuṣret virem
düşmanı başmaġıla fırṣat virem

333 hem ḳureyş māl bir nice anca māl
kim getürürler size virdüm helāl

334 pes resūlu'llāh didi ya müʾminin
siz ne dirsiz maṣlaḥat nedür hemin

335 didi anlar yā resūlu'llāh ḳamu
biz muṭiʿiz emrüŋe giçi ulu

336 ger deŋize düş deriseŋ düşeriz
yā oda girüŋ deriseŋ gireriz

337 ceng gününde şir-i ġarrān olalum
cümlemiz o günde ḳurban olalum

338 ḳıldı peyġamber du'alar hem anlara
ol dürüst gerçeklere merdānlara

339 pes resūlu'llāh buyurdı kim hemān
tiz getürdiler 'alemler ol imām

340 ol mübāriz ceng-i şirān erlere
her birisin virdi bir serverlere

341 bindi peyġamber revān oldı çeri
ḳarşuladı kâfiri ḥaḳ leşkeri

342 ṣaġ yanında yüridi ṣıddıḳ revān
ṣol yanında hem 'ömer ol kāmurān

343 yüridi ardınca hem 'oşman yakın
önce ḥaydar şāh-ı merdān şir-i din

205 b

344 hem resūl ortada ṭolu ay gibi
çevre yanındaki aṣḥab kevkebi

345 bindi islām leşkeri oldı revān
tekbir ü t$_e$hlil üni ṭoldı cihān

346 yüridi ḳoşun ḳoşun ḥaḳ leşkeri
ḥaḳ ḥabibi ortasında serveri

347 mübāriz pehlivanlar nam-dāran
süvārān-ı nāmver ceng-i dilirān

348 erenler hay huy hem atlar avazı
ki tozlar ḳalḳdı ṭutdı gün yüzi

349 tolgalar güneşden balk ururlar
bu resme ögleye degin yürürler

350 gördi ʿabbas bakdı ol leşkeri
ya resūlu'llāh didi bu gez çeri

351 leşkerimüz çokdurur hep nāmdār
pehlivānlar nāmverler bi-şümar

352 didi peygamber ki ya ʿammu sakın
zahm-ı çeşm urdun çerimüze sakın

353 bu söz üzre geçmedin dahı zaman
kaçdı döndi leşkerüŋ öni heman

354 leşkerüŋ pişrevleri dir döndiler
kaçdılar sankim başılup şındılar

355 didiler bu yolda var bir ejdehā
kim deminden bulmaz kimseler rehā

356 yolumuzuŋ üstine gelmiş durur
bir dereye toptolu tolmış durur

357 dem ursa yüz fili birde yuda
aŋa adem neyleye böyle nide

358 gitdiler cümle kureyş serverleri
mekkenüŋ ol namdār erleri

206 a

359 kuyruğın çalar kayalar sökülür
ağzın açsa yire odlar dökülür

360 yandurur taşı ağacı kapkara
kimsenüŋ yok zehresi yüzin göre

361 geçmez ok kılıç eser itmezaŋa
heybetünden kaçduk uş kalduk taŋa

362 pes resūlu'llāh didi ḳanı ʿali
hazırıdı didi lebbeyk ol veli

363 *didi iy merdān-ı cihānuŋ şāhı
yüri var bitür işin ejdehanuŋ

364 hemān zülfiḳārı aldı eline
çevirdi ṣaldı ḳalḳanın ḳolına

365 yüridi ejdehā cengine ol şāh
müslimānlar bakıban eyledi āh

366 çün yaḳın geldi dereye ol dilir
döndi müʿminler dідiler yā emir

367 varmaġıl sen buŋa kim bu ejdehā
bir ḳara ṭaġdur sanasın iy şahā

368 leşkerüŋ püşt-ü penāhısın iy şāh
ḳorḳaruz kim ḳılmasun bizi tebāh

369 şah-ı merdān didi peyġamber baŋa
var didi ben nice varmıyam aŋa

370 pes ḳılıcın çekdi vardı ulu
gördi olmuş ol dereye toptolu

371 **gözleri meşʿaleler gibi yanar
yir yarar aġzın açar odların

372 diledi kim hamle ḳıla şāh hemān
çünki şahı baḳdı gördi yılan

373 bir bülend avaz ıla ol ejdeha
didi kim ya ibn-i ʿammi muṣṭafa

---

* Kafiye uyumsuz.
** Kafiye uyumsuz.

374 beni niçün öldürürsin sen iy şāh
ben dirüm ḥaḳdur resul birdür allah

375 pes taʿaccup ḳıldı şah ṭurdı hemān
tiz resule bir kişi ṣaldı revān

376 çünki peyġamber işitdi bu sözi
ejdeha ḳatına vardı gendüzi

377 çün resūlu'llāhı gördi ol yılan
ḳuyruğınun üstine turdı heman

378 didi olsun saŋa ḥaḳdan biŋ selam
iy ḥayırlusı ḳamu ḥalḳuŋ tamam

379 ya resūla'llāh naẓar ḳılġıl sen baŋa
ben divem iman getürmişem saŋa

380 leylü'l ʿakıbe gicesi gelmişüz
biz ṭoḳuz cinni müslimān olmışuz

381 her birimüz bir ḳabile serveri
iy çalabuŋ sevgülü peyġamberi

382 bir cezire var naṣibündür benām
oldurur bizüm yirümüze yā imam

383 varduḳ anda dini izhār eyledük
söyledük ol ḳavme inanuŋ didük

384 beş kabile hep müslimān oldılar
dine girüp ehl-i imān oldılar

385 tanrıyı bir bildiler seni resūl
daʿvetüni ḳıldılar cümle ḳabul

386 şimdi bir divden işitdük bir ḥaber
didi mālik ol resūl üzre gider

387 cemʿ idüben ol hevāzın leşkerin
aldı böyle hem taḳiḳuŋ beglerin

388 geldi mü'min olan cinniler ḳamu
didiler bizde varalum iy ulu

207 a

389 ol müslimānlara yardım ḳılalum
cengde mü'minlere yoldaş olalum

390 cem' ḳılduk biz daḫı bu leşkeri
böyle alduḳ geldük uş biŋ çeri

391 her birisi bir ṣuretdedür 'ayan
kimi aṣlan kimi gerges kim yılan

392 şol görinen ḳara bulut ya resul
anda konduḳ ordumızdur bizüm ol

393 virüpdiler destūr içün bin kulı
yüzini görmege isterler yolı

394 dilerler āy gibi yüziŋ göreler
anuŋ ayaġına yüzler süreler

395 umarlar kim ayaġınuŋ ṭozına
ireler sırma çekeler gözine

396 iy kerem bi behre ḳılma anları
'ışkınuŋ odına düşüpdür canları

397 şol hümayun tal'atuŋı göreler
canlaruŋ maḳṣudına ireler

398 çün işitdi bu sözi muṣṭafa
döndi aŋa didi kim yā ejdeha

399 ben senüŋ aduŋı ḳodum uş 'ömer
gelsün anlar yüri var virgil ḫaber

400 döndi gitdi ejdehā oldı revān
varıcaġız cinniler geldi hemān

401 ḳamusı geldiler ol beş ḳabîle
her birinüŋ begleri öŋce bile

402 geldi önce ejdehānuŋ leşkeri
hep yılan ṣuretlü ikibiŋ çeri

403 cümlesi peyġambere virdi selām
saf ṭutuben ḳarşu turdılar tamam

207 b

404 begleri bir medḥ oḳıdı ṭurıban
döndiler pes yire yüzler sürüben

405 geldi ardınca anuŋ bir beg daḫı
adı zahir ibn-i maḫir iy aḫı

406 ṣureti beŋzer nihangeki iy ulu
leşkeri de ol ṣuretde hem ḳamu

407 ḫoş selam virdi ṭahiyyat eyledi
hem ʿarapça bir ḳaṣide söyledi

408 hem ʿarap diliymiş hep dilleri
kim ʿaraba yaḳınımış illeri

409 geldi ardınca anuŋ bir bin ulu
kuş ṣuretlü leşkeri gendü ḳamu

410 adı hetʿab ibn-i ḳazhāb pes selām
virdi ol hem daḫı leşkeri tamām

411 medḥ oḳıyup döndi anlar daḫı hem
geldi bir beg adı ḫoḫsam ibn-i sām

412 ḳurt ṣuretlü leşkeri gendü tamām
medḥ oḳıyup virdiler anlar selām

413 döndi anlar geldi bir beg daḫı tīz
adı hinmaḳ ibn-i ʿatḳ iy ʿazīz

414 süsmar ṣuretlü gendü leşkeri
pes selam virdi resūle her biri

415 ḳıldı peyġamber ḳamusına duʿā
didi rahmet eylesün size ḫudā

416 ṣol yanınca leşkerüŋ yürüŋ ṣaḳın
adama karışmasun sizden ṣaḳın

417 hem ʿömer olsun ḳamunuŋ serveri
raż̤ı olduk didi anlar her biri

418 göçdiler anlar yüriyüp fevc fevc
ḳopdı ṭozlar çıḳdı göge mevc mevc

208 a

419 bir nice gün gice gündüz gitdiler
ta ḫuneynüŋ ṭaġlarına yetdiler

420 hem yaḳın gelmişidi kāfir leşkeri
şöyle kim birbirini ṭuydı çeri

421 gördi kāfir çünki islām leşkerin
yüce ṭaġlardan ḳarāran tozların

422 ürkdi gönülleri ḳorḳdı canları
gövdelerinde ḳurudı ḳanları

423 gördi mālik didi hay noldı size
didi anlar ḳorḳu düşdi gey bize

424 ṭalayiʿsiz muḥammed leşkerinüŋ
ırāḳdan çünki gördük çerinüŋ

425 şöyle sanduḳ kim bu yirden ta felek
her ne kim adını duyuban melek

426 cümlesi gelmiş rikābında anuŋ
hayrete düşdüŋ ḥisabında anuŋ

427 didi melik ol muhammed bu işi
nice bildi dimiş ola ne kişi

428 biz ḫod pinhan gicelerde yüridük
ṭuymadan ol biz varıduḳ dirdük

429 didiler da'vi ḳılur dir ol müdām
kim benüm taŋrum bilür ġaybı tamām

430 her kimüŋ gönline her ne kim gelür
cümlesin bir bir benüm taŋrum bilür

431 taŋrısı dimiş ola bunı aŋa
kim bu resme ḳarşu geldi ol saŋa

432 döndi mālik leşkerin ḳıldı dilir
didi korkmaŋ ol koyun siz nerre şir

433 rub'uŋuzca yoḳ muḥammed leşkeri
hep'alaf ḳıluŋ ḳılıca anları

434 208 b

434 pes yaṣādı leşkerin cümle vārın
safların ṣaġın ṣolın ḳoşunların

435 varıdı yaraḳlu elli biŋ eri
bir demür deryāya döndi ol çeri

436 didi ṭurun ben şu ṭaġa varayum
ol muḥammed leşkerin ben göreyüm

437 bir ḳulı varıdı naciye ādı
tiz ḳatı kim bindi dur-bin idi

438 düşmeyicek ortaya ṭaġlar iri
görüridi ol iki günlük yeri

439 aldı anı ṭag başına çıḳdılar
leşker-i islama ḳarşu baḳdılar

440 didi aç gözüŋi diki ya ġulām
ol muḥammed leşkerin görgil tamām

441 baḳdı ol ḳul ol yaŋa bir zaman
it gibi 'uv 'uv idüp döndi heman

442 yā 'arab didi muḥammed gelmiş uş
yir gök ehlin cümle bile almış uş

443 didi mālik ḫamuş olġıl yā la'in
sende ḫay ḳorḳduŋ 'arab gibi hemin

444 didi ya mevlayı gördim bir çeri
nice ardı öŋi yoḳ leşkeri

445 didi ṣayġıl ḳaç 'alem var yā gulam
her birinüŋ rengini digil tamam

446 her 'alem altında kim vâr hep atları
gev biner tācı nice ṭonları

447 döndi baḳdı bir daḫı didi gulam
oniki biŋ var 'alem ṣaydum tamam

448 didi ṭaġılmışmıdur baḳġıl aŋa
yāḫud ṣaf ṣafmı durur digil baŋa

449 209 a

449 didi kim ḳoşun ḳoşun yürür böyle
ṣaġ ṣol ardı öŋi tertibiyle

450 leşkerüŋ öŋince yürür bir kişi
boyı uzun yüzi gökçek er kişi

451 ṣaçları iki yanında aşılu
bir ḳara at biner üstindeki ulu

452 bir ʿalem var başı üstinde ʿayan
heman ʿimame ṣarınurlar tamam

453 bir cübbe giymiş uzun inmiş yire
leşkeri cümle ṣarınurlar kara

454 oynadur atın basar ol leşkeri
kim ilerü gitse dönderür anı

455 didi ʿabbasdur o gördügüŋ heman
kim muḥammed ʿammisidür bī-güman

456 didi gördüm ṣaġda ḳızıl bir ʿalem
bir ḳızıl dülbendlü kişi üzre hem

457 boyı uzun gövdesi ġayet ulu
leşkeri ḳızıl ṣarınurlar ḳamu

458 didi merdas oġlı durur iy ġulam
cengde ḳızıl ṣarınur anlar temam

459 ne görürsin ya ġulam bir daḫı baḳ
didi gördüm bir ʿalem ṣaġ ḳolda aḳ

460 ol ʿalem dibinde yürür bir civan
aḳ giyer aḳ ata olmış süvar

461 hem başında aḳ ṣarınmış iy ulu
ṣaçları var iki yaŋa aṣılu

462 aḳ ṣarınur ḳavmi cümle hep tamam
didi kim miḳdad ol ya ġulam

463 cengde anlaruŋ nişanı durur aḳ
ne görürsin dön yine bir daḫı baḳ

209 b

464 didi gördüm meyserede ol ġulam
bir kişi heybetlü gey merd tamam

465 boyı uzun hem ayaġı elleri
ḳatı yoġun bazuları ḳolları

466 ol eyer üstinde yüce oturur
ṣanki at üstinde bir aṣlan ṭurur

467 başınuŋ üstinde var yeşil ʿalem
hep yeşil giyer çerisi gendü hem

468 didi oldur ol zeḥbr ibn-i ʿavam
kim muḥammed ʿammusıdur bil ya ġulam

469 didi gördüm meyserede ben yine
bir yigit kim beŋzer ayuŋ bedrine

470 başına altunlu ḫod urmış ʿayān
hem giyer altunlu cevşen ol civān

471 daḫı yalın yüzlü ṣankim yüzi māh
başına sarmış ʿimame hem siyāh

472 bir ʿalem var başı üstinde siyāh
ḳavmı daḫı hem siyah giymiş iy şāh

473 bir sehm-nāk ata olmış süvār
heybetile şöyle yürür şahvār

474 didi oldur ol saʿd ibn-i ʿubāde
ḳazraḥ ulusı oldur aŋa āde

475 didi ḳalbde görinür çoḳ süvāran
ʿalemler dürlü dürlü nam-dāran

476 kimi ṣaru kimi gökdür kimi aḳ
kimi uzun kimiyüce kimi alçaḳ

477 didi mālik ol ʿalemler ya ġulām
ol ʿarablar begleri dürür bil tamām

478 gözüŋi tiz eyleyüp ḳılġıl naẕar
yine ol kalbüŋ içinde gör ne var

479 210 a

479 didi ya mevlayi gördüm bir kişi
güne beŋzer yüzi nurı ya nesi

480 yüzinde nurı şöyle kim urur bārḳ
nice erdür görünmez olmaz farḳ

481 çevre yanında ulular nām-dār
heybetile ortada ol şāh-vār

482 bir ḳızıl tüylü deveye binmiş ol
yıldız ortasında aya dönmiş ol

483 didi mālik oldur ol kim ya ġulam
dir baŋa gökden gelür her dem selām

484 ol muḥammeddürki da'vīler ḳılur
dir resulem bana cebra'il gelür

485 didi gördüm anuŋ öŋinde bir er
berāber yürürki heybetdür serāser

486 bir arṣlandur ṣanasın ata binmiş
atıyla ṣanki böyle yaradılmış

487 öyle bir heybetlü bir ışıḳlu süvar
olmaya dünyada hiç bir nam-dār

488 didi mālik ya ġulam oldurur o
kim adın işitse olur odı ṣu

489 ol 'alīdür adın işitdüŋ ola
kim avāzesi ṭolupdur her ile

490 ḳorḳdı mālik şöyle ditredi eli
döndi aŋa yine söyledi ḳulı

491 didi gördüm çoḳ ışıḳlar iy ulu
yir gök ortasını ṭutmış ṭoptolu

492 ol ışıḳda atlular var bī-şümār
aylaḳ ata aşkar olmışlar süvār

493 ḳamu yalın yüzlü kim şöyle güzel
yok durur dünyada birine bedel

210 b

494 hep yeşil ḳızıl ḥarirdür ṭonları
göricek ḳamaşdı gözüm anları

495 kimi altun ḳılıçlar bellerinde
yanar od gibi ḥarbe ellerinde

496 başları şankim göge irmiş yaḳın
atlarınuŋ ayaġı yirde hemin

497 didi bilmezem oları ya ġulam
ravi eydür ol meleklerdür tamam

498 yardıma gelmiş dürür mü'minlere
kim meded ḳılaydı cengde anlara

499 didi malik iy ḳara ḳul sen şeni
ḳatı ḳorḳutduŋ yine dene anı

500 baḳdı ol ḳul çıġırup eyledi ün
vay ʿarablar başına didi bugün

501 didi mālik ḥamuş olġıl iy ḳara
di ne gördüŋ ḳorḳu saldıŋ leşkere

502 didi keşke sen daḫı gördügümi
görseŋ inanurduŋ gördügümi

503 ṣol yanında leşkerüŋ var bir tütün
ḳapḳara ṭutmış ol ṣaḥrayı bütün

504 gah dirilür gah perişān olur ol
heybeti hiç adama benzer degül

505 bir daḥı bakdı heman kaçdı siyah
didi va-veyla va-feryād ah

506 döndi mālik didi ne gördüŋ ḳara
ḳorḳudursın ḳaça varma leşkere

507 didi ya mevlayi gördüm bir çeri
benzemez hiç adama ṣuretleri

508 kimi aṣlan kimi ḳaplan yılanlar
kimi ḳurd kimi ayu hep atlar

211 a

509 kimi ḳuşlar gibi uçar hem havada
gelür toptolu olmış orada

510 ḳorḳdı mālik ditreme ṭutdı hemān
illa tiz gendüyi dirdi ol zaman

511 ḳorḳmasun kul diyü ġayret eyledi
ḳorḳma didi ol ḳulına söyledi

512 didi ol sihriŋ hayalatı durur
cazulariŋ mekri hem alātı durur

513 ġayet ulu iş ider ol kişi
bizi ḳorḳsun diyü düzmiş bu işi

514 didi ya mevlayi vallah ol ġulam
ne ḫayal gözümile gördüm tamam

515 ḳuş durur kimi yılan kimi şir
bakisin sen bilürsin emir

516 didi mālik ḳula daḥı söyleme
gördügüni leşkere şerḥ eyleme

517 döndi ṭagdan leşkere indi heman
didi ḳorḳmaŋ az çeridür bī-güman

518 oniki biŋ yaḫud onbeş biŋ ḳadar
leşker ola çifledüm ben serteser

519 siz ḫod elli biŋ kişi siz nām-dār
ḳılıçıla ceng idüŋ tā gide ʿar

520 almaŋuz hiç óḳ yay şebdeyi
ḳılıç uruŋ bir ṭutuban ḳabżāyı

521 cümlemiz bir gezden ahenk idelüm
biz bugün merdāne bir ceng idelüm

522 tā kim ola ṭurduġınca rüzigār
defterinde rüzigārun yādigar

523 geçdi ol gün sabah oldı ʿayan
gördi leşkerler birbirin tamam

211 b

524 şah-ı merdan daḫı depdi geldi hem
ol gün açmışıdı ol iki ʿalem

525 dört yanından turdılar peygamberün
ol yazuklular ümidi serverün

526 cümle aṣḥab cemʿ oluban geldiler
ol resuluŋ çevre yanın aldılar

527 dāvudī cevşen-girler her biri
hem zerender başlarında migferi

528 hem ʿarab atlarına olmış süvar
ḳolda ḳalḳan ellerinde nīze var

529 her biri ṣayar ġanīmet ölmegi
hīç dilemez birisi ṣaġ gelmegi

530 ḳamusı dilerki pür-ḳan olalar
muṣṭafa öŋinde pür-ḳan olalar

531 ortada peyġamber ol şah-ı imam
ṣankim ondört gicelik aydur tamam

532 daʿvet ider cennete müʿminleri
taḥriṣ iderdi ġazaya anları

533 ol yaŋadan pes ol kāfir leşkeri
ġulġule feryāda başladı çeri

534 ʿavrat oġlan ün idüp ḳıldı figān
hem yalınçaḳ oldı ḳılıçlar ʿayān

535 pehlivānlaruŋ yüregi ḳaynadı
ḳopdı göŋüller yārinden oynadı

536 bed-dil erleriŋ tutuldı dilleri
başladı ditrer ayaġı elleri

537 açdı cengiŋ ḳapusın ol revān
fārisü'l islām zebir-i pehlivān

538 depdi meydana elinde bir ʿalem
baṣdı ceng meydanına ol ḳadem

212 a

539 girdi pes meydān içinde ṭurdı ol
döndi cevlān itdi devrān ḳıldı ol

540 döndi ḥamle ḳıldı ol merd-i güzin
urdı kāfir leşkerine gendüzin

541 iki kāfir yıḳup ol merd-i dilir
döndi geldi birine ṭurdı dir

542 ḳaḳıdı mālik bu kim dürür
kim bu resme gendüyi ḳalbe urur

543 didiler budur zebir ibn-i ʿavam
didi yürüŋ ḥamle ḳılunŋ siz tamam

544 ḥamle ḳıldı cümle kāfirler hemān
şöyle bir deryā gibi oldı revān

545 müslimânlar daḥı hem ḳıldı ḥamle
ḳamu tekbir idüben depdi cümle

546 iki leşker birbirine ulaşdı yine
ḳılıçlar ḳara ḳanlara bulaşdı yine

547 şu resme ḳopdı ḳara tozlar
ki görmez oldı tozdan göz gözler

548 döküldi atlar ayaġına başlar
ḳızıl ḳana boyandı ḳara ṭaşlar

549 erenler ġarke oldı ḳan içinde
ḳıyamet ḳopdı ol meydan içinde

550 erenler mest deve gibi delürdi
yüreksizler düşüp atdan belürdi

551 ḳılıç çaḳıl dusı göklere çıḳdı
döküldi ḳara ḳanlar yirde aḳdı

552 erenler naʿrası ṭoldı felekler
taŋa kaldı cenge baḳup melekler

553 irişdi huriler ṭoldı cihana
şehidler canın iletmege cinana

212 b

554 yirile gök arası ṭoldı ünden
ḳarardı gün seçilmez oldı dünden

555 ditredi atlar ayaġında zemin
oldı bu ceng öyleye degin hemin

556 böyle germ olmışiken bu ceng hemin
bir figān eyledi şeytān-ı la'in

557 didi kim ah vah öldi muḥammed
ne ṭurursız şehid oldı muḥammed

558 çün müselmānlar işitdiler üni
ol gün oldı anlara maḥşer güni

559 ceng ḳatı germidi girçek ṣandılar
yüz çevirüp başılup ṣındılar

560 ḳaçdılar hiç kimse baḳmaz kimseye
gitdiler ne atlu ḳaldı ne yaya

561 niçe kim çaġırdı peyġamber heman
ben diriyüm uş şeytāndur yalan

562 kimse ġavġadan işitmedi onı
tutmışdı dünyāyı kāfir üni

563 ḳaçdı ol leşker ḳamusı ol zaman
ḳaldı yüz denlü kişi ancaḳ heman

564 ḳamu ḫaṣlar bahadırlar dilirān
serāser serfeşan ceng-i şirān

565 çünki gördi iş bu ḥali resul
ol mübarek ḥatrı oldı melul

566 geldi cebra'il irişdi didi ol
ḥaḳ buyurdı cenge sen gir yā resul

567 körlüġine şeytānuŋ ceng eylegil
ben saŋa yardım ḳıluram şöyle bil

568 pes buyurdı kim bilal çekdi atı
bindi ol dem ol risalet ḥażreti

569 ol nebiler serveri depdi heman
ḥamle ḳıldı kāfire girdi heman

570 and içeridi bilal gördüm yakın
çün resulu'llaha at çekdüm hemin

571 çoḳ feriştehler irişüp geldiler
ol resūlı ortalıġa aldılar

572 cenge bile vardılar anlar heman
gözümile gördüm anda bi güman

573 gendü ceng itdi resūlu'llāh o gün
kafirile ol ḥabibu'llāh o gün

574 çıḳarup ḳılıcın şallarıdı
kāfiri bölük bölük böleridi

575 her kerte kim her yaṇa ḥamle ḳılur
her çalışda nice kāfir yıḳılur

576 ṭaldı kāfir içine aṣlan gibi
şol keçi sürüsine ḳaplan gibi

577 hem ebubekir ʿömer ʿoṣman daḥı
ḥamle ḳıldı hem ʿali aṣlan daḥı

578 ḫalid miḳdad zebir ibn-i ʿavam
ol yüz erkimḳılmışıdı tamam

579 ser-firazān dilāverler dilirān
ḳamu ḥasan ḥażret-i nerre-şirān

580 cümle ʿışkla gülbeng eylediler
ol gün anda bir ulu ceng eylediler

581 şöyle kim dünya ṭuraldan rüz-gār
görmemişdi bu resme kār-zār

582 ḳılıçdan göge çıḳdı çeka çaḳ
ḳızıl ḳana boyandı bu ḳara ḥaḳ

583 cıdalar ejdeha gibi ṭolaşdı
çomaḳ çaḳıldusı göge ulaşdı

213 b

584 ḳılıçlardan ḳara ḳanlar ṣaçuldı
döküldi gövdeler tenler seçüldi

585 böyle ceng oldı bu resme bir zaman
didi ʿabbasa resulu'llah heman

586 şol ṭaġa çıḳ bir nida ḳıl yā ʿammu
ol ḳaçan müʾminlere dönsün kamu

587 didi ʿabbas yā resul ḳaçanlara
ünmi irer gitdi ıraḳ anlara

588 didi yā ʿammu ḳıl sen nida pes heman
ḥaḳ işitdürür olara bī-güman

589 ne diyeyüm didi ya ibn-i aḫı
didi çıḳ şol ṭaġuŋ üstine daḫı

590 ḳıl nida yā ḥamil'ül-ḳuran diyü
dönün ehl-i beytü'r-rıẓvān diyü

591 dönüŋ iy aṣḥab suretü'l-baḳara
dönüŋ iy tabiiʿ taḥtü'ş-şecere

592 iy muhacir dönüŋ iy enṣār dönüŋ
gelüŋ iy ḥaḳ leşkeri ebrār dönüŋ

593 kim diri dürür nebiŋüz ölmedi
ol yalan söz aŋa vakiʿ olmadı

594 çıḳdı ʿabbas ṭaġa ḳıldı nida
ravi eydür böyle emretdi ḫuda

595 ilk ḥazrec ehline irdi nida
didiler lebbeyk lebbeyk yā nida

596 hep ḳaçan mü'minler işitdi üni
cümle ceng-i cahe döndürdi yöni

597 pes ulam ulam ḥaberler ḳıldılar
ol ḳaçanlar döndiler hep geldiler

598 gö rdiler çün ṣaġ risalet ḥażreti
şerm-sar olup utandılar ḳatı

214 a

599 didi anlara risalet ḥażreti
böylemi ḳılur resule 'ümmeti

600 didiler yā resul estaġfiru'llāh
ḥata ḳılduk ḳarardı yüzimüz ah

601 ḳıldı peyġamber 'özürlerin ḳabūl
hem diledi tañrıdan daḫı resūl

602 cebra'il geldi irişdi ol zamam
nazil oldı hem bu āyet ol zaman

لقد نصركم الله فى مواطن *
كثيرة ويوم حنين اذ اعجبكم كثرتكم

603 ya'ni çoḳ yirlerde size ḥaḳ te'al
virdi nuṣret ḳamu cengde lā-yezāl

604 ḥuneyn güninde çoḳ diyü çeriñüz
size ḫoş gelmişidi leşkeriñüz

605 yine bizden buldıñuz fevt-i meded
fa'ide ḳılmadı size çoḳ 'aded

*9 Tevbe 25

606 yüz çevirüp ḳaçdıŋuz ṭurmadıŋuz
ol muḥammed ḥażretini kodıŋuz

607 bizse gene virüpdük yā muṣṭafa
ṭurdı ol yārenler yine ol ṣafa

608 daḥı gökden virüpdük biz leşkeri
kim görünmezidi size ol çeri

609 yardım itdi açdı size feth-i bāb
ḳılıcıla kāfire ḳıldı azāb

610 raviler eydür müselmānlar yine
girdiler merdāne kāfir cengine

611 ʿışkıla bir ulu gülbeŋ itdiler
himmetile bir ulu ceng itdiler

612 bir ṭarafdan hem melekler ṭurdılar
bir ṭarafdan cinni cenge girdiler

214:b

613 birbirisine yine ulaşdılar
ḳara ḳanlara yine bulaşdılar

614 ata oġlını ḳardaş ḳardaşını
bilmezidi kimse yoldaşını

615 ḳılıç çaḳuldusı ḳanlar buhārı
ḳarartdı gün yüzin tozlar ġubārı

616 ditredi atlar ayaġında zemin
başlu başı ḳayusı öldi hemin

617 şeybe oġlı ider ol günde hemin
yalŋuzca ḳaldı gördüm şāh-ı din

618 didi ʿammamuŋ atamuŋ ḳanları
kim ʿali ḥamza öldürüpdür anları

619 ben muḥammedden alayum uş bugün
kim ḳatı fırṣat bulundı işde çün

620 bir aġulu hançerile ol hemān
ol resūle ḳaṣd ḳıldı bī-gümān

621 ṣaġ yanından geldi kim ya'nī urur
gördi ḳomaz 'ammusı 'abbās ṭurur

622 ṣol yanından geldi ḳaṣd itdi yine
gördi kim süfyān ṭurur ṣol yanına

623 od gibi ḥarbe elinde berḳ urur
gendüsi ḫod ateş-i suzān durur

624 ardına geçdi bu gez gördi hemin
ḫançerini çekdi ḳaṣd itdi hemin

625 diledi bir zaḫm uraydı hemin
baḳdı bir şu'le ṭutdı gözlerin

626 yandı ṣandı görmez oldı gözleri
gözlerini ṭutdı ṣıçradı giri

627 pes resūlu'llāh hemān baḳdı giri
didi kim ya ibn-i şeybe gel beri

628 215 a

628 ṭutdı beni ol mübārek ṣaġ elin
gögsüme ḳodı du'ā ḳıldı hemin

629 döndüm oldum yüzine nagāh anuŋ
çünki baḳdum ben vallāh hemān anuŋ

630 her ne kim varısa cihanda sevgülü
düşdi gönlüme o yüzden iy ulu

631 ne oġul ḳız ne ata candan daḫı
sevgülü oldı baŋa anlardan daḫı

632 pes didi ya ibn-i şeybe cenge gir
düşmana ḥaḳ canibinden yā dilir

633 sem'a tā'diyüben baḳdı heman
girdi kāfir içine ol pehlivan

634 şu resme resulu'llaha ḳarşu
o gün eyledi ceng ol şaha ḳarşu

635 resuluŋ gönli andan razı oldı
heman merdāsuŋ oġlı yetdi geldi

636 elinde yoġıdı illa ʿalem dir
ḳanı rāyuŋ didi peyġamber iy şir

637 didi kim uş depe üstinde anı
dikẹ kodumki ola ceng nişanı

638 ki ta kavmüm göreler ḳaçmayalar
gireler cenge atlular yayalar

639 velikin ya resulaʿllah ben bir beşāret
getürdüm eydeyüm ḳalsun işāret

640 busuda varımış kāfir çerisi
ikibiŋ er giyimlü her birisi

641 benüm ḳavmüm aŋa ṭuş oldı nāgāh
şu resme ceng ḳılduḳ anda iy şāh

642 ki başduḳ kāfiri ḳırduḳ çerisin
ki ḳurd ḳuş yiye hep ölüsin

215 b

643 pes resuluʿllah duʿa ḳıldı aŋa
hem daḥı ol ḳavme öŋden soŋa

644 döndi ʿabbas oġlı faẓla resul
ʿammum oġlı dir ʿali ḳandadür ol

645 kim dürür ḳanda durur göre anı
nice işdedür o tanrı aṣlanı

646 şöyle kim germidi ol gün rüzigar
ulu begler ölmişidi ḫor-ı zar

647 her ṭarafdan ünidi gülbengidi
her yanadan ḳatı öküş cengidi

648 kimsenün yoġıdı ḥali kim vara
ol ʿalinün ḳandalığını göre

649 söyleriken bunı peyġamber heman
mālik oġlı çıḳa geldi ol zaman

650 gövdesi başdan başa pür yaralu
ḳara ḳanlara bulaşmış ol ulu

651 pes resulu'llah didi kim ya enes
ḥaḳ sana çoḳ ḫayır virsün her nefes

652 hiç bilürmisin ʿammum oġlı ʿali
ḥali nedür ḳanda ola ol veli

653 yā rasulu'llah bildüm dir beli
çünki öyle ıssısı oldı ʿali

654 bana didi bugün ıssı oldı gün
ṣu gerekdür ol resulu'llah içün

655 ta kim içe hem daḫı abdest ala
bir ṭulum getürdi pes vardı bile

656 şol ṭagun dibinde bir ṣu varımış
ṭatlu ṣuyımış aḳar pınar ımış

657 abdest aldı şāh-ı merdan ṭonların
pes çıḳardı yuduḳ anda ḳanların

658 şol ḳadar kim yarā olmış durur
ṭonları hep ḳanıla ṭolmış durur

659 ḳıbleye döndi heman kılduḳ namaz
ṭopraga yüz urdı eyledi niyaz

660 pes bana didi ṭur imdi gidelüm
o resulu'llaha ṣu iledelüm

661 götürüp ṭulum içün oldıḳ revān
gördük iki kāfir irişdi heman

662 pehlivanlarımiş anlar ḫod hemin
çünki gördi anları şāh-ı din

663 ḳodı ḥamle ḳıldı hem anlara
çaldı ḳıldı birini iki pāre

664 ol birisin daḥı bī-cān eyledi
ḳanla ṭopraġa ġalṭan eyledi

665 pes irişdi geldi kāfir leşkeri
biŋ ḳadar öbçin giyimlü ṣarp çeri

666 ḥamle ḳıldı ḳılıcın ṣaldı ʿali
kāfirüŋ ortasına ṭaldı ʿali

667 ġayb oldı bir zaman geldi yine
ġarke olmış ṣanki kāfir cengine

668 baŋa didi gönlüŋi sen eyle ḫoş
kim yigirmi pehlü(van) öldürdüm uş

669 didi bunı yine döndi ol dilir
ṭaldı kāfir içine çün nerre-şir

670 bilmedi hali noldıgın
cenginün aḫir meʿali noldugın

671 didi merdās oġlı yā ḫalid hemān
sen daḫı hem yā zebir pehlivān

672 biz varalum şāha ḳandayısa ol
kim resūlūŋ ḥatırı oldı melūl

216 b

673 didiler ḫoş ola o nebi gitdiler
ceng olan yirleri teftiş itdiler

674 yėr ile gök arasın ṭutmışıdı ṭoz
kafirü mü'minmidür görmezdi göz

675 her ṭarafda cengidi ḳırmaġıdı
ḳara ḳanlar ḫod aḳar ırmaġıdı

676 naʿralar ḳılıç avazı hay hay,
kim görünmezidi ṭozdan gün ayı

677 ḳıyamet kopmış ol ṣaḥra içinde
o ceng-i ġuşiş ġavġa içinde

678 işidürler ünini ol velinüŋ
o ceng içinde tekbirin ʿalinüŋ

679 ki dörtbiŋ deŋlü kāfir çevre almış
ol aṣlan gibi ortalıḳda ḳalmış

680 hayḳırır ḳılıç urur ṣaflar yıḳar
ṣarp ḳoşunları bozar yine çıḳar

681 ol resul rāyeti ḥaḳ aṣlanı
bir yüce yirde dike ḳomış anı

682 dibinde ṭurur ol miḳdad anuŋ dir
elinde tıġ-i siper-i polad anuŋ dir

683 dört yanını dörtbiŋ çevre alur
dört yanından ṭurup anlar ceng ḳılur

684 şāh-ı merdān ceng iderdi hemçü şir
iki ḳılıçla ol gün ol dilir

685 hem ṣaġından hem ṣolından ẕarb urur
dir resūlu'llāh ḳılıçları ṭurur

686 ḫalid ʿabbas zebir ibn-i ʿavam
gördiler kim yalıñuz cengde imam

687 naʿra urup çığırup at ṣaldılar
girdiler kāfir içine ṭaldılar

217 a

688 cengile kāfirleri yara yara
vardılar irişdiler ol servere

689 dідiler gönderdi peyġamber bizi
müntaẓırdur görmek isterler sizi

690 bir yalan söyledi şeytān ol resūl
şaẕ olur çünkim sizi göre resūl

691 sem'a ṭaʿa didi döndiler hemān
çıḳdılar kāfir içinden ol zamān

692 geldiler şah ḳana ġarḳ olmışıdı
şanki ḳan deryāsına ṭalmışıdı

693 gövdesi başdan başa yâreidi
cevşeni egninde hem pāreidi

694 çünki peyġamber anı gördi hemān
aġladı oldı gözinden yaş revān

695 pes dönüp iy tañrı aṣlanı didi
gör nice germ oldı bu cengüñ odı

696 şah didi buyur varayum ben yine
ya resūla'llāh o kāfir cengine

697 didi bunı cenge döndi şah hemān
didi ʿabbas yā resula'llah amān

698 ḳoma anı kim yarası çoḳ durur
cebe dökülmiş teni açıḳ durur

699 didi peyġamberki döndürüŋ anı
yetdi ʿabbas didi iy ḥaḳ aṣlanı

700 seni peyġamber oḳır gelgil berü
çün anı işitdi şah döndi girü

701 gördi peyġamber dökülmiş cevşeni
ḳara ḳanlara bulaşmış ḳaftanı

702 pes resul buyumdı ol şāh aṣlanuŋ
ḳaftanını tiz çıḳardılar anuŋ

217 b

703 gövdesinde yetmişiki yarası
var ḳılıçdan oḳdan çoḳ arası

704 şol ḳadar ẕarbeler yemiş aḳmış ḳanı
kim gören batmış ṣanur ḳana anı

705 illa zurı ḳuvveti artmış anuŋ
heybeti ve ḳudreti artmış anuŋ

706 hiç ferāġat bu yaralardan nice
ḳorḳusı yoḳ ḳayġusı yoḳ zerrece

707 gördi peyġamber mübarek gözleri
aġladı yaşıla ṭoldı her biri

708 pes duʿa ḳıldı didi kim ya ʿali
saŋa baḳaruz kim olısār ya veli

709 ki faḫrider senüŋle hem melekler
heybetüŋden taʿaccübde felekler

710 cenneti ḥaḳ vacib [illegible] eyler aŋla sen
günde yüz gez saŋa iy ebu'l ḥasen

711 pes buyurdı ṣu getürüŋ yuŋ ḳanın
tiz ʿalinüŋ hem ḳanın hem ḳaftanın

712 didiler yoḳdur bulınmaz bunda ṣu
didi şāh ḳim bir ṭulum ṣuyı ben ṭolu

713 bir aġaç dibinde ḳomışam anı
cenge girdüm kāfir istedi beni

714 mālik oġlı didi ṭoġrıdur beli
ben bilürem ṣuyı kim ḳodı ʿali

715 illa getürmege ḥalim yoḳdurur
çoḳ döküldi ḳan mecalüm yoḳ durur

716 pes resūlu'llāh buyurdı ḥalide
hem zebir ibn-i ʿavam bile gide

717 vardılar ol ṭulumı getürdiler
ol erenler tiz anı yetürdiler

218 a

718 bir ḳab istedi getürdiler resūl
pes mübarek ellerini ḳodı ol

719 pes eli üstine dökdiler hemān
çünki barmaġına irdi ṣu revān

720 barmagınuŋ her birinden bir pınar
aḳdı bir çeşme oluban aşikar

721 pes çaġırdılar çeriye kim gelüŋ
ḳap getürüŋ ṣu gerekise aluŋ

722 hep işidenler ḳamusı geldiler
içdiler hem ḳaplarına aldılar

723 ṭa'am ṭatlu ṣanki şekker pāresi
ṣuyı ṣovuḳ ṣanki buzlar pāresi

723 barmaġından çeşmeler daḫı hemān
ha aḳar ṭurmaz ṣuyı şöyle revān

724 çünki ḫalḳ içdi ṣuyı aldı tamam
pes eliyle bir yire ṣu ol imam

725 ol mübarek aġzına aldı ḳodı
pes 'aliye ya 'ali gelgil didi

726 aldı aġzından sürer yaresine
şah-ı merdanuŋ ḳamu 'ażasına

727 tendürüst oldı vücudı serteser
gitdi ḳalmadı yarasında hiçbir eser

728 ravi eydür geldi anda cebrā'il
ya resūl didi selām itdi celil

729 ya muḥammed söylegil aṣḥabuŋa
ümmetüŋe aliŋe aḥbabuŋa

730 ḥer birinden aḳdıysa ḳaç ḳatre ḳan
ḥaḳ ta'ala bir melek ḳıldı 'ayān

731 tā ḳıyamet ḥamd ider divānına
yazılur ecri irişür cānına

218 b

732 geldi bir enṣarı çıḳmış gözi
gözinüŋ ḳanına bulaşmış yüzi

734 ya resūla'llāh dir ḳılġıl bir du'a
kim vire gözcügezüm yine ḫudā

735 didi peyġamber ṣabır kılsaŋ saŋa
yekdürür bil ya yigit öŋden soŋa

736 didi yekdür illa bir ʿammum ḳızı
kim beni ʿāşıḳ ḳılupdurur özi

737 kim beni bir gözlü göre ḳorḳaram
kim geçücekdür gözinden çıḳaram

738 güldi peyġamber işidicek hemān
kim mübārek dişleri oldı ʿayān

739 şunup pes bir pāre ṭopragı aldı
mübārek aġzınuŋ yarına çaldı

740 şu göz deŋlü mikdārı balçık itdi
gözinüŋ birine ḳodı ve ṭutdı

741 duʿa ḳıldı elin ḳaldurdı nagāh
görürler taze göz virmiş allāh

742 bayaġından daḫı ruşen görür göz
şükürler ḳılur enṣārı urur yüz

743 cebrāʾil didi bugün ṣaydum ʿali
üçbiŋ üçyüz tekbir itdi ol veli

744 daḫı altmış her birine bir erin
öldürüpdür kafirüŋ şerlülerin

745 çü bu ġavġada pes aḫşam irişdi
çeriler döndiler ārām irişdi

746 çün ṣabaḥ irişdi oḳındı ezān
geldiler cümle namaza ins ü cān

747 ḳıldılar çünkim namāz oldı tamām
pes yaṣadı leşkerin düzdi imām

219 a

748 kimse girmedi anuŋ meydanına
laf urdı söyledi dört yanına

749 didiler kim bir meşhūr pehlivāndur
ki yokdur hem-seri ṣāḥib-ḳırāndur

750 resūlu'llāh didi uçmaḳ açıldı
ḥuriler çıḳdı dünyaya ṣaçıldı

751 cennete iletürler şehidler cānını
nurile pāk eyleyüben ḳanını

752 depdi bir enṣār didi ben uş
varayum ol pehlivan cengine uş

753 girdi ol kāfirle cenge ṭurdılar
birbirine bir iki ḍarb urdılar

754 ne kim varısa mübāriz pehlivanlar
yaralu idi ḳamu dökmişdi ḳanlar

755 şebdeyile ṣançdı gögsinden la'in
düşdi enṣārı şehid oldı hemin

756 girdi hem bir er bile oldı şehid
ġurre oldı er diledi pelid

757 her birinüñ elli altmış yāresi
varıdı çünki yoġıdı çāresi

758 didi peygamberki iy ḥaḳ leşkeri
ne ṭurursız açdılar uçmaḳlar(ı)

759 huriler kim pāḳ-ı nurdan her biri
ne ölür ne ṣayru olur ne ḳarı

760 misk-i'anber ṭopragı otı zencebil
olar incü ṣuyı küşer selsebil

761 ana daden olur ölmekden hemin
konşu olur ana rabbu'l 'ālemin

762 ya resūla'llāh didi pes bir ʿarab
nice gökçek yerimiş uçmaḳ ʿaceb

763 219 b

763 illā anda bu revā olur mıki
kim devā isterise bulur mıki

764 pes resūlu'llāh didi kim ya ʿarab
kim devālar anda olur gey ʿaceb

765 kim ḳızıl altundan olur başları
hem daḫı aḳ incüdendür yaşları

766 hem ayaḳları gümüş gelür saŋa
kuş gibi uçar binesin sen aŋa

767 ʿarş nurından daḫı ḫalḫalları
hep murassaʿ boynı ṭolu ḳolları

768 çün işitdi ol ʿarab ḳaldı taŋa
döndi didi ya resūla'llāh baŋa

769 ol devālardan viresin bir devā
razı oldum bir ḥuriye bir eve

770 ḥamle ḳıldı ol laʿine ol dilir
bir ulu ceng eyledi ol hemçü şir

771 ʿakıbet bir ḍarb urdı ol laʿin
kim iki pāre olup düşdi hemin

772 can virirken güleridi şāduman
ol resūlu'llāh didi gördüm ʿāyan

773 bir ḥuri geldi irişdi cānını
taze ṭutdı sildi nurla ḳanını

774 başını ḳaldurdı didi merḥaba
taŋrı dostı iy şehid-i muṭlaḳa

döndi kāfir yine cev lan eyledi
er diledi gezdi devrān eyledi

ʿammu maḳtul girdi meydāna hemān
ol daḫı oldı şehid ol zamān

ġurre oldı gendüzine ol laʿin
girdi bir er daḫı meydana hemin

220 a

ol daḫı oldı şehid anda hemān
girdi enṣardan bir gürbüz pehlivān

ol daḫı çoḳ ceng idüp oldı şehid
ḳatı mağrur oldı bu gez ol pelid

naʿra urup ḫayḳırup ün eyledi
geldi peyġambere ḳarşu söyledi

ya muḥammed pehlivanlaruŋ ḳanı
şol ögündükleri anlar ḳanı

noldı merdâs oġlı ʿabbas ḳandadur
ḳanı ḳays saʿid vaḳḳas ḳandadur

ḳanı miḳdad ḳanı ḫalid ḳandadur
şöyle benzer kim ḳamusı öldiler

kanda gitdi ya zebir ibn-i ʿavam
körkdœ benzer pehlivanlaruŋ tamam

kimki bugün ḳaṣd iderse canına
gelsüŋ ol biŋ pehlivan meydanına

ḫayḳırsam diyü yüregi çaḳ olur
ḍarb urursam ṣanki ḫaraḫaḳ olur

ger olar kurdısa ḳanı aṣlanuŋ
ʿammun oġlı şol tayanduguŋ senüŋ

788 ol çerinüŋ şir-i şāhı ḳandadur
leşkerüŋ puşt u penahı ḳandadur

789 viribi gelsün anı ben er cengine
ta görelüm er kim olur cengine

790 kırduġı şol pehlivanlariŋ ḳanı
ḳala ṣanma aŋa anlaruŋ ḳanı

791 pes resule didi ṣıddıḳ yā resul
gey ulu erdür bu kāfir yā resul

792 ol ʿaliden gayri kimse ḍarbına
varamaz bunun ṭuramaz cengine

220 b

793 pes resulu'llah didi kim dön ʿali
çoḳ yaralu olmışdı ol veli

794 hem teninden çoḳ ḳanı aḳmışdı dün
maṣlaḥat oldurki diŋlene bugün

795 haẓırıdı şah-ı merdān söyledi
ya resul hiç zaḥmetüm yoḳdur didi

796 ḳuvvetümdurur yerinde bī-gümān
intiẓarum emriŋe dürür hemān

797 emir ḳıl ol pehlivanuŋ cengine
ya resula'llah varayum ben yine

798 çoḳ müslimānlar ḳıldı şehid
ḥayf durur ger ṣaġ gider şāh-ı pelid

799 pes resūlu'llāh didi kim yā ʿali
varmıdur cenge neşāṭın yā veli

800 raġbetüŋ varmı bu cenge varası
kim mübarek gövdende çoḳ yarası

801 didi şahkim ya resūla'llāh beli
hem ümiḏüm var durur dir ʿāli

802 kim bitürem anuŋ işin ben hemān
ta müslimānlar olalar şādumān

803 ḳırdı çoḳ müʾminler etdi heybeti
ṣaḏ giderise ḥayfdurur ḳatı

804 pes resūlu'llāh mübārek cevşeni
kim giyerdi şāha giydürdi anı

805 baḏladı hem zülfiḳarı beline
ṣaldı hamza ḳalḳanını ḳolına

806 daḫı isḥaḳ ʿimāmesin ṣarındı
ʿaḳab adlu resūl atına bindi

807 duʿa oḳıdı peyḏamber oḳırdı
mübārek ellerin başına urdı

221 a

808 pes buyurdı girdi meydana ʿali
heybetile şöyle merdāne ʿali

809 çün ʿulviyāne cevlan eyledi
haşimiye döndi devrān eyledi

810 bildi kāfirler ḳamu gördi anı
dediler geldi muḥammed aṣlanı

811 pehlivanumızıla cenge bugün
ḳanḳısı düşe ʿaceb tenge bugün

812 çün derid işitdi şah geldüḏini
tiz göynüme iletüŋ didi beni

813 geldi çün didiki iy şir-i cevān
ḳatı heybet olḏıl bugün ya pehlivān

814 kim senüŋ günündürür bugün zamān
ger ʿaliye ġālib olsaŋ bī-gümān

815 ḳalur aduŋ turdugınca rüzigār
defterinde rüzigarun yādigār

816 baʿd ezan bir pehlivān gelmez daḫı
kim senüŋle cengüŋ ide yā ibn-i aḫı

817 şiʿr oḳıdı ögdi biraz laʿin
yaʿni kim ayaḳlandurur anı hemin

818 ol didi ḳızuŋ ḥayatı ḥaḳiçün
varmıyam ben katuna illa bugün

819 ol ʿalinün başı bölmece ola
anlar aġlaya bizüm leşker güle

820 bunı böyle söyleyince ol laʿin
gördi şāh ḳarşusına gelmiş hemin

821 didi kimsïn aduŋı bileyüm
tā senüŋle bir ulu ceng ḳılayum

822 didi şāhkim cān alıcıyum bugün
kim alam canuŋı uş geldüm bugün

221 b

823 ger adum ṣorarsın ʿalidür iy laʿin
şir-i ḥaḳ naṣır-ı din müslimīn

824 ben olam dünyāda günden meşhuram
ceng günïnde ḍarbdan ünden meşhuram

825 adumı ne hācetdür gel sen berü
neŋ var erlikden getürgil ilerü

826 çün işitdi ol laʿin bunı hemān
ḥamle ḳıldı virmedi daḫı amān

827 ḥamle ḳıldı şāh daḫı hemçün aŋa
hem görenler ḥamleyi kaldı taŋa

828 bir nice ḍarb urdı şāha la'in
kim müdāra ḳılurıdı şāh-ı din

829 pes çevürdi nīzesini ol dilir
ṭoġrı ṭutdı şāha sürdi hemçü şir

830 ḳoltuġıyla ṭutdı muḥkem şāh anı
bekledi ol ḥamleden allāh anı

831 çekdi kāfir bir yaŋa şāh bir yaŋa
şöylekim gören ḳamu kaldı taŋa

832 her ne deŋlü kāfir itdi zorı bol
ḳurtaramadı elinden şāhuŋ ol

833 tā üzildi ortasından ol cı.da
aıdı yabana anı şir-i ḫudā

834 gördi kāfir düşdi odlar cānına
döndi didi ol 'arab sulṭānına

835 yā 'ali dir bir ṣu'alüm var hem saŋa
ḫayberi senmi ḳopardıŋ di baŋa

836 hem ġurab hem ḳariża ḳal'asın
senmi aldıŋ anları digil yakın

837 davudı şu'aybı mervānı daḫı
senmi öldürdün anı digil daḫı

222 a

838 didi şāh ben itdüm anları ne'am
döndi kāfir ḥamle ḳıldı yine hem

839 bir ulu ceng eylediler ol zamān
pes sebi' turdı yine didi hemān

840 bir daḫı vardur su'alüm yā 'ali
ben ölürsem nola halüm yā veli

841 dídi şāh ṭamuya düşersin yakın
kim cehennemdür size yir iy la'in

842 didi sen ölseŋ halüŋ nola digil
didi uçmaġa varuram şöyle bil

843 güldi kāfir dir iki yandan daḫı
ḥakim gendüye ḳılur andan daḫı

844 bu su'alden maḳṣudı ol diŋlene
ḥayḳırıban ḥamle ḳıldı pes yine

845 kâfir mü'min ḳamu baḳar aŋa
cümlesinüŋ gözi göŋli ol yaŋa

846 ya sebi'uŋ ḥaydar-ı kerrārıla
nola hali seyyidü'l ebrārıla

847 aŋsuzın peş-destlik idüp la'in
bir ḳılıç oritup şāha hemin

848 ḳarşu virdi ḳalḳanını şāh aŋa
indi ve döndi ḳılıç nagāh aŋa

849 kesdi ḳalḳanı oturdı şöylekim
çekdi ḳılıcın alamadı nekim

850 çün alamadı ḳılıcın ol la'in
döndi ḳaçdı ḳodı ḳılıcın hemin

851 pes 'arablar çıġrışup eylediler ün
dídiler fırsat senüŋdür ḳaçma dön

852 bir ḳılıç daḫı alıban ol hemin
döndi yine cenge geldi la'in

222 b

853 şol ḳadar ceng itdikim ḳaldı ḳolı
mekre başladı didikim ya ʿali

854 niçün cengüŋ degüldür inṣafıla
bir kişi getürmişsin bile

855 fırlamış oḳı elinde pür kemāl
urmaḳ ister oḳıyla beni heman

856 didi şāh aldamaḳ istersin beni
mekre muḥtāc olduŋ iy ḥaḳ düşmanı

857 gel berü neŋ var getürgil iy laʿin
kim senüŋ vaktüŋ gelüpdürür yaḳın

858 ger ḳılıcumdan dilerisen amān
gel müslimān ol getürgil imān

859 ḳaḳıdı kāfir ki ġayret eyledi
ḥamle ḳıldı ḳatı heybet eyledi

860 ḥamle ḳıldı şāh daḫı ulaşdılar
birbirisine yine ṭolaşdılar

861 gah ceng gah cevelan itdiler
gahi ṭurup gahi devrān itdiler

862 ceng uzandı kafir müʿmin tamam
intiẓar içinde ḳaldı ḫās ü ʿām

863 ta göreler iş nireye irişe
kim serfirāz ola kim yire düşe

864 hem resulu'llah duʿa ḳıldı yine
nuṣret ister ʿammusınun oġlına

865 şah-ı merdān eyleyüp bir ün didi
ḥaẓır olġıl vardum iy melʿūn didi

866 didi al farisü'l-ebrār elinden
bu ḍarbi ḥaydar-ı kerrar elinden

867 yetüp bir ḳılıç urdı nagehāni
heman ḳalḳana aldı kāfir anı

223 a

868 kesüp ḳalḳanını başını yardı
ki boynından belin(e)dek ayırdı

869 iki yarup anı ayırdı ıra
iri atı biçdi indi yire

870 kim ṭutarca ḳomadı bir zerre hiç
bir ḳarış deŋlü yire yetdi ḳılıç

871 pes müslimānlar meleklerle hemin
tekbir itdi oluban şaduman

872 cebra'il hem bir ḳatı ün eyledi
tekbir itdi döndi böyle söyledi

873 zülfiḳar gibi ne bir ḳılıç keser
ne ḫod var durur 'ali gibi bir er

874 çün hevāzın leşkeri gördi anı
kim döküldi pehlivanları ḳanı

875 cümlesi hep cenge aġaz itdiler
at ṣalup şah üzre gülbeng itdiler

876 ḥamle ḳıldı hem müslimānlar daḫı
ḳarşuladı kāfiri anlar daḫı

877 yine ol ceng ulaşdı ḳopdı tozlar
ki düşdi başları çıḳdı gözler

878 ulaşdı ḳalb ḳalbe ḳol ḳola
ṭolaşdı ṣol ṣaġa ṣağ ṣola

879 müslimanlar ḳatı gülbeng iderler
ki ciddile gey ulu ceng iderler

880 hem melekler daḫı divler leşkeri
yardım idüp ceng iderler her biri

881 ḳopdı yine bir ʿacayib kar— zār
kim cihanda görmemişdi rüz-gār

882 beġāyet ciddile ceng oldı ol gün
ulu heybetlü gülbeng oldı ol gün

223 b

883 deŋizlerde balıḳ ṭaġlarda ḥayvān
duʿa ḳılup didiler yā rab amān

884 müslimānlar kāfirlerle ṭolaşdı
birbirisi ḳanına bulaşdı

885 resūlu'llāh hemān düldülden indi
mübārek elini yire şundı

886 bir avuç ṭoprak aldı bir duʿa dir
oḳıdı şaçdı kāfirden yaŋa dir

887 başıldı şandı kāfir leşkeri dir
hemāndem döndi ḳaçdı ol çeri dir

888 ata oġlına ḳardaş ḳardaşına
ki bakmazdı yoldaş yoldaşına

889 kimi öldi yisir oldı kimisi
ḳaçup ṭaġlara ḳurtuldı kimisi

890 o mālik gey ḳatı ḳaçdı dürişdi
ki tā taʿyif ṭaġlarına irişdi

891 yahudiler içine düşdi ḳaldı
ki ḳurtulan ḳatına üşdi geldi

892 resulū'llāh geçüp ardınca vardı
ḥiṣarı bağlayuban çevre aldı

893 alıban cümle ol mālı ṭavarı
oturdılar oŋardılar ḥiṣārı

894 resūlu'llāh buyurdı cengile siz
yürüŋ bu ḳal'aya gülbeng eylesiz

895 gice gündüz ḳıluban kar-- zārı
aluŋ siz cengle iş bu ḥisārı

896 müslimānlar heman gülbeng iderler
yürirler her tarafdan ceng iderler

897 yigirmi gün dün ü gün kar-- zārı
ḳılup cengile aldılar ḥiṣārı

224 a

898 ṭutarlar māliki malın alurlar
resūlu'llāh ḥuẓurına gelürler

899 resūlu'llāh din-i ʿarz itdi aŋa
didi her neki ḥaḳ farż itdi aŋa

900 çün işitdi müslimān oldı mālik
resūlu'llāh ḳatında ḳaldı mālik

901 o ʿarve daḫı hem oldı müslimān
ḳamu ḳavmini hep ḳıldı müslimān

902 müslimānuŋ ḳamu mālın ṭavarın
resūlu'llah ḳamuya virdi varın

903 aldı müʾminler ġanimetler tamām
her birisi māl niʿmetler tamām

904 şu deŋlü aldılar mālı ṭavarı
müslimānlar ḳamusı ṭoydı varı

905 ölen kāfirlerin malın ṭavārın
resūlu'llāh ḳısmet itdi varın

906 ḳureyş ehline virdi malı çoḳ
ki enṣārdan olara virdi artuḳ

907 birbirine enṣar söylediler
resūlu'llāh yirin aldı didiler

908 ṭutuban şehrin ilin yurdın aldı
yaġıyı başdı düşman ödin aldı

909 daḥı şimden girü bizi nider ol
bizi anlarıŋla gider ol

910 buŋ güninde sıḥḥat olıcak rüzgar
biziz ol enṣār vefādār ṭoġrı yar

911 şimdi ḳısmetde aŋaruz anları
kim ḳılıcumızda aḳar ḳanları

912 didi ʿabdullah didümdi ben bunı
kim resūlu'llāh alıcak yurdını

223 b

913 daḥı kalmaz ḥaceti bizi nider
terk ider bizi olarıŋla gider

914 bu sözi peyġamber işitdi hemān
saʿid cābire buyurdı ol zamān

915 ki enṣāruŋ ulularıydı anlar
didi geldük dirülsünler yārenler

916 komaŋuz kimse enṣār arasına
gireler kimse anlar arasına

917 benüm enṣarıla ḥanlıḳ sözüm var
o yārenlerile ḫalvet sözüm var

918 dört yaŋadan işidenler geldiler
cümle enṣār geldi çadır ṭoldılar

919 didi iy enṣār ne sözdür bu söz
ki sizden şöyle dirler diyüz

920 yeni mü'minlere virdüm diyü māl
sizüŋ niçün göŋlüŋüz ṭöldı melāl

921 ḳorḳdum anlardanki mürted olalar
ḳahrıla oldı müslimānkim anlar

922 sizki geldiŋüz bu yola cānile
'ışḳıla ıḫlāṣıla īmānıla

923 anlaruŋila berabermi olar
ḥaḳ ḳatında şöyle hem-sermi olar

924 sizüŋ īmānuŋuza i'timādı
ḳıluban hem size ben 'itimādı

925 naṣîbüŋüz sizüŋ anlara virdüm
yeŋi olan mü'minlere virdüm

926 iy enṣār bölügi sürsiz anlar
ki medḥ itdi sizi ḳurānda cabbār

927 tā ḳıyamet oḳına size du'a
ḳıla cümle evliyā u aṣfiya

224 a

928 ḳamusın birde size tā ḳıyamet
du'a ḳıla müslimānlar tamamet

والذين تبوّء الدّار و الايمان
من قبلهم يحبون من هاجر
اليهم ولا يجدون فى صدورهم
حاجةً ممّا اوتوا الاية

*59 Haşr-9

929 iy enṣār bölügi unutmaŋ anı
ki siz bilmezidiŋüz yaradanı

930 ḳamu azġunıdınuz şöyle gümrah
benüm bu vasıtamla size allah

931 ki din-i rūz ḳılup virdi hidāyet
sa'adetler virüp ḳıldı 'ināyet

932 hem zelil ḫorıdıŋuz bi nişān
ḥaḳ sizi 'aziz ḳıldı dü cihān

933 dürişdiŋüz ḳamu bay oldıŋuz
yılduzıŋuz toptolu ay oldıŋuz

934 siz daḫı diyebilürsiz hem baŋa
kim ḳaçup geldüŋ bize uyduḳ saŋa

935 düşmanıŋa tiġ-i bürrān eyledük
baş cān yolında ḳurban eyledük

936 hem saŋa yir virüben ḳılduḳ ḳabul
ḫoca edindük seni biz saŋa ḳul

937 yalŋuzıdın seni çoḳ eyledük
düşmanınuŋ çoġını yoġ eyledük

938 iy enṣār rażı degülmisiz aŋa
kim ḳureyş malıyla gide bir yaŋa

939 ben resulu'llahıla bir yaŋa siz
gide siz razımısız diŋ baŋa siz

940 olardan vallah siz yiġ ulusız
ġanimetler daḫı siziŋ alursız

224 b

941 iy enṣār dirligüm uş sizüŋile
ölüm daḫı siziŋile bile

942 didiler yā resūla'llāh bu sözi
dimişlerdür bu ḥalḳuŋ bilme sözi

943 bu sözi dimezüz hem dimedük biz
kim hiç dünyā içün ġam yemezüz biz

944 bizüm hem mālumızı cānumızı
oġul ḳız külli ha gümanumızı

945 ger virürseŋ bende fermanuz saŋa
varlıġumuzıla ḳurbanuz saŋa

946 razı olduḳ biz seni ḳılduḳ ḳabūl
māl hep anlara virgil yā resūl

947 pes resūlu'llāh dönüben söyledi
bilüŋ iy enṣār bölügi siz didi

948 ger cihān ḥalḳı olursa bir yaŋa
ayrılup enṣār ḳalursa bir yaŋa

949 varmıyam ben illa enṣārdan yaŋa
ḳamudan sevgülüdür enṣār baŋa

950 ḥalḳ ḳamu ʿariyyeti ṭondur yakın
aṣıl ṭon enṣārdur ancak hemín

951 hem duʿa ḳıldı didi yā rabbenā
raḥmet it enṣāra hem evlādına

952 hem daḥı evlādınuŋ evlādına
sen naẓar ḳıl raḥmetüŋle anlara yine

953 çün işitdi bu sözi enṣār hemān
ḫurrem oldı ḳamusı gey şadumān

954 çün ḳureyşe maʿlum oldı bu ḫaber
kim resūlu'llāh medineye gider

955 ġamġin oldı ḳamusı oldı melūl
pes didiler çün gidersin ya resūl

956 bir du'a ḳılġıl azıġ olsun bize
sen gidicek ol du'a ḳalsun bize

957 pes du'a ḳıldı resūlu'llāh hemin
el getürdi didi āmin mü'minin

958 pes ḳureyş ehli yolına gitdiler
her biri olarına 'azm itdiler

959 hem resūlu'llāh medine yolına
göçdi 'azm eyledi yine iline

960 oḳıdı faḍl ibn-i 'abbası resūl
kim cihanuŋ pehlivānıyıdı ol

961 ḳoşdı aŋa ikiyüz er nām-dār
ṣaġ ḳalandan cümle cevşen peş-süvār

962 ġanimetler ol bāḳī ḳalanı
ki ḳomışdı medine ehline anı

963 didi ya ibn-i 'ammi sen buları
alıban ṭoġrı git malı ṭavarı

964 vericaḳ ḳamumız yir yirine
naṣibi virevüz biz her birine

965 aŋul aŋul yaralularıla biz
gidelüm bizden öŋdünce gidüŋ siz

966 şem'a ta'a didi faḍl bindi hemān
kim olaydı zira gürbüz pehlivān

967 ġanimetlerki vardur cem' ḳıldı
heman medine şehrine göndeldi

968 o gün gitdi yaḳın olınca aḫşām
ḳonup bir ṣu yanına ḳıldı arām

969 yine aḫşām geçicek göçdi andan
göçiyle göçdi çok ıssuz yandan

970 geldi ḳuşlıḳ yirine çün afitāb
irdiler bir menzile adı ḫarāb

225 b

971 ıraḳdan çıḳdı nagāh bir ḳara toz
ulaşdı ucı irdi ṭaġlara toz

972 ışıḳlar ḫarbeler ṭozlar içinde
gice gün gibi yılduzlar içinde

973 bulara ṭoġrı ṭurup sürdi geldi
hemān faźl ibn-i ʿabbas görди bildi

974 didi yā enṣār-ı islām siz bilüŋ
tiz iy allāh leşkeri ḥaźır oluŋ

975 hep müretteb ceng yaraġını kıluŋ
yaġı durur bu gelen bize görüŋ

976 indiler atlar ḳolanın çekdiler
hem silaḥlar bellerine ṭaḳdılar

977 yaḳın geldi görürler āşikāre
ikibiŋ var hep hiş hep yüzi ḳara

978 zaġ gibi başdan ayaġa ḳaralar
ḫarbeler ṭutarlar ateş pāreler

979 ḥabeş sulṭānlarından dır birisin
nice şeyi başuban ḳırmış çerisin

980 ḳaçup dört biŋ kişiyle gelmiş ol dir
yemen ṭa'yif ilinde ḳalmış ol dir

981 kim anda almış ol bir ṣarp ḥiṣarı
içinde leşkeri ḫazinesi varı

982 adı şerşüş oġlı saḫat anuŋ
olımış şāhı sulṭānı oranuŋ

983 ḳatında varıdı bir pehlivānı
adı zaġlim ʿarab bilürdi anı

984 ʿazim heybetlü gürbüz zift eridi
ʿarablar ḳamu andan ḳorḳarıdı

985 ol hevazın ḳıṣṣasın ṭuymış meger
hem resul döndi diyü almış ḫaber

226 a

986 didi ya zaġlim yüri in bezziye
biŋ yaraḳlu atlu al hem biŋ yaya

987 yüri in ol cāzunuŋ yolını al
gendüni ḳavmini ḳır mālını al

988 ʿammusı oġlanına adıdur ʿali
anı öldürme diri getür veli

989 māl virüp ḫilʿat virüp nöker adam
pes çeri dirüp medineye gidem

990 ta ḫarāb idem anı ḫalḳın ḳıram
ʿavratın oġlın ḳızın alam sürem

991 zaġlim andan yir öpüp gitmişidi
olaydıkim bunlara yetmişidi

992 ol resūle ḳaṣd idüp çıḳmışıdı
gördi çün faẓl ibn-i ʿabbası didi

993 gendü ḳavmine ki uruŋ bunları
bu azacuḳ ḳavmi kıruŋ bunları

994 gördi çün faẓl ibn-i ʿabbas anları
didi zinhār ḳorḳmaŋ iy ḥaḳ leşkeri

995 ger ecel yetdiyse çāre yokdurur
cennetüñ ḳapuları açuḳdurur

996 ḥaḳ çalap ḳonşulığına varuruz
şaẕlığıla ḥaḳ cemālin görürüz

997 şöyle kim ḳurānda buyurdı didi
anda iş bu āyeti faẕl oḳıdı

ولا تحسبن الذين قتلوا فى *
سبيل الله امواتًا بل احياءٌ
عند ربهم يرزقون فرحين
بما آتيهم الله من فضله
ويستبشرون بالذين لم يلحقوا
بهم الا خوف عليهم

226 b
998 didi bunı hemāndem ḳıldı ḥamle
müslimānlar daḫı hem bile cümle

999 ṭutuşdılar ḳaralarla hemāndem
ne ḳılsun onca ḥalḳa bunca adam

1000 yüzi ḳara ḳaralar her birinde
yanar od gibi ḥarbe ellerinde

1001 ururlar ne cebe ne ḳalḳān
olurlar urduġı ḳanıyla galtān

1002 geçmedin bu cengüñ üstine zamān
yüz otuz kişi şehid oldı hemān

1003 yetmişini daḫı ḳıldılar yisir
yalñuzca ḳaldı faẕl ol nerre-şir

1004 ḳaralar çevre yanını aldılar
ḳaldı aşlan gibi ortada ol er

*3 Ali imran 169-170

1005 şol keçi sürüsine aṣlan gibi
girdi ol ḳaralara ḳaplan gibi

1006 ḥayḳırur tekbīr ider ḳılıç urur
birbirin yıḳar çıḳar yine girür

1007 üşdi kāfirler ḳamusı ol ara
ḳırḳ iki yirde yidi ol yara

1008 gövdesinde aḳdı gey çoḳ ḳan dir
çünkim zaġlim gördi sulṭānı dir

1009 kim ḥabeş anuŋla başa çıḳamaz
ol ḳaralar anı atdan yıḳamaz

1010 didi siz ṭuruŋ girü ben varayum
ḥarbeyle bāġrın iki yarayum

1011 yüridi faż̇l üzre ol mel'ūn hemān
ḥarbeyle atdı virmedi amān

1012 hemān ḥarbe atı gögsini yardı
yarup gögsin yüregini ayırdı

227 a

1013 pes yıḳıldı atı faż̇l ol nerre-şir
ṣıçradı yayaḳ hemāndem ol dilir

1014 zaġlime bir ḳılıç urdı ol hemin
ṣıçradı atdan yire düşdi la'in

1015 itdi ḳılıç atını iki pāre
indi yetdi ḳılıcuŋ ucı yire

1016 sürdi zaġlim üstine ol pehlivān
ḳaçdı zaġlim ḳaralar cümle revān

1017 ellerinde dökdiler ḥarbelerin
dört yanından ḥamle ḳıldılar varın

1018 zaġlimi ḳurtarup aŋa üşdilar
dörт yanından üştine dir düşdiler

1019 ḳaldı faẓl ortada yayaḳ dilir
şöyle kim urdı ḳılıç ol nerre-şir

1020 ṣandı düşdi ḳılıcı dir bir yaŋa
dört yanından üşdi ḳaralar aŋa

1021 kim ḳolın boynın ṭutdı kim elin
kim ayaġın ḳucaḳladı kim bilin

1022 gendüyi ḳurtaramadı dilir
baġladılar ḳıldılar anı esir

1023 ġanimet mālın rızḳın ṭavārın
müslimānlar yaraġın cümle vārın

1024 aluban ḳal'asına gitdiler dir
yaḳın yirde ḳonup yatdılar dir

1025 ḳarartdı gündüzin çün gice aġın
müslimānlardan biri çözdi baġın

1026 segirtdi ol ṣabaḥ(a) dek dürişdi
müslimānlar çerisine irişdi

1027 varup peyġambere ʿarż eyledi ol
başa ne geldügini söyledi ol

1028 227 b

1028 didi ḳılursaŋuz anlara çare
ḳıla görüŋ irişmedin ḥişara

1029 müslimānlar ḳamusı aġladılar
ḳavm ḳardaş yüregin ṭaġladılar

1030 pes resulu'llah didi kimdür vara
ol müslimānları andan ḳurtara

1031 pes ʿali didi buyur ben varayum
ḥaḳ buyururısa ben ḳurtarayum

1032 ol ḳaralarun ṭaġına çıkayum
ḳalʿalarun başlarına yıkayum

1033 hep müslimānlar didiler varalum
ol ḳaralarun kökini ḳıralum

1034 didi peyġamber hele bir ṭuralum
tanrıdan buyruḳ ne gelür görelüm

1035 bunı böyle söyleyince ol resūl
cebrāʾil geldi irişdi gökden ol

1036 didi allāh viripdi sana selām
hem müslimānlar(a) digil yā imām

1037 ger göreleridi ol ölenlerün
menzilini ol şehid olanlarun

1038 ḳamusı ḥasret ḳalaydı ol sana
anlarun ol menziline gelmege

1039 her birinün menzili nūr-ı naʿim
ḳonşulıḳlarundadur rabbü'l-kerīm

1040 virbi leşker varsun anlar ḳaraya
ḳalası degül o ḳanlar ḳaraya

1041 pes resulu'llah didi kim ya ʿali
bin yedi yüz kişi alġıl yā veli

1042 yüri gör tiz yine ol yüzi ḳara
müslimānları ḳoymadın ḥiṣara

228 a

1043 pes giyindi şāh ata bindi hemān
bindi bile bin yedi yüz pehlivān

1044 hem ḳulavuz aldı ʿabdullāh dir
ol bilürdi ḳandadur her rāh dir

1045 yil gibi aḫşam olınca gitdiler
ol ḫarāb adlu yire çün yétdiler

1046 gördiler müʿminler ölüleri
aġladı şāh göricegiz anları

1047 sildi yaşın didi yā müʿminin
şimdi bir fikr eyledüm ben hemin

1048 siz bularuŋ izini komaŋ yürüŋ
illa at yorġun dimeŋ ḳatı sürüŋ

1049 ben aşayum bu ṭaġlaruŋ başından
yayaḳ olup deresinden ṭaşından

1050 daḫı irişmedin olyüzi ḳara
inşa'llāh irişem ben ḥiṣāra

1051 ki biz yetişmedin ol yüzi ḳara
olur düşvār irişürse ḥiṣāra

1052 didiler kim şāha fermān senüŋdür
ki ol dertlülere dermān senüŋdür

1053 ki müʿminlere daʾim mihribānsın
terahhüm kanisin hem kar-dārsın

1054 velikin ḳorḳaruz şāha ḳaralar
sizi nagāh yalıŋuzca göreler

1055 ki yavuz ḫaṣicilerdür karalar
ırāḳ yirlerden ururlar yaralar

1056 ḳayurmaŋ beni didi anlara şāh
ki dāyim evliyāsın bekler allāh

1057 pes atını ḳodı yayaḳ oldı şāh
hem ʿömer meyyeyi bile aldı şāh

1058 tañrıya ḳılup tevekkül ol dilir
yüridi ṭaġlar başından hemçü şir

1059 çün müslimānlara görinmez oldı şāh
allâha yüz urdı secde ḳıldı şāh

1060 didi yā rab ʿināyet ḳıl ḥiṣāra
varayum varmadın ol yüzi ḳara

1061 pes ṭabān ḳaḳıdı revān oldı gider
illa ʿömer meyyeyi gör kim nider

1062 yetmez şāha ne deñlü yügürür
gah olur kim şāh aña göyer ṭurur

1063 and içer dir ol ʿömer meyye hemān
kim segirtmişem cihanda çoḳ zamān

1064 görmişem ben resme bir kişi
ger dilerse yiter tutar kuşı

1065 segirtdiler irince çin şeher-gah
irişdi vadiʾ ʾümmetine ol şāh

1066 ṭaġ başından hem görindi ḥiṣār
indi dere içine ol şehsüvār

1067 gördi ṭurur bir yüce köprü ṭurur
bir derede altı ırmaḳ ṭoptolu

1068 vardı köprünün başında gözledi
gördi daḥı gelmişler izledi

1069 allâha şükretdi yüz urdı yire
hem ṣalavat virüpdi peyġambere

1070 üç kişi baḳar çün anı gördiler
ne kişisin diyü şāha şordılar

1071 didi şāh bilmediŋüzmi siz beni
ben ʿaliyüm kāfirün ṣarp düşmanı

1072 ṭutdı üçin daḫı atdı ırmaġa
pāre pāre oldı düşdi ırmaġa

229 a

1073 pes oturdı köprünüŋ başında şāh
çünki gün ḳalḳdı oldı pāşengāh

1074 geldi irişdi ḳaralar leşkeri
develerde bağludur ṭutsaḳları

1075 ḳamusı yaralu bī mār iŋiler
ḳara ḳana bulaşup zār iŋiler

1076 ibn-i ʿabbas bir devede bağlu hem
öŋce gelür göŋli gözi ṭolu gam

1077 ḳara ḳanlara bulaşmış ol dilir
iŋiler zāri ḳılur hem böyle dir

1078 dir buŋalduḳ vakitdürür ya ehad
viriḅi gelsün şāh-ı merdāni meded

1079 bağlayup yüzine ol dem letām
geldi köprünüŋ başına ol imām

1080 çünki geçdi köprüyi deve hemin
ṭutdı faẓluŋ devesini şāh-ı din

1081 çözdi faẓluŋ bendlerin bir bir tamam
aldı faẓlı yire ḳodı ol imam

1082 ol deve yiden kişi söyledi
ne kişisin niçün idersin didi

1083 şāh yaḳasından ṣınup ṭutdı ānı
pes götürüp ırmaġa atdı ānı

köprünüŋ başını aldı şāh ṭurur
ol gelen ṭutṣaḳları indürür

söylemez ol yidenleri ṭutar
ḳaldurur yire urur ṣuya atar

ol müslimānlar didi bu kim ola
kim gele bu yirde bu işi ḳıla

çün ḳaralar gördi hem bu işi
ḳalmadı ḳuvvetleri hem cünbüşi

229 b

cebra'ilmi ya ḫıżırmı ola bu
indi gökden ʿaceb bu böyle bu

bilmediler şāhı zira kim yüzin
örtüben bildürmezidi gendüzin

yetdi ardınca ḳaralar leşkeri
gördi almış bir kişi ṭutsaḳları

tiz segirtdiler didiler iy kişi
ne kişisin senki ḳılduŋ bu işi

divmisin perrimisin ya ḳulmısın
ḳorḳmamısın ademi degülmisin

şāh didi ne cinnim ne div daḫı
ne ḫod ḳulum ne ḳıluram ziv daḫı

kāfiri ben cān alıcıyum müdām
gelmişümkim cānınuŋuz alam tamām

ben ʿaliyüm ibn-i ʿammu muṣṭafa
şah-ı merdān şir-i meydān muṭlaḳa

çün müslimānlar işitdi bu sözi
şazlıḳdan yaşıla ṭoldı gözi

1097 bildiler kim şāh-ı merdānımış ol
cānları derdine dermānımış ol

1098 tīz elin öpüp yire yüz urdılar
yüzlerini ayağına sürdiler

1099 çün ḳaralar leşkeri bildi anı
kim ʿalidür din-i islām aṣlanı

1100 çıġrışup her biri ün itdiler
dört yanından ḥarbelerle atdılar

1101 şāh daḫı çekdi ḳılıcın uġradı
bir nicesin pāre pāre ṭoġradı

1102 çün ḳaralar gördi şāhuŋ cengini
ḥamlesini ḍarbını hem gülbengini

230 a

1103 ödleri yarıldı girü ṭurdılar
zaġlime tiz bir kişi gönderdiler

1104 illa gördiler yalıŋuz şāh-ı dīn
pes tamāʿeylediler yine hemin

1105 döndi faẓl didi iy şāh-ı dilir
bir ḳılıçda baŋa vir iy nerre-şir

1106 bende daḫı böyle ḳılayum kār-zār
kim ḳatı açmışam iy şehsüvār

1107 faẓla daḫı bir ḳılıç virdi emir
cenge başladı yüridi ol dilir

1108 şöyle kim ceng eyledi o gün yine
ġarḳe oldı yine ḳara ḳanına

1109 hem yāsir olan müslimānlar daḫı
cenge girdi kāfire anlar daḫı

1110 kinile oldı yine bir kār-zaran
ol ḳara ḳum ḳandan oldı lālezār

1111 hem ʿali ḫışm eyleyüp cenge girer
birini ṭutar birisine urur

1112 ikisi daḫı olürlar ḫord u ḫām
pes birin daḫı tutar urur imām

1113 birbiriyle urur ikisin yıḳār
o cengde düşmanıŋ canı çıḳār

1114 ḳaralar iş bu cengi çünki gördi
ḳaçup ṣarp ḳayalar başında ṭurdı

1115 pes müslimānlar oturdı bir zamān
geldi pes zaġlim irişdi hemān

1116 gördi ol baġladuġı ṭutsaḳları
hep çözülmiş geŋ yire çıḳmış çeri

1117 ġanimetler urulmış ḫalḳ alınmış
ki ḳavmi daḫı ġayetde ḳırılmış

230 b

1118 görür faẓluŋ elinde tıġ-ı bijān
ṭurur aṣlan gibi ḳarşuda ġurrān

1119 didi ya ibn-i ʿabbas şimdi saŋa
ulu and virürem ol ḫudāŋa

1120 kim açdı bendini baŋa diyesin
kim itdi bu işi saŋa diyesin

1121 ibn-i ʿabbas didi aŋa vay saŋa
eydeyüm dinle iy delü hay saŋa

1122 ol açdı olki ḫayber ḳapusını
ḳoparup yıḳdı burcın yapusını

1123 ol açdı kim küffâr kökini sökdi
kesüp şirk başlarını yire dökdi

1124 ḥaydar-ı kerrār imamü'l aṣfiya
seyyidü'l ebrār şaḥ-ı evliya

1125 şāh-ı merdān ibn-i ʿamm muṣṭafa
naṣır-ı din ol ʿaliyyi murtaża

1126 didi zaġlim bu ʿali bunda sanja
nireden geldi soraram di banja

1127 gök yüzindenmi düşüpdür bunda ol
yaḥud yirler devrilüpmi oldı yol

1128 didi ḳandan geldiyse işde turur
ḳarşuda aşlan gibi seni görür

1129 baḳdı gördi kim ṭurur bir nām-dār
aşlana benjzer ṭurur bir şehsüvār

1130 kim cihanda bir daḥı yanjdaşı yoḳ
yalınjuz mānendi yoḳ yoldaşı yoḳ

1131 naʿra urdı ol laʿin bir hevlenāk
kim ḳayalar ḳopdı düşdi çāk çāk

1132 ol derenüŋ içine ṭoldı üni
pes buyurdı cenge cümle ḳavmini

231 a

1133 ol ḳaralar ḳıldı bir gezden figān
pes segirtdiler ʿali üzre hemān

1134 çün yaḳınçaḳ geldiler şāh-ı cihān
anjsuzın bir naʿra urdı nagehān

1135 ḳamusı şandılar kim şur urladı
gidüp ʿaḳlı yürekleri yırladı

1136 pes didi şāh iy laʿinler siz beni
naʿrayıla korkudurmısız yaʿni

1137 zülfiḳārın çekdi şāh uġradı
bir nicesin pāre pāre ṭoġradı

1138 üşdi şāha dört yanından ḳaralar
hiç yaŋulmaz şāh ne deŋlü paralar

1139 dört yanından şāh daḥı şöyle ḳırar
dört yanında gövde oldımı ḳırar

1140 ḳaralar ḳurt gibi gürleşüp üşdi
ki şāh aṣlan gibi ortaya düşdi

1141 varmaz oldı kimse ḳatına hemān
dört yanından ün idüp ḳıldı figān

1142 gördilerkim kim yakın gelse ölür
yaḥud başsuz ya iki pāre olur

1143 faẓl eydür dört yanından ḳaraḷar
ḥarbeye ṭutdılar ol bed ḳaralar

1144 yılanlar gibi ḥarbler hem ʿāliye
bağırdı dört yanından ol veliye

1145 red iderdi ḳamusın biri ana
hiç ṭoḳınmazıdı ben ḳaldum taŋa

1146 gördi zaġlim şāha kimse varamaz
ḳaḳıdı didi bu iş gey yaramaz

1147 bir kişi ol siz iki biŋ nām-dār
başdı sizi ḳatı ġayret ḳanı ʿar

231 b

1148 atdan inüŋ hep yayaḳ oluŋ hemin
kim ḳatı yorġundur şimdi ol hemin

1149 dört yanından ün idüp aŋa üşüŋ
korkmaŋ andan gürleŋ üstine düşüŋ

1150 cehd ide görüŋ tuta görüŋ anı
başa görüŋ tiz yire uruŋ anı

1151 indi atdan gendüsi ol la'in
hep ḳaralar atdan indiler hemin

1152 cümlesi bir gezden aḫtuŋ itdiler
yüridiler şāha gülbeng itdiler

1153 ḳamusı gürleyüp şāh üzre düşdi
hezārān biŋ ḳarga şāhine üşdi

1154 çünki şāh bunları böyle gördi dir
na'ra urur ḥayḳırır ol nerre-şir

1155 bir elinde ṭutuban birin şalar
dördini beşini öldürür çalar

1156 pes ḅirin daḥı şunar ṭutar yine
öldürür çalar üçine dördine

1157 ki ḳılıçla urur ḍarb pāreler
dört yanından ṭoldı pāre pāreler

1158 şöyle ceng itdi o gün şirāne şāh
kim şanasın ṭalmışıdı ḳana şah

1159 bir bölügi ḳırılur biri gelür
ölüsin başar geçer diri gelür

1160 kim anlar şaf ḳoşun bilmezlerimiş
berāber ṭurıban gelmezlerimiş

1161 biri birinüŋ ardınca gelürler
biri dönmez ḳamusı gör ölürler

1162 şu deŋlü ḳırdı ol şāh-ı yegâne
ki ḳan ırmaḳları oldı revāne

1163 ḳaralar ʿaciz oldı ḳaldı naçār
bu gez zaʿlim ilerü geldi naçār

1164 çaġırdı ḳaralara ḳaçup dir
ki bizar oldı sizden ol ṣalīp dir

1165 ki incil daḫı oldı sizden bizar
kim ḳılurlar sizüŋile kar-zar

1166 bunca bu daʿvilerile geldiŋüz
bir kişiden cümle girü kaldıŋuz

1167 siz girü ṭurun ben aŋa varayum
ḫarbeyile bağrın iki yarayum

1168 köpürmiş bir deve gibi delürmiş
ḳaḳımaḳdan ṭamarları belürmiş

1169 elinde ḫarbesi vardı sinanı
iki arşun uzunı bil sen anı

1170 ki bir ḳarış dini ger seng-i hāre
urursa olurıdı pāre pāre

1171 ḳalḳdı ol ün eyledi ḳıldı fiġān
sürdi şāhuŋ üstine dir nagehān

1172 didi şerşüş oglı zaʿlim ven bugün
ya ʿali alġıl almadan sen bugün

1173 bu bir harbiŋe gözler biŋ cihānı
daḫı görmeyiserdüm bil sen anı

1174 atar ḫarbile şāh-ı cihānı
nişan idüben ol şahı nagehānı

1175 tiz şavuldı ḫarbe öŋinden ʿali
çünki geçdi sıçradı dir veli

1176 havada ḥarbesi şundı tutdı
çevirdi zaʿlimi gözledi atdı

1177 sürdi şāhuŋ üstine ol laʿin
ḳana dönmiş gözi ḫışmından hemin

232 b

1178 didi şāh al ḥarbi ḥaydar elinden
ki ölesin sen al bu er elinden

1179 ḥarbiyle zaʿlimi şāh-ı cihān
atdı dir gögsinden urdı nagehān

1180 yüregin yardı çıḳdı püştine dir
yıḳıldı yüzi üzre güştine dir

1181 ḳaralar leşkeri ol baḳi ḳalanı
çün öyle gördiler dir anlar anı

1182 didiler tiz melik ḳatında anda
varıcaḳ ne diyelüm yek ki anda

1183 ḳamumız bunda şöyle ḳırıluyuz
varup anda utanınca yüze yüz

1184 ḥamle ḳıldılar yine şāha hemān
yetdi bir ün ardlarından nagehān

1185 irdi islām pehlivanları üni
din-i islam can feşanları üni

1186 geldi yetdi biŋ yedi yüz pehlivān
sürdiler ḳaralar üstine revān

1187 şebdeyilen hep birer getürdiler
ḳalduruban yüzi üzre urdılar

1188 çün ḳaralar gördiler bu leşkeri
yüz çevirüp ḳaçdılar dir her biri

1189 kimi düşdi derelerde ḳırıldı
kimi yüzi ḳayalarda ṣavruldı

1190 ḳaranuŋ ḳaçdılar ḳalan dirisi
ki ḳalmadı ḳayalarda birisi

1191 ḳavuşdı ol müslimānlar hemin dir
ḳamusı öpdiler şāhuŋ elin dir

1192 faẓla daḥı taḥtiyat eyledüler
kim selāmetlıge şükr it didiler

233 a

1193 pes didi şāh iy müslimānlar hemin
ḳonmazız biz illa ol kal'a dibin

1194 bekleyelüm varalum ol ḥiṣārı
ne gösterür görelüm rüzigārı

1195 müslimānlar geçüp gitdi ḥiṣāra
ṣığındılar yine perverdigāra

1196 ḳaralardan ḳaçanlardan irişdi
ḥiṣāra saḥat yetdi dürişdi

1197 ki saḥat şāḥıydı ḳal'anuŋ dir
irişdi ḳatına çünkim anuŋ dir

1198 ḫaber virdi ne ḫaller geldügini
o za'lim pehlivān hem öldügini

1199 didi saḥat şu resme pehlivānı
kimüŋ var cānı kim öldüre anı

1200 didiler ḫayberi tartup yıḳandur
ḳariza mancılıġına çıḳandur

1201 'arablar pehlivānı hem ḳırandur
ulu begler boyunların urandur

1202 ʿalidür işde irişdi ḥişāra
başuŋ ḳaygusını gör eyle müdāra

1203 pes buyurdı saḥat iki yüz ḳara
tiz silaḥın ala derbende vara

1204 çün müslimānlar irişdi gördiler
kim yüce derbendi yaḳılu gördiler

1205 bir zaman ceng eyleyüben ṭurdılar
indiler derbend dibinde ḳondılar

1206 ʿaḳiliken ol müslimānlar hemān
ḳopdı ol derbend dibinde bir figān

1207 geldi yetdi anda bī-hadd ḳaralar
her birisi seng-i ḥāre paralar

233 b

1208 ortasında begleri bile süvār
bir güher at üzre binmiş nām-dār

1209 ibriciimden ḫaṣ ʿaba altun eyer
hem muraṣṣaʿ var başında tāç-zer

1210 dört yaŋasında ḳaralar bī-ḳarār
cümle yayaḳ ortada gendü süvār

1211 ün idüp atdılar çoḳ ṭaşı anda
şehid oldı bir iki kişi anda

1212 göçdiler andan müslimānlar hemin
bir yire daḥı varup ḳondı emin

1213 gelüp derbend başında ṭurdı saḥat
müslimānlara baḳdı gördi saḥat

1214 didi iy ehl-i yeşrib noldıŋuz siz
niye ayrışdıŋuz yâ noldıŋuz siz

1215 ki muḥammede uyarsız gelürsiz
benüm gibi bege yaġı olursız

1216 ʿarablar başdıŋuz aldandıŋuzmı
beni daḫı anlar gibi sandıŋuzmı

1217 benüm saḫatki benden diyü her asan
olurlar padişāhlarcümle tersan

1218 benüm saḫat ki deryāda nehengler
ḳara ṭaglarda aṣlanlar pelengler

1219 ḳılıcum ḳorḳusındandur girizār
ki gürzüm heybetinden cümleler zār

1220 pes buyurdı ṭaşlar oḳlar atdılar
aḫşama dek oḳıla ceng itdiler

1221 çünki aḫşam oldı cengden döndiler
her birü yirlü yirine ḳondılar

1222 gitmedi derbendüŋ üstinden laʿin
gitdi gice çün ṣabaḫ oldı hemin

234 a

1223 pes müslimānlar ṭurup ḳıldı namāz
nuṣret isterler ḥaḳḳa ḳılup niyāz

1224 ravi eydür saʿdık oġlı ḳays heman
kim olaydı ḳatı gürbüz pehlivān

1225 geldi şāha didi billah yā emir
baŋa adam koşġıl iy şāh-ı dilir

1226 bu ḳaralarla bu derbende bugün
ceng ideyüm ta olınca ġarḳ-ı ḫun

1227 ḥaḳ yolında ben bugün bir kar-zār
ḳılayum kim ṭaŋa ḳalsun rüzigār

1228 yire ṭaşlar gibi başlar ṣaçayum
yardım itse ḥaḳ bu derbendi açayum

1229 didi şāh ḳaysa bu derbend ṣarp durur
illa ḳorḳma bize allah yār durur

1230 yüri imdi ṭurmagıl olġıl revān
inşa'llāh açasın yā pehlivān

1231 ḳoşdı yüz yoldaş daḫı aŋa emir
ḫurrem oldı gey ṣundı ol dilir

1232 kim olaydı ḳatı gürbüz pehlivān
şāha beŋzer olaydı dirler hemān

1233 yüridi yoldaşlarıyla ol dilir
çünki derbendüŋ dibine vardı dir

1234 didi erler ḳorḳmaz ölmekden yakın
ḫaṣṣa kim anlar olalar mü'min

1235 dürişelüm canıla ceng idelüm
ḥaḳ ḳatına ḳara ḳanlu gidelüm

1236 dar-ı dünyadan kim hakikatkim hemān
dar-i 'ukba yigdürüryoḳdur gümān

1237 pes ḳılıcın çekdi ḳalḳan ṭutdı dir
yüridi derbende yayaḳ ol dilir

234 b

1238 yārenleri kafasınca piyāde
yürirlerdi getürüp ḥaḳḳı yāde

1239 çün ḳaralar ḳaysı gördiler revān
kim gelür aṣlan gibi bir pehlivān

1240 çıġrışup ün idüp itdiler figān
ḳarşulayup cenge ṭurdılar hemān

1241 ḳayalardan ṣanki baran itdiler
yüridiler ṭaşlar oḳlar atdılar

1242 ḳalḳana aldı müslimānlar anı
ancası oldı şehid aḳdı ḳanı

1243 yüridi aṣlan gibi ḳays ol dilir
çıḳdı derbend üstine nerre-şir

1244 ḳaralar ḳurd gibi üşdiler ḳamu
gürleyüp üstine düşdiler ḳamu

1245 ḳaralarda varıdı bir pehlivān
adı kendidi sürdi ḳaysa revān

1246 ḳaysla ol dem berāber oldılar
ḳılıçıla birbirini çaldılar

1247 şöyle urdı bir ḳılıç ḳays ḳaraya
iki pāre olup gitdi dereye

1248 hem müslimānlar irişdiler bile
ḳaraları ḳırdılar ḳılıçıla

1249 geçmedin bir sa'at ol ceng hem
dikdiler dir bendüŋ üstine 'alem

1250 dirilüp bir yire ün bir itdiler
pes bülend üniyle tekbir itdiler

1251 muṣṭafaya hem ṣelavat hem selām
viṛipdiler yüce üniyle tamām

1252 çün ḳaralar bunı böyle gördiler
ḳaçdılar ḳal'alarına girdiler

235 a

1253 bağladılar ḳapusın muḥkem anuŋ
çıḳdılar barularına ḳal'anuŋ

1254 ḳurdılar ṭopları ṭaşlar atdılar
hem müslimānlar yatup ceng itdiler

1255 ḳatı ceng itdiler anda bir zamān
ʿaciz oldılar müslimānlar hemān

1256 gördiler kim ḳal'a pek ṣarp döndiler
ṭop irişmez yire varup ḳondılar

1257 ol gün aḫşama degin ceng itdiler
gice olıcagız dönüp gitdiler

1258 beklediler sekiz gün ol ḥiṣārı
ki hergün cengidi leyl-i nehārı

1259 çünki irdi ṭoḳuzıncı gice
diŋle şāhı neyledi anda nice

1260 ḳal'aya yaḳın karaŋu gendüsi
ṭurmışdı dir işitdi birisi

1261 her ne deŋlü gice olursa siyāh
görüridi anda gündüz gibi şāh

1262 hem ıraḳ yirden işidürdi üni
anlarıdı her nekim didügini

1263 gördi açıldı ḳapusı ḳal'anun
çıḳdı dört yüz kişi içinden anuŋ

1264 her birinüŋ ellerinde ḥarbeler
hem getürmişler ḳamusı ḳırbalar

1265 kim derelerden varup ṣu alalar
giceyle ol ḥiṣāra geleler

1266 pes uyardı leşkerini şāh hemin
didi tınmaŋ söylemeŋ oluŋ emin

1267 tā ḳaralar sizi uyur ṣanalar
ṭuymadılar ṣanalar inanalar

1268 ḳarışayum anlara ben varayum
ḳal'aya ben anlarunla gireyüm

1269 muṣṭafa yolına ḳodum cānumı
illa dinlen iy yārenler sözümi

1270 çün avāzum işidesiz gelesiz
ceng içinde bana yoldaş olasız

1271 pes ḳılıç ḳuşandı ol şāh-ı dilir
aldı ḳalḳan bir ṭulum getürdi dir

1272 ol müslimānlar didiler kim yā emir
ḳorḳaruz bu işden iy şāh-ı dilir

1273 dün buçuḳıdur gice böyle siyāh
görmemişsin bu ḥiṣārı iy şāh

1274 ḳapusın derbendün ṣarp yolların
hem içinde ḳanda gider yolların

1275 görmemişsin nice ana varasın
yalınuzca bu ḥiṣāra girəsin

1276 hem ḳaralarun içinde bī-karār
ḳorḳaruz yalınuz iy şehriyār

1277 didi şāh gönlüngüzi tutun emin
ḥaḳ benümle biledür yā mü'minin

1278 hem resulun gönli hem rahim dürür
da'ima gözler beni şāhum durur

1279 bunı didi revān oldı emir
tanrıya ḳıldı tevekkül ol dilir

1280 ḳaralar gitdüği yola gitdi ol
bir ḳaya ardına puṣu tutdı ol

1281 ḳaralar geldi ṣu ṭolu ḳabları
ṣulayup yürirleridi her biri

1282 ḳarışup şāh anlara girdi yola
anlarunla ḳal'aya vardı bile

236 a

1283 gördi ṭurur ḳapuda beş yüz kişi
hep giyimlü her biri gürbüz kişi

1284 ellerinde ḥarbe çökmişler dizin
gizlemişler ḳal'a içinde yüzin

1285 iç yanında ḳal'anuŋ saḥat ṭurur
kim geleni gideni bir bir görür

1286 yanar meş'aleler odlar çıraḳlar
ki görinür yaḳınlar hem ıraḳlar

1287 ṭopṭolu ḳal'a ḳaralar leşkeri
hep yaraḳlu dive beŋzer her biri

1288 ṣuya gidenler ḳamusı geldi dir
baḳdı saḥat gördi şāhı bildi dir

1289 çığıruban vay size ya ḳavm didi
kim dürür bu ortaŋuzda hay didi

1290 bu kişi sizden degüldür kim dürür
kim gelür dünle ḥiṣāruma girür

1291 işitdi çün bunı şāh döndi baḳdı
ṭulumın arkasından tiz bıraḳdı

1292 zülfiḳārı çekdi didi iy la'in
bilmedüŋse beni bilgil sen yakın

1293 ben 'aliyüm murtażayum murtaża
ibn-i 'amm muṣṭafayum muṣṭafa

1294 şāh-ı ebrār ḥaydar-ı kerrār benüm
ibn-i ʿamm seyyid münteḥar benüm

1295 kāfirüŋ canın alıcıyum beli
ʿāleme adı tolu benven ʿali

1296 bunı didi ḥamle ḳıldı şāh hemin
ṣıçradı düşdi yire ḳaçdı laʿin

1297 ün idüben didi ḳavmüŋ hay bunı
av durur geldi ḳolay ṭutuŋ bunı

236 b

1298 dört yanından ol ḳaralar üşdilār
ḳaçdı saḫat ortalıġa düşdiler

1299 şāḥıla saḫat arasın aldılar
canlarını aŋa īṣār kıldılar

1300 gördi çünkim bunları şāh-ı emin
döndi andan ḳapuya sürdi hemin

1301 kapu dahı açuġiken yetdi şah
pes bu bülend üniyle tekbir itdi şah

1302 kapuyı yapdurmadı anda turur
tekbir ider bir ḳatı naʿra urur

1303 yanḳulandı ṭaġlara ṭoldı üni
çün müslimānlar işitdiler üni

1304 depdi islām leşkerinüŋ erleri
ḥaḳ çerisinüŋ ulu serverleri

1305 zeyd ḳays daḫı miḳdad hemān
ṭulḥa ʿammār hem zebir ibn-i ʿavām

1306 ḫalid ʿabbas ʿömer muʾid-i şir
saʿd bin han hem ebu düccāne dir

1307 hem ḥuzeyfe sa'd vaḳḳas pehlivān
hem 'ubeyde atası daḫı revān

1308 ḳal'anuŋ ḳapusına irişdiler
ḳarşuladı ḳaralar uruşdılar

1309 itmediler ḳaralardan hiç pāk
çıḳdı göklere ḳılıçdan çāk çāk

1310 ḳaraları iki iki böldiler
geçdiler ḳal'a ḳapusın aldılar

1311 girdiler ḳal'aya gördiler emir
ṣanki ḳaṣap oldı şāh-ı dilir

1312 şöyle ḳırılmış ḳapuda ḳaralar
kim soḳaḳlar ṭopṭolu hep pāreler

237 a

1313 çü şāhı gördiler ol ceng-i şirān
yine bir coşa geldi ol dilirān

1314 delürdiler yine divāneler dir
kılıçlar urdılar merdāneler dir

1315 hem kime irseler iki biçdiler
ḳara ḳapuyı ḳoyup biçdiler

1316 ḳal'anuŋ orta yirine vardılar
giŋ yiridi anda cenge ṭurdılar

1317 hem müslimānlar irişdiler bile
ol ḥiṣāruŋ içi ṭolu cengile

1318 ḳaralarla müslimānlar ṭoluşdı
erenler ḳara ḳanlara bulaşdı

1319 bir ḳıyamet ḳopdı anda ol gice
ṭoldı ḳal'a ḳanıla uçdan uca

1320 ʿavrat oġlan şöyle ḳıldılar figān
yanḳulandı üniyle ṭoldı cihān

1321 yürekler deldi çıḳdı geçdi oḳlar
seçilmez oldı ḳaralardan aḳlar

1322 kesildi el ayaḳ budlar söküldi
ayaḳlar altına başlar döküldi

1323 bu ġavġada bu ceng germiken şāh
gözi ol saḥata oldı nagāh

1324 ögütler ḳavmini öglendürür dir
elinde bir ʿamud ṭutmış ṭurur dir

1325 ki ḳırḳ batman demürdendi düzilmiş
mesiḥüŋ ṣureti anda yazılmış

1326 aşılmış ḥalḳalar altun gümüşler
mücevvef kim içine yollar işler

1327 ki ṣalduġınca deprenürdi anlar
çıḳardı her birinden dürlü ünler

237 b

1328 mehib avāzlar andan gelürdi
çalarsa ṣanki ḫaratı iki ḳılurdı

1329 şāhı daḥı gördi bildi laʿin
gürzile oldı ḥavāle ol laʿin

1330 gürzile ol şah elinde zülfiḳār
ḳıldılar anda bir ulu kar-[illegible]

1331 cengde şöyle çapukdı ol laʿin
def' iderdi ḏarbını şāhuŋ hemin

1332 ʿaḳıbet fırṣat buluban şāh aŋa
bir ḳılıç urdı emir nagāh aŋa

1333 ol ʿamudı ḳarşu virdi laʿin
indi ḳılıç ol ʿamudına hemin

1334 iki pāre oluban aḳdı ḳanı
gitdi ṭamu atdılar yine bed canı

1335 geldi ḳays kesdi ayırdı başını
bir cīdaya şançdı ḳaldurdı anı

1336 pes nida ḳıldı didi iy ḳaralar
iy laʿin bed necatlar iy bed ḳaralar

1337 dökmeŋüz herze yire kanuŋuzı
ṭamuya yaŋdurmaŋuz canuŋuzı

1338 dirligüŋüzi ġanimet bilüŋüz
baṭıl işi koŋ müslimān oluŋuz

1339 kim anunçün ḳırıldı vāruŋuz
uş oldabasında başı görünüz

1340 çün ḳaralar beglerinüŋ başını
gördi kesmişler diküp başını

1341 cümlesi naʿra urup ḳıldı figān
üşdilar müʿminler üstine hemān

1342 şol siŋek gibi ne deŋlü ḳaralar
daḥı artuḳ üşeridi ḳaralar

238 a

1343 tā saḇaḥ olınca oldı kar- zar
aḳdı ḳandan ḳalʿada çoḳ cuy- bar

1344 ol ḥiṣāruŋ içi şöyle ṭoldı ḳan
kim getürür oldı gövdeleri ḳan

1345 irte oldı rūşen oldı cihān
hep görindi her nekim varsa nihān

1346 gördiler cümle ḳırılmış ḳaladan
ḳalmamış ceng ider ol bed-ḳareden

1347 çıḳdı bir burca emirü'l mü'minin
tekbir itdi yüce üniyle hemin

1348 muṣṭafaya hem ṣalavāt hem selām
virdiler anlar mü'minler tamām

1349 ḳıldılar anda hem cema'atle namāz
hem şükürler eylediler hem niyāz

1350 pes buyurdı 'avrāt oġlan māl ṭavār
aldılar çıḳardılar her ne ki vār

1351 çıḳardılar içinde her ne vārı
buyurdı yaḳdılar hem ol ḥiṣārı

1352 şol ḳadar kim vārımış māl bi-karār
kim taşımaḳdan müslimān oldı zār

1353 cem' idüben cümle ol mālı hemin
göçdi döndi ol emirü'l mü'minin

1354 geldi peyġamber ḳatına ol emir
kim resūlgöymişdi tururdı dir

1355 çün resul ḳatına irdi murtażа
ḳalḳdı anı öpdi ḳuçdı muṣṭafa

1356 faż1 daḥı öpdi peyġamber elin
öpdi ḳoçdı anı peyġamber hemin

1357 ol mübārek aġzınuŋ aldı yarın
sürdi saġaltdı yaraların hemin

238 b

1358 hem müslimānlar resūlu'llāh elin
öpdi sürdi ayaġına yüzlerin

1359 ḫoş du'a ḳıldı olara muṣṭafa
cümle şaẕan olup buldılar ṣafa

1360 cem' idüp ṭā'if ḥabeşler mālını
göçdiler ṭutup medine yolını

1361 hem mü'eyyed hem muzaffer şadumān
oldılar manṣur medineye revān

1362 çün medineye yaḳın geldi hemin
ḳarşu geldi öpdi ulular elin

1363 şaẕlıḳ oldı cihān ṭoldı ṣafā
şehrine geldi muḥammed muṣṭafa

1364 kıṣṣa daḫı burada oldı tamām
çoḳ şükürler olsun yā rabbel âlem

bu kıṣṣa 'alinüŋ ḳardeşi ca'fer-i
ṭayyar ve zeyd ve 'abdullah

şehid oldukları ġazādur
rum begleri ile

1365 nāle ḳıl iy ṭuṭi-yi büstān-ı dil
söyle iy ṭuṭi-yi şekeristan-ı dil

1366 temāşaya göŋül bazārına gel
teferrüc ḳıl göŋül gülzārına gel

1367 'aşıḳuŋ beyt-i serveridür göŋül
dilberüŋ dar-ı nüzuludur gönül

1368 'aḳl ilinüŋ bāġ-ı bostānı göŋül
bülbül-i cānuŋ gülistānı göŋül

1369 ṭolu güneş asumandurur göŋül
tolu ay çarḫ-ı bī-gümandurur gönül

1370 ol meta'-ı kuds haridarına
diŋ ki gelsüŋ bu göŋül bazārına

1371 yücedür eyvān fikrinden gönül
a'ẓamü'l 'arş oldı fikrinden gönül

1372 ne felek bir zevrak-ı baḥr-ı gönül
'aḳil gel bir nutfe'i şehri gönül

1373 gel gire gör bu gönül gülzārına
baḳ gönül sulṭanınuŋ dizārına

1374 olmayınca ben senden bī-haber
bilki gelmez saŋa andan bir ḫaber

1375 ḳo seni sen tā ki aŋa ėresin
bī-nişan ol tā nişanın göresin

1376 iy ġarib ḫasta ḳapuda henüz
ġariban gitdi sen uyḫuda henüz

1377 iy melek ḫu ḳılma tire ḫake sen
pāḳ ola gör ta iresin pāke sen

1378 baġlama gönlüŋ bu dünya mihrine
kim düşersin rüzigaruŋ ḳahrına

1379 öd ḳoparur gör ki 'her yazan
geç ḳotaruneyt mihnet abadan anun

1380 fırṣatuŋ variken elde söyle gil
siyreti gökçek ḥikayet eylegil

1381 ta ḳıyamet senden olsun yadigar
defterine yazsuŋ anı rüzigar

1382 ebū'l ḥasan bekri rivāyet eyledi
siyreti böyle ḥikayet eyledi

1383 mekke feṯḥin çünkim itdi muṣṭafa
hem niçe kāfir depeler murtaża

1384 bir niçe gün raḥat olup ṭurdılar
fariġ oldı ḫoş emin oturdılar

1385 mescidinde birgün ol sulṭān-ı din
faḫr-ı ʿālem raḥmeten lil ʿālemin

239 b

1386 oturırlardı geldiler haddamlar
hoş müzeyyen muḫteşimāne olar

1387 hem muḳaddemler bir ḫoş ulu pir
hem adı daḫı saʿid ibn-i ḥabir

1388 ol selam virdi didikim yā resūl
ol yüce taŋrı ḳatında ulu kūl

1389 biz ʿarablaruz yakınuz rūma biz
gelmişüz sizden şefaʿat uma biz

1390 çoḳ işitdük muʿcizatuŋı senüŋ
hem ḥamide çoḳ sıfatuŋı senüŋ

1391 ol yüce taŋrıdan iy sulṭān saŋa
indi didiler bize kurān saŋa

1392 kim anuŋ içinde hikmet çoḳdurur
ilmu daniş hem naṣiḥat çoḳdurur

1393 gelmişüz biz kim dinüŋe gireyüz
her ne vaḳt kim isterisen geleyüz

1394 pes hemān ol raḥmeten lil ʿālemin
ḫūb avāz hem ṭatlu diliyle hemin

1395 sūre-i raḥmānı anda okur ol
çün tamam eyledi diŋdi resūl

1396 göŋli ol haddameler pes oldı ner
canlarına düşdi odlar oldı germ

1397 nefsleri ḳorḳdı ḳatı ditrediler
ya resūl dinüŋi bildür didiler

1398 didi evvel tañrı birdür diyesiz
dilile hem gönlüñüzden uyasız

1399 hem diyesiz kim muḥammeddür resūl
ḥaḳ çalap viripdi bize geldi ol

1400 günde beş gez hem namazı ḳılasız
yılda bir ay daḫı oruç olasız

240 a

1401 hem gümüşden olsa iki yüz direm
yıl geçicek üstine vir beş direm

1402 hem yigirmi miṣḳal altundan daḫı
virürem miṣḳal zekāt andan daḫı

1403 ḳırḳ ḳoyundan daḫı virgil bir ḳoyun
bir buzaġu otuz ṣıġırdan ṭut boyun

1404 yetmiş devede hem bir ḳoyun viresin
yıl geçe üstine çünkim göresin

1405 bir yaşar bir deve andan viresin
çün yigirmi beş deveye iresin

1406 ʿömrüñüzde bir kerre ḥaċ hem idesiz
yine dönüp eviñüze gidesiz

1407 ger bulardan ziyāde siz ḳılasız
ol nutu 'dur ṣevāb çoḳ bulasız

1408 ḥaḳ yolında hem ġazālar ḳılasız
ol daḫı vacibdürür gey bilesiz

1409 ben diri olduḳça baña gelesiz
ben cihāndan çün gidem siz ḳalasız

1410 kim ḫalife olurısa siz aña
uyasız kim uymış olursız baña

1411 din-i islām aşikāre kılasız
dahı mazluma destgir olasız

1412 şuçluların şuçını 'afv idesiz
gönlünüzden kinlerin mahv idesiz

1413 hizmet idenlere güç itmeyesiz
dahı konşuları incitmeye siz

1414 çün işitdiler didiler yā resūl
nice gökçek din bu din kılduk. kabūl

1415 sıdkıla cümle müslimān oldılar
bi'at idüp 'ahd-u peymān kıldılar

240 b

1416 anlarun islāmına dir ol resūl
hurrem oldı şazlık gösterdi yol

1417 pes didi aşhaba mihmān eylegüz
bunlara ta'lim-i kur'ān eylegüz

1418 bir nice gün turdılar anlattılar
'ilm-i kur'ān din namaz ögretdiler

1419 toldı gönüllerine nur-ı imān
sineleri münşerih oldı hemān

1420 şankim ölüleridi oldı diri
rūşen oldı hep açıldı gözleri

1421 destūr alup döndiler illerine
vardılar çünkim illerine

1422 cümlesi kavmine i'lam itdiler
her neyi kim gördiler işitdiler

1423 resūlu'llāh cemālin hem kemālin
hamide hem pesendide hişālin

1424 daḥı çoḳ çoḳ ʿacayib muʿcizātın
ki ḥall ider ḳamunuŋ müşkilātın

1425 ḥaḳiḳat dininüŋ gerçekligini
hem erkānun yolın gökçekligini

1426 hem islām ehlinüŋ ol birligini
biribiriyle gökçek dirligini

1427 şu deŋlü söylediler bu kelāmı
müslimān oldı ol ḳavm tamāmı

1428 kilise naḳşların bozdılar dir
idüp mescid miḥrāb düzdiler dir

1429 hem imām hem cemāʿat oldılar
pes namazı āşikāre ḳıldılar

1430 bu ḫaber irişdi rum sulṭānına
ḳaḳıdı ödleri geldi cānına

241 a

1431 pes buyurdı seçdiler gey çoḳ çeri
anlaruŋ üstine şaldı leşkeri

1432 ġafiliken üstlerine urdılar
ulu giçi buldugını ḳırdılar

1433 mālların rızḳın ġārāt itdiler
evlerin yaḳup ḫaṣaret itdiler

1434 ḳız gelinden bulduġını dutdılar
hep yesir idüp aluban gitdiler

1435 saġ ḳalanı bir yire cemʿ oldılar
aġlaşuban zarılıḳlar ḳıldılar

1436 pes didiler varalum peyġambere
ol yazuḳlular ümiẕi servere

1437 tā meger derdimüze derman ire
ḫayfumızı ol bizüm alı vire

1438 kim müslimān olduġumuzdur sebeb
kılduġu ol zālimüŋ bize ġazāb

1439 pes ululaı sa'id ṭurdı hemān
'avratıyla yola oldı revān

1440 çün resulu'llah ḳatına vardılar
aġlaşuban yire yüzler sürdiler

1441 gözlerinden döke döke yaşları
söylediler başa gelen işleri

1442 çün resūl işitdi bu sözleri
aġladı yaşıla ṭoldı gözleri

1443 pes buyurdı kim bilāl çıḳdı hemin
bir nida ḳıldı dirildi mü'minin

1444 ṭurdı çıḳdı minberine resūl
allāha ḥamd ü sena eyledi bol

1445 gendüden öŋdüŋki peyġamberleri
hem ṣalavat hem selāmla andı anları

241 b

1446 hem naṣiḥat söyledi mü'minlere
döndi andan sonra didi anlara

1447 iy müslimanlar bilüŋ kim ḥaḳ beni
viripdi bu 'āleme muṭlaḳ beni

1448 tāki bu ḳullarına şefḳāt ḳılam
ya'ni kim 'ālemlere raḥmet olam

1449 uş sizüŋ ḳardaşlarıŋuz ehl-i şām
kim bularuŋ iline dirler hüdām

1450 gelüp bunlar müslimān olmışıdı
bizümle 'ahd-ü peymān ḳılmışıdı

1451 işitmiş rum begi ol hörḳul anı
bulara şebḫūn itmiş nagehānı

1452 kimin ḳırmış yesir itmiş kimini
alup mālı bile gitmiş kimini

1453 geliben işde feryād itdiler dir
penāh idüp size dād itdiler dir

1454 budur ġayret-i islām muḳteżası
olara ola ol işüŋ cezāsı

1455 siz ol kāfirleri varup ḳırasız
buları ŋ ḥayfını alı viresiz

1456 ol ḳardaşlarıŋuz nuṣretine
yüzi aḳ varasız ḥaḳ ḥażretine

1457 ol müslimānlar didi fermān senüŋ
olalum hep yolına ḳurban senüŋ

1458 ḫoş du'a ḳılup didi kim varuŋ
ceng yarağın hem azıġıŋuz görüŋ

1459 çıḳdı şehirden ṭaşra peyġamber hemān
seçdi dört biŋ kişi dir pehlivān

1460 ḥareṯ oġlı zeyd ol budur münir
beg ḳıldı leşkere anı böyle dir

242 a

1461 zeyd ölürise 'alinüŋ ḳardaşı
ca'fer olsun beg ḳayursun bu işi

1462 ol daḫı ölürse 'abdullāh ola
ölse ol ḫalid seyfu'llāh ola

1463 bildiler ol üç kişikim öliser
üçi daḫı anda ḳurban olısar

1464 evlerine geldiler aġladılar
oġlına ḳızına öksüz didiler

1465 ḫatunlar didi niçün aġladıŋuz
yâ oġlancuḳlara öksüz didiŋüz

1466 didiler böyle didi bugün resūl
başımuza gelecegin didi ol

1467 biz şehid oluruz anda gelmeziz
ayrıluruz daḫı sizden olmazız

1468 didi ca'fer direm iy esma saŋa
uş vasiyyet bu yetim ola döne

1469 ḫoş olasın ḫoş göresin anları
kim göremezsin beni ayruḳ giri

1470 tā ḳıyāmet ḳopmayınca siz beni
daḫı ayruḳ hiç göremezsin beni

1471 çün işitdi aġladı ḫatunları
oġlan uşak çünki gördi anları

1472 aġlaşuban her biri ḳıldı figān
her birinüŋ evleri ṭoldı figān

1473 pes dönüp ol dem yine şükretdiler
ḥaḳ ta'ala adını zikretdiler

1474 pes du'a idüp revāne oldılar
çün resulu'llah ḳatına geldiler

1475 ca'ferile çün du'a itdi resūl
didikim ya ibn-i 'amm olma melūl

1476 ḥaḳ iki ḳanat yeşil nurdan sanga
vire uçup gidesin gökden yana

1477 aşikāre şöyle pervāz urasın
taki firdevs uçmağına varasın

1478 pirlerüŋ ṭutulsa boynın urmağıl
ṭıfıl oğlancuḳları öldürmegil

1479 hem yetmiş ağaçları ḥayvanları
yoḳ yire hem ḳırdurmağıl anları

1480 pes müslimānlar elin öpüp hemān
döndi peyğamber olar oldı revan

1481 bir nice gün gice gündüz gitdiler
çün ma'at iline anlar yetdiler

1482 anda hörḳulden ḥaberler aldılar
gelmiş ol bilḳa iline bildiler

1483 bilesince varımış yüz biŋ çeri
yaya ḳonmış bildiler ol leşkeri

1484 pes müslimānlar didiler ṭuralum
biz resūle bir kişi gönderelüm

1485 kāfirüŋ yüz biŋ çerisi disün
tā meded ḳılsun çerilere virsün

1486 pes göŋüllendürdi zeyd hem anları
didi iy peyğamberüŋ yārenleri

1487 gelmedükmi biz şehid olmaḳ içün
ḥaḳ yolında ölüben ḳalmaḳ içün

1488 ölümden yuḳarudurur şehādet
şehadetdür bize ulu sa'adet

1489 bu deŋlü leşkerile ḫoş olalum
tevekkül taŋrıya ṭoġrı ḳılalum

1490 medinenüŋ ricālinden mededdiz
gerekmez istemeŋ sözüm tutuŋ siz

243 a

1491 ḥaḳ çalapdan isteyelüm biz meded
inşa'allāh yardım ide ol aḥad

1492 yaḫud nuṣret vire şād olayuz
yaḫud ölüben şehādet bulayuz

1493 ḳanġısı olursa devletdür bize
ya şehidlik yaḫud nuṣretdür bize

1494 ya revaha oġlı ṣaddaḳ didiler
rast didüŋ bu sözi el ḥaḳ didiler

1495 göçdiler andan daḫı pes gitdiler
gice bir ḳumlu dereye yetdiler

1496 bir ḳatı yil çıḳdı ṣavurdı ḳavmi
yüz göz açdurmadı evirdi ḳavmi

1497 göçdiler andan revāne oldılar
tāki ol aḫṭas suŷına geldiler

1498 şöyle kim ṣavurdı ḳavmi tozları
görmez oldı hiç birinün gözleri

1499 gey buŋaldı ḫalḳ cāne yetdiler
azdılar yolı yabāne gitdiler

1500 bulmadılar yolı naçār oldılar
ḥaḳ ta'alaya taẋarru' ḳıldılar

1501 ravi eydür geldi bir hatif hemān
gökyüẓinden yire çaġırdı hemān

1502 didi gelüŋ siz benüm ardumca ḫoş
ben ḳulavuzlıḳ ideyüm size uş

1503 didi caʿfer kimsin iy hatif bize
di seni sen tā inanayum size

1504 didi cinniyüm müslimānum beli
gelmişem kim size gösterem yolı

1505 aŋa andan ḫayır duʿa itdiler
pes ḳılavuz oldı hatif ĝitdiler

243 b

1506 söyleridi daʾima müʿminleri
gösterürdi anlara ṭogrı yolı

1507 tā sekiz gün gice gündüz gitdiler
şam ucınuŋ tā iline yetdiler

1508 aldılar anda tamam aylıḳ yolı
ol sekiz günde ravi didi beli

1509 ḥaḳ taʿalaya şükürler itdiler
kim bu uzun yola asan gitdiler

1510 bu ḫaber varmışdı rum sulṭānına
çoḳ çeri dirmişdi ʿaşi yanına

1511 çün işitdi ol yaḳın geldüklerin
leşkerine didikim binüŋ hemin

1512 didi begler bilgil iy sulṭān: sen
kim demürdürür demüri defʿ iden

1513 bu yaḳında bir ʿarab var begleri
adı mālik çoḳdurur gey leşkeri

1514 leşker-i yārānı getürmek gerek
kim ʿarab cengine aʿrāb yigrek

1515 bir kişi gönderdi hörkül geldi ol
leşkeriyle pes taḥiyyat kıldı ol

1516 pes didi hörkül aŋa gelmiş ʿarab
kim bizümle ceng iderlermiş ṭaleb

1517 imdi kaç biŋ al dilerisen çeri
kim ʿarablar cengine öŋce yüri

1518 didi mālik vir baŋa kırk biŋ kişi
kim başarayum hemān ben bu işi

1519 virdiler kırk biŋ kişi pes ol ʿarab
yüridi öŋce kılup cengi ṭaleb

1520 geldi hörkul daḥı yetdi dir hemān
oldı kāfir yüz biŋ artuk ol zamān

244 a

1521 ravi eydür göricegiz anları
korkdı müʿminlerüŋ ürkdi cānları

1522 ṭatlu bir ırmak ācı deryā gibi
bir ṭabak içinde bir ṣaḥrā gibi

1523 didiler peygambere virüŋ ḫaber
tā meded ire bize andan hem meger

1524 geldi hatifden yine dir hem bir ün
didi koŋ vakti degüldürür bugün

1525 varabilmez kimse on günde aŋa
uş bugün ḫod düşman olmışdı saŋa

1526 yā şehādet yaḫud nuṣretdür hemān
bu ikiden biri olur bi gümān

1527 kangısı olursa devletdür size
ḫoş saʿadet ulu muştudur size

1528 ölenüñüz cennete varur hemān
buradan çoḳ yekdürür ol bi gümān

1529 kāfirlerden müslimānlar ḳaçar mı
iyi dinden ehl-i imān ḳaçar mı

1530 pes ḳavi oldı müslimānlar yine
ṭurdılar ʿışḳıla kāfir cengine

1531 ol müslimānlar çerisin zeyd hemin
yaṣadı yirlü yirünce ol emin

1532 ṣaġ yanında leşkerüñ ca'fer ṭurur
sol yanında daḫı ʿabdullāh ṭurur

1533 zeyd ḫālid ḳalpde ṭurdılar hemān
çıḳdı kāfir tutdı dünyayı ṭumān

1534 baḳdılar kim azdurur müʿminlere
ḥamle ḳılmaḳ istediler hem anlara

1535 ol ʿarab mālik didi ben varayum
siz turuñ ben anları bir göreyüm

244 b

1536 depdi pes meydāna girdi laʿin
leşker-i islāma geldi yaḳın

1537 leşkere çünkim yaḳınçaḳ geldi ol
baḳdı bir ḳahḳahıla güldi ol

1538 pes didi kimdür begüñüz diñ baña
kim sözüm var eydeyüm gelsün baña

1539 depdi pes zeyd girdi meydāna hemān
didi ne dirsin digil yā pehlivān

1540 ol didi yā zeyd bilürem ben seni
nev-cevānsın ḫub erler aslanı

1541 ḥayf ola açlıḳıla günüŋ geçe
bağlanup ḥurma ḳabı tünüŋ geçe

1542 gel bizüm dinümize girgil sen yine
māḥ-rūlar leblerin ṣorgıl yine

1543 cām-ı zerden la'l-reng meyile nuş
rüzigār gey geçürgil şöyle ḫoş

1544 zeyd işitdi çün ḳaḳıdı dir hemin
didi niçün böyle dirsin la'in

1545 ben tanuklık virürem birdür ḫudā
hem resūlidür muḥammed muṣṭafā

1546 nice dirsin baŋa kim ḳurānı sen
okıma terk eylegil gel anı sen

1547 yā nice dirsin namāzı ḳılmağıl
yā nice dirsinkim oruç olmağıl

1548 yā muḥammed ḥażretini kim ol hemin
oldurur hem raḥmeten lil 'ālemin

1549 enbiyanuŋ fāżılı hem ḫatemi
ḥak anuŋçün yaratdı bu 'ālemi

1550 iy la'in terkmi idem ben buları
devletüŋ vārısa gel sende beri

245 a

1551 ir bu islām dinine uçmağa var
bu ḫarābı ḳo o nurdan bāğa var

1552 ḥuru gulman yār-ı ḫublar anda vār
kim biri yoḳdur cihānda ḳanda var

1553 her birinün lebleri ḳanḍ u nebāt
dişi inci tutağı āb-ı ḥayāt

1554 didi mālik şimdi senüŋ dinüne
ger girürsem vārurısam yanuna

1555 ben hemān ol uçmaġa varurmıyam
huriler ġulmanları bulurmıyam

1556 zeyd didi tā gitmeyince burādan
varmaz ana kim keşifdür bu beden

1557 güldi ol mel'ūn didi eyle ola
kim bu nakdi vire vire seni āla

1558 tā mübārek koynına sokdı elin
pes çıkardı bir haç altun la'in

1559 döndi karşusında secde eyledi
pes kakıdı zeyd iy mel'un didi

1560 taptuġın şey ne görür ne işidür
taşa tapmak bilki hayvān işidür

1561 kakıdı mālik kılıcını yalın
eyledi cevlāna girdi pes hemin

1562 ol 'arab resminice cevlān eyledi
heybet itdi döndi devrān eyledi

1563 zeyd daḫı girdi anuŋ meydānına
depdi mālik geldi zeydüŋ yanına

1564 arkarudan biline çaldı anı
şöyle sandıkim iki böldi ānı

1565 zeyd ānı redd eyleyüp döndi hemān
bir kılıç ol mālike urdı revān

245 b

1566 gögsine degin yardı iki anı
düşdi atdan çıkdı bir katı kanı

1567 sanki bir tāg paresidürür hemin
düşdi bī-can kāra yire la'in

1568 zeyd yirinden turdı cevlān eyledi
er diledi döndi devrān eyledi

1569 mālikün bir kardaşı vārdı dilir
depdi ol meydāna girdi hemçü şir

1570 kardaşıçü mersiyyeler söyledi
döndi bu gez zeyde hamle eyledi

1571 şol iki aslan gibi tutuşdılar
gah dögüşdiler gahi dutuşdılar

1572 döndi bi-destlik idüben zeyd hemān
bir kılıç urdı başına nagehan

1573 bir kılıçla dahı ānı oldem yıkār
depdi bu gez 'amle oğlı çıkār

1574 zeydile meydānda ol cenge turur
bir kılıç başına ol zeydüñ urur

1575 kalkāna aldı ānı zeyd ol dilir
döndi bu gez na'ra urup hemçü şir

1576 bir kılıç urdı ana kim ol hemān
iki düşdi atdan bī-gümān

1577 depdi zeyd gezdi cevlān eyledi
er diledi döndi devrān eyledi

1578 kimse girmedi dahı meydānına
şazlıklar düşdi zeydüñ cānına

1579 bakdılar zeyd cengine hem fırşata
pes tamā' eylediler dir nusrete

1580 bu yanadan hem müslimānlar dahı
tekbir idüp karşular anlar dahı

1581 tekbirüŋ āvazı toldı tag tāş
hās melekler işidüp kaldurdı bāş

1582 deŋizlerde balıklar tāgda kuşlar
ne kuşlar kaldı hayrān tāg u taşlar

1583 gāhi eller döküldi gāh āyaklar
gāhi bāşlar gāhi gözler kulaklar

1584 kāraŋu kaldı cihānı kāra toz
şöyle oldı görmez oldı gözi göz

1585 cidālar şöyle kim ala yılanlar
kızıl kāna bulaşdılar erenler

1586 ravi eydür ki islām leşkeri
gey katı çok kırdılar kāfirleri

1587 aḫşam oldı cengi koyup döndiler
vardılar yirlü yirine kondılar

1588 ol gice mü'minler ārām aldılar
irteye degin 'ibadet kıldılar

1589 çün sabāh oldı yine bindi çeri
yasadı hörkul o yüz biŋ leşkeri

1590 didi kaldum bu 'arablardan ben taŋa
bunlaruŋ işi 'aceb geldi baŋa

1591 kim bu deŋlü āz arık çeri
dört biŋ ādam ancak ola vārı

1592 iş bu deŋlü leşkerile dürişür
yüz çevürmez hiç birisi uruşur

1593 yüz kişiden birisi dönmez bunun
hiç birisi ulusın sınmaz bunun

1594 bunlara göndereyüm ben bir keşiş
yüz dahı seksen yaşında bir keşiş

1595 'alemle geçmişdi ānun 'ömri dirāz
gey mübārek piridi hem ehl-i rāz

246 b

1596 hörḳul aŋa ḳatı hürmet eyledi
turdı karşu vārdı ʿizzet eyledi

1597 bir duʿa istedi andan pes aŋa
didi ḳaldum bu ʿarablardan taŋa

1598 kim bu denlü aç 'arablar aç çeri
turdı başar işbu deryā leşkeri

1599 ger beşi ölse onı gelür ilerü
ger kırulsa ḳamusı dönmez girü

1600 bunlaruŋla sen varup bahs eylegil
'İlm uhikmet sözlerini söylegil

1601 gör bularuŋ dini gerçek dinmidür
şöyle pāk toġrı gökçek dinmidür

1602 vār bularuŋ hali nedür bil yaḳın
tiz yine gel illā aldanma saḳın

1603 semʿa ṭaʿa dir keşiş olur revān
geldi müʿminler ḳatına pes hemān

1604 bir yücece yirde çıḳdı turdı ol
yā müslimānlar didi çaġırdı ol

1605 bir suʿalüm vārdurur virüŋ cevāb
didiler kıl ne kılurısan hitāb

1606 didi bu cengden murādıŋuz nedür
yāhud ölmeklikde şādıŋuz nedür

1607 didiler oldur ki dine gelesiz
bizümile sizde kardāş olasız

1608 resūlu'llāh sözini dinleyesiz
dinin ḥaḳ din bilüp ana uyasız

1609 sizi yaradanı rızḳın vireni
ṭomarınuz bu defterden düreni

1610 kıyāmetde yine diri kılānı
bilesiz anlayasız kimdür ānı

247 a

1611 ve ger ne biz sizi işde kıraruz
ṭomarınuz bu defterden dürerüz

1612 çün keşiş dinledi didi pes hemān
oldurur peygamberi ahir zamān

1613 ben kitāblarda okımış bilmişem
ḥaḳ resulıdurur ana inanmışam

1614 barmagın ḳaldurdı ikrāra keşiş
gayri dinden döndi inkāra keşiş

1615 ḫoş müslimān oldı gayet sıdḳıla
döndi āndan yine vārdı hörḳula

1616 ḳalkdı hörḳul ana pes döndi yine
secde ḳıldı ol puta ma'budına

1617 pes keşiş ḳakır 'aṣabıla anı
urdı didi ṭurgıl ḥaḳ düşmānı

1618 bir cemād kim ne eli ne gözi vār
ne ḫod söyler sana hiç bir sözi vār

1619 sana ne aṣṣı eyler ne ziyānı
niçün ma'bud idinürsin sen anı

1620 sezā-var secdeye allahdur ancak
ki vāhdet resmidür ferd mutlak

1621 lemyelüd velemyüleddür ol bi gümān
yanḍaşı yok yalınuz birdür hemān

1622 ḳakıdı hörḳul didikim ben seni
bahşıla basmaga saldum düşmānı

1623 sen ḫod gendü dininı koyasın
aldanup muhammede olara uyasın

1624 didi kays vāy size vāy ol dini
togrı din buldum ḳodum gayrı dini

1625 hışm idüp hörkul didi baġlaŋ bunı
çok demür kızduruban taġlaŋ bunı

248 b

1626 şu kayānun başına siz iletüŋ
ol çerinüŋ karşusına pertāv idüŋ

1627 pes keşişi baġlayup götürdiler
ol kayanun başına yaturdılar

1628 ol mübārek piri pertāv itdiler
ol kayalardan aşāġa atdılar

1629 ol keşiş pes bir yüce ün eyledi
ol şehādet sözlerini söyledi

1630 didi irişdür bu sözi iy ḫudā
mustafa hażretine yā rabbenā

1631 kopar ānuŋ bölüginde sen yāġını
ol şefa'atden unutmasun beni

1632 halid eydür düşmedin dahı ol yire
gördüm irişdi ḫuriler ol pire

1633 āldılar ruḥunı göge gitdiler hemān
tāki firdevs uçmaġına yetdiler hemān

1634 kakıyup bu hışmıla sulṭān-ı rūm
hamle kıldı leşkeriyle şūm

1635 depdi zeyd leşker içinden çıkdı dir
pes dönüp yārenlerine bakdı dir

1636 didi kim siz kaluŋ uş ben giderem
cānumı ben size işār iderem

1637 sag̀ kalan virsün resūle selām
benden aŋsun ol ki işüm oldı tamām

1638 bunı didi hamle kıldı ol dilir
girdi rumıŋ leşkerine hemçü şir

1639 haykırur darbeler urur erler yıkar
sarp koşunlar tag̀ıdur bozar çıkar

1640 hamle kıldı hem müslimānlar dahı
hem karışdı kāfire anlar dahı

249 a

1641 iki leşker karışdı kopdı tozlar
kesildi başlar eller çıkdı gözler

1642 düşdi ceng ortasına zeyd dilir
sanki itler ortasında kaldı nerre şir

1643 çıkarur kılıç urur kanlar döker
darb urur başlar keser cānlar söker

1644 rum çerisi pehlivānları biri
karşu geldi zeyde söyledi iri

1645 hamle kıldı sançdı zeyd ānı hemān
çakdı nize arkasından akdı kān

1672 pes didi düşürdiler ṣağ elin
ṣol elin daḫı düşürdiler hemin

1673 ḥaḳ yeşil nurdan ḳanat virdi aña
uçdı gitdi ḫalḳ baḳup ḳaldı taña

1674 döndi pes aġladı peyġamber hemin
hem ḳamu aġlaşdılar ol mü'minin

1675 şahıd merdāna 'azaya vardılar
öpüp elin ta'ziyeler virdiler

1676 döndi bu gez resūlu'llāh didi
girdi cengde uşda 'abdullāh didi

1677 ḫāmuş oldı ḥükm anuñ didi hemin
bildiler olda şehid oldı yaḳın

1678 ḳamusınuñ ḳavmleri aġladılar
yandılar yüreklerin ṭaġladılar

1679 hem resūlu'llāh daḫı gey aġladı
ol üçi daḫı şehid oldı didi

1680 pes didi üçi baña üç taḫt-ı ẓer
kim ayaḳları cevāhir incüler

1681 her birini birine bindürdiler
ḫaṣ meleklerle uçmaġa gönderdiler

1682 geldük imdi bu yaña mü'minlere
oldı üçbin düşvār oldı anlara

1683 depdi ḫālid girdi meydana hemān
ol 'alemi yirden aldı pehlivān

1684 na'ra urur kāfire ḥamle ḳılur
her çalışda nice kāfir yıḳılur

1685 hem müslimānlar daḫı cümle bile
ḳıldılar ḫālidile ḥamle bile

1686 şöyle ceng oldıkim yine rüzigār
baḳdı mü'minlere oldı zülfiḳār

1687 begler öldügine mü'minler ḳamu
gey acıyup aġladı anlar ḳamu

1688 cümlesi iṣār idüben baş cān
tekbir idüp ḳılıç urdılar hemān

1689 hiç birisi ölümini ṣanmadı
urdı kılıç biri biŋden dönmedi

1690 ol gün anda on iki ḫaṣ pehlivān
ḫaḳ çerisinden şehīd oldı ʿayān

1691 baḳi mü'minler daḫı ḳırıldılar
ṣaġ ḳalanı çoḳ yaralu oldılar

1692 ḫālid ol gün gey ulu ceng eyledi
aḫşama dek cenge gülbeng eyledi

1693 ḳırdı kāfirleri çok dir ol dilir
ḳara ḳanlara bulaşdı hemçü şir

1694 çün karaŋu oldı cengden döndiler
vardılar yirlü yirine ḳondılar

1695 ravi eydür ḫālid ol mü'minleri
bir yire cem' eyledi dir anları

1696 pes didi yā mü'minin nitmek gerek
hep ḳırılmadın dönüp gitmek gerek

1697 bize hem allāh resūlu'llāh daḫı
cümleŋüz ölüŋ dimedi iy aḫı

1698 çāre yoḳdur cengle bilüŋ yakın
yaġı çoḳdurur ḳırılmaḳdur hemin

1699 yā ʿali gerek buŋa yā muṣṭafa
kim başarur bunı ancaḳ murṭaża

1700 uş ḳırıldı yarucaŋuz ḳalmadı
hem ḳalanda daḫı ṣaġçaŋuz ḳalmadı

251 a

1701 pehlivānlar aldı cengi kim nider
bunca biŋ kāfirlere bu ḫalḳ nider

1702 ben daḫı ölicegiz yarın hemān
hep ḳırarlar size yokdurur gümān

1703 ittifaḳ idüp giceyle göçdiler
irte dek ḫayli menzil göçdiler

1704 gice gündüz yüridiler gitdiler
çün medineye yaḳıncaḳ yetdiler

1705 didi peyġamber ṭuruŋ ḳarşu varuŋ
ol müslimānlar geliverir görüŋ

1706 her birinüŋ ḳavmi ḳarşu vardılar
ağladılar birbirini gördiler

1707 bir fiġān ḳopdı bir ağlaşmak üni
gözyaşı ışlatdı yirüŋ yüzini

1708 ca'ferüŋ evlādı ḳarşu vardılar
ağladı mü'minler anı gördiler

1709 hem resūlu'llāh ʿali hem ağladı
ḳardaşıçün yüregini ṭaġladı

1710 ḫālide ehl-i medine ṣaçdı ḫāk
didiler noldı saŋa iy merd-i pāk

1711 ki ölmekden ḳaçup firār olduŋ
niçün ḳaçduŋ ḳılıçdan saŋa noldıŋ

1712 didi peyġamber degül firār ol
kim olacaḳdurur uş ḳerrār ol

1713 uş bu ʿözürler ol dileyiser
ḥaḳ yolında ulu ceng eyleyiser

1714 her biri ölü evine vardılar
ol ölenleriçün ʾiza virdiler

1715 ravi eydür ḥażretüŋ şāʿirleri
mersiyeler söylediler her biri

251 b

1716 ol müslimānlar şehīd olduḳların
kāfiristanda ölüp ḳalduḳların

1717 ḥaḳ taʿala raḥmet itsün anlara
kim duʿa ide şehīd olanlara

1718 ilāhi ol şehīdler nurın artur
olaruŋ raḥmetin nurın artur

1719 ḫudāyā müslimin müslimāta
ilāhi müʿminin müʾmināta

1720 bu ṣoḥbet ḥaḳḳıçün raḥmet eyle
ḳamusın raḥmetün ḥanıyla ṭoyla

1721 günahı derdine raḥmetden devā ḳıl
resūlu'llāh şefiʿ olsun revā ḳıl

1722 muṣṭafanuŋ ruḥına yüz biŋ selām
günde bin gez ḳıṣṣa hem olsun tamām

bu ḳıṣṣa seyyidü'l mürselüŋ ve hatemü'n
nebinüŋ ḥażretlerinüŋ rum

sulṭānlarıyla pulāş laʿiniyle
olan cengidür ve aḫir ġazadur

1723 yine iy bülbül eyle gülzār-ı ma'ni
meta' aç germiken pazār-ı ma'ni

1724 'ālem-i ma'niden irdi müjde çün
revzak-ı taḥkik sür deryāya çün

1725 nehengler cümle nerdür bedranda
nişānı yoḳ cihān la-şeydür anda

1726 vardurur sende sana yol bula gör
kim seni senden münezzeh ḳıla gör

1727 dünya içün minnetini hiç bir kimsenüŋ
çekme bu gez 'aḳlım senün

1728 nefsüme virdüm çoḳ ögüdüm ṭutmadı
çün mer'dūda sözüm aṣṣı itmedi

252 a

1729 dut , didigüm ḳorḳu didigüm ṭutar
dırdı gëndü gendüni oda atar

1730 fā'ide itmedi hiç sözüm ana
kim bu işden göyner gözüm ana

1731 siretini ol ulu peyġamberüŋ
ol kerim ol laṭif bol peyġamberüŋ

1732 söyleyeyüm defterine rüzigār
yazsun anı benden eylesün yādigār

1733 ḥażretinde tā vesile bu sözüm
ol kim ḳurtıla yanmaḳdan özüm

1734 ol yazuḳlular ümiżi serverüŋ
dinleŋ aḫir cengidür peyġamberüŋ

1735 siyretidür hem ulu peyġamberüŋ
meclise gelüŋ söze kulak uruŋ

1736 raviler şöyle rivāyet eyledi
ol ġaziler cengini şerḥ eyledi

1737 hem daḥı şöyle didiler kim resūl
ca'ferüŋ öldügine oldı melūl

1738 pes didikim lāzım oldı uş bize
kim varayuz ruma ḳılavuz ġazā

1739 cebrā'il geldi didi ḳardaş saŋa
ḥaḳ selām eyledi iy yoldaş saŋa

1740 öldi ca'fer hem daḥı mü'minlerüŋ
ol şehīd olmaḳlıġıdur anlaruŋ

1741 kim siz varup ruma ḳılasız ġazā
ḳırasız kāfirleri ḳıluban cezā

1742 imdi tiz ḳılġıl ġazā içün yaraḳ
sen özüŋ var dimegil yaḳın ıraḳ

1743 ben sizüŋle bileyüm hem bilesiz
mal alasız hem muẓaffer olasız

252 b

1744 durdı peyġamber didi yā mü'minin
cebrā'il böyle ḫaber virdi hemin

1745 siz ne dirsiz didi anlar yā resūl
biz senüŋ fermanuŋa yüz baġlu ḳul

1746 hem nice fermān ola senden bize
yegdürür ṭutmak anı candan bize

1747 didi evvel gönderelüm şāha biz
yazalum pulaşa hem bir nāme biz

1748 pes buyurdı ol 'aliye şöylekim
yazdı bismillahirraḥmanirraḥim

1749 pes buyurdı elḥamdu'llāh ol emin
yazdı pes ardınca rabbbü'l 'ālemin

1750 muṣṭafāya hem ṣalavat hem selām
alinę aṣḥabına yazdı tamam

1751 yazdı andan sonra anda bu kitāb
varur andan oldurur 'ali cevāb

1752 ol muḥammed kim ibn-i 'abdullāh ol
hem resūldur hem ḥabib hem ulu ḳul

1753 ki şāh oldur 'acemde hem 'arabda
varur ibrahime aṣl-ı neside

1754 varur pulaṣ andan işbu nāme
kim oldur ḥükmiden rūma şāma

1755 ki 'incilde zeburda fürkan içinde
'ayānım gün gibi bir han içinde

1756 niçe yirlerde var adum nişānum
ki mürseller içinde ben nişānum

1757 ki ḥaḳ peyġamberi aḫir zamānuŋ
ḥaḳiḳat benem ol şāh-ı cihanuŋ

1758 benüm 'ammum oġlı ca'feri siz
ki öldürmişsiz gerçek eri siz

253 a

1759 hem şehid olmış müslimānlar daḫı
çoḳ dökülmiş zulmıla ḳanlar daḫı

1760 bana emr oldıki varam sizlere
taŋrı buyruġıyla siz yüzsüzlere

1761 ya müslimān oluŋ inanuŋ ḥaḳḳa
yaḫud ḳıluŋ ceng yarağı muṭlaḳa

1762 oḳıdılar nāmeyi pes durdılar
ḫaṭib adlu bir kişiye virdiler

1763 aldı ḫaṭib anı gitdi şāma dir
vardı yetdi hörḳule ol nāme dir

1764 ḫaṭib eydür çünki ḳatına hemān
varıcaḳ ḳarşu turdum bir zamān

1765 başını ḳaldurdı didi yā 'arab
ne kişisin yā ne kılursın ṭaleb

1766 ben didümkim ilçiyüm kimden didi
kim gelürsin baŋa digil sen didi

1767 didüm māh-ı ʿarab şāh-ı ʿacemden
ki maḳṣud oldurur cümle ümemden

1768 ḳamunıŋ padişāhından gelürem
ümizsüzler penāhından gelürem

1769 muḥammed ḳamusınuŋ hem padişāhı
daḫı peyġamberi nūrı ilāhı

1770 çıḳardum nāmeyi öpdümde virdüm
elümden aldılar ben girü ṭurdum

1771 çün oḳındı yazdı bir nāme yine
dürdi anı ḳodı bunuŋ içine

1772 pulaşa getürdi rüm sulṭānına
ol yakın gelmişdi kudsun yanına

1773 didi tiz ilet cevābını getür
bana didi ol gelince sen otur

1774 çün irişdi pulaşa bu nāme dir
ḳaḳıdı yazdı yetti ol şāma dir

1775 didikim bu resme düşmanın def' ideler
padişahuŋ re'isin def' ideler

1776 kimdür anlar kim bu sözi söyleye
yā beni dinine da'vet eyleye

1777 deve binüp diken dibin yiyenler
olarmıdur bu sözleri diyeler

1778 varıcaḳ nāme saŋa tiz ṭurasız
mürahil beglerini düşüresiz

1779 ulu leşker diresiz siz varasız
'arab melikin ḫarāb idüp ḳırasız

1780 alup malın erenlerin ḳırasız
dişilerin isir idüp süresiz

1781 çünki geldi hörḳulaz işbu ḫaber
ḫaṭib oḳıdı didi yüri var

1782 ol seni göndürene digil ḫaberi
oḳdurur ḳılıç cida durur ṣevābı

1783 geldi ḫaṭib çün bu sözi söyledi
ol resūlu'llāh ḳatı ḫışm eyledi

1784 hem ḳaḳıdı baḳī mü'minler daḫı
hem ṣaḥabe ḳaḳıdı anlar daḫı

1785 pes resūlu'llāh didi seyir ḳıluŋ
uş yakınçak geldi anlar siz bilüŋ

1786 illerini mallarını hep alasın
meliklerinüŋ maliki siz olasız

1787 siz alasız hem diyārın anların
hep düriser ḫaḳ ṭomaruŋ anların

1788 pes buyurdı kim nidā ḳıldı bilāl
ṭoldı mü'minler mescide mal a māl

1789 minbere çıkdı resūlu'llāh hemin
allaha ḥamd eyledi ol metin

1790 enbiyāyı geçmişüñ canlarına
ḫoş selām viripdi yārenlere

1791 döndi pes bir ḫuṭbe oḳıdı belig
her sözi cana virdi laṭif

1792 şöylekim ḥalḳ ḳamu giryān oldılar
yandı yürekleri büryān oldılar

1793 döndi didi bilüñ iy ḥaḳ leşkeri
rum şām şāh pulaş- çoḳ çeri

1794 hörḳula ḳoşmış göndermiş bize
ḳaṣd ḳılmış cengiçün gelür size

1795 ḥaḳ buyurdı ḳarşu varam anlara
va'de nuṣret eyledi yārenlere

1796 didiler bu yaraḳ ḥaḳḳuñ fermān senüñ
bizüm uş canımuz ḳurbān senüñ

1797 pes ḳabayillere nāme yazdılar
her ṭarafa gözciler gönderdiler

1798 her ṭarafdan yüz ṭutup geldi 'arab
ol medine çevresi ṭoldı 'arab

1799 şol ḳadar geldi 'arablar leşkeri
ṭoldılar ṭaġdan ṭaġa ulu çeri

1800 hem ḳureyşüñ pehlivānları ḳamu
hem bahādır ḳuvvetlü erleri ḳamu

1801 cem' oluban cümlesi hep geldiler
her biri bir maḳamda oturdılar

1802 eemler elli biŋ geldi dilirān
ḳamu serbāz-ı'āşıḳ cenge şirān

1803 pes resūl didi münādi itdiler
kimde kim azıġ varısa ṣatdılar

254 b

1804 kim ḳatı ıṣṣı ıdı ḳıṭlıġıdı
pes münāfıḳlar birbirine didi

1805 biz bu ḳatı ıssıda çıḳamazuz
ıssıda bu tozlara batamazuz

1806 rāvī eydür anda bu āyet hemīn
anlarun ḥaḳḳında geldi dir yakin

انزل هذه الآية فى حقها قل نار جهنم اشد حرا الى آخر

1807 yā muḥammed didi odı ṭamunuŋ
ıssıdur bu ıssıdan didi anuŋ

1808 vay size çoḳ aġlayasız ṭamuda
kim zirā çoḳ yanasız anda oda

1809 aġlayasız çoḳ azacuḳ gülesiz
itdügünüzüŋ cezāsın bulasız

1810 müslimānları münāfıḳlar yiltediler
ki varmaŋ ıssı gey ṣarpdur didiler

1811 pes resūl buyurdı ol diyenleri
yaḳdılar oda uyanda anları

1812 anda ʿoṣmān ol emirü'l mü'minin
virdi dört biŋ ḳızıl altūnı hemin

1813 'abdu'l raḥmān ibn-i 'avfuŋ andadır
biŋ devesi varıdı şāmda dir

*9 Tevbe 81

1814 geldi hep yüki hem balıla yāġ
on arpa ve hem daḥı buġdāy

1815 virdi sulṭāna ṣatmadı ol
pes oḳıtdı ḳatına didi resūl

1816 ol gelen yükleri hep mü'minlere
ṣat sanja açlıḳ günidür anlara

1817 pes müslimānlar azıḳlar aldılar
her biri ḥallü ḥalince gitdiler

255a

1818 didi paha az virdiler yā resūl
didi beş olur biri ḳılġıl kabūl

1819 didi tanrı bundan daḥı çoḳ virür
kim birine yüz daḥı artuḳ virür

1820 bin devem yüklerile yā resūl
bahşiş olsun anlara ṭanuḳ ol

1821 al üleşdürgil ʿaskere anları
leşkerin açlarını ḳılġıl ġani

1822 pes elin ḳaldurdı duʿa ḳıldı resūl
ol du'ayı ḥaḳ çalap ḳıldı ḳabūl

1823 hem resūlu'llāh buyurdı kim hemīn
cemʿ oldı aç azıḳsuz müʿminīn

1824 hep üleşdürdi olara anları
ḳayġusuz eyledi ol müʿminleri

1825 ḳutlu günde gey mübārek vaḳtda ol
göçdi çıḳdı uġradı yola resūl

1826 getürdi dört bin deve azık tamām
bin deve daḥı silāh iy ġulām

1827 geçdi leşkerler yüridi fevc fevc
oynadı tozlar havāda mevc mevc

1828 çünki bir menzile irüp ḳondı imām
cebrā'il indürdi allāḥdan selām

1829 didi döndür 'aliyi ḥaḳ buyurdı
medinenüŋ varup ḳaydın ḳayurdı

1830 şaydı yetmiş dört kişi daḥı bile
dura anlar şāhıla anda ḳıla

1831 dir münafıḳlar 'alinüŋ ṣaḥabeti
gey aġır gelür resūle ol ḳatı

1832 ol anuŋçün anı döndürdi hemin
bunı işitdi emirü'l mü'minin

255b

1833 döndi geldi ol şikāyet eyledi
böyle dirler ya resūlu'llāh didi

1834 pes resūlu'llāh didi yoḳ yā 'ali
ḥaḳ ta'ala buyruġıdur yā veli

1835 ḥikmeti vardur yine gendü bilür
her neyi kim dilerse öyle olur

1836 ben aŋa ṣaẓuŋ yirümde ṭurasın
ehl-i beytüm ḳaydını sen göresin

1837 o münafıḳlar yalan söyler inān
sen baŋa hārūn-mūsīsin hemān

1838 döndi şāh göçdi resūlu'llāh hemin
tekbir ü tehlil üni ṭoldı zemin

1839 bir nice gün gice gündüz gitdiler
'ād semūd şehrine çünkim vardılar

1840 pes resūlu'llāh didi yā mü'minin
varmaŋ anlaruŋ evine siz hemin

1841 şularından almaŋuz hem şu daḫı
içmeŋ itmeŋ ol şudan vuzu daḫı

1842 varup aḫşam vaḳtı anda bakmaŋuz
bu gice ṭaşra yalıŋuz çıḳmaŋuz

1843 esilmez iki kişi çıḳar hemin
birin uçuḳ ṭutar yil atar birin

1844 gitdiler andan daḫı pes göçdiler
bir nice menzil merāḥil geçdiler

1845 birgün ışşı oldı gey buŋaldılar
kim şusuzlıḳdan şikāyet ḳıldılar

1846 pes du'a ḳıldı resūlu'llāh hemīn
didi āmin anda cümle mü'minin

1847 bir şovıḳlıḳ ḳopdı yaġmur yaġdı ḫoş
ṭoldı hiç ḳalmadı şu ḳabları boş

256 a

1848 bir devesi yetdi hem peyġamberüŋ
didi isteŋ tiz buluŋ anı görüŋ

1849 bir münāfıḳ yoldaşına söyledi
bu muḥammed ġāyibden söyleridi

1850 yedi göklerden bize virür ḫaber
nicedür bilmez deve ḳanda gider

1851 pes resūl ol yoldaşını oḳıdı
yoldaşuŋ saŋa ne söyler didi

1852 * ben ġayib bilmezem illā kim anı meger
ḫaḳ çalap bildüre meger anı baŋa

*Kafiye uyumsuz

1853 şol falan yirde devem epsem ṭurur
yularuŋ ṭutmış aġaç epsemṭurur

1854 vardılar didügi gibi buldılar
ol resūlu'llāha taḥsin ḳıldılar

1855 göçdiler andan nice gün gitdiler
taki bir giŋ ḫoş dereye vardılar

1856 gördiler dürlü yemekleri bi-şümār
kim getürmişler yola ḫalḳ bi-şümār

1857 deve koyun etinüŋ yoḳ ḳararı
ṭolu bal yaġ içinde ṣofraları

1858 anda bir şaḫıs varımış adı hekim
hem müslimān hem begimiş şöyle kim

1859 çün resuluŋ geldügin işitmiş ol
anda bir ḫoş ulu yaraġ itmiş ol

1860 resulū'llah çökerdi ol ṭa'amı
buyurdı ol çeri ḳondı tamāmı

1861 pes buyurdı ol ṭa'amı ḳatına
hep getürdi ḳodı elin üstine

1862 ol ḥakim dir utanuram dimege
maḳṣudumdur anı ṣunup yemege

256 b

1863 ol yemege ṣundugını göreyüm
gönlümüŋ ben maḳṣudına ireyüm

1864 her birinden aldı peyġamber birer
pes buyurdı ol çeri oṭurdılar

1865 pes ḳodılar bir yire ni'metleri
geldi bir ṣaf yedi ṭoydı çeri

1866 şöylekim ṭoydı ḳamusı ol çeri
kim tükedemediler ol ni'metleri

1867 resūlu'llāh eli çün degdi aŋa
dükenmedi 'arablar ḳaldı taŋa

1868 pes resūl geçdi du'a itdi hemān
yüridi andan daḫı oldı revān

1869 çok menāzil çok merāḥil geçdiler
arz-ı beyzā adlu yire yetdiler

1870 ol yire kim bunlar irdiler yaḳın
vardılar hörḳul ḫaber duymış hemin

1871 dört yana göndermiş adam leşkeri
rum u şamuŋ cem' ḳılmış begleri

1872 hem pulaşıla buluşdılar olar
bir arada oṭurup görüşdiler

1873 bir kişi casuslıġa gönderdiler
var 'arablar ḳandadur gör didiler

1874 tertib-i aḥval-ı 'arab nicedür
hem daḫı ḳoşunları baḳ nicedür

1875 şam iline çünki peyġamber hemin
girecek bir yire derdi leşkerin

1876 ḫālide beşbiŋ kişi ḳoşdı revān
didi sen öŋce yüri yā pehlivān

1877 birgün evvel irdi cāsus aŋa
uġradı ṣandı o dur ḳaldı taŋa

257 a

1878 geçdi pes ol geldi islām leşkeri
baḥr-ı mevvac gibi ṭulġalu çeri

1879 'alemler dürlü dürlü ṭururlar
erenler ṣanki aṣlandur yürürler

1880 gördiler cāsus gezerken leşkeri
'ammusı oġlıyla musī iş'arı

1881 bilürler birbirine söyleşince
ṭuyar cāsus daḫı bunlar ṭuyunca

1882 hemān ḳaçar yetüp ṭutarlar anı
dögerler başına gelince cānı

1883 getürdiler resūle söyledi ol
beli ben cāsusum ṭoġrı didi ol

1884 beni gönderdiler sanja didi ol
virelüm mal var anja sen didi bol

1885 nicedür kimdürür leşkeri ḳalanı
nedür az mı çoġın azın gör anı

1886 'āyal bend olmışdım ben dürişdüm
ṭama' ḳıldumki ḥacetlü kişiydüm

1887 resūlu'llāh didi çizüŋ ellerin
çizdiler her ḳanda varsa bendlerin

1888 didi var vir beglerine ḫaber sen
ḥaḳ çerisidürür üstüne gider

1889 vardurur ellibiŋ çāpuk süvār
bil yayaḳdan ġayri hep nām-dār

1890 içlerinde benim uşda begleri
şāh-ı din aḫir zamān peyġamberi

1891 gel müslimān ol yüzüŋ aġ eylegil
ya siyāh-ruy cenge yaraġ eylegil

1892 didi 'ammar cāsusı öldürmek gerek
kim ḫabersüz kāfire sürmek gerek

1893 pes resūl didi yā 'ammar anlaġıl
kim ḳamu nuṣret ḥaḳḳuŋdur şöyle bil

1894 özge dürür ḥaḳ çalap karḫanesi
tedbirì cāsusa yoḳ inanası

1895 ḥikmetidür gezdüren düşmanları
bir nefes dilese ḳırar anları

1896 illa bunda ḥikmeti çoḳdur anuŋ
kim irişmez ʿaḳlı aŋa kimsenüŋ

1897 vardı virdi pulaṣa cāsūs ḫaber
didi gördüm leşkeri altmış biŋ er

1898 var yaraḳları ḳılıçlar şebdesi
ḳalḳanı var baʿzısınuŋ ḥarbesi

1899 illa kim begleri gey ṣāḥib cemāl
ḥüsn içinde bì-naẓir ṣaḥib cemāl

1900 sözinde vardurur cümle ḥalāvet
ki şekkerde daḫı olmaz letāfet

1901 çerisi ḥüsnine ʿaşıḳdur anuŋ
yolına cümle cān virirler anuŋ

1902 şo deŋlü ögdi cāsus muṣṭafāyı
ki pulaṣdan giderdi ol ṣafāyı

1903 pes ḳaḳıdı didi iy mel'un anı
gel bana ög diyümi saldum seni

1904 şimdi seni pāre pāre itdürem
her pāreni bir dereye atduram

1905 didi cāsus ben daḫı direm hemān
taŋrı birdür yoḳdurur aŋa gümān

1906 hem muḥammeddür resūlu'lāh yaḳın
nur-ı a'zām raḥmeten lil 'ālemin

1907 pes pulaş buyurdı ṭutdılar anı
od yakup içine atdılar anı

258 a

1908 ol yanarken şaẕlık eyleridi
ḫoş şehādet sözlerin söyleridi

1909 yetdi mel'ūn yüridi dir hemān
ṣanki bir deryā aḳup oldı revān

1910 leşkeri var dört biŋ yüz tamām
o la'inüŋ ġayri ḳullukçı ġulām

1911 hem getürmişleridi yüz pürr ulu
kim düzülmiş ḳızıl altundan ḳamu

1912 *önce bir bin on biŋ er hemin
seçdi gitdi gendü bindi dir

1913 bu yaŋadan ḫālid önce idi dir
beş biŋ pehlivān er aldı dir

1914 halidün önince yüriridi erler
biŋ kişiyle böyle hem ol merdler

1915 uğradı önce gelür on biŋ ere
pes ḳılıç ururlar ol kāfirlere

1916 şöyle bir merdāne gülbeng itdiler
'ışḳıla muḥkem ulu ceng itdiler

1917 ḫālide daḫı irişdi bu ḫaber
pes süleymāna didi iy merd er

1918 üç biŋ er alġıl yüri üş
ḥaḳ yolına ulu ceng eyle düriş

*Kafiye uyumsuz

1919 çün süleyman ayırdı kāfirleri
ḳaçdı kāfir gendüsi döndi geri

1920 pulaṣa gönderdiler adam hemin
geldi yetdi bir deme ol la'in

1921 ol süleymanıla cenge ṭurdılar
ġayet ulu ceng bünyād urdılar

1922 ḫālide virdi süleyman tiz ḫaber
didi kim gel sen iriş tiz yā peder

258 b

1923 bindi ḫālid gendüsi sürdi hemān
yetdi kāfire ḳırar virmez amān

1924 gördi ḫālid kim süleyman cengdedür
ceng odı yanmış katı gülbendedür

1925 bu yanında na'ra urur pehlivān
sel gibi girdi cenge ol cevān

1926 ḫālidüŋ cengini kāfirler gördiler
pulaṣa tiz bir adam gönderdiler

1927 didiler tiz irişmezsen sen bize
bilki biz daḫı ulaşamazuz size

1928 seçdi onbiŋ pehlivānları yine
anları gönderdi ḫālid cengine

1929 ḫālid ol gün bir 'aceb ceng eyledi
ḳırdı kāfirleri gülbeng eyledi

1930 böyle germ olmışken ceng hemān
geldi çıḳdı dir 'alimler nagehān

1931 rāyeti nuṣret zafer ṣancaḳları
nayib-i rabbaniden yapraḳları

1932 leşker-i raḥman irişdi geldi dir
leşkerile ḳuḥ-ı saḥrā ṭoldı dir

1933 pulaşa daḫı ḫaberler vardı dir
bindi sürdi leşkeriyle irdi dir

1934 pes derenüŋ eteginde indi ol
çadırın ṭutdılar anda ḳondı dir

1935 hem resūl çadıruŋ derbend ucına
ṭutulup gerdi oturdı içine

1936 pes resūlu'llāh yaşadı leşkeri
yemene mısıra düzdi ḳulları

1937 her ṭarafda pehlivānlardan ḳodı
her yirüŋ biride anlardan ḳodı

259 a

1938 yaşadı kafirler daḫı leşkeri
önce ḳodı ceng içün yüz biŋ çeri

1939 didi günde yüziki ceng eylesün
giŋ cihānı 'araba teŋ eylesün

1940 siz ḳıruŋ bu aç yalın 'arabları
ki ehliŋüz malıŋuz ṭalabları

1941 melik ruma başlarında var tamaa'
vardurur sevdālarında ham tamaa'

1942 birinüz yirine öldüriŋ amma
da'ire size döner zirā hemin

1943 didiler incil ḥaḳḳıçün iy ulu
biz degülüz anlardan hiç ḳorḳulu

1944 elinden bir aḫuŋ bir loḳma olsa
ki düşürüp anı aġzına ḳosa

1945 bulardan daḫı asān durur bil
temaşādur ḳamu ḳurbandurur bil

1946 * pes buyurdı ḥamle ḳıldı leşkere
bu savaşa ḳoduġı biŋ çeri

1947 pes resūl didi iy taŋrı dostları
ḥaḳ ta'ala 'ışḳınuŋ sermetleri

1948 siz bugün merdāne idüŋ bir cihād
ḥaḳ yolında ġayet idüŋ iḳtihād

1949 kim baḳadurur bugün ol ḥaḳ sizüŋ
her biriŋüz cengine mutlaḳ sizüŋ

1950 müslimānlar ḳamusı 'aşıḳāne
idüp tekbir varırlar ṣadıḳāne

1951 ṭutuşdı birbirine ol çeridür
ki ditretdi at ayaġı yiridür

1952 dögüşdiler ḳılıçlarla erenler
döküldi pāre pāre yire tenler

259 b

1953 erenler na'rası atlar avazı
irişdi göge ṭoldı ṭaġ yazı

1954 tevhid tesbih du'a ḳılur melekler
hem ḥażretde ḳabul olur dilekler

1955 muḳarrebler münācāt eylediler
meded yā rāb ḥabibüŋdür didiler

1956 o hevbetden gökler yüzi ṣarardı
melekler baḳamaz gözi ḳarardı

1957 döküldi yire yapraḳ gibi başlar
boyandı ḳana ṭoprak gibi ṭaşlar

*Kafiye uyumsuz

1958 aḫşama dek böyle oldı ḥali
kim cihāna gelmemişdür misāli

1959 aḳar ṣular gibi yirlerde ḳanlar
ṭurur cesed gider havaya canlar

1960 karaŋu oldı cihān pes döndiler
her biri yirlü yirine ḳondılar

1961 çün ṣabaḥ oldı yine bindi çeri
yüce tekbir itdi islām leşkeri

1962 o mel'ūn pulaş yüz biŋ çeri
cenge ṣaldı ḳodı dünki leşkeri

1963 pes müslimānlarıla ṭutuşdılar
kim dögüşdiler kimi uruşdılar

1964 yine başlar ayaḳlarda döküldi
nice dişler tudaklardan söküldi

1965 ulu begler ayaḳlarda döküldi
'aziz şeyler soḳaḳlarda döküldi

1966 ṣan ḳıyāmet oldı yine rüzigār
aḫşama dek böyle oldı kar-ı zar

1967 dünyā oldı pes karaŋu döndiler
ṣaġ ḳalanı yirlü yirine ḳondılar

260 a

1968 ḳıldı mü'minler ṣabaḥa dek namāz
kimi niyaz itdi kimi söyleridi rāz

1969 çün ṣabaḥ irişdi yandılar yine
kafirüŋ cengine döndiler yine

1970 aḫşama değin yine ceng itdiler
gin cihānı kāfire teng itdiler

1971 on yedi gün böyle oldı kar-ı zār
cengile geçüdiler bir rüzigār

1972 günde yüz biŋ kişi kāfirden gelür
ceng iderler bakisi raḥat olur

1973 her gün ölürdi müslimānlar yegin
oldı ceng on yedi güne değin

1974 geldi ḳosṭanṭin iliniŋ leşkeri
rum ilinden daḥı geldi dir çeri

1975 kāfirüŋ bi ḥod çoḳ oldı leşkeri
on yedi gez yüz biŋ oldı çeri

1976 rum ilinden şam iline dek çeri
geldi yığıldı ḳamunuŋ leşkeri

1977 tazelendi dir kāfirüŋ leşkeri
birbirisinden bahādır her biri

1978 on yedi gün geçdi böyle cengile
toldı 'ālem üniyle gülbengile

1979 günde yüz biŋ tāze leşkerler gelür
mü'minile ġayet ulu ceng olur

1980 ol giider yüz biŋ daḥı gelür
bakisi ṭurur yüzbiŋi ceng ḳılur

1981 illa mü'minler ḳamusı ceng ider
hergün aḫşama degin gülbeng irer

1982 gey buŋaldı müslimānlar ḳamu
ortalıġa düşdi mü'minler ḳamu

260 b

1983 çoḳ müslimānlar savaşdan öldiler
sağ ḳalanı çoḳ yaralu oldılar

1984 çün resūl gördi buŋaldı mü'minin
gözinüŋ bir köşesini pes hemin

1985 dönderüp gökden yaŋa ḳıldı du'a
dir ki nuṣret vir bize sen iy ḫuda

1986 pes didi mü'minlere cenge girüŋ
turmaŋ iy ḥaḳ leşkeri ḳılıç uruŋ

1987 ol müslimanlar muvaḥḥidlar pes yine
tekbir idüp girdi kāfir cengine

1988 yine bir 'ışḳla gülbeng iderler
ki aṣlanlar gibi ḫoş ceng iderler

1989 iki leşker ḳarışdı ḳopdı tozlar
ḳızıl ḳana boyandı tāze yüzler

1990 kılıç çakuldısı toldı cihāna
irişdi ḳan buḫārı asmane

1991 yoruldu elleri ḳaldı ayaḳlar
yire döküldi atlular yayaḳlar

1992 beyaz tenler ḳızıl ḳana boyandı
ḳurudı dil ṭudaḳlar hem yarıldı

1993 ṭutuldı ḳolları ḳaldı bilekler
bilinmez oldı nice biŋ erler

1994 ḳılıçlar ṣındı şebdeler uşandı
ḳara ḳanlar yüreklerden boşandı

1995 dögündi oḳları hem ṣındı yaylar
ayaḳda ḳaldı yoḫsul u baylar

1996 pes resūl oḳıtdı ḫālidi
gör ya aḫı pehlivān ḫālid didi

1997 kim bugün nicesi yavuz gündürür
işbu kāfirler nice azġundurur

261 a

1998 yüri var bir merdāne ṭurasın
ḥaḳ yolında bir ulu ceng ḳılasın

1999 ḳır bu kāfirleri ḳır ṭomarını
kim nice azġundurur gör anları

2000 tekbir eyledi hemān ol pehlivān
na'ra urdı kāfire girdi hemān

2001 şu resme cengde ol mest olmışıdı
köpürmişdi aġzı ṭolmışıdı

2002 ṭaldı kāfir içine ḳılıç urur
her kimibir gez çalarsa öldürür

2003 na'ra urur ün ider gülbengile
ṭaldı olderyā ḳadar kāfir cengine

2004 birbirine urdı dir ol leşkeri
ḳırdı kāfirden hem yüz elli eri

2005 *şöylekim urdı ḳılıcı merd-i din
ḳırdı çoḳ kāfir bahādır erleri

2006 pehlivānlar her biri iş erleri
vaṣfa gelmez hem bayaġı olanları

2007 hem ḳılıcından daḥı aḳardı ḳan
gövdesi olmışdı pāre pāre hemān

2008 elinde ḳabżada ḳan ṭolmışıdı
deve bagrından artuḳ olmışıdı

2009 ḫoş du'alar ḳıldı peyġamber hemin
ḥālide taḥsin didi hem āferin

2010 döndi peyġamber didikim ya 'ömer
yüri cenge sen daḥı hem ya ḳāmer

2011 bir 'alem virdi didikim var bugün
erliġini sen daḥı göster bugün

*Kafiye uyumsuz

2012 sem'a ṭa'a didi bindi atına
cenge girdi bir ulu heybeṭile

261 b

2013 ṣaġa ṣola ḳılıcını ṣaldı ol
kāfiri yardı içine taldı ol

2014 tekbir iderdi muvaḥḥidāne ol
ḳılıç urur kāfire merdāne ol

2015 ḳırdı çoḳ kāfiri ol merd-i dilir
bu daḫı ḫālid ḳadar öldürdi dir

2016 döndi geldi ḳana boyanmış ṭonı
pes du'a idüp resūl öpdi anı

2017 pes oḳıtdı geldi 'ammarı yine
bir 'alem virdi pes ol yāre yine

2018 çünki ṣaldı anı var ceng eylegil
ṣaġ selāmet sen gelesin şöyle bil

2019 depdi 'ammar girdi kāfir içine
düşdi zevrak-ı baḥr-ı zeḫḫar içine

2020 birbirine urdı ol ḳaraları
kim serāsime oldı anda çeri

2021 ḫālide yaḳın bu daḫı ḳırdı dir
döndi geldi merkezine ṭurdı dir

2022 pāre ḳanlara bulaşmışıdı ol
hem du'a ḳıldı aṇa daḫı resūl

2023 pes didi 'abbasa ya 'ammu yüri
cenge var sen daḫı ḳır kāfirleri

2024 döndi geldi ṭonlarından ḳan aḳar
ḫoş du'a ḳılur resūl aṇa baḳar

2025 pes didi 'abbaskim ah ḳanı 'ali
ger bugün bunda olaydı ol veli

2026 kāfirüŋ çoḳdan işi bitmişidi
başulıban ḳırılup gitmişidi

2027 didi ol böyledür allāh dilegi
ḥaḳ dilegidür her işüŋ yagregi

262 a

2028 pes didi miḳdada iy aṣlan yine
yüri cenge ḳanıla ışlan yine

2029 sen bugün var şöyle bir ceng eylegil
ḥaḳ ta'ala ḫoşnud olsun şöyle ḳıl

2030 depdi miḳdad girdi meydāna yine
baḥri gibi ṭaldı 'ummāna yine

2031 şöyle anda ceng eylediydi ol
oldı kāfir göŋli anda gey melūl

2032 ṭoldı gökler ünile gülbengile
geldi ḥuriler pehlivānuŋ cengine

2033 ḳırdı kāfiri ol aṣlan-ı din
döndi geldi yirine göŋli ḥazin

2034 didi peygamber iy islām aṣlanı
niçün ağlarsın melūl gördüm seni

2035 şöyle beŋzerkim 'alinüŋ firkatı
gözlerinden döker anı ḥasreti

2036 didi miḳdad yā resūla'llāh bili
ger bile ola idi bunda 'ali

2037 şimdi kāfirden bizi almışıdı
kāfiri ol bir yaŋa ḳılmışıdı

2038 didikim ḥaḳ dilegi yā pehlivān
böyle imiş taḳdir ide hemān

2039 geldi cebra'il didikim ya imām
virüpdi ḥaḳ hem taḥiyyat hem selām

2040 didi ger gerekse sanja ol'ali
sen çaġır ünüñ işidür ol veli

2041 ḳadirem bir demde anı ben sanja
tirgürem var çaġırgıl sen anja

2042 bir depenüñ üstine çıḳdı resūl
döndi islām leşkerine baḳdı ol

262 b

2043 ḳoşmışlar şöyle ol mü'minleri
ḥalḳaya almışdı kāfir anları

2044 bir kişi çıkmaġa hergiz çāre yok
ya yabandan bir kişi yol bula yoḳ

2045 pes medineden yanja döndi resūl
bir nidā ḳıldı çaġırdı didi ol

2046 ya 'ali gel ya 'ali gel ya 'ali
anda ol üni işitdi ol veli

2047 elli günlik yirden işitdi ünin
didi lebbeyk lebbeyk lebbeyk hemin

2048 ravi eydür bir aġaca ol 'ali
çıkmışdı ḫurma dirmege ol veli

2049 ḥasanla ḥüseyin ḫurma dilerdi
çıḳuban anlara ḫurma direrdi

2050 çün işitdi ol resūluñ ünini
didi lebbeyk pes çevürdi yönini

2051 ḥaḳ ta'ala pes ḥicabın ḳaldurur
ḥalini mü'minlerüŋ baḳar görür

2052 hem görür peyġamberüŋ çaġırduġın
ol depede şöyle baḳup turduġın

2053 çün 'ali görür işaret ḳılduġın
barmaġıŷla ya'ni kim gel didügin

2054 üç gez lebbeyk diyüben ol 'ali
ṣıçradı indi ağaçdan veli

2055 tiz segirtdi vardı gitdi eve
faṭimaya söyledi ive ive

2056 didikim ya faṭima gördüm bugün
kim müslimānlar ḳatı olmış zebūn

2057 hem babaŋ çaġırdı baŋa biz aŋa
uş giderem himmet eylegil baŋa

263 a

2058 didi nuṣret vire var allāh saŋa
muntẓırdur ol resūlu'llāh saŋa

2059 pes giyindi cevşen ol merd-i güzin
hem buyurdı evdiler at silahın

2060 * pür silāh bindi ata ol şehsüvār
cengiçün oldı müheyyā ol zamān

2061 ḥaḳ ta'ala yire buyurdı hemin
kim dürildi at ayaġına zemin

2062 birdem içinde irişdi murṭaẓā
öpdi başdı baġrına anı muṣṭafā

2063 pes didikim sen gördünmi yā 'ali
işbu kāfir nice çoḳdur yā veli

---

*Kafiye uyumsuz

2064 var dile gel ḳarındaşuŋ ḳanını
duta görgil bunlaruŋ sulṭānını

2065 şöyle ceng eylegil işbu mü'minin
kim gönülleri şifā bula hemin

2066 didi başum üstine ol merd-i şir
depdi bir heybetlü na'ra urdı dir

2067 ḥażretüŋ atına ḫaṣ olmış süvār
adı maymun oynadurdı berk-var

2068 na'ra urdı kāfire girdi hemān
ṣaġa ṣola zülfiḳār urdı hemān

2069 her çalışda ḳılıcı yıḳarıdı
dördini beşini yarar çıḳardı

2070 bir sıġırcuḳ sürüsine bir şāhin
nice girse şöyle girdi şāh hemin

2071 na'rasın işitdi kāfir leşkeri
ṭalġalandı ol deŋiz gibi çeri

2072 derlü derlü kafirüŋ leşkerlerin
birbirine urdı bozdı hemin

263 b

2073 dir ḥuẕeyfe kim ḳulı salim ḥoca
nice cengdür bak anı gör kim nice

2074 diŋlegil kim 'alinün ol gülbengidür
şah-ı merdān na'rasıdur cengidür

2075 andan gayrı kimse bu cengi idemez
böylekim heybetlü gülbeng idemez

2076 şah-ı merdān irdi şāẕ olalum
işbu kaygulardan azād olalum

2077 hocası didi bu ne ceng olur
kim 'Âli ḳanda durur ḳandan gelür

2078 elli günlik yoldan artuḳdur hemin
ger didügin ol olurısa hemin

2079 muştuluḳ atum silāhum uş sanga
tiz segirtdi ol ḳul ol dem bir yanga

2080 hem didi enṣardanda bir ġulām
muştuluḳ iy ḥoca kim geldi imām

2081 beşāret ḳıl şah-ı merdān irişdi
bu müşkül dertlere dermān irişdi

2082 ṣaġ yanunda bak şu cengi gör
yir yarulur na'radan gülbengi gör

2083 ger 'ali olursa azād ol yüri
muştuluḳ bin akça şaz ol yüri

2084 ol iki ḳul pulaşun gitdiler
şah-ı merdāna yakınçak yetdiler

2085 söylemedin daḥı bunlar söyledi
din iy ḳullar hocanuz virsün didi

2086 ol didükler hem azād eylesün
ben 'aliyüm gönlini şaz eylesün

2087 bunı didi döndi ol merdāne dir
girdi kāfir cengine kahramāne dir

264 a

2088 her birisin bir yanga urur çıḳar
ikisin daḥı bozar yıḳar çıḳar

2089 zelzeleye düşdi kāfir leşkeri
zir zir oldı ol deryā çeri

heybetinden kafirüŋ ödi oldı ḥak
kim ḳılıcında boyandı ḳana ḥak

didiler pulaşa sulṭān ḥaẓır ol
kim irişdi şāh-ı merdān ḥaẓır ol

ḳıl başka çare elde varıken
canuŋa daḫı müdāra variken

kim erenler ejdehası geldi uş
ol muḥammed murṭaẓası geldi uş

geldi gök taŋrısınun aşlanı uş
yiryüzinün şāh-ı merdānesi uş

şöyle bir ceng oldıkim ḳopdı tozlar
dutuldı dilleri baġlandı gözler

şāh-ı merdān gördi ol leşkeri
kim dükenmez ḳırmaġıla ol çeri

pulaşun taḫtını çoġladı hemān
döndi andan yaŋa ol şāh pehlivān

na'ra urdı didi benüm ol 'ali
kāfiri ḳırmaġa gelmişem bilüŋ beli

ḫālid miḳdad 'ammar dilir
daḫı ḳays said 'abbas nerre şir

'ömer u ma'd hem zebir ibn-i 'avām
şol bahādırlarki şaġıdı tamām

derüldiler ḳamu ol pehlivānlar
kesen ḳafasın begler şahuŋ anlar

şāh yüridi kāfiri yara yara
ḳıldı ḳarşu ṭuranı pāre pāre

2103 hay huy diyince irdi ol emir
pulaşun tahtına irişdi dir

2104 taḫtında otururdı ol la'in
çünki şahuŋ geldügin gördi hemin

2105 diledikim atına binüp hemān ḳaça
şāh ulaşdı ḳomaz anı kim ḳaça

2106 pes yaḳasından sünüp aldı anı
ṣol eliyle hem esir ḳıldı anı

2107 bir aṣlan pençesine bir ṣıçanı
düşerse nice anı aŋla misali

2108 didi nitdüŋ ca'fer-i tayyarı sen
neyledüŋ ol seyyidü'l ebrārı sen

2109 ben dilerüm senden anın ḳanını
ṣaẕ idem tā ḳardaşımuŋ canını

2110 çünki hörkül bakdı gördi anı dir
pes çıgırdı kıldı katı üni dir

2111 didi hay kavmün bozar bu 'arab
şöyle kırar halkı sındurur taleb

2112 şah-ı merdan gördi anı bildi dir
haykıruban üstine at saldı dir

2113 öldürürem didi iy mel'un seni
ben 'aliyüm hak çalabun aslanı

2114 kaçdı hörḳul illā kim tiz yetdi şāh
aldı atdan boġazından ṭutdı şāh

2115 bir elinde hörḳuli aṣdı emir
bir elinde pulaṣı çaġırdı dir

2116 şöyle heybet itdi ol gün emir
'ışḳa geldi gökler ditredi yir

2117 na'rasından heybetinden ol erin
can başından sıçradı kāfirlerüŋ

265 a

2118 kimesne hiç yaḳınına varamaz
ḳarşusında bir kimesne ṭuramaz

2119 gördi kāfirler kim ol sulṭānları
niçe öldi hep ḳurudı ḳanları

2120 yüz çevirüp atlusı yayaḳları
ḳaçdılar hep dökdiler yaraḳları

2121 şaẕ-u ḫurrem oldı mü'minler yine
ölmişiken kim dirildiler yine

2122 pes resūle didiler kim ol 'ali
kāfirile böyle ḳıldı ol veli

2123 ṭıynetümdendür 'alinün tıyneti
ḳuvvet-i rabbānidendür hem ḳuvveti

2124 kim severse anı mü'mindür taḳı
kim ki sevmezse kāfirdür hem şaḳi

2125 geldi peyġamber ḳatına pes 'ali
ol iki sulṭān elinde ol veli

2126 ya resūla'llāh didi uş düşmanuŋ
yoluna canum daḫı ḳurban senüŋ

2127 ol sulṭānları pes baġladılar
şaẕ olup mü'min ḳamu aġladılar

2128 tekbir-i tehlil idüp ün itdiler
kāfirüŋ baġrını pür ḫun itdiler

2129 hem havadan dir ferişteler cevāb
virdiler mü'minlere budur sevāb

2130 yanḳulandı yiryüzini tutdı ün
niçe yir kim 'arşa degin yetdi ün

2131 ḳaçdı kāfir bakmazlar birbirine
düşdiler mü'minlerüŋ rencine

2132 şol ḳadar kim ḳırdılar kāfirleri
leşile ṭoldı yirüŋ yüzleri

265 b

2133 aldılar malı ṭavarı anlar bi-karār
oldı ol derya çeri tārumār

2134 şu deŋlü aldılar malı ṭavarı
ki ṭoldı ḳalmadı yir anda ḫali

2135 aḫşamadek ḳırdılar hem aldılar
çünki aḫşam oldı dönüp geldiler

2136 pes buyurdı pulaşile hörḳüli
kim getürdiler olar iki ḫınzırı

2137 ḳolı baġlu göŋli ġamlu gözi yaş
ikisinüŋ daḫı kalbi güyā taş

2138 lutufla islāmı anlara resūl
'arża ḳıldı ḳılmadı anlar ḳabūl

2139 resūl buyurdı anları öldürdiler
nà-bedid idüp defterini dürdiler

2140 pes resūlu'llāh didikim sen yā 'ali
yine girü gitmek gereksin yā veli

2141 durma daḫı bunda git sen bu gice
hem medine şehrine yet bu gice

2142 biz çeriyle yapça yapça gelelüm
ḥaḳ dilegi böyledür biz görelüm

2143 çün varup sen fatimaya iresin
sen benüm ana selāmum viresin

2144 diki gördi bu gice düşde beni
ben sığırdan geldüm uyardum anı

2145 katı müştak olmışam didüm sana
ben hadice hatuna ol anana

2146 didi başum üstine ol pehlivān
döndi bindi atına oldı revān

2147 geldügi yola revān oldı gitdi
irte olmadın yine yirine yetdi

266 a

2148 hücresine fātimanun vardı şāh
açdılar kapu içerü girdi şāh

2149 karşu geldi fātima öpdi elin
pes emirü'l mü'minin açdı dilin

2150 didi vaşfını kāfir leşkerinün
başıldugın deniz gibi çerinün

2151 didi hem gendüsi gördügi düşi
resūlu'llāha nişan virdügi düşi

2152 hem selām virdi sana didi resūl
dörd 'izzet kıldı ol itdi kabul

2153 raviler eydür ol mekānda resūl
oturdı hem üç gün menzilde ol

2154 dinlenür mü'minlerün hayvanları
hem katı çok dökmişidi kanları

2155 hālidi peygamber okıtdı hemān
didi sen ruma var yā pehlivān

2156 hile ile bulısarsın sen anı
ṭutuban bend ḳılısarsın sen anı

2157 sen gelince ben bu yirde ṭurayum
ben seni her ḳanda olsan göreyüm

2158 aldı beş yüz kişi ol pehlivān
gitdi 'abdulmelike oldı revān

2159 bir gice kim ġayet aydınıdı āy
nurlu olmışıdı kim ġāyetde bāy

2160 kal'ada 'abdulmelik çardaḳda dir
gendüsi yaturdı uyḳuda dir

2161 ḳarşusında ṭaġda bir geyik görür
geldi çardaḳ yaḳınında ol ṭurur

2162 'avratı dir sen şunı görmezmisin
varup anı oḳıa urmazmısın

266 b

2163 kim semizlikden ḳatı küstaḫ durur
geldi ḳal'anuŋ yaḳınında ṭurur

2164 durdı 'abdulmelik dir pes hemān
ḫalḳını uyardı oldı revān

2165 buyurdı ḳal'anuŋ ḳapusın açdı
hemān döndi geyik pes gitdi ḳaçdı

2166 geyigi ḳodı ol ardına düşdi
geyigi kovarken ol aṣlana düşdi

2167 savaşdı ḫālid anuŋ ḳardaşını
dildi daḫı dördin beşini

2168 ṭutdı gendüni esir itdi hemān
baġladı ṭutdı ḳamusın ol zamān

2169 varıdı egninde altun ḳaftanı
viripdi peyġambere ḫālid anı

2170 çünki aṣḥab ol ṭonı gördiler
gey ta'accub eylediler ṭurdılar

2171 resūlu'llāh didi ṭanlarmısız siz
didügüm sözleri anlarmısız siz

2172 bunda ol mu'azun ṭonları
yekdürür cennetde gördüm anları

2173 eyledi 'afv anları peyġamber hemān
cēziye kesdi geçüp oldı revān

2174 ravi eydür yolda ṣusuz yirler
ḳayalar ṣarp dere balçıḳlu yirler

2175 ḳayalardan ṣucugazlar inerdi
ki bir iki kişi ancaḳ ḳanardı

2176 pes resūlu'llāh didi ol ṣulara
bizden evvel kimse varmasun anlara

2177 almasunlar kimse ṣuya varmasun
biz varınca kimse hiç el urmasun

267 a

2178 ravi eydür ol münafıḳlar meger
ol ṣuya anlar sürer öndin irer

2179 alurlar ṣuyı hem ḳazarlar yirini
yirinde hiç ḳomazlar ṣu balçıġını

2180 pes resūlu'llāh irişdi hemān
gördi anda ḳalmamış ṣudan nişān

2181 didi kimdür ki bunı böyle ider
didiler itmişdür münafıḳlar meger

2182 teftiş idüp ol idileri hemān
urdurur boyunlarını bi gümān

2183 indi pes ol kıdre tutdı elin
ṣu ṭamladı bir iki ḳatre hemin

2184 mübārek yüzlerine sürdi hemin
hem didikim çaġıruŋ yürüŋ yaḳın

2185 her kime kim ṣu gerekse gelsün ol
hem içüp hem ḳablarına alsun ol

2186 ordunuŋ ḳavmi cümle hep geldiler
içdiler hem ḳablarına aldılar

2187 hem daḫı içürdiler ḥayvānların
döndi peyġamber pes anların

2188 göresiz işbu yaḳında rüzigar
kim bu bir nice olısar size zār

2189 göçdiler andan revāne oldılar
tā medine şehrine dek yetdiler

2190 olmışdı evveli şehr-i siyām
kim gelüp şehrine girdi ol imām

2191 şehir ḥalḳı cümle ḳarşu geldiler
her birisi şaẕlıḳlar ḳıldılar

2192 şaẕ oluban buldı ulular safā
şehrine geldi muḥammed muṣṭafā

267 b

2193 ehl-i mü'minin hem mü'minatı
ḫudā ya müslimin müslimâtı

2194 raḥmet eyle sen ḳamusına hemin
faẓluŋıla yā ilel 'alemin

2195 ravi eydür çün mekke feth oldı dir
her nerde düşman varsa öldi dir

2196 ceng idecek daḫı kimse ḳalmadı
daḫı leşker çıḳup kimse ḳalmadı

2197 ıraḳ iklimlerüŋ ḥalḳı gelürler
bölük bölük hep müslimān olurlar

2198 ḳıṣṣa daḫı burada oldı tamām
muṣṭafanuŋ ruhına yüz bin selām

2199 oḳıyanı dinleyeni yazanı yazduranı
rahmetüŋle yarlıḳagıl sen yā gani

bu ḳıṣṣa hazret-i 'ali keremu'llah
ve daḫıogla muḥammed hanefi cengidür

2200 allāh adı dilümizde hem binā
allaha durun ki var ḥamd ü senā

2201 yirde gökde söylenir anuŋ adı
sevgüsin ol ḳamu canlarda ḳodı

2202 on sekiz biŋ 'aleme ḥükmi ṭolu
anuŋ emrini ṭutandur baḫtlu

2203 'arşa ferşe ṭoptoludur işi
ḳanda istersen ḥaẓır bil iy kişi

2204 buyruġın ṭut gey olasın ḫaṣ
hem bulasın dü cihānda iḥtizas

2205 dünyada sen hükmine virgil boyūn
aḫiretde cennete girüp salın

2206 utan andan olmagıl 'asi aŋa
kim nigahın irmeye ḫışmı saŋa

2207 bunda çek sen bu azacuḳ zaḥmeti
yarın anda bulasın çoḳni'meti

2208 fāni dünyada ne istersen baḳa
ġafilsin sen yüzüni ṭut ḥaḳḳa

2209 ḳoma allāhı dilüŋden bir nefes
andan artuḳ nesneye ḳılma heves

2210 vir salavāt muṣṭafāya şevkile
diŋle imdi bir ġazavāt zevkile

2211 ḫoş ġazavātdur işitdürem size
bir dem imdi müstemi' oluŋ bize

2212 ol zamankim ol muḥammed muṣṭafā
dünyasın deŋişdi ol kān-ı safa

2213 dünyanuŋ begligini ṣatdı bütün
aḫiret sulṭānlıġın aldı ṣaṭun

2214 bu fenāyı terk idüp oldı beḳā
sevmedi mülki irişdi muṣṭafā

2215 tutdı firdevs uçmaġı canı ṭuraḳ
likin oldı aṣḥab içinden firāḳ

2216 yaḳdı aṣḥab içini hicran odı
dillerinde ḳaldı ol görklü adı

2217 ol emirü'l mü'minün kān-ı seḫā
ḳatı aġlardı ol 'aliyyü'l murṭaża

2218 gice gündüz ravżadan çıḳmazıdı
aġlamaḳdan dünyāya baḳmazıdı

2219 beklemişdi muṣṭafānuŋ ḳubbesin
yaṣdanur yaturdı da'im türbesin

2220 türbeden çıkmadı ḳırḳ gün tamām
daima kur'an okurdı ol imam

2221 'ali bir 'avraṯ daḥı aldı meger
anunla eglenürdi ez kader

268 b

2222 bir gice evinde yatmışdı 'ali
düşde gördi muṣṭafâyı ol veli

2223 şaz oluban muḥammed kim gelür
geldi 'alinüŋ gözi yaşın silür

2224 'aliye ṭur aġlama didi daḥı
bir er oġluŋ olısar senüŋ daḥı

2225 ol ġazâlarda saŋa yoldāş ola
ḥasana ḥüseyine ḳardaş ola

2226 benüm adum virgil aŋa sen yā 'ali
yeter imdi aġlamaġıl ṭur yā veli

2227 ben beşāret ḳılmaġa geldüm saŋa
sen muḥammed ḥanefi ad virgil aŋa

2228 böyle diyince uyandı uyḳudan
gönli açuldı hemāndem kayġudan

2229 ṣabaḥ olınca zikr-ü tesbih eyledi
ṭaŋla geldi ḥatunına söyledi

2230 kim düşüme geldi şāh-ı cihān
aġlayup didi melūl olmaŋ hemān

2231 muştuladı bana bir oġlan adı
kim muḥammed ḥanefi olsun didi

2232 kayġuyı bir dem bir yaŋa atdılar
ol ikisi bir döşekde yatdılar

2233 ol veli ṣolından indi bir oġūl
ana raḥmi eyledi anı ḳabūl

2234 çün sedefden düşdi ol dürdānesi
müddetiyle oldı ḥamile anası

2235 ṭoḳuz aydan ṣonra ṭogdı bir 'āyal
bir 'ayal ki bu cihānda bi-misāl

2236 ṭal'atı bedri münir ḥüsn-i kemāl
çehresinde görinür nur-ı cemāl

269 a

2237 kiprigi ucı bedenden cān alur
gözleri çeşm-i ciğerden ḳan alur

2238 dün ü gün artuk cemali ṭal'atı
dembedem artar kemāli devleti

2239 meddiyetle oğlan oldı on yaşar
gözlerine bakanun 'aḳlı şaşar

2240 on yaşında neki var 'ilm-i hüner
cümlesini ḥaṭırına cem' ider

2241 erligiyle nā'il oldı devlete
rüstem-i zaldur diyesin heybete

2242 çün 'alinün işidür ceng ġazā
başladı gazilerün adın yaza

2243 bir gün ol gaziler cem' eyledi
luṭfıla 'ali bulara söyledi

2244 didikim iy resūluṇ yārenleri
din içinde ṭoġrı yola varanları

2245 ḥaẓır oluṇ ġazāya gitmek gerek
düşmanuṇ canına cevr itmek gerek

2246 sevinüp bunlar dirildiler tamām
pür yarag olmış ol dem ol hemān

2247 virdi ḥasan eline bir aḳ 'alem
kim çıḳa ṭaşra dike evvel ḳadem

2248 ġāziler anda derilüp cem' olur
kafirüŋ cem'i işidüp ġam olur

2249 ol 'ali ma'deni cudı ṭutar
düldüle bindi ṭakındı zülfiḳār

2250 çün muḥammed ḥanefi gördi anı
aġlar eydür iy baba al git beni

2251 ben daḥı kāfir ḳırup ġāzi olam
saġ esen allah getürüse kelām

269 b

2252 'ali eydür yā oġul sen dön eve
varlıġına ḥatıruŋ yangil eve

2253 bu medine ṭağların öyle siŋar
allāhuŋ 'avni saŋa olsun yār

2254 sen ṭıfılsın sana farż olmaz cihād
biz ḳılalum uçmaġa din-i içtihād

2255 'ali istemez alup ġazāya gide
ol heves ider bilesince gide

2256 zira resūlu'llah dimişdi anı
ṣaḳla kāfirler elinden oğlunı

2257 pes muḥammed ḥanefi döndi yine eve
dir göŋlüm istemez gidem eve

2258 'ali gitdi ġazāya ḳırḳ gün tamām
çıḳmadı evinde oturdı ol hemām

2259 çün muḥammed ḥanefi ṭurmaġıla
darlıġandı anda oturmaġıla

2260 av diledi gönli nice bir yata
sünüsin aldı ele bindi ata

2261 medinenün gün ṭoġusından yana
'azm eyledi ḥaḳ çalap yoldaş ana

2262 gitdi bir ḳaç gün yalınuz ṭurmadı
bir arada yatuban uyumadı

2263 tanrı adın oḳıyup ḳılur şikār
hem resūlu'llāhun adın yād ider

2264 her canavar kim gözine ṭuş ola
çare yoḳkim ḳurtula ger ḳuş ola

2265 seyriderken bir ġazzāle uġradı
bilmedikim meger ḥile uġradı

2266 oḳına düşdi nagahın bir ġazzāl
tuḥfe yaratmış anı layezal

270 a

2267 gözleri güherden yaḳutdı ḳefi
dişleri mercān la'ldendi ṭudagı

2268 göbegi 'anber ḳoḳar za'ferāni ḳoḳusı
ḳuyrugı zeberceddendi ḳamusı

2269 çün muḥammed ḥanefi gördi anı
gey ta'accub ḳıldı ögdi seccānı

2270 seccān allāh dir zeh-i rabbü'l 'alā
bu ġazāli dir getürelüm alā

2271 cehd idüben bunı diri ṭutayım
medine şehrine saġ ileteyüm

2272 atına bindi kemendi aldı ele
depdi atın kim ańa yaḳın gele

2273 atdı kemendi üstine çoḳ
ṣıçradı ol dem kemendden oldı yoḳ

2274 tiz yine üstine ṣaldı revān
ṣaldı kemendi ṭutamaz ol zamān

2275 yine ṣıçrayup kemendinden çıḳār
ḳaçmayuban ṭurur oġlana baḳar

2276 nice atar kemendi ol ṭutamaz
şöyle çapukdur ki ańa yetemez

2277 yedi gez atdı kemendi çün ańa
dutmadı ol geyigi ḳaldı taṇa

2278 bu gez eydürsüñü ile yıḳayum
boġazlayup boynına ip ṭakayum

2279 ḳodı geyigi bu gez ṣola ṣaġa
aḫşam olınca irişdi bir ṭaga

2280 şöyle ḳaçar ol bu gez ṣaġ ṣol
ya'ni kim süñü ile yıḳup alamaz ol

2281 ṭaġ başında ol gice şehsüvār
atdan inüp bir yire ḳıldı ḳarar

270 b

2282 böyle yatdı yaḳınında ol yavuḳ
çünki geldi irte oldı yine yoḳ

2283 muḥammed ḥanefi bindi pes atına
çün yaḳın geldi yavuġuñ ḳatına

2284 ṣıçrayup ṭurdı yirinden ġazāl
şöyle benzer kim ider mekrile āl

2285 yüridi ardınca üç gün gice
bir 'aceb ṣaḥraya geldi görünce

2286 dürlü çiçekler bezenmiş ol yazı
gelincik gibi bezenmiş yir yüzi

2287 'acayib görür ol yirin otı
atdan indi tiz 'ota ṣaldı anı

2288 dikdi sünüsin bir dem uyudı
ḳılıcın ḳabżasına elin kodı

2289 bir ulu kāfir ṭabut er varıdı
ol çayır kafirün ḳorusı ıdı

2290 çünki vardı uykuya gözi
nice oldı dinle imdi bu sözi

2291 ol ḳorunıŋ çevre yanında meger
bekleridi anı hem ikiyüz er

2292 cümlesinüŋ hep demürden ṭonları
ol kāfir begi ḳomışdı anı

2293 kim ol yire kimse gelüp düşmeye
nesl-i insān yaḥud hayvān uşmaye

2294 gice gündüz hem bulardan on kişi
ḳoruyı gözetmekidi işi

2295 gezeriken on kişi nagāh uyur
bir at-etlar bir kişi yatur uyur

2296 gendü uyur ṭurmayup otlar atı
likin üstinde 'aceb ceng aleti

271 a

2297 sünüsin dikmiş yatur aṣlan gibi
heybeti var ṣanasın ḳaplan gibi

2298 atı kişnedi uyandı çün görür
gördi ḳarşudan bir alay atlu gelür

2299 tiz ṭuruban yetdi ol dem atına
bir la'in yaḳlaşmış atuŋ ḳatına

2300 gördi atı kim bir oğlandur özi
illa od gibi yanar iki gözi

2301 bir ata binmiş ṣanasın zül-cenāh
ṣanasın rüstemidi özi silāh

2302 didiler delümisin yoḫsa fużul
nice girdüŋ bu ḳoruya didi ol

2303 ṭabutuŋdur bu ḳoru bilmezmisin
yoḫsa ḫışmından anuŋ ḳorḳmazmısın

2304 biz ikiyüz kişi beklerüz bunı
bundan bulduḳ aŋa iletürük seni

2305 bizde yaṣak böyledür her kim gele
bu ḳoruya girse ol begüŋ ola

2306 bir ṭıfıl oğlanımışsın yalıŋuz
hele şimdi bege degin geliŋüz

2307 atıŋı ṭonuŋı vir ḳurtar başuŋ
ḳıymazuz biz saŋa yigitdür başuŋ

2308 ol muḥammed ḥanefi ol pehlivān
didi herze söyleme iy ḳaltabān

2309 taŋrı aṣlanı 'ali oğlı benem
fatimatü'z zehradur benim anam

2310 ceddüm adıdur muḥammed muṣṭafā
hem muḥammed ḥanefi ben iy bi-vefa

2311 ḥasan ḥüseyin benüm ḳardaşlarım
ġazāda atamıla ben yoldaş olam

2312 herze söyleme yüri var işüne
yoḳsa şimdi ip ṭaḳarum başuŋa

2313 çünki bunlar bu sözi işitdiler
ayruḳ atlar ṭuramayup gitdiler

2314 bu görüşüp birbirini çekdiler
ol ikiyüz kişiye irişdiler

2315 didiler ol bizüm düşmanımuz
atasınuŋ elinden yandı cānımuz

2316 oġlı varımış anuŋ gelmiş daḫı
bu ḳoruya girmiş uyumış aḫı

2317 öldürüp bunda ḳoyalum leşini
bege iletelüm biz anuŋ başını

2318 ikiyüz er araya aldılar anı
ya'ni yıḳup öldüreler aṣlanı

2319 muḥammed ḥanefi ol şir-i dil
atınuŋ ḳarşusına ṭuramaz ḳıl

2320 çekdi sünü virdi tekbir ṣalavat
kāfirüŋ alayına sürdi at

2321 na'ra urdı girdi kāfir eiçine
ḥamle ḳıldı önine hem ḳıçına

2322 şöyle çāpuk deprenürdi ḥarbıla
on iki kişi yıḳardı ḍarbıla

2323 ol ikiyüz kāfire bir pehlivān
bunlaruŋ başı idi ol pür gümān

2324 ulusıydı ḳamusınuŋ ol la'in
bir mināre gibi gövdesi hemin

2325 bir küpe benzeridi başı anuŋ
nigāhın üstine döndi oğlanuŋ

2326 ḳarşu vardı ḳaçmayup ol nev-cevān
ḥamle ḳıldı oğlana pür-gümān

272 a

2327 def' itdi ḥamlesini ol itüŋ
muḥkem oturdı üzerinde atuŋ

2328 çünki nevbet şāha döndi hemin
virdi nuṣret aŋa rabbü'l 'ālemin

2329 arkasından urdı sünüsin ere
can cehenneme gidüp düşdi yire

2330 ol sa'atda bu ikiyüz kāfiri
şöyle ḳırdı hep ḳomadı birisi

2331 indi kesdi ol dem anuŋ başını
atına getürüben aṣdı anı

2332 ol aradan atına bindi sürdi
yine üç günde medineye geldi

2333 aṣa koydı medine içinde anı
'acebe ḳıldılar görenler anı

2334 'ali daḫı ġazādan dönmişidi
medineye muştucı gelmişidi

2335 ḳarşu çıḳdı ṣaḥabeler 'aliye
taŋrınuŋ aṣlanı gerçek veliye

2336 cümle aṣḥab şād olup görüşdiler
baḳarıdı ṣaġda ṣolda ġāziler

2337 gördiler kim anda bir baş var ulu
kim durur meydan içinde aṣılu

2338 'ali eydür bunca ḳıldum ben ġazā
eyledüm kāfirlere dürlü cezā

2339 didiler kim ya 'ali oġluŋ agāh
muḥammed ḥanefidür ol ġāzi şāh

2340 ava gitdi yedi gün tamām
başı getürdi kesüben vesselām

2341 dimedi ḫayır şer nesine bize
bu ne başdur soruŋ diye size

272 b

2342 'ali vardı öpdi ḳuçdı oġlını
bu ne başdur didi iy cānum cānı

2343 yalıŋuz ḳanda ṣataşduŋ sen buŋa
nice öldürdüŋ ḫaber virgil baŋa

2344 hem muḥammed ḥanefi şerḥ eyledi
seferinden aŋa bir bir söyledi

2345 ṭabutuŋ ḳorusına varduġını
anuŋ ikiyüz er ḳırduġını

2346 pehlivānuŋ başını kesdügini
getürüp medine içinde aṣduġını

2347 pehlivanuŋ başıdur didi bu baş
benümile ceng eylemişdür bu baş

2348 sünü ile bağrını çāk eyledüm
başını kesdüm tenini ḫak eyledüm

2349 hem muḥammed ḥanefi ḳıldı beyān
işidüp atası ḳıldı 'ayān

2350 didi zinhar daḫı böyle ḳılmaġıl
gendüni tehlikeye ṣalmaġıl

2351 dünyada ḳamu kāfir düşmān bize
ḳılmışuz canlarına dürlü cezā

2352 ṣaḳın ele girmesen aŋsuzın
bizi melūl eyleme dinle sözüm

2353 ṭabutuŋ çerisi ġāyet çoḳdurur
yedi biŋ yüzden daḫı artuḳdurur

2354 ḳorusından ḳırdınısa ikiyüz
yine ḳomaz ol ḳorusını isüz

2355 ol bu işi anlamış bilmiş ola
daḫı anda nice yüz gelmiş ola

2356 zinhar oġul ol ḳoruya varmaġıl
başınuŋ terkini anda urmaġıl

273 a

2357 ol geyik kim gördüŋ iblisdür ʿayan
aŋa uymaġıl getürmege ziyān

2358 ʿAli virdi oġlına bir ögüt
diŋlemeyüp ḳabul itmedi ögüt

2359 medinede bir zaman ḳıldı ḳarār
yine oldılar ġazā içün süvār

2360 şāh-ı merdān yine bindi düldüle
giydi zülfiḳarı ṭaḳdı beline

2361 ġāziler anda derilüp cem' olur
kafirüŋ cem'i işidüp ġam olur

2362 leşkerüŋ başı 'aliyyü'l murtaża
maġribe göneldi ol şir-i hûda

2363 çün muḥammed ḥanefi evde ḳalur
ol ġazālüŋ naḳşı göŋlini alur

2364 arzuladı yine bindi atına
ġarḳ oluban yine ceng alātına

2365 giydi cevşen sünüsin aldı ele
kimseye dimedi gey gelün bile

2366 çün muḥammed ḥanefi çıḳdı gelür
ṭabutun ḳorusına gör ne ḳılur

2367 ikiyüz erden birisi ḳurtulur
varıban ṭabuta ol ḫaber virür

2368 ol didikim ikiyüz erden bizi
şöyle ḳırdı kimse ḳalmadı diri

2369 'alinün oġlı olara uġramış
ḳamusın hep ḳılıcıyla ṭoġramış

2370 pehlivānun başını kesmiş daḫı
medineye iletüp aşmış daḫı

2371 hemān ol mel'un bir gez ḳaḳıdı
ol melāmetlik bulara şaḳıdı

273 b

2372 nice bir oġlan ikiyüz adamı
ḳıruban bunca işleri idemi

2373 ṣaydı bu gez yedi yüz adamı
virdi ki bekleye bunlar ḳorumı

2374 iki pehlivān bulara baş ḳodı
biri dāvud birinün rüstem adı

2375 geldi ḳondı ikiyüz er ḳoruya
kim ḳomaya kimse gele ḳoruya

2376 rüstem eydür gelse ol oġlan yine
göstereydüm ana bulaşmaḳ ḳana

2377 gürzüm altında yoġuraydum anı
hod ola idi üstühanı teni

2378 dâvud eydür sen bu sözi söyleme
ġayrilere anı ḳıyas eyleme

2379 atasınuŋ işidürsin çavunı
ol yaḳupdur nicelerüŋ evini

2380 nice aŋa sen muḳabil olasın
yalıŋuz aldı selâsel ḳalasın

2381 taŋrısınun biŋ adı var oḳır
çekse tigini ucından od çıkar

2382 atasınuŋ böyle olıcaḳ hıya-
aṣlan olur yine aṣlanuŋ soyı

2383 sen ḥazer ḳıl anı ġayri ṣanma
ikiyüz er ḳırduġını taŋlama

2384 bu ḳoruya ol geliserdür hem yine
hünériŋ varısa göster oġlana

2385 bunda bunlar tedbir eylemişler çün
ol muḥammed ḥanefi gelmişdi dün

2386 ol geyigi arzu kılmışdı ḳatı
ḳoruya degin sürmişdi atı

274 a

2387 baḳdı gördi yine kâfir leşkeri
yedi yüz ṣaf ṣaf olmışlar çeri

2388 anı bunlar ḥod inanmazlarımış
gözciler ṭaġdan yaŋa gözlerimiş

2389 gözedüben çün görürler oġlanı
sevindiler bulduḳlarına anı

2390 didiler iy ne ḫoş geldi ele
ḫaşā kim itdügi kimseye ḳıla

2391 ġafiliken ḳırmış bu ikiyüz eri
idelüm bizde aña itdügini

2392 gövdesini ḳana boyanduralum
başını begümize gönderelüm

2393 çünki bunları muḥammed ḥanefi
gördi ceng içün ṭutmışlar ṣafı

2394 didi ḳaçmaḳ yoḳdurur bunda bize
ḳılalum din yolına bunda ġazā

2395 ḥaḳ ta'alāya dönüp itdi du'a
pes du'asın ḳabul eyledi ḫudā

2396 didi iy ḥayyu ḳayyum bi-zevāl
yā kerim yā raḥim zülcelāl

2397 ben za'ifüm saña ṣıġındum yine
sen hezimet virgil imdi düşmana

2398 yalnuzum birlige iy ḫudà
kim benüm atam 'aliyyü'l murtaża

2399 benüm ile bile degül ben nideyüm
bunca düşmana ne çāre ideyüm

2400 çaresinden sen 'inayet ḳıl baña
evvel aḫir ben ṣıġınmışum saña

2401 yalnuza yarayıcı sübḥān durur
aṣlan yavrusı yine aṣlandurur

274 b

2402 didi daḫı atın sürdi ilerü
çekdi süngüsin çalaba yalvaru

2403 sünü ile ol muḥammed ḥanefi
ḳalbi ḳalbe urdı ṣaflara ṣafı

2404 na'ra urdı girdi kāfir içine
gey bulaşmışdı kāfir ḳanına

2405 ṣabaḥdan ikindüye degin tamām
kāfirile ceng eyledi ol hemām

2406 çıḳdı kāfir arasından yine
indi atdan bir ḳayanuñ üstine

2407 kim ide ol yirde bir laḥẓa ḳarār
dinlenüp bir dem yine ola süvār

2408 kāfirlerde bir yire dürişdiler
ne ḳılalum diyüben danışdılar

2409 rüstem eydür aḫı vardur 'arımuz
bu bir oġlandurki ḳırdı ḳamumuz

2410 pes ḳalanımuz daḫı ölmek gerek
yaḫud bu oġlan ele girmek gerek

2411 bilmezüz ne ittifak eyleyelüm
hem bu işüñ olacagın bilelüm

2412 ḳamu bir gezden kemend üşürelüm
cehd idüben atını düşürelüm

2413 çünki bunlar böyle tedbir itdiler
ḥamle ḳılup oġlan üstine gitdiler

2414 gün batınca yine itdiler savaş
atınuñ encügine tokatdı taş

2415 ḳırḳ kemendi bir oġurdan atdılar
oġlanı anda giriftār itdiler

2416 ṣaldılar beglerine bir muştucı
didilerkim alduḳ oġlandan öci

2417 bilmiş olsun dutduḳ oġlanı
şād olsun ḳahr ḳılduḳ düşmānı

2418 çünki ṭabūta irişdi bu ẖaber
şāẕ oluban leşkerini ḳarşular

2419 çün muhammed ḥanefī dutġun olur
kāfire bayram güni ol gün olur

2420 oġlanı bindürdiler bağlu ata
iletdiler anı mel'un ṭābuta

2421 gördi ṭābut oġlanı bağlu gelür
şāẕ oluban anlara alḳış ḳılur

2422 oğlana ḳaḳıyup yavlaḳ yanşar
ḳatı herze söyler oldem feşār

2423 urdı sögdi eli bağlu oğlanı
ẖışmla alup şehre girdiler anı

2424 daraġacın dikdi meydān içine
kim aşa hem cezā ide ṣuçına

2425 iletdiler daraġacına oġlanı
ol şehir ẖalḳı işitdiler anı

2426 didilerkim tanrı aşlanı 'alī
bu oġlanuŋ atasıdur ol velī

2427 işidürse kim anuŋ oġlı öle
zülfiḳārın çeküben bunda gele

2428 kökimüz kese bizüm uçdan uca
ne yigit ḳoya bu ilde ne ḳoca

2429 feryād idüp ṭābuta çıġrışdılar
aġlaşuban ayaġına düşdiler

2430 ol mel'ūna didiler sulṭānımuz
almaġıl boynuŋa bizüm ḳanımuz

2431 ṣanmaġıl sen 'alī bunda gelmeye
'alīye kimse muḳābil olmaya

275 b

2432 ger öldürürseŋ oġlını şimdi anuŋ
kim dilegüŋ yirine gele senüŋ

2433 ol daḫı gelüp bizi ḳılur helāk
biz helāk olmaḳlıġa nedür dilek

2434 sen elüŋle ḳıl bizi cümle fenā
andan eylegil ziyān bu oġlana

2435 yoḫsa biz raẓī degülük bu işe
gerekse ḳaḳı bize sen bu işe

2436 ṭābutuŋ vezīri eydür iy ulu
gerçi kim sizde vardur çoḳ 'aḳıllu

2437 işbu oġlana tımār eyleyelüm
oḫşıyalum buna ḫōş söyleyelüm

2438 besleyelüm yanumuzda biz bu oġlanı
kim cerāḥatdan öŋıla hem teni

2439 virelüm at ṭon ḫil'at ḳumaş
içürelüm süci olsun 'aḳl-faş

2440 mine ḫatun ḳızını virgil aŋa
kim yüzin gören kişi ḳalur taŋa

2441 bitürürse atasınuŋ işini
soŋra oġlanuŋ daḫı kes başını

2442 ḳızuŋıla dinimüz ḳılsa ḳabūl
atasınuŋ şerrini def' ide ol

2443 ṭābut eydür bu sözi ḳıldum ḳabul
sen ne dirseŋ öyle olsun ol

2444 bir ḥekimi varuban getürdiler
oğlanuŋ yarasına merhem urdılar

2445 ṣoydılar egninden ḳanlu ṭonları
ṣol ṣuyıla yudılar nāzik teni

2446 giydürdiler aŋa aṭlas ṭonları
ol muḥammed ḥanefī aydan arı

276 a

2447 ulu giçi aŋa ṭapular ḳıldılar
aldılar ṭābut ḳatına geldiler

2448 bir altun kürsi ḳodılar oturur
neki ḳāfir varısa ḳarşu ṭurur

2449 ṭābut eydür meclis alātın getürüŋ
süci gelsün meclise bünyād uruŋ

2450 ṣoḥbetümde dürlü sāzlar çalıŋuz
sākīler siz cāmı ele alıŋuz

2451 çün rāste oldı meclis şāẕıla
sākī ḳullar otururlar nāzıla

2452 sākīler gelür ṭolu zerrīn ḳadeḥ
ṭābut aldı içdi oldı ferāḥ

2453 didi ṭolduruŋ yine tiz cāmı
şād ider içi ḳayġulu adamı

2454 ol ḳadeḥi ṭābut ḳıldı nūş
ḫurrem oldı ḫāṭırı göŋli ḫōş

2455 ḳatı göŋüller anuŋla nerm olur
çünki ṣoḥbet varduġınca germ olur

2456 baḳdı ṭābut çün ṣolına ṣaġına
meclis ehli ṭurdılar ayaġına

2457 pes ayaġ üzre ṭurdı ḫāṣ ü 'ām
sāḳī getürdi bir zerrīn cām

2458 aldı ṭābut eline zerrīn ṭāsı
oġlana didi iy yigitler ḫāṣı

2459 benümile sen bunı içmeŋ gerek
şād oluban göŋlüni açmaḳ gerek

2460 oġlan eydür bu ḥarāmdur içmezem
oda īmān perdesini açmazam

2461 anı ceddüm muḥammed hiç içmedi
atam 'alī ḳursaġından geçmedi

276 b

2462 içmezem ben daḫı öküş söyleme
ḫasta vücūduma zaḫmet eyleme

2463 cehd ide gördi muḥammed ' içmedi
ol ḥarām nesneye aġzın açmadı

2464 nice yalvardıysa bulmadı çāre
kim azıda anı dinden çıḳara

2465 ṭābut eydür ṣıma benüm sözümi
iç bunı ben saŋa vireyüm ḳızumı

2466 bir ḳızı varıdı maḥbūb-ı zamān
şanki cennet ḥūrīsidür ber-nişān

2467 giydügi dibāce sāz ü ṭonları
sözleri aġzında şeker sözleri

2468 ḥüsni ḫalıḳı luṭf ıdı dembedem
atası eydür meclise gelsün bu dem

2469 ḫaber oldı ḳızı ṭurdı nāzıla
çegnişüp hāl hāl ayaḳda gazıla

2470 dürri cevher içine ġark oldı ḳız
atasınuŋ ṣoḥbetine geldi ḳız

2471 ṣanki gökden meclise indi ay
baḳdı oġlan yüzine ḳaşı yay

2472 kim yüzinde nūr-ı īmān berk urur
bir melekdür kāfir içinde ṭurur

2473 meyl ider ḳız gönli oġlan yüzine
'āşıḳ olur cān-ı dilden özine

2474 ṭābut eydür içgil imdi bir ḳadeḥ
hem dīnüme gir beni eyle ferāḥ

2475 senüŋ olsun salṭanat al bu ḳızı
tek bu meclisde ṣımaġıl sözi

2476 naẓar eyle baḳ gör imdi ḫūbı sen
buncalayın görmediŋ maḥbūbı sen

277 a

2477 pes muḥammed ḥanefī eydür nite
dünyā içün dīnümi terk itmek ḫaṭā

2478 dīn muḥammed dīnidür islām içün
virmiyem islām dīnin bir cān içün

2479 öldürürseŋ ben sözüŋi ṭutmazam
ġayret-i'aklıla 'arı ṣatmazam

2480 ṣaldı başın aşaġa döḳdi yaşın
aḳdı 'ışḳla ḳızuŋ için ṭaşın

2481 'āşık oldı yigide ḳız cānıla
göŋlini bir itdi ol sulṭānıla

2482 didikim terk itmezem hergiz ben bunı
terk idem yolında cānıla teni

2483 illā ṭābut ġażab itdi oġlana
didi soyuŋ ṭonın atuŋ zindāna

2484 ne lāyıḳdur ḳızuma bu bed-fi'l
kim alaydı ḳızumıla bu mice māl

2485 zindān içre bir ḳuyu var gey derin
ḳırḳ ḳulaç derinligi var ol yirüŋ

2486 ol ḳuyuya indürüŋ bu oġlanı
ḫalḳ içinde çün ḫacīl itdi beni

2487 bu işüŋ ṣoŋı neye irer görüŋ
bir içim ṣuyıla bir etmek virüŋ

2488 pes muḥammedin ṭonını ṣoydılar
getürüben ol ḳuyuya ṣaldılar

2489 ḳapu aġzına ḳodılar bir taşı
kim gideremez yirinden ḳırḳ kişi

2490 on kişiyi anda bekçi ḳodılar
gitdi anlar bunı bekleŋ didiler

2491 ol atası ḳatından çün gider
oġlanuŋ 'ışḳı aŋa te'sir ider

277 b

2492 ol ḳız eydür zehi dīni i'tiḳād
kim benüm yüzüm görüp olmadı şād

2493 dīnini sevdi cemālüm sevmedi
ol ki başdan bu belāyı ṣavmadı

2494 içmedi atam elinden ol süci
zehī er kim gendüye ḳıldı güci

2495 gendüsine ḳılmadı beni ḳabūl
ben ḳabūl itdimki şāhum ola ol

2496 dīnine girsem ḳabūl itse ol beni
ḳurtaraydum ben esirlikden anı

2497 virdi gönül ana 'arı ḳalmadı
ṣubḥa degin hiç ḳararı ḳalmadı

2498 ḳaranulıḳ olınca bu gez nāgāh
zindān ḳapusına vardı āgāh

2499 kesdi zindāncı başın girdi içerü
vardı ḳuyu aġzına ḳulaḳ uru

2500 kuyu içinde ol muḥammed ḥanefī
hel etā süresini oḳırıdı

2501 'āşıḳ olmışdı anuŋ yüzine
ḥayrān oldı ol laṭīf avāzına

2502 tiz ḳopardı ḳuyu aġzından ṭaşı
ol ṭaşı kim ḳoymışıdı ḳırḳ kişi

2503 söyledi aşaġıya kim tur ėri
baŋa gelgil iy benüm gözüm nūrı

2504 didi ṭur kemende yapış iy cānum
kim cānum fedā olsun saŋa benüm

2505 muḥammed ḥanefī bildi geldi ḳız
ol kemende yapuşuban çıḳdı tiz

2506 cümle bekçileri ḳılıçdan geçürür
başlarını ol ḳuyuya uçurur

278 a

2507 oġlanuŋ yüzini ḳız gördi hemān
barmaġın ḳaldurdı getürdi īmān

2508 iki elin boynına saldı hemān
didi ḳaravaşuŋ oldum bī-gümān

2509 nice dirsin kim bize nitmek gerek
oġlan eydür babama gitmek gerek

2510 ol bize ḳılsun nikāḥ olġıl helāl
zinā ḳılmaḳdur bize yavlaḳ vebāl

2511 and içüp birbirine inandılar
ol dem ḳızuŋ sarāyına geldiler

2512 sarāyında yedi ḳızlar varıdı
ḥüsn içinde ḳamusı dildārıdı

2513 mīne ḳıza ḫizmet ider bunlar
her bir işe ṣādıḳıdı ṭoġrılar

2514 ṭoḳuz atı ḥāżır itmişdi bu ḳız
cüstüçapuḳ her birisi ḳatı tiz

2515 sāzıṣilāḥ süŋü ceng āleti
bağlanuban her biri bindi atı

2516 yel gibi anlar çıḳuban gitdiler
hem medīneden yaŋa 'azm itdiler

2517 duydu mel'ūn çünki bu işleri
şöyle ḳaḳıdı yıḳıldı ḳaşları

2518 çün 'ayān bildi ḳız itmiş bu işi
ṣaldı ardınca bularuŋ biŋ kişi

2519 bunlar ḳuşluġa degin sürdiler
nāgāh bunlaruŋ ardından irdiler

2520 pes muḥammed ḥanefī eydür mīnem
bunlaruŋ istedügi şimdi benem

2521 ben döneyüm bunlar sen sür atı
şol ṭaġa irince ṭurma ḳatı

2522 mīne ḫatun eydür iy benüm cānum
yolına olsun-fedā cānum benüm

2523 atamuŋ yüz biŋden artuḳdur eri
ardımuzdan irişür şimdi varı

2524 ben bunları egleyeyin ez-ḳader
sen becid sür ataŋa eyle ḫaber

2525 muḥammed eydür atam ḳaçmadı benüm
yaġıdan ḳaçmaḳ işi degül benüm

2526 and itdüm başa senüŋle dün
andumı lāyıḳmıdur şınam bugün

2527 ger hayr ü şer senüŋle olsam gerek
ölmek olursa böyle ölmek gerek

2528 bildi ol ḳız kim muḥammed ḥanefī
erlik içinde gevherden şafī

2529 arḳamızı ol taġa virüp sürelüm
düşmāna olınca ḳılıç uralum

2530 gitdi mīne ol yedi ḳızlarıla
durdı oġlan sünüsin aldı ele

2531 kāfirüŋ önce gelenin aḳtarur
seyyīd iskender gibi yolda ṭurur

2532 geldi kāfir ḳalbe ḳalb oldı baḳar
önce kāfiri bir bir yıḳar

2533 bu nev' üzre oġlan ceng eyledi
gördi çün beşer onaryürür didi

2534 didi bārī ṭag etegin dutayın
mīne ḫatun ḳatına dek yeteyin

2535 gāh uruşup gāh beşin onun yıḳar
yetdi mīne ḫatuna ṭaġa çıḳar

2536 gāh girer meydāna oġlan gāh mīne
şöylekim 'ışḳla girmişdi dīne

279 a

2537 dīn yolında ikisi dürişdiler
üç gün üç gice uruşdılar

2538 varduġınca çoġalur gelür la'īn
illā ṭurmayup ḳırar ol pāk-ı dīn

2539 kāfir aldı ol ṭaguŋ dört yanını
çıḳarup bunlar dökerdi ḳanını

2540 gövdelerle ṭoldı ol meydān içi
ṭābutuŋ ḳahrıla ṭoldı içi

2541 na'ra üninden yüregi ḫūn olur
ḳaḳımaḳdan şöylekim mecnūn olur

2542 leşkerine ḫışm idüp gāh buşar
didiler oġlan henüz on yaşar

2543 bir ḳızıla yalıŋuz yıḳdı bizi
niçe diyem adam imdi beḥ sizi

2544 sizde nāmūs yoḳdurur 'āreŋüz
dükeli bir pūla degmez vareŋüz

2545 bir oġlanı getüremezsiz ele
ya 'alī gelürse ḥāliŋüz nola

2546 gelicek ol size virmez āmān
yegimiş sizden bir to rba şaman

2547 ol şaman birḳaç ṭavarı ṭoyurur
bu nice er ḳādīr degülsiz bir ere

2548 böyle didi daḫı ḳatı aġladı
kāfire ġayret ḳuşaġın baġladı

2549 ṭag dibinde depdi rüstem atını
geldi kāfir ṭābut ögdi atını

2550 didi şāhā sil yaşını aġlama
ġayret odına yüregin ṭaġlama

2551 vir şāhā ḳızın benüm olsun hemān
virmeyeyin oġlana birdem āmān

279 b

2552 ṭābut eydür senüŋ olsun ḳızum
tek ṣımaġıl sözümi sen benüm

2553 sen anı tutup getüresin baŋa
ġīvegümsin ḳızumı virdüm saŋa

2554 çün işitdi rüstem bunı şāẕ olur
at ṣalur meydān içine gelür

2555 na'ra urur muḥammed dir gel berü
süŋü ile ceng idelüm gel berü

2556 dilediḳi oġlan meydāna gire
nicedür erlik aŋa bir göstere

2557 mīne eydür ben gireyüm meydāna
görüle kim ben ne ḳılayum cānına

2558 ger bize yardım ḳılarısa ol ilāh
ol dilekler virici ol pādişāh

2559 pes muḥammed ḥanefī durdı giri
mīne ḫatun sürdi atın ilerü

2560 ḥamle ḳıldı ikisi birbirine
pes baḳ imdi taŋrınuŋ taḳdīrine

2561 mīne ḫatun bir süŋü urdı aŋa
heybetinden cümlesi ḳaldı ṭaŋa

2562 geçdi sünü hem yüreginden öte
yıḳdı atdan rüstemi baḳ heybete

2563 indi atdan rüstemüñ kesdi başın
da'vet itdi meydāna beş ḳardaşı

2564 beşi daḫı hamle kıldı aġlayu
mīne ḫatun yimedi aṣla ḳayu

2565 dīn-iislām şevḳine ol nigār
sanja sıġındum didi perverdigār

2566 na'ra urdı 'ışḳıla çekdi ḳılıç
kesdi başların anlarun ḳomadı hiç

280 a

2567 çünki bu dilber bu işi işledi
ḳaḳıdı atası ḳolın dişledi

2568 başına ṭoprak saçuban aġladı
didi bu ḥāl yüregimi ṭaġladı

2569 bu ḳızı ele ğetürürsem hemīn
yemeyeydüm ben oġlanuñ ġamın

2570 buña bir bir varmaġıla olamaz
kimse bununla berāber gelemez

2571 gel buña ḫamle ḳıluñ altmış biñ er
siz kemendile buña eyleñ hüner

2572 ḫamle ḳıldı ḳamu leşkeri varı
gör muḥammed ḫanefī ol serveri

2573 na'ra urdı ol daḫı sürdi atı
ḫamle ḳıldı virdi tekbīr ṣalavātı

2574 gāh sünüyle ceng eyledi pehlivān
gāh ḳılıcıyla ḫamle iderdi revān

2575 mīne ḫatun gezerdi çün yaŋa
ol daḫı şöyle ḳırardı seyl yaŋa

2576 leşkerüŋ bir yanına urdı özi
çünki kāfir ortaya aldı ḳızı

2577 kimi ceng itdi kimi atdı kemend
kimi anuŋ ayaġına atdı bend

2578 nice kim çoḳ mekrile ip taḳdılar
ta kim ol ḳızı atından yıḳdılar

2579 baġlayup anı iletdiler revān
atası ḳatına keşān tā keşān

2580 çünki ṭābut anı gördi oldı şād
didi ḳomaŋ oġlanı öldür bī-murād

2581 ḳomaŋ anı ḳaçmasun baġlaŋ yolın
bildüreyüm ben aŋa gendü ḥālin

280 b

2582 oġlanuŋ ardın öŋin baġladılar
sel gibi her yaŋadan çoġaldılar

2583 çün muḥammed ḥanefī gördi işi
yalıŋuz ḳaldı aḳar gözi yaşı

2584 kāfir itdi üstine ġalebe
başladı yalvarmaġa ol çalaba

2585 ya ilahī sen bilürsin ḥālümi
babama sen bildür benüm aḥvālümi

2586 tehlikeye saldum uş başumı
gönderivir atamla ḳardaşumı

2587 düşmān elinde esīr oldı yarum
anuŋçündür benüm bu ah-ı zārum

2588 yalıŋuzum yardım eyle sen baŋa
başdan olan kim bula buna çāre

2589 aŋa çare olmazısa bu cānum
mīne ḫatuna fedā olsun benüm

2590 böyle diyüp yine ol na'ra urur
tartdı ḳılıç kāfire oldem girü

2591 ḳırdı beş yüzini ol gāzī
ḳanıla gövdeyile ṭoldı yazı

2592 aḫşam oldı çıḳdı leşkerden yine
atdan indi geldi ṭaġ dibine

2593 yemişidi on yedi yirde yara
ḳanları yudurdı ol ḳırnıḳlara

2594 ol ḳızlar kāfürle müşkler ezdiler
gül ṣuyıyla aŋa şerbet ezdiler

2595 içüben vücūdı buldı ṣafā
işit imdi ol muḥammed muṣṭafā

2596 'alinüŋ düşine girüp söyledi
oġlınuŋ ḥālin ḥikāyet eyledi

281 a

2597 ya 'alī dir ṭiz iriş sen oġluna
yoḫsa nāgāh acı düşer cānuŋa

2598 ṭābutuŋ cengine düşdi ḳıl meded
leşker ortaya düşüpdi bī-'aded

2599 üşdi kafir oġlınuŋ dört yanına
seni ister derdinüŋ dermānına

2600 'alī uyandı ḳatı ah eyledi
ġāzīlere cümle ḫaber eyledi

2601 maġrib ilīne ġazā ḳılmışıdı
medīneye yedi gün ḳalmışıdı

2602 ma'lūm oldı çünki ol ġāziye
bindi sürdi düldüli bir yazıya

2603 ġāzīler binüp ardın sürdiler
feriştehler bir ṭomarın dürdiler

2604 hem muḥammed ḥanefī ṭurmışıdı
kāfirüŋ ol cengine girmişidi

2605 gün zevāle irişince ceng idi
öyle vaḳtı ḳatı dil-tenk idi

2606 öyle vaḳtında belürdi bir gubar
medine yolında oldı āşikār

2607 ṭoz içinde çıkdı kan-ı kerem
'alī irişdi ol şāh-ı muḥterem

2608 ayırdı ḥasan ḥüseyin ḳardaşları
ḳarşuladı bir ḳaravaş anları

2609 'alī önce irişüp sordı ḫaber
cāriye virdi ḫaber hem ḫayır şer

2610 ceng içinde mīne ṭutulduġını
oġlına kāfir neler ḳılduġını

2611 on yedi yirdedür oġlan yāresi
şimdi ḳalmamışdur anuŋ çāresi

281 b

2612 gey deminde irişdüŋ didi bize
ḳatı müştāk idük biz size

2613 'aliye ḫaber virüp döndi yine
ceng içinde muştuladı oġlına

2614 didi geldi ataŋ hem ḳardaşlaruŋ
ġāzīler bile ḳamu yoldaşlaruŋ

2615 'alī bir na'ra urdı hem gey ḳatı
kişnetdi ṣaḥrāda düldül atı

2616 kāfir işitdi 'alīnüŋ avāzın
heybetinde niceler düşdi yüzin

2617 nicesinüŋ ödi ol zamān
niceler atdan yıḳılup virdi cān

2618 nicesini ḳulunç ṭutdı ḳorḳudan
nice ġāfiller uyandı uyḳudan

2619 çün 'alīnüŋ ünin işitdi ṭābut
dirdi ḳamu beglerin ister ögüt

2620 begler eydür isteyelüm bir amān
mürüvvet issidür ol şāh-ı cihān

2621 cengi ḳoyup bir yire cem' oldılar
ġāzīler hep dört yanından geldiler

2622 na'ra urdı her birisi yir yirin
'alī aldı eline zülfikārın

2623 çaġırup eydür ki mel'unlar ya'nī
niçe ḳurtarasız elümden cānı

2624 niçe ḳıydınuz bu giçi oġlana
kim buŕaşdundınuz anı ḳana

2625 şimdi sizüŋ ḳanunızı dökeyin
süŋüklerinüz bendin sökeyin

2626 pes muḥammed ḥanefī başluyıdı
kāfir elinden gözi yaşluyıdı

2627 çün işitdi atasınun ünini
atasındanyana döndi yönini

2628 geldi öpdi atasınuŋ elini
baḳdı 'alī gördi oġlı ḥālini

2629 pāre pāre olmış ol nāzik teni
ḳızıl ḳana bulaşmış hem ṭonı

2630 öpdi ḳoçdı oġlını aġlayu
didi geldüm ṣaġ esen yeme ḳayu

2631 oġlı eydür yoḳdurur ḳayġum benüm
yüzüni gördüm sevindi cānum

2632 līkin ol ṭābut ḳızı mīne ḫatun
benüm cānumı ol aldı ṣatun

2633 geldi ol ḳız dün buçugından revān
kesdi zindāncı başın hemān

2634 açdı ḳapu aġzını ṣaldı kemend
geldi īmāna benümle içdi and

2635 aldı ṭoḳuz at ṭoḳuz ḳaravaş
sāz silaḥ düzdi ḳamu ḳaravaş

2636 degme erde görmedüm ṣavaşını
ceng içinde kesdi rüstem başını

2637 pes ḥavāle oldı mel'ūn leşkeri
ḳızuŋ üstine ṣaldılar kemendi

2638 ma'lūm itdi atasına ḥālin
ḳaravaşlar öpdi 'alīnüŋ elin

2639 dört yaŋadan ġāzīler girmişidi
kāfiri hep yire dirmişidi

2640 ol erenler şāhı çekdi zülfikār
didi kim ḳalmadı ayruḳ intiẓār

2641 ḳaṣd ḳıldı kim ḳıra ol pehlivān
geldi ṭābut elçisi diler amān

282 b

2642 didi bize amān virgil ya 'alī
ma'den-i lutf u keremsiñ yā veli

2643 ṣuçumızı sen bize bağışlağıl
bākī nekim dilerisen işlegil

2644 'alī eydür virüñ üç yıllıḳ ḫarāç
mīne ḫatunla bile taḫt ü tāc

2645 ġāzīlere yedi yüz biñ ḳızılı
ikiyüz ḳatır deve hem örtüli

2646 hem yigirmi biñ daḫı ḳumaş
on miṣḳāl la'l u yakut u taş

2647 daḫı and içünki olmaya ḫilāf
aramuzda ḳalmaya ceng-i mu'āf

2648 yılda bu denlü malı viresiz
islām dīni yasagına giresiz

2649 tā ki ḥarb ü cenĝi ḳoyavuz
ṣulḥ idüp ilümize gidelüm

2650 yok dirise olmışuz süvār
cenĝ içün almışuz zülfikār

2651 ikisinden iḫtiyār eyleñ birin
mühlet olsun viresiz bugün yarın

2652 ilçi gitdi bu ḫaberi virmege
üç güne degin bu mālı dirmege

2653 vardı ṭābut ḳatına ḳıldı beyān
çün 'alīnüñ sözini bildi 'ayān

2654 beglerini ṭanışġa oḳıdı
ilçiye begler yanında ḳaḳıdı

2655 rāżī degül bunca malı virmege
tedbīr eyler kim ḥiṣāra girmege

2656 ṭābuta didi vezīri iy şahā
ger ḥiṣāra girmege ḳılsın rāh

283 a

2657 il vilāyetimüz girmeye ḥiṣāra
ḳalanımuz cümle gider yaġmaya

2658 yaġı çünkim üstümüzden gitmeye
yirler inlemeye nesne bitmeye

2659 vaṭanuŋ ilin ola uçdan ḫarāb
ıssı ṣaḥra ḳalmaya saŋa türāb

2660 üç yüz altmış şehir ḳal'a iliŋüz
cümlesi elin altında biliŋüz

2661 ev başına birer altun diresin
bu [illegible] böyle çoḳ mal diresin

2662 yarusını vir ki yaġı def' ola
yarusını sana ḳalur nef' ola

2663 ḳızuŋısa terk itdi bizi
vir anlara öldi di sen anı

2664 destūr olsun ben anı yetüreyüm
üstümüzde ḳayġuyı getüreyüm

2665 bu eli hem kesmeyelüm öpelüm
ilümüz yıḳdurmayalum yapalum

2666 cümle begler böyle virdiler cevāb
bu sözi daḥı gördiler ṣevāb

2667 mīne ḫatun zindānda bağluyıdı
gönli gözi meyli oğlandayıdı

2668 atası didi anı itdiler āzād
tāc ü taḫtı teslīm itdi oldı şād

2669 mīne giydi ḫāṣü'l ḫāṣ ṭonları
māh-ı tābān oldı giyüp anları

2670 ol ḳalan malı ṭavarı dirdiler
lāzım olan hep ḫarācın virdiler

2671 yedi günde cümlesi bitdi tamām
ḥissesin aldı içinden ol ḥümam

283 b

2672 ġāzīlere cümle baḫşiş eyledi
hem muḥammed ḥanefiye söyledi

2673 mīne hatunı sana 'akd eyledüm
daḫı bundan ilümize gidelüm

2674 ikisinüñ adına oldı nikāḥ
kāfirile ḳıldılar ṣulḥ-ı ṣalāḥ

2675 'alī yazdı ṭābuta bir ḫōş berāt
ki ola aralarında ḫöş niḥād

2676 'ahd idüben ahdini ol ṣatmaya
ḳoya la'net iblis aña uymaya

2677 çünki bu resme 'alī yazdı kitāb
ṭābutıla ḳıldılar taḥrīr ḥabāt

2678 etdi şartı kavli muḥkem eyledi
ġāzīleri mālıyla ḫöş ṭoyladı

2679 destūr oldı leşker-i islāmına
göçdi geldi medīnenüñ şehrine

2680 medīne ehli ḳamu ḳarşu çıḳar
teferrüce mīne ḫatuna baḳar

2681 ḳırḳ deve yüki çehiz māl ḳumaş
ḳırḳ daḫı hem aydan arı ḳaravaş

2682 deve çökdi yüklerini çözdiler
ḳurdılar ḫayme yaraġın gördiler

2683 geldi ḳondı taŋrı aşlanı 'alī
resūluŋ ravżasına ol velī

2684 bilesince ṣaḥābeler geldiler
muṣṭafā ḳabrin ziyāret ḳıldılar

2685 oturdılar ḳur'anı ḫatm itdiler
ġāzīler herkes evine gitdiler

2686 geldi evine ol şīr-i ḫudā
ḫaḳḳa şükr itdi 'aliyü'l murtażā

284 a

2687 ḥasan ḥüseyin hem muḥammed ḥanefī
şāh-ı merdān 'alīnüŋ hem ḫalḳı

2688 'alī aṣḥabına ziyāfet eyledi
ġāzilerün ḳamusını ṭoyladı

2689 ol muḥammed ḥanefī ol ḫöş niḥād
mīne ḫatundan aldı murād

2690 cem' şem' oldı ṣafā ender viṣāl
dīn-i islām ḳā'im oldı pür-kemāl

2691 ol zamānda ġāzīler cem' oldılar
kāfiri ḫōr idüben dīn açdılar

2692 yapdılar mescidi yıḳdılar sirāç
yıḳdılar kiliseler aldılar ḫaraç

2693 ġāzīler çekdi cefā ḳıldı ġazā
ḳavī oldı dīn yolı şimdi bize

2694 sürdi anlar nöbeti koydı bize
biz daḫı nefsile ḳılalum ġazā

2695 şeyṭāna ḳahr idelüm tekbīrile
kim bizi aldamasun tedbīrile

2696 ol şehīdler kim bulaşdı ḳanına
raḥmet itsün bularuŋ cānına

2697 göçdi anlar dünyādan āḫirete
lāyıḳ oldılar raḥmetle cennete

2698 anlara bizler tekbīr çoḳ idelüm
ḳıṣṣanuŋ hem āhirīne gidelüm

2699 aç gözüŋ bīçāre ṭursun faḳī
bu öğüdi gendü nefsüŋe oḳı

2700 oḳıyanı diŋleyeni yazanı
yazduranı raḥmetüŋle yarlıġa ya ġanī

ḳıṣṣa-ı aḫir ḥikāyet-i ġazādur

SÖZLÜK

A

ağu:zehir 620

al-:almak,birinin elinden almak,kurtarmak 2037

arık:yorgun,zayıf

arkaru:arka 1564

artuk:fazla 906

aşşı:yarar,fayda

avuç:avuç adut 886

an-:anmak,hatırlamak 911

ayağına yüz sür-:minnetle ayağına kapanmak 394

ayık:ayık,serhoş olmayan 100

ayruk:artık,başka

anul:yavaş,sakin

anul anul:ağır ağır usul usul, yavaş yavaş 965

az-:şaşırmak, yoldan çıkmak 1499

azacuk:az,azıcık,biraz 993

azık:yiyecek,erzak,gıda 956

azgun:azgın,azmış 930

B

balçık:balçık,çamur 2174

balık:balık 883

balk:nur,ışık,parlaklık

balk ur-:parlamak,ışıldamak 349

bark:ışık,nur

bark ur-:parlamak,ışıldamak 68

barmak:parmak 212

başar-:başarmak,bir işi becermek 1518

bay:zengin 932

bayaK:demin,az önce geçen zaman 742

biz:bez 72

bu resme:böylece 431

buçuK:yarı,yarım

dün buçuġı:gece yarısı 1273

buŋ:sıkıntı 910

buŋal-:bunalmak,sıkıntıya girmek 116

buyruk:emir,buyruk 133

buzaġu:buzağı 1403

C

cebe:zırh,silah 698

cevşen:zırh 2059

Ç

çagır-:seslenmek 260

çaḳıldu:kılıç şakırtısı 551

çal-:vurmak 1246

çalap:Tanrı 996

çav:şöhret,nam,ün 2379

çeri:ordu,asker 1116

çevre al-:kuşatmak 679

çünki:vakta ki,....DIGIndA 421

D

daḥı:daha 463

darlıġan-:bunalmak,kederlenmek 2259

de:dA,dahi 406

degin:değin,kadar 555

demür:demir,zırh

demür giy-:zırh giymek 22

dene-:dikkatle bakmak,incelemek,gözetmek 499

dep-:(at)tepmek,sürmek 524

depele-:öldürmek,tepelemek 1383

depren-:hareket etmek,kımıldanmak 1327

deŋiz:deniz 883

deŋlü:kadar 563

dir-toplamak,toparlamak 510

diri:diri,sağ,hayatta olan 1190

dirlik:sağlık,geçim 941

dirül-:toplanmak,derilmek 915

dönder-:döndürmek,çevirmek 454

döşek:döşek,yatak 2232

durur:+DIr 801

düken-:tükenmek,bitmek 273

dün:gece 554

dünle:geceleyin 1290

dür-:bükmek,katlamak,tomar haline getirmek 1771

düriş-:çalışmak,çabalamak 890

dürüş-:karşı karşıya gelmek,mücadele etmek,çarpışmak 1592

düş:düş,rüya 2151

E

eg(i)n:sırt,arka 693

epsem:sessiz,ses çıkarmayan 1853

er:er,asker 435

er dile-:savaşmak için bir eri karşısına rakib olarak çağırmak 1577

esen:sağ salim,rahat,sağlığı yerinde 2251

esirge-:korumak 168

esle-:dinlemek,kabul etmek,baş eğmek 140

eteK:kenar 1934

evir-:çevirmek 1496

G

gelin:gelin 1434

gey:pek,çok 764

gez:kez,defa 350

giçi:küçük 110

gider-:kaybetmek,ortadan kaldırmak 291

girü tur-:beklemek,geri durmak 1167

gin:geniş 1316

giyimlü:zırhlı 322

gök:mavi 476

gökçek:güzel 450

göndür-:göndermek,yollamak 1782

gözed-:gözetmek 2389

gün:güneş479

güy:sabretmek,beklemek,katlanmak 1354

I

ırak:uzak 331

ıslan-:ıslanmak 2028

ıssı:sıcaklık 653

ışık:ışık,nur 491

ışıklu:zırhlı 487

İ

il:ülke,memleket 90

ilçi:elçi 1766

imdi:şimdi 119

incit-:incitmek 1413

incüK:diz kapağı ile topuk arası,bunun topuğa yakın olan kısmı 2414

irgür-:erdirmek,ulaştırmak 2014

iste-:aramak,araştırmak 1848

isüz:ıssız,sahipsiz 2354

iş(ini)bitir-:öldürmek 363

inile-:inlemek 1077

K

ḳaḳı-kızmak,hiddetlenmek 542

ḳalḳ-:yükselmek

toz kalkmak:toz çıkmak,toz kalkmak 348

ḳamçı:kamçı 8

ḳamu:hep,bütün,19 hepsi,bütünüyle tamamen 388

ḳanda:nerede 652

ḳangı:hangi 1493

ḳanı:nerede 15

ḳankı:hangi 811

ḳaranu:karanlık 1584

ḳaranul:gözcü,nöbetçi,karakol 1260

ḳarcaş-:karışmak,birbirine girmek 100

ḳarı:ihtiyar,yaşlı 759

ḳat:huzur,nezd,yan 900

ḳatı:çok,çok fazla,pek 31

ḳaygu:kaygı,endişe,tasa 706

ḳayurma-:aldırmamak,önem vermemek 1056

ḳılıç:kılıç

ḳılıç sal-:kılıç sallamak kılıç savurmak 145

ḳır-:öldürmek 307

ḳırıl-telef olmak,perişan olmak 148

ḳırmak:cenk,savaş 675

ḳıtlıK:kıtlık 1864

kim:ki(bağ)1463

ko-:bırak-terk etmek1375

kolan:yaban eşeği 976

kon-:konaklamak,durmak 392

konşu:komşu 761

kop-yükselmek,çıkmak

toz kop-:tozumak,toz çıkmak 1989

koş-:arkadaş olarak vermek,eklemek 1231

koşun:dizi,saf 1639

kuç-kucaklamak 1355

kulak ur-:kulak vermek dinlemek 1735

kulavuz:kılavuz,rehber 1505

kurşun:kurşun madeni 249

N

nice:nasıl 369

nöker: hizmetçi 115

O

od:ateş,od 359

olar:onlar(zamir) 1775

okı-:çağırmak,seslenmek 1851

orıtup: 847

otla-:(hayvan)otlamak 2295

onar-:onarmak,tamir etmek 893

oynat-:harekete geçirmek 454

Ö

öpçin:tamamen,baştan aşağı 665

ödleri yarıl-ödleri patlamak 1103

öglendür-:kendine getirmek,aklını başına getirmek1324

öksüz:öksüz,ana babasız 1464

öküş:pek,çok,gayet 647

özge:başka,gayri 1894

S

şagalt-:tedavi etmek,iyileştirmek 1357

şal-:göndermek,birine bir kişiyi göndermek 375

şan-:sanmak,zannetmek425

şanç-:saplamak 755

şarın-:giyinmek 457

şarp:çetin,güç,sert 1256

şayru:hasta 759

semiz:semiz 2163

şığır:sığır 1403

şın-kırılmak bozulmak 354

şovuk:soğuk 723

şun-uzanmak 739

sünü:mızrak 2260

Ş

şöyle:öyle öylece 842

T

tamar:damar 1168

tanuklık:tanıklık,şahitlik

tanuklık vir-:şahitlik etmek 1545

tap-:ibadet etmek 1560

taşra:dışarı,dışarıya 1842

tavar:davar dört ayaklı çiftlik hayvanı 902

tana kal-:hayret etmek,şaşırmak 361

tanla :sabahleyin ,tan vakti 2229

tanrı:Tanrı,Allah 385

tın-:ses çıkarmak ,söz söylemek 126

tolu ay:dolunay 344

ton:elbise,giysi 494

tulga:çelik başlık,miğfer 1878

tuş:taraf yön yol

tuş ol-:rast gelmek,isabet etmek 2264

tutak:dudak 1553

tutsak:tutsak,esir 1074

tütün:duman 261

U

uçmaḳ:cennet 762

uġra-rastlamak 1877

ulu:büyük,ileri gelen 110

uş:işte 361

uşak:çocuk

oġlan uşak:çoluk çocuk 1471

uşan-:kırılmak,parçalanmak,dağılmak 1994

uşda:işte 1676

uy-:uymak-tabi olmak 934

uzun:uzunluk 1169

Ü

üleşdür-:üleştirmek,paylaştırmak 1824

ün:ses,seda 2130

ürk-:korkmak,ürkmek 422

üş-:üşüşmek,toplanmak 891

üzre:üzerine,üstünden 353

V

yiribi-:göndermek,yollamak 59

Y

yağı:düşman 975

yakıncak:yakın,yakınca 1134

yandur-:yakmak 368

yankulan-:yankılanmak 1303

yapça yapça:yavaş yavaş,sessizce 2142

yapdur-:örttürmek,kapattırmak 1302

yar:ağızdan gelen su 1357

yar:yardımcı,yardım eden 1229

yar-:ikiye ayırmak,yarmak 868

yaraklu:techizatlı 21

yarlıga-:bağışlamak,affetmek 2199

yasa-:düzenlemek,hazırlamak 747

yasak:yasa,kanun 2305

yasdan-:yaslanmak2219

yavuk:yakın 2282

yavuz:kötü,sert,şiddetli 1997

yana:taraf 918

yayak:yayan yaya olarak giden yaya 225

yazı:düzlük yer,ova 1953

yazuklu:günahkar 525

yegin:şiddetli,kuvvetli,üstün 1665

yet-(ağaç,bitki vs)yetişmek,büyümek 1479

yığıl-:yığılmak,toplanmak 1976

yig:iyi,yeğ 940

yigirmi:yirmi 668

yigrek:daha iyi 2027

yoksul:fakir,yoksul 1995

yorgun:yorgun 1048

yu-:yıkamak 657

yuvala-:yuvarlamak 267

yüce:yüksek 1961

yügür-:koşmak,hızla gitmek 1062

1 كه حقون دنوي غوارا ولدي بنه ◦ كوكلدن دندي مكارا ولدي بنه
2 طونب ولتبو بني باشدن الغل ◦ كه اورتاسدن ايكي باره فاضل
3 بارو سيله البني بغله محكم ◦ بروسين بوبنه طقمل آنوك تم
4 ايلت برطاريره كه آني طوسين ◦ جري هب اوكنه اوغريب كورسين
5 كه جبرائل ملكلوا ندورلبس ◦ آنوك قرشوسنه صف صف طورلبر
6 نامكر حقون غضب اوله ايمان ◦ كه قرينش اعلي بوكا بنر شمان
7 سردي عباس يدي اردنون ثمان ◦ بردن دوكيدر يدي اولروان
8 شعراوفورقمي اوردي آنبله ◦ موج ايدردي بنه كندولانله
9 عهد قلدك دنوك اي غوار بنه ◦ مكر ايدوسه بعني اي مكار بنه
10 پس ابوسفيان دوي نولدي سكا ◦ كه بنه كلدك بشكرك سن بكا
11 دوي سكا بر سوزم وار ايدم ◦ كل بر آنون دنوجي كيدر بم
12 دوي صيهان بن دخي الدانزم ◦ بوجي سوزيكي طوغري سنمزم
13 بوري كت نانكا دخي وارمزم ◦ ساعت قانكلر دخي طورمزم
14 دوي عباس ردينه اوزايلدي ◦ يا علي كلمز ابوسفيان دوي
15 پس ابوسفيان دوي قبي علي ◦ دوي اردنجه بلدر اولولي

31 نعره اوردي فتي تكبير ايلدي ◦ دندي اكا ياعز والله ددي
32 كورنلر ويردي اول الله سكا ◦ حمد دخي اول سكا اويان قوميكا
33 كجدي اولا اردنجه قوپدي برغبار ◦ كه جهاندن بوزدي اولدي ننلر تار
34 كلدي محكم توشدي اولمش برچري ◦ براوزون بويلو اوكجه سروري
35 ابوسفيانى جونكم بقدي كوردي ◦ علم دپرندي بركز نعره اوردي
36 ددبكم ياعز والله نظر قيلسن ◦ جوالردن فلچلردن حذر قيلسن
37 ابوسفيان ددبكم ندوررسو ◦ نه بدخوي كيشيدر بوتند رو
38 دومكه بوزدي غفا ريدوررسو ◦ رسولك سوكلو يا ريدوررسو
39 كلدي كجدي برآردنجه برچري ◦ بوزونلو يتمش ايكي صف چري
40 حربر تيسي سوكدي ددي ايلين ◦ كورسنكچون نه كتورك بزيقين
41 دندي عباسه ابوسفيان ددي ◦ قرشدي اوغلي اولو سلطان ددي
42 گدا اولمش پادشاهي روزكارك ◦ بنه سلطانليغه حمد سالكارك
43 بوني بوبله سيلريكن برغبار ◦ قوپدي جمدي نرزا يجنون بيلسوار
44 بكلدي اوكجه برتازه جوان ◦ دخي نوخط شيله خوب پهلوان
45 بوني سروي طوبي بولا دبوزي ماه ◦ حمد عمامه باشنه حمر مشي سياه

16 ددي اول عباسه بالله سن اكا ◦ كه بني ويرمه مصطفر بن سكا
17 اندي عباس آتون اندردي آني ◦ آلدي بنن يرندي ايكي دليني
18 يارو سيله بغلدي محكم البن ◦ يارو سنده بوينده طفدي حيبر
19 ضارب بربوجه بيرده طوندي طوردي ◦ كه لشكر قوسي اغزه دي كوردي
20 ددي عباس محمدين دخي زمان ◦ برفوشون لشكر بشدي فراوان
21 جمله يرا قلودوزنلو جوشن جري ◦ اوكجه عباس ابن مرداس سري
22 باشدن اياغه دمور كيمش صمان ◦ آني ايجين كندوسي خوش پهلوان
23 حمد الله مصطفانك رايتي ◦ شعراوقرآلتنده اوينردي آني
24 ابوسفيانيله عباسي كوردي ◦ كليدن فرشوسنه چكدي طوردي
25 پس ابوسفيان بوزينه رايتي ◦ برايكي دپرندي اندي حبيبتي
26 كجدي اولا اردنجه كلدي برچري ◦ عتبه اوكجه كيلو سروري
27 خلقي جمله حيب كيلو نامدار ◦ كندوسي كي پهلوان چابك سوار
28 شعراوقدي كندوني مدح ايلدي ◦ دندي اكا ياعز والله ددي
29 كورنلر كتورمشوز بزانلر ◦ حمد دخي اول سكا اويانلر
30 كجدي اولا اردنجه نعمان لشكري ◦ كلدخوش كامل براوجري

نعره

منكم آني جانوبي آلور مكر ٭ قچو ويروي سن دكل مين اكر 61
بن دده مكم واي سكا حيو ربودر ٭ شاه مردان شيرحق سرّوذ بودر 62
كلدي پس اردنجه آنك برچري ٭ اول رسولك خاصه كندولشكري 63
كه طاغدن طاغه طولدي كلي صحرا ٭ صنا سين موجه كلدي طشدي دريا 64
ايشقلي بلدير رشيدلر اوينار ٭ قلچلر پرلشور اودكبي قاينار 65
عمانوم شيوي سلطان ايرشدي ٭ حبيب الله ماجي نابان ايرشدي 66
دوعالم خلقنه سرور ايرشدي ٭ جميع درلو زهير ايرشدي 67
بوزنده برق اورر نور هرايت ٭ سعادتلو بيله نور سيادت 68
هم ظفر نصرت ركابنده روان ٭ پيركوره سكنده جمله جاودان 69
جوق تحيتلر سلامت والسلام ٭ بيزدن اولسون روضه پاك شام 70
حق تعالي جبرائيله بيورمش ٭ كربيره كوكدن ملكلر اندورمش 71
صرو بيز كبرلرم صرو جامه ٭ صرينورلر قوصرو عمامه 72
هم كنوردي بوجه صرو برعلم ٭ صول يانده مصطفانك بيله جم 73
بر ملك الموت يالين قيلمي وار ٭ هم بيله اون بيك ملك دخي سوار 74
الونوب سرخ كنو رمشلو علم ٭ آنلري طونلري فيروزه جمله هم 75

مرصع ذرلكر هم صرمشو بلينه ٭ كنوردي برعلم دخي اول البينه 46
بلنده اوچ قلچ قلمش حمايل ٭ بوزين كورن كوكل اولوردي مايل 47
بني كوردي بكزر اول آتون اندي ٭ سلام ويردي بيله آينه بندي 48
پس ابوسفيانه دندي سلامي ٭ كورنظر قيل يا عدو الله دندي 49
حق تعالي قومكا دخي هم سكا ٭ بيخه لشكر ويرمشدر كورسكا 50
كلدي اول دم بكا بوكمدوردر ٭ فتح ايله بكا دوردر حاكم دوردر 51
بن دديم اوغلم دوردر بو بلد كل ٭ فضل بودر ابن عمّ اول رسول 52
دندي راست دير سك سوزك دوكيلان ٭ كه بلاندن طوغر يله هم بلاندن 53
كلدي اول اردنجه كلدي بيله سوار ٭ هم ربيع صناسين شير شكار 54
بكلري برخاص آنده اولمش سوار ٭ هيبتله شويله بوردر شاه وار 55
بو دمور طاغ پاره سي كبي جهان ٭ پهلوانلغده همان اندن نشان 56
ثبله كه كوكلي قوپه كورنلرك ٭ بكزمز فعلي اكا هيچ برادرك 57
كلدي مدح اوقيدي جولان ايلدي ٭ برنظر قيل يا ابوسفيان دندي 58
كرسكجون قومكجون كردكار ٭ بيخه لشكر ويرمدي كور آشكار 59
كلدي كندي اول ابوسفيان دندي ٭ كه دوردقوم بوندن فتح دندي 60

76 همراولنجه برملك دنجي يورر ٭ براوزون قيلجي واريرده سرور
77 بيلنجه همريورراون بيلملك ٭ جمله كوك آنلره بخش طوتمه شك
78 الوندة وارعلمكي همرياشل ٭ همرمرضع طونلري واري يشل
79 برملك اردنجه بوروريدي همر ٭ آق بزلرآق كتورمشلرعلم
80 همرآنكله واريدي اون بيلدنجي ٭ آق كبرلرآق بزلراي اني
81 جبرائل اولنجه بوروريدي همر ٭ دورت جرا اوزره كتورريرعلم
82 برى شرقده برى غربده جرائله ٭ جنوبيله شمالده ايكسي آنك
83 ديبي برده عرشه چمش اوچلري ٭ شيله كه نوردن دزلمش حربري
84 حق تعالى امرايدر رضوانه ديو ٭ كوللكه لك طوت وارا ول سلطانه ديو
85 واردي اوچمون بر آق بلوت الور ٭ شيله كا فوردن دنجي اولاغ اولور
86 رسول الله هك اوسنه كتوردي ٭ دوشنه دي پس بوردي يلكتوردي
87 كون طوقمز اوسنه كوللكه ايدر ٭ كرطورورديسه طورركتسه كيدر
88 رسول صاعنده ميكائل طوردي ٭ كه صول يانده اسرافيل بوردي
89 همر رسول اچه وردي اولكون علم ٭ كه نجاشي شاهي وير مشدي علم
90 دزمشدي همه ابلي فاضللري ٭ دوزكاردكي فتي عاضللري

اكا الله انوه حكمتو

اكا الله حقيچون وير بنا هي ٭ كه چوق چكدي بلا بي دردي آهي
رسول الله دي عمو سزوكي ٭ طوتورمز اودلو قلمازم بوزوكي
ديدي پس يا ابوسفيان بوردي وار ٭ نه قبيل مكه اهلين سن خبردار
هركه كه كلسه سنك اونيكا ٭ صفنسه دورت يكا طولسه اونيكا
وياخود كعبه سجان اونيله ٭ قچوب صفنسه اول سجان اونيله
ايمن اوله قونك مالي جانني ٭ وليكن شول ايكي ضلاء نيله فلاني
كه اوله جكلر دانلر بيلورم ٭ اونلري بولبجغزا ولدورورم
ابوسفيان سوندي اولدي خرم ٭ سكرتدي مكيه كتدي طماندم
ابرشدي مكيه چونكم خبر دير ٭ صناسين شهر اولورزير زبردير
قيامت قوپدي قرصشدي خلايق ٭ نه سرخوش كبي يوق بيري آيق
كي قچدي ابوسفيان اونيله ٭ صفندي بلوكي سجان اونيله
كه دزدبلو بويوله جنك برلغين ٭ مرتب دزدبلو بيرين طوراغين
دد بلولات عزي بولينه بين ٭ بكون باش اوينيالم اوغولقيز
بريمزك قالنجه قلجه جانني ٭ قومه لم كيون بوشهر آني
فضايله اوبولدن كلدي خالد ٭ اول اسراء برابر اولدي خالد

پس دوه اوسنده جکوب دیوب ۞ سجده قلدی الله ه اوردی یوزین
کلدی ایتوب کردی مکه شهرینه ۞ فرشو کلدی جوق کشی کلدی دیه
ابوبکرك اناسی واردی پیر ۞ رسول الله قتینه کلدی اولدیر
مسلمان اولدی بولندی صیحبتی ۞ رسول الله دن دیلدی صوحبتی
ابوبکره ددی صبر ایلیه سن ۞ بوبکر قاتنه وارو دیدم بن
بوقی دیمجه فریاد ایلدیلر ۞ الدون خالدك داد ایلدیلر
رسول الله ددی صوچ بونلری کدر ۞ تعارض ایلدیلر کوچ بونلری کدر
پس انصاردن بریسنه هم بوردی ۞ که وارسن بونلری کله خالده ددی
کدر اول خلقدن قیلیجمی کتوروسون ۞ کدر انلری قلچ اورماسون طوروسون
سکرندی برکشی تیز واردی آنده ۞ صواش ایچنده خالد کوردی انده
کلدی باخالده رسول الله ددی ۞ جوق خیر وبرسون سکا الله ددی
اورقلچ بونلره سن ویرمه امان ۞ تکبیر ایدی خالد ایشتدی همان
خلقینه دیکه تاخیر ایتمکون ۞ چونکه بویرق کلدی تقصیر ایتمکون
شیله جنك ایدی بنه خالد همان ۞ الی بش یك ادلو اولدی بی کمان
بنه فریاد استدیلر کلدیلر ۞ اول رسوله جوق شکایت قلدیلر

106 قرشولایب جنکه آغاز ایلدیلر ۞ سیلدیلر صورن اوقلی آتدیلر
107 دیدیلر حد قوم بولدن کیدرلر ۞ فتنه قوپرملا کلده لطف ایدك
108 کدر رسول الله سیزه ویردی امان ۞ بیزدیخی حرمت ایده رز همان
109 سیز صواش ایدرسکز بیلورز همان ۞ کردیخی کسیه ویرمزز امان
110 قیره رم اولوکی اهل نسب ۞ دیترم دوستدر بویا اهل نسب
111 اول ابوجهل همراوغیا صفوانیله ۞ باشدی اول ایکیسی آنده بیله
112 ددی یا خالد سکا کار ایلمش ۞ اول محمد سحری اوکار ایلمش
113 فقبردی خالد قلچ چکدی همان ۞ جنك قلدی اول قیوده بن زمان
114 بردم انده شیله کرجنك اولدی دیر ۞ اون بدی کشی قریشدن اولدی دیر
115 کدر ضیز قول نوکر اولوسنی ۞ پهلوانك صیدیلر اولوسنی
116 پس فلان کافر بوکلدیلر همان ۞ جمله سی چفر شدیلر کدر الامان
117 ددی خالد قلچ کیدر مزم بن ۞ رسولدن امر ایرمجه طورمزم بن
118 قیامتده دیمه کافر کوزیمی ۞ آچاکدر کوزمؤمنلر یوزیمی
119 ابوسفیان ددیکم یا ابا الفضل ۞ بنوم حمزه امدی ایلکل نفضل
120 دیر طوبایه ایوشدی چونکه رسول ۞ کدرده ایچنده بر خوب یردی اول

فیودی خالد بیزی فریاد دیدیلر ۰ قل الذی بیزی آزاد دیدیلر
قتی کلدی اشبو سوزی دیدی رسول ۰ یعنی طوغری سزومیزی بزم اول
پس ابن عطایا دیدی عمرکا ۰ یوری وار بن دن سلام ایله اکا
دیدکه بجون طوغری اول فرمانمز ۰ اورمسون قبلج دیدکه اکا بیز
اسلام سوزم دخی بذ تر اولور ۰ بو مخالف اشلری بجون قیلور
واردی اول ابن عطا کوردی آنی ۰ جنك ایجنده اول ارنلو اصلنی
کوردی ابن عطا اولدی اکا ۰ کر سلام ویردی رسول الله سکا
جوف خیبر لرسکا الله ویرکور ۰ جمع امان ویرمه اولاری قیرکور
دیدی خالد کر رسول الله بن ۰ کر مطیعم صمد دخی الله بن
نعره اوردی اول قبلج صلدی بنه ۰ یوریپ کافرلری طلدی بنه
خلقینه دیدکه تقصیر ایلمك ۰ امر آنکدر دخی ندیر ایلمك
قریشدن اولدی جوف اولولر ۰ که آدلو صنادیدلری اللر
اوخلقك کوردیلر دیری فلانی ۰ قریلرلر دیلدیلر امانی
دیدیلر خالده اهل کرمسین ۰ مروت اهل سن اهل امین
دیدی یا قوم رسول الله بیوردی ۰ صمر اکا جرا بنی الله بیوردی

دیدیلر

دیدیلر بوق رسول الله دیمدی ۰ بزی اول قیردیلر والله دیمدی
کلن کشی سزدن دیدی بلانی ۰ رسول الله دیمدی ایله آنی
دیدکه ای قوم وارك رسوله ۰ شفاعتکر اولورسه اذن اوله
بزدخلق وار دیلر دیر علیه ۰ بوزاورب اغلدیلر اول لبه
دیدیلر فردی خالد شبله بزی ۰ که اوکسوز قلدی جهلا وغول قیزی
رسول الله دن استدم امان اول ۰ ایکی کز ویرپوی آدم اکا اول
که قرماسون اولاری اسلم اول ۰ دخی بوتر ابو در قرماغنی اول
علی کندو بنده قودی آدمر ۰ بو لاری کندو سبی الدی جانلرم
رسول الله قتینه الدی کلدی ۰ اولاری وصف حالین عرض قلدی
صمر اول خلقی دخی فریاد ایلدیلر ۰ بزی قردی صمر خالد دیدیلر
رسول الله قتی خشم انری اولدم ۰ بوکز کوندردی اکا ایکی آدم
دیدی وارك اولدیلر خالد چین ۰ که کوندردکن ایکی آدم اکابین
مخالف بجون اولورسین بکاسن ۰ صفتکم بو دعا قیلدرسکا بن
بنوم صفتجون کتورسن بو قلیجی ۰ بکون اولمه دخی آدم قرنجی
بزی اسلمیوب قلیج اوردیلر ۰ کندو باشکا اشلر قلورسین

166 وارد بلوکوردیلر آندہ خالدی ۞ سکا خشم انذی رسول الله ددی
167 ددی بوبچه کشی کوندردک سکا ۞ سن مخالفنچون اولوسین بکا
168 قربنوم حفیظچون سن بونلری ۞ هپ اسیرکمه کلا اول آزغونلری
169 خالدا شتوی نجیب ایلدی ۞ بن صفندم حفظه خشمندن ددی
170 چکدی فلج بینه قلدی کادزار ۞ نچلر قلدی آیقده خورزار
171 نچلر باش سوزینوردی غرق خون ۞ تاکه تمش سکز اولدی دیر اوکون
172 پس بینه فریاد ایدوب دیر لرامان ۞ کم آدم قلمدی قریلدی حیران
173 ددی خالد ویرمزم بن هچ امان ۞ سیز رسوله وارک اول ویرسه امان
174 پس رسول الله وارد یلر حیران ۞ یارسول الله ددیلر الامان
175 قردی خالد بزی هچ ویرمز امان ۞ طنمز بسکا بر دیری قلمز حیران
176 پس رسول الله فتی خشم ایلدی ۞ عاصمی اولدی نذر خالد ددی
177 بر نجایب ایشدور بوایش مکر ۞ بونده بر سر وار دوا وله مغبر
178 نبی اوقدی قنوه دور وار سون علی ۞ کلدیلر کلدی ددی یا وفی
179 بوری وار سن خالدی طوت بغلغل ۞ کم فتی بوریق صیبدر شیله بل
180 شاه مردان کلدی کوردی خالدی ۞ قاقدی دیوانی اولدی ددی

سنوک

181 سنک باشکده اولدرمک هوایسی ۞ دوکمز خلقی اولدرمک هوایسی
182 فقیری سکا پیغمبر حذر قیلی ۞ کم آنوک خشمی نکری خشمدیلی
183 ددی خالد رسول الله حفیظچون ۞ سنک حفیظچون الله حفیظچون
184 کم بن هرکز خلاف ایتمدم آکا ۞ کلنلردن صورک نه ددی بکا
185 ددیلر بکا قیر ویرمه امانی ۞ آنوک امری ایله اشلدم آنی
186 علی ددی بر وکل کل ورالوم ۞ رسول الله نه بیورر کوردلوم
187 همان دلبندینی باشندن الدی ۞ پس اورنا سندن ایکی پاره دی قلدی
188 بر وسیله ایله بغلدی محکم ۞ بر وسیله بوبنله طفری آنوردی
189 رسول الله قتیله الدی کلدی ۞ رسول آنی کوردیکده ننه اولدی
190 بوزین دیوردی اوزن قفیری ۞ مخالف نچون اولدک بکا ددی
191 بوبچه آدم ویرمدم قرمه دیو ۞ النلرده فلج اورمه دیو
192 سنده نجی آرتق قیر رسین نجیب ۞ عاصمی اولدک بن نذر سبب
193 ددی خالد نعوذ بالله ای شاه ۞ نچون بن عاصمی اولدم حاشه لله
194 سنک خورفلکدن الله خورقوسدن ۞ اورمزق کلدی کوکلدن بکا همدم
195 کم النلر چوغی قومه قرداشمدر ۞ قریلانک کمسی بولدا شمدر

بکا کوندوردوکلک کتبلر صور ۞ نه دیلر بکا انلر آنی کور
رسول الله بیوردی کلدی انلر ۞ دیدی طغرو سن اقرار قلدی انلر
دیلر فیرمه دیمك دیلر زینهار ۞ ولیکن دیمدی اکا دیلرمز
عمر بزم کوکلومیزه اورکلودر ۞ هج امان ویرمه اولادی قرکلودر
پس رسول الله دیدی بو بر عجب ۞ ایشدورر کم وارد دور بوکا سبب
دیکه کز اولمز بو رسمه ایشدیدی ۞ انده اشبو آیتی عمر اوقیدی
ولئن بقاتلتم لیقولن انما کنا نخوض ونلعب قل ابالله وآیاته ورسوله کنتم تستهزئون
اشبو اوبیشه ایچنده ایدی رسول ۞ جبرائل کلدی ایرشدی کوکدن اول
دیدی الله ویریدی سکا سلام ۞ عمر نیت دینی خاتمه یا امام
دیدی سن اونده کیدی آنده وکی ۞ شول اوحه جنکنده که سوکنه وکی
همن نلدی فانی ایچون یتمش اولو ۞ سن اولدوردم دیدوکیدی اولو
بنی بیوردی خالد قردی آنی ۞ طغری قلدم سن جبلدك انده بنی
پس رسول الله دیدن سیلدی ۞ جبرائل سوزینی اصحابه دیدی
دیدی خالد حق قلیجیدر یقین ۞ سیف اسلام دینی سیف المؤمنین
اولدی آدی آنده سیف الله آنده ۞ ایله قودی آدینی الله آنده
بکا بویله دیلدن اشلدم ۞ لشکره اوردی دیو جوشدوم

خالده

خالده آنده دعا قلدی رسول ۞ اولدعادن جوف سعادتن بولدی اول
آنده ابراهیم بوزوکیدن کتوردی ۞ آنی برمغنیه آنده کچوردی
صهر اسماعیل قوشاغنی قوشدی ۞ باشنه مغفر اوردی آنه بندی
قبایلری دی تر تیبله خوش ۞ برابر بوردیدن تنظیمیله خوش
دیر طوبا قیوسدن بس همان ۞ مکیه کردی رسول الله روان
باشنده آق عمامه نور ساچه ۞ که صارمش آق عمامه طولوآیه
صوفه لی کل بوزی نوریله طلیی ۞ که کونشدن دخی اول روشن اولدی
ملکلر دن فلکلر طولدی تکبیر ۞ سیلمانلر اشدی قلدی تکبیر
جوره طغلردن وحوشیله طیور ۞ جوره الدی مکه کلدی طوردی
ناکه دیزاری جمالی مصطفا ۞ کوره لر نوری جلال مصطفا
حق قریش اصلی جابن قلدوردی ۞ جمله کوزدن آجوبن بقوب کوردی
که طاغ طاشی قوم صحرایه دشمش ۞ دموردن پیر بوزی دریایه دشمش
سعد رسول اوکنجه بوردیقین ۞ اوقیوب انا فتحنا سوره سین
قیوبه کلدیلر چونکم برابر ۞ قوسی آتدن اندیلر سراسر
بیاق اولدی قوتلمش قبیله ۞ بوریدیلر رسول اوکنجه بیله

240 رسول الله البله اشارت ◦ قيلوردي انلره بر بشارت
241 مكنوك كوشكلري بورنورا بودي ◦ مصطفانك نوريله معمورا بودي
242 جونكه كعبه قانينه كلدي يقين ◦ تكبر اندي پس رسول الله ضمين
243 لشكريله وردي نصرت اولا آله ◦ بصوي شيطان لشكرين قلدي تباه
244 پس بياق اولدي بوي كزا اولطواف ◦ قلدي آنده مكه بوفدر خلاف
245 اول مبارك قبيله صدر رسول ◦ بونلره دندي اشارت قلدي اول
246 دندي حق كلدي اي باطل بوزيلك ◦ بوزلمقدر باطل ايشلر سيز بيلوك
247 دشمني اول بونلر بوزيلك اوسته ◦ بيوه دوكلدي كوزيلك اوسته
248 الا قلدي اول سعيل انده جهاد ◦ دشمني اولبين آنده اولزمان
249 كه اربدوب قرشو بيله بولادي ◦ محكم اتمشدي آني فتي اُستادِي
250 صدر سورندلر بيله بغلوايدي ◦ پس عليه دندي پيغمبر دندي
251 بوري وارسن طامه چيخ باهلوان ◦ اول بوني قويمز دن طوت روان
252 كتوزيناب آنفل يانده ◦ تماشا ايله كل صحرا كاطيانده
253 كه قريشك اول اولو معبودلر ◦ انلر محروم ابدن مسجود بدر
254 شاه مردان كعبه طاسنه چيقدي ◦ مكه نك قوبي قوكلدي بقدي

220 رسول يلدزا يخنده آيه بكزر ◦ يا قولتلرا ورتاسنده شاهد بكزر
221 بوزينك نوري طولدوردي جهاني ◦ كه ياد بيلش قوسي كوردي آني
222 كه صاغ ياننده جبرائل بوردي ◦ كه صول ياننده ميكائل يوردي
223 جبرائل اوقوربدي بو آيتي ◦ شاه مردان دخي اقوردي فتي
وقل جاء الحق وزهق الباطل ◦ ان الباطل كان زهوقا
224 دندي مكه اهليله دندي رسول ◦ بن اولدكم قلمز وكزدي قبول
225 بن اولدكم ايجكوزدن سرديكز ◦ بن اولدكم بني مكروه كوردبكز
226 بن اولدكم سيزي بكا اويماديكوز ◦ كز لوكيجدوم بني طوبماديكز
227 شمدي الله كوزنكز ويردي بكا ◦ بيلدي سيزي يقوب فالده طلكا
228 مكه خلقي جمله صاي صاي اغلدي ◦ هر بيسي يا رسول الله ددي
229 كنا عموز بفضله عفو ايله سن ◦ كرملوله مجوهز محو ايله سن
230 كه اولدن كرملوكا نيمن سن ◦ مروت دوزينك غا نيمن سن
231 راوي ايدر عورت اوغلان خاتون غلام ◦ بولمز كلمش بغلمشدي تمام
232 جمله سي قيلوردعا اغلودي زار ◦ شيله كه كوز ياشي اولدي جوي بار
233 دير لريدي يا نبي عفو ايلكل ◦ رحمتله سوا جز محو ايلكل

رسول الله

کوردی الله انبیالک صورتی ۞ کربولمش جوف ملکلر جبرئیل
الوبده صفربیلده بیزه وار ۞ کوصفربلر اوبیز آنکله توقاندی
دیدی والله انبیایه بویلان ۞ صوکتوردی بودی الکی عثمان
صورتی ابراهیمک قلدی همین ۞ کمفودن یوجه ایدی اول بخین
کل بنوم بونومه بص دیدی علی ۞ یارسول آذن اکا صونغل الی
یاعلی دیکتورمز سبن بنی ۞ کمسه کتورمز بونون صفربنی
الاکل من اومورنبه جق دیدی ۞ صورتی بوزکبوراذن بق دیدی
چقدی پیغمبر اومورنبه علی ۞ صورتی بوزدی کیردی اولدی
پس رسول الله دیکم یاعلی ۞ سنی جبرائل کتوردی یاولی
الوک طوتردی میکائل دخی ۞ سنی الکتوردی ای اچی
کورنه تشریف بولدی لذه ولی ۞ بصوی پیغمبر اومورنبه علی
اولا اومورده اولا اموزکه عرشی اول ۞ حق نفالی حضرتن کوردی رسول
پس رسول الله بیوردی بعده ازان ۞ کمسه طامنه بلال اوقرازان
معاذ بوکزده ی الله اکبر ۞ سجده ایدرلر طاغلر الکن
جواب ویردی ملکلر دخی جبرائل ۞ ایشتدیلر سسکا قلدیلر الی

دیدیلر بودر محمدن بعد ازان ۞ کونده بش کره اوقیسی بوازان
کیمسه صمدر رسول قلدی نماز ۞ اوبری مؤمنلر قوقلدی ثناز
پس فرمودن بکا دونب اول امین ۞ صفر کزده نحکم دیدی همین
دیدیلر خیر کرامت باکریسی ۞ شول کریم فرمانی کیمسه بن شلمکر
پس رسول الله بیوردیکم سیزی ۞ وارک آزاد ایلدم بن قوکزی
پس بیوردی دیدی ای خاص وعام ۞ قلدی اشبو اوی حق بیت الحرام
دخی بوندہ کمسه بیغ قان دوکمون ۞ کمسه طاشین یا دیوار بن سکمون
همه آغاجین دخی کمسه کسمون ۞ کمسه ایدسه سوزاول اوه بصمون
کرصورد لاریله نحون یارسول ۞ آنده آدم قیوی قان دوکدی اول
حق بفضلی رسولیله بفین ۞ بزه بروز بکون صباح اولدی همین
بعد ازان الله حرام اندی بله ۞ حرمت اندی بله کندو آدیله
دوی انصار رسول الله وطنده ۞ قلمیوردکه سلمشوراندہ
دخی کلمز بدیله شهر بله آه ۞ باکردویه اوعجران زهر بله آه
رسول الله دیکم ای ذوکاف ۞ سنی کلدا اولمدوردم سنی بیلورلر
کیمسه سنی بن سویله بلمزاندہ ۞ بتورم اوفن ایدرلر بنی اندہ

بنی نجون اولدور سین سن ای شاه ۞ بن دیوم حضور رسول بردر الله

بس نجب قلدی شاه طوردی عیان ۞ بنز رسوله بر کیشی صلدی روان

چونکه پیغمبر اشتدی بو سوزی ۞ ازدها قاشینه واردی کنوزی

چون رسول الله‌یی کوردی اول بلان ۞ قوبوب غیندا اوسنه طوردی عیان

دیدی اولسون سکا حضرت بلا سلام ۞ ای خیر لوسی نو خلقدن نمام

یا رسول الله نظر قل بن کا ۞ بن دیوم ایمان کنورم سکا

لیلة العقبه کیجه سی کلدوز ۞ بن طقوز جنی مسلمان اولدوز

حربیوز بر قبیله سرورینه ۞ ای جلا بلدی سوکلو پیغمبری

بر جزیره وار نصیبین دینام ۞ اولدوردیوم بر دموز یا امام

وارد قاندوه دین اظهار ایلدکه ۞ سیلدوه اول قومه اینانمن دیدی

بش قبیله هپ مسلمان اولدیلر ۞ دینه کیروب اصل ایمان اولدیلر

نکریب بر بلد یلوسی رسول ۞ دعوه تو کی قلدیلر جمله قبول

دیدی بر دیودن اشتدوم بر خبر ۞ دیدی مالدن اول رسول اوزه کیدر

جمع ایدوب اول هوازین لشکرین ۞ آلدی بیله هم ثقیفدن بکلرین

کلدی اول مؤمن اولن جنیلرین ۞ دیدیلر بلده‌لم ای اولو

اول مسلمانلر بردم قبیله‌لوم ۞ جمله‌سی مؤمنلر بولدیلر اولدلم

جمع قلدق بن دخی بو لشکری ۞ بیله آلدیغ کلدم اوشبو بیلی بری

حربیسی بر صورنده درعیان ۞ ملکی اصلان کی کرکس کبیلان

شول کورینجه فره بولدی بارسول ۞ اینه قوندق اوردومز درینم اول

وبر بلوسنوا بجون بن قولی ۞ بوزکی کور مکه استرلر بولی

دیلولر آی کبی بوزک کوره لر ۞ آنوه آیا غنده بوزلر سوره لر

اومر لوکه آیا غوکوره نوزینه ۞ ایره لر سرمه چکلو کوزینه

ای کریم بی بهره قاله انلری ۞ عشقدن اودینه دوشمدر جانلری

شول سبابون طلعوبک کوره لر ۞ جانلری مقصودینه ایره لر

جون اشتدی بو سوزی مصطفا ۞ دیدی انکا بو یکم با ازدها

بن سنک آدوکی قودم اوشبو یم ۞ کلسون انلر بو یره وار وبر کلنجه

دیدی کنوی ازدها اولدی روان ۞ وار جمع جنلر کلدی هپسی بیان

قوسی کلدیلر اول بش قبیله ۞ حربیسنده بکلری اوکده بیله

کلدی اوکنه ازدهانک لشکری ۞ هپ بلان صورتلو ایکی بیلی جری

جمله سی پیغمبره ویردی سلام ۞ سن طقوزون قرنشوبلر دیلی نام

بکلری بر مرح اوغیری طوریبن ٭ دنو یلوب بیره یوزلر سروبن
کلدی آردنجه آنوك بر بلده دخی ٭ آدی زامزا ابن مامزا ای اخی
صورتی بکزر دیهلکه ای اولو ٭ لشکر بده اولسورنده همرقوا
خوش سلام ویردی تخت ایلدی ٭ همرعربه بر غصبده سویلدی
همرعرب دیلی ایمش عجب دیلری ٭ کرعربه یا فصحش ایلری
کلدی آردنجه آنوك بر بلده اولو ٭ فوش صورتلو لشکری کندوغوا
آدی هنعب ابن فرعب بن سلام ٭ ویردی اولهرده یی لشکری نام
مرح اوغیوب دندی انلر دخی همر ٭ کلدی بر بلده آدی یخصب ابن عمر
فورتی صورتلو لشکری کندو نام ٭ مرح اوغیوب ویردیلر انلر سلام
دندی انلر کلدی بر بلده دخی نیز ٭ آدی هنعق ابن عنق ای عزیز
اوسمار صورتلو کندو لشکری ٭ بن سلام ویردی رسوله هربری
قلدی پیغمبر قوسنه دعا ٭ دندی رحمت ایلسون سیزه خدا
صول یانجه لشکری بوردی صفین ٭ آدمه فارشمسون سیزدن صفین
همرعمر اولسون شونك سروری ٭ راضی اولدی دندی انلر هربری
بوهمریلر انلر یوردی بب فوج فوج ٭ قویدی طوزلو چندی کوکه صیح صیح

برنجه کون کیجه کوندز کتدیلر ٭ تا عینشمس ملکنه ینه یلدیلر 419
همربقین کلمشدی کافر لشکری ٭ شیله کربینی طوردی جرب 420
کوردی کافر چونکه اسلام لشکرین ٭ بوجه طغلوردن فرار ایدوزلرینه 421
اورکدی کوکلری قورقوب جانلری ٭ کوده لوده قوردی قاچدیلر 422
کوردی مالك دندی صاحبی نوابی سن ٭ دندی انلر قورقدشوی کی بنه 423
طلیعه سین محمد لشکرینك ٭ ایرافون چونکه کوردی اجرینك 424
شیله صنوفکم بوردن تا فلك ٭ هرنکم آدمی دیو بن ملك 425
جمله سی کلمش رکابنده آنوك ٭ حیرنده شدی همان آنك 426
دندی مالك اولمز بو ایشی ٭ قچه بلدك دیمش اولمه کشی 427
بزخود پنهان کیجلوده بوربوله ٭ طوریوبن اول بیز واربرق دیرده 428
دیدیلر دعوی قیلوبه بر اولام ٭ کدیوم نکرم بیلور غیبی تمام 429
هرکیمك کوکلینه هرنه کلور ٭ جمله سین بر بیوم نکرم بیلور 430
نکریسی دیمش اولمه بونی اکا ٭ کربوریمه قرشو کلدی اول سکا 431
دندی مالك لشکرین قلدیه دیر ٭ دندی فورقمه اولقیون سز بنم شیر 432
ربیعکو فرجه بوق محمد لشکری ٭ صعب خاف قیلوبه قلبه انلری 433

٤٣٤ پس بصادی لشکرین جمله وارین ٭ صفلرین صاغین صولین قوشونین
٤٣٥ واردی برافلو الی یاناریی ٭ برد مورد دیایه دندی اوا برمی
٤٣٦ دندی طورلدین شوطاغه واردیلر ٭ اول محمد لشکرین برکوردیلر
٤٣٧ برقوبی واردی نامیسه آدی ٭ نیزفتی کمرینوب دوربیندی
٤٣٨ دشمجك اورنیه طاغلوابری ٭ کوروردی اول ایکی کونللی بری
٤٣٩ الدی آنی طاغ باشنه چقرملی ٭ لشکر اسلامه قرشو بقورملی
٤٤٠ دندی آج کوزوکی دکه یاغلام ٭ اول محمد لشکرین کورکل غلام
٤٤١ بقدی اول قول اولیکا برزمان ٭ ایت کبی عوعوایدوب دندی همان
٤٤٢ یاعرب دندی محمد کلمش اوش ٭ برکوك اصلین جمله بیله المش اوش
٤٤٣ دندی مالك خاموش اولمز بالیقین ٭ سنده جی قورقوسی عرب کبی تمین
٤٤٤ دندی یامولای کوردم برجری ٭ نجه آردی اوکی یوق لشکری
٤٤٥ دندی صابلی قالخ علم واریاغلام ٭ هربیرینه ونکینی دیکل غلام
٤٤٦ هرعلم آلتنده کم وار هپ ازلی ٭ کوبیز نابی نجه طونلری
٤٤٧ دندی بقدی بردیجی دندی غلام ٭ اون ایکی بیك وار علم صیدم تمام
٤٤٨ دندی طاغلمشدر بقفل اکا ٭ یاخود صف صف بی دوردیکلایکا

٤٤٩ دندیکم قوشون قشون بوردیله ٭ صاغ صول آردی اوکی ترنبیله
٤٥٠ لشکرك اوکنجه بوردی برکشی ٭ بوزبا وزون بوزبك کوکجه اوکشی
٤٥١ صحاری ایکی باشنده آصیلو ٭ برقره آت بنزاوستنده کی اولو
٤٥٢ برعلم وار باشی اوستنده عیان ٭ همان عمامه صاریلر تمام
٤٥٣ برجبه کیمش اوزقاتمش یوز ٭ لشکری جمله صریلر قرمزی
٤٥٤ اردیدی آنی بیراول لشکرین ٭ کرایلی وکنسه دندی درکیرو
٤٥٥ دندی عباسدر اوکودوکون همان ٭ کرمحمد ایسه بوزبك کمان
٤٥٦ دندی کوردم صاغده برقیزل اطلس ٭ برقیزل دلبندلوکشی اردی همدم
٤٥٧ بوزبا وزون کودسی غایت اولو ٭ لشکری قیزل صریلر قرمزی
٤٥٨ دندی حرداس اوغلیدوردی غلام ٭ جنکده قیزل صریلر الیلر تمام
٤٥٩ ندکوردیلر یاغلام بردیجی بن ٭ دندی کوردم برعلم صاغ قولده آق
٤٦٠ اول علم دیبنده بوردی برجوان ٭ آق کیمش همرآق آتنه اولمش سوار
٤٦١ همه باشنده آق صرغش ایله اولو ٭ صحاری وار ایکی بیکا آصیلوا
٤٦٢ آق صریلر قوی هپ جمله تمام ٭ دندیکم مقداد درر اول یاغلام
٤٦٣ جنکده الیلرك نشانی دوردی آق ٭ ندکوردیلر دون بیله بردیجی باق

٤٦١ ددي كوردم ميسرده اول غلام ◦ بركشي هيبتلوكي هرد خام
٤٦٢ بوكا اوزون عمر ايا بخي الدي ◦ فتي بوغون بازولوي قوللوي
٤٦٣ اول ايرا وسنده بوجه اوتورر ◦ صنكله آنه اوسنده براصلا طورر
٤٦٤ باشنده اوسنده واريشل علم ◦ هيبه بشل كيم چرسي كنو وهم
٤٦٥ ددي اولدزاول زبير ابن عوام ◦ كم محمد عثمان بدر بل يا غلام
٤٦٦ ددي كوردم ميسرده بن بنده ◦ بر يكتكم بكزر آيك بدرينه
٤٦٧ باشنده التونلو خود اودمش عيان ◦ هم كبر التونلو جوشن اول جوان
٤٦٨ دخي يالين بوزلو صنكم بوزي ماه ◦ باشنده مرمش عمامه هم سياه
٤٦٩ برعلم وار باشي اوسنده سياه ◦ خوبي دخي هم سياه كيمسنه اي شاه
٤٧٠ برسهمناك آنده اولمش سوار ◦ هيبتله شيله بودر شاه وار
٤٧١ ددي اولدز اول سعد ابن عباده ◦ فوزج اولوسي اولدز اكا آده
٤٧٢ ددي قلبده كربتور چوق سواري ◦ عالمدر دلودر لونا مواري
٤٧٣ كمي مروكمي كوكدر كمي آق ◦ كمي اوزون كمي بوجه كمي الچاق
٤٧٤ ددي مالك اول عالمدر يا غلام ◦ اول عرب بكلر بدر بل هام
٤٧٥ كوزكي نيزه ايليوب قلقل نظر ◦ بنده اول قلبده اچنده كورنه وار

٤٧٦ ددي يا مولاي كوردم بركشي ◦ كونده بكزر بوزي نوري يانشي
٤٧٧ بوزنده نوري شيله كه اوردي ◦ نجه اردكورتمز اولمز فرق
٤٧٨ چون يانشوه اولولر نامدار ◦ هيبتله اورنده اول شاه وار
٤٧٩ برقيزل توبلو دوبه بنش اول ◦ يلدزاورنا سنده ايه دونش اول
٤٨٠ ددي مالك اولدرا ولكم يا غلام ◦ دربكا كوكدن كلور هردم سلام
٤٨١ اول محمد دركه دعويلي قيلور ◦ دربر سولد بكا جبرائل كلور
٤٨٢ ددي كوردم آنك اوكنده بوار ◦ برابر بوردكه هيبتدر سراسر
٤٨٣ برار صلا نور صنا سين آنه نقش ◦ آنيله صنكله بيله يان دلنقش
٤٨٤ اويله برهيبتلو برا شقلو سوار ◦ اولميه دنياده هيچ برنامدار
٤٨٥ ددي مالك يا غلام اولدور راو ◦ كم آدين اشتمسه اولور اودي صو
٤٨٦ اول عليدر آدين اشتدك اوله ◦ كم اوان سبي طولبور هر ايله
٤٨٧ نور قوبه مالك شيله دتر دي الي ◦ دخي اكا بنه سيهدي قولي
٤٨٨ ددي كوردم چوق اشقلي اولو ◦ بيركولي اورنا سي نوشن طيلولو
٤٨٩ اول اشقده آنلولر وار بي شمار ◦ ايلق آنده اشقر اولمش سوار
٤٩٠ قوبا لين بوزلو كوكه شيله كوزل ◦ بوقدر وردنياده بويله بدل

هب بشلی قیزل حریر درطونلی ◦ کوریجک فامشی کورم انلری
کی النون قلجلی بللی نره ◦ بنزاود کبی حربه السرنده
بشلری صنکم کوکه ایرمش یغین ◦ آتلر بیلک آیغی یرده صهین
ددی بلزم اولاری یاغلام ◦ راوی ابدرا ول ملکلر درغام
یردیمه کلمشدور مؤمنلر ◦ کمدده قیلیری جنکده انلر
ددی مالک ای قره قول سن بنی ◦ فنی فورفتون بنه دکه آنی
بقدی اول قول چاغرب ایلدی اون ◦ وای عربلر باشنه ددی بکون
ددی مالک خاموش ولغلای قره ◦ دی نه کوردک فور قوصلدی لشکره
ددی کشکه سنده یخی کورد وکوبی ◦ کورسک اینانورسک کورد وکبی
صول یاشنده لشکرده وار بنون ◦ قبقره طوتمش اوصحرایی بنون
کاه دربلورکا پر بشاذ اولوراول ◦ هیبتی یخی آدمه بکزردکل
دیخ بقدی صهان یخی سیاه ◦ ددی واویلاه وافریاد آه
ددی مالک ددی نه کوردک قره ◦ فورفوددرسین قچه وارمه لشکره
ددی یا مولای کوردم برچری ◦ بکزمز یخی آدمه صورنلری
اصلان کی قیلان بلانلر ◦ کی فوردکی آیوهب آتلر

کی فوشلر

کی فوشلر کبی اوچرهم صواده ◦ کلورطبطلواولمش اووادی 509
فوردقدی مالک دنرمه طونلی صهان ◦ الانیز کندوقی دیدی اول زمان 510
فوردقسون قول دیوغیرت ایلدی ◦ فوردقه ددی اول قوللنه سیلدی 511
ددی اول تحرک خیالی بنیوور ◦ جاز ولرک سکرصرالانبدور 512
غابه اولوانش ابدرا ول کشی ◦ بنزی فورقسون دیودرسن بوانشی 513
ددی یامولای والله اول غلام ◦ نه خیال کوزومیله کوردم تمام 514
قوتش دوردکی یلان کمی ثیر ◦ باقسنی سن بلورسین امیر 515
ددی مالک قوله دیخی سیلمه ◦ کوردوکوکی لشکره شرح ایلمه 516
ددی طاغدن لشکره ایدی صهان ◦ ددی فوردقه آنجه بدرنی یکان 517
اون ایکی بیلک یاغوداون بشیلک فور ◦ لشکراوله جغلدم بن سرتسر 518
سیزغوداکی بیلک کشی سیزنامدار ◦ قلجیله جنکه ایدک ناکبده عار 519
آلکوزیچ اوق یای کتوره ◦ قلج اورک برطونوبن قبضه 520
جمله عزیزکردن آیغلنه ایدلم ◦ بزیکون مرد الله برجنکه ایده لم 521
ناکه اوله طوره دوغجه روزکار ◦ دفترنده روزکارک یادکار 522
کجه ی اول کون صباح اولوب عیان ◦ کوردی لشکرلوبرین غام 523

شاه مردان دخي دپدي كلدي صمر ٭ اولكون آچمشدي اول ايكي علم
دورت يانندن طوردي لر پيغمبره ٭ اول بن قلولرا وميدي سرورك
جمله اصحاب جمع اولوبن كلديلر ٭ اول رسولك چيودي يانن آلديلر
داودي جوشن كيرلر صمر بري ٭ صمر زراندز باشلرنده صفري
صمر عرب آنلرينه اولمش سوار ٭ قولده قلقان الرنده نيزه وار
صمر بري صاير غنيمت اولكي ٭ چوق دينلر برسي مساغ كلكي
قوسي ديلر كه پرقان اولدلر ٭ مصطفا اوكنده پرقان اولدلر
اورنده پيغمبر اولشاه انام ٭ صنكم اوندورت كيجلك آيدر تمام
دعوت ايدر جنته مؤمنلري ٭ تحريص ايدردي غزايه انلري
اول يكادن پس اولكافر لشكري ٭ غلغله فريادي بشلدي جري
عورت اوغلان اون ايدي قدر قنان ٭ صمر يلنجق اولدي قلچلر عيان
پهلوانلرك يورك قينردي ٭ قوپدي كوكلر يرندن اوينردي
بدول ارلرك طوتولدي دلري ٭ بشلدي دنرا ياغي الري
آچدي جنكوده قپوسين اولروان ٭ فارس الاسلام زبير پهلوان
دپدي ميدانه انده بر عالم ٭ بصمدي جنك ميدانه اول قدم
كردي پس

كردي پس ميدان ايچنده طوردي اول ٭ دندي جولان اندي دوران قلدي اول
دندي حمله قلدي اول مرد كوزين ٭ اوردي كافر لشكرينه كندوزين
ايكي كافر يغب اول مرد دلير ٭ دندي كلدي برينه طوردي دير
فقيدي مالك بوكيمدر سز ٭ كربور سمه كندوزي قلبه اوسز
دديلر بودر زبير ابن عوام ٭ ددي بورك حمله قيلك سين تمام
حمله قلدي جمله كافر لر عمان ٭ شيله بردريا كبي اولدي روان
مسلمانلر دخي صمر قلدي حمله ٭ قونكبر ايدوب دپدي جمله
ايكي برلشكر بنه اولشدي بنه ٭ قلچلر قان قانلره بولشدي بنه
شورسمه قوپدي قان قوزلر ٭ كه كورصمز اولدي توزدن كوزكوزلر
دوكلدي آنلر آيغنه بشلر ٭ قيزل قانله بوينزي قان طشلر
ارنلر غرقه اولدي قان ايچنده ٭ قياسدقوپدي اول سيدان ايچنده
ارنلر مست دوه كبي دلوردي ٭ بوركسوزلر دوشب آتوب يلردي
قلچ چاقلدوسي كوكلره سپدي ٭ دوكلدي قانلر يرده آقدي
ارنلر نعره سي طولدي فلكلر ٭ طاقا قلدي جنكه بشلوب ملكلر
ايرشدي صورياره طولدي جهانه ٭ شهرلر جانن الغلكه جنانه

بر بله کولدی اسی طولدی اوندن ۞ قردی کون سچلمز اولدی دندن
دنره دی آتلو آیاغندن زمین ۞ اولدی بوجنده اویله دکین هپسین
بو بله کرم اولمشکن بوجنده همین ۞ بر فغان ایلدی شیطان لعین
دوکلم آه وآه اولدی محمد ۞ ندطور رسین شهید اولدی محمد
چون مسلمانلر اشتدیلر اونی ۞ اولکون اولدی انلره محشر کونی
جنده قیچی کرمیدی کیرچکدن ۞ بوزچوبرب بصیلب صندیلر
قچدیلر هپ کسه بقمز کسسیه ۞ کتدیلر نه آتلو قلدی نه بسیله
نچه کره چاغردی پیغمبر همان ۞ بن دیرم اوش شیطاندر بلادن
کسه غوغادن اشتمدی اونی ۞ طوتمشدی دنیای کافر اونی
قچدی اول لشکر قوسی اولزمان ۞ قلدی یوزد کلوکشی ایکی همان
قوخاصلر بهادرلردلیران ۞ سراسر سرفشان جنده شیران
چونکه کوردی اشبو حالی رسول ۞ اول مبارک حضری اولدی ملول
کلدی جبرائل ابرشدی ددی اول ۞ حق بیوردی جنکه سن کیرمارسول
کورلو غبنده شیطانلر جنده ایکی ۞ بن سکا یردم قیلوردم شبله بل
پس بیوردیکم بلال چکدی آنی ۞ بندی اولدم اول رسالت حضرتی

اول نبیلر

اول نبیلر سرورینه دیدی همان ۞ حمله قلدی کافره کردی روان
آندا ایکی ابدریلال کوردم یقین ۞ چون رسول الله آن چکدم همین
چوق فرشتهلر اریشب کلدیلر ۞ اول رسولی اورتلیه آلدیلر
جنکه بله وارد یلر انلر همان ۞ کوز ومیله کوردم اندهٔ کمان
کنو وجنکه اندی رسول الله اوکون ۞ کافر یله اول حبیب الله اوکون
جعفر بن قلیجین صالاریدی ۞ کافری بولك بولك بولریدی
هرکرتکم حربکا حمله قیلور ۞ هرچالشده نچه کافر یقیلور
قلدی کافر ایچینه اصلان کبی ۞ شول کچی سروسنه قیلان کبی
هم ابوبکر هم عثمان دخی ۞ حمله قلدی هم علی اصلان دخی
خالد سعد اوزبیر ابن عوام ۞ اول یوزارکم قلمشدی تمام
سرفرازان دلاور لردلیران ۞ قوخاصان حضرت نزه شیران
جمله عشقله کلبنك ایلدیلر ۞ اول کون آنده برا ولوجنك ایلدیلر
شبله کردنیا طورلدن روزکار ۞ کورمشدی بروسمه کارزار
قلچدن کوکه چقدی چاچلك ۞ تبزل قانه بویانوب بوقاره خان
جد الراژدها کبی طولشدی ۞ چوشن پاقلدرسی کوکه اولشدی

قلجلردن قره قنلر صاچلدي ٭ دوكلدي كودلرنلر سچلدي
بويله جنكده اولدي بودمه بر زمان ٭ دېدي عباسه رسول الله همان
شول طاغده چق برنه قيل يا عمو ٭ اول قچن مؤمنلر دنسون قوا
دېدي عباس يا رسول قاچنلر ٭ اونمي بر ركتدي ايراق انلر
دېدي يا عمو قيل سن نه ايس همان ٭ حق اشتدور اولاد ي كمان
نه دېيه يمر دېدي يا ابن اخي ٭ دېدي چق شول طاغده اوسنه دخي
قيل نه اياحامل القرآن ديو ٭ دونك اهل بيعت الرضوان ديو
دونك اي اصحاب سورة البقره ٭ دونك اي تابع تحت الشجره
اي مهاجر دونك اي انصار دونك ٭ كلوك اي حق لشكري ايراد ونك
كردي بويه وورنيكوزا ولدي ٭ اول بلان سوزاكا واقع اولدي
چقدي عباس طاغه قلدي ندا ٭ راوي ايدر بيله امر اندي خدا
ايلك خروج اهلينه ايردي ندا ٭ دېدي لبيك لبيك يا ندا
هپ قچن مؤمنلر اشتدي اولي ٭ جمله جنكه جاهده دنوردي يولي
پس اولام اولام خبرلر قلديلر ٭ اول قچنلر دونديلر هپ كلديلر
كوردي لر چون صاغ رسالت حضرتي ٭ شرمسار اولب اوندي لر قتي

دوي انلره رسالت حضرتي ٭ بويلي قيلدي رسوله امتي
دېديلر يا رسول استغفر الله ٭ خطا قلدق قرار دب بوزمزآه
قلدي پيغمبر عذرلرين قبول ٭ همدېلدي تكريدن دخي رسول
جبرئيل كلدي ايرشدي اولزمان ٭ نازل اولدي همم بوآيت اولزمان
لقد نصركم الله في مواطن ٭ كثيرة ويوم حنين اذ اعجبتكم كثرتكم
يعني چوق يرلرده سيزه خوش فال ٭ ويردي نصرت قوجنكده لايزال
حنين كوننده چوق دېو چريكز ٭ سيزه خوش كلمشدي لشكريكوز
يئه يزدن بولديكز قوت مدد ٭ فائده قلدي سيزه چوق عدد
بوزچوبرب قچديكز طور مديكز ٭ اول محمد حضرتي قويدوكوز
بيزسه كنده ويربرلا يا مصطفى ٭ طوردي اول يارنلر يئه اول صفا
دخي كوكدن ويربرك بز لشكري ٭ كمكورنمزدي سيزه اول جري
بردم اندي آجوي سيزه فتح باب ٭ قيلجيله كافر قلدي عذاب
راويلر ايدر مسلمانلر يئه ٭ كيردي لر هردانه كافر جنكنه
عشقله برا ولوكلبنلن اندي لر ٭ حمله بر اولو جنكه اندي لر
برطرفدن هم ملكلر طوردي لر ٭ برطرفدن دخي جنكه كيردي لر

613 بربر بسنه بنه اولشدیلر • قاره قنلو بنه بلا اشدیلر
614 آنا اوغلینی قرداش قرداشنی • بلمز دی کمسه بولدا اشنی
615 قلیچ چاقلدوسی طاغلر بخاری • قرونوی کون یوزن توزلر غباری
616 دنو دی آنلرا یاغنو زمین • باشلو باشی قیوسی اولدی همین
617 شیبه اوغلی ایدر اول کونده همین • یالکوزجه قلدی کوردم شاه دین
618 دوی عمومك آنا سنه قنلری • کرعلی حمزه اولدوردیلر انلری
619 بن محمد دن الا یوم اوش بکون • کرفتی فرصت بولنوی اشدوجون
620 برآغولو خنجریله اول همان • اول رسوله قصد قلدی بی کمان
621 صاغ یانندن کلدیکم یعنی اورلر • کوردی قومز عمو سی عباس طورر
622 صول یانندن کلدی قصد انوی بنه • کوردیکم سفیان صول یانده
623 اودکبی حربه النوه برق اورر • کنو سی خود آتشی سوزاندورر
624 آردینه کچدی بوکر کوردی امین • خنجرینی چکدی قصد اندی همین
625 دیلدی برزخم اورایدی یمین • بلغدی بر شعله طوتدی یه کوزلرین
626 بندی صندی کورمز اولدی کوزلری • کوزلرینی طوندی هجر دی کیری
627 پس رسول الله همان یقدی کیری • دیدیکم یا ابن شیبه کل بری
طوتدی بنی

طوتدی بنی اول مبارك صاغ البنی • کوکسومه قودی دعا قلدی همین
دندم اولدم یوزینه ناکاه آنلر • چونکه بقدم بن والله همان آنلر
هرنکم وارسه جهانده سوکلو • دشمدی کوکلومه اویوزدن ای اولو
نه اوغل قیلدنه آنا جاندن دنی • سوکلو اولدی بکا انلردن دنی
پس دیدی یا ابن شیبه جنکه کیر • دشمنه حق جانیندن یا دلیر
سمعه طاعه دیوبن بقدی همان • کیردی کافرا بجینه اول پهلوان
شوردسمه رسول الله فرشتو • اوکون ایلدی جنکه اول شاهه فرشتو
رسولك کوکلی اندن راضی اولدی • همان مرداسك اوغلی بندی کلدی
النده بوغدی الاعلم دیر • قنی رایوردی دیی پیغمبرای شیر
دیدیکم اوش دیه اوسنده آنی • دیکه قودمکه اوله جنکه نشانی
کدنا قومه کوره لرقچیلر • کیرو لرجنکه آنلولر بیالر
ولیکن یا رسول الله بن بشارت • کنوردم ایدیم قلسه اشارت
بصوده ولدیمش کافر جربی • ایکی بیك ارکیلو حربی
بنوم قومه اکا طوش اولدی نکاه • شوردسمه جنکه قلدی انده ای شاه
که بصدق کافری قیردی وجربنو • که قوردی قوشی بیکه حرب اولوبن

پس رسول الله دعا قلدي انكا ٭ عهد نجي اول قومه اولكون صوكا
دنري عباس اوغلي فضله رسول ٭ عمرم اوغلي ديرعلي فنده دراول
كوده وردفنده دوردكوره آني ٭ نجه اشده دراونكري اصلني
شبله كركميدي اولكون دوزكاز ٭ اولوبكلر اولشدي خوردزار
هرطرفدن اون ايدي كلينده ايدي ٭ هربكادن فني اوكوش جنكدي
كسنده بوغيدي حاليكم واره ٭ اول عليسنده فنده ليفني كوره
سيلريكن بوني پيغمبر جهان ٭ مالك اوغلي جيفه كلدي اولزمان
كوده سيي باشدن بشه پرارلو ٭ قان قنلره بولشمش اول اولو
پس رسول الله ديكم يا انس ٭ حق سكا چوق خير ويرسون هرنفس
حج بلورسين عمرم اوغلي علي ٭ حالي ندر قنده اوله اول ولي
يارسول الله بليرم ديربلي ٭ چونكه اوبله اشسين اولدي علي
بكادي بكون اشي اولدي كوذ ٭ صوكركدر اول رسول الله ايجون
تاكه ايجه عهد نجي آبدست آله ٭ برطلوم كتوردي پس واردي بيله
شول طاغلده ديبنده برصوواريمش ٭ طلوصويمش آز پيكاريمش
آبدست الدي شاه مردان طلوبن ٭ پس چقردي بودق ايچره قنلوبن

شول قدر كه

شول قدر كه ياره اولمشدر ٭ طونلري صف قانله طولمشدر
قبلبه دندي همان قلدي نماز ٭ طيراغنه بوزاوردي ايلدي نياز
پس بكادي طورامدي كبرملم ٭ اورسول الله صوايلده لوم
كوتوب طلوبي چوذ اولوق روان ٭ كوردي ايكي كافرايرشدي همان
پهلوانلرايمش انلرخود همين ٭ چونكه كوردي انلري شاه دين
فوردي حمله قلدي همرانلره ٭ چلدي قلدي بريني ايكي پاره
اول بريسين دنجي جان ايلدي ٭ قانله طيراغنه غلطان ايلدي
پس ايرشدي كلدي كافرلشكري ٭ بيله قورابچين كيملرصرب جري
حمله قلدي قلبجين صلدي علي ٭ كافرك اورنا سنه طلدي علي
غايب اولدي برزمان كلدي يله ٭ غرقه اولمش صنكله كافرجنكنده
بكادي كوكلوكسن ايله خوش ٭ كيم بكرني پهلوا ولدردم اوش
دوبي بوني بنه دنري اولدايرر ٭ طلدي كافرايچينه چون تن شير
بلدم ايرقله حالي نولدوغين ٭ جنكنده آخرمالي نولدوغين
ديدي عمراسن اوغلي ياخاتاجان ٭ سنده نجي عمرياز بيرپهلوان
بن واره لوم شاه فنده يله اول ٭ كورسولك خايفي اولدي ملول

شول قدر كم

٦٧٤ دوبلر خوشنا وله اوبنی کتدیلر ٭ جنکده اولن برلری نفسنی اتدیلر
٦٧٥ بر بله کوره اراسنده طوتمشوی طوز ٭ کافر مؤمنمدر کوره دوی کوز
٦٧٦ هر طرفده جنکدی غیر ماغیدی ٭ قاره قتلر خود آقرا یرماغیدی
٦٧٧ نعره لر قلچ اوازی صوی هایی ٭ کر کورنمز یدی توزدن کون آیی
٦٧٨ قیامت قوپمش اول صحرا ایچنده ٭ اوجنك کوشش غوغا ایچنده
٦٧٩ اشیدرلر اونی اول ولینك ٭ اوجنك ایچنده تکبیرین علینك
٦٨٠ که دورت بیك دکلو کافر جوردالمش ٭ اول اصلان کبی اورنالمده قالمش
٦٨١ حیدر قلچ اورر صفلر بیقار ٭ صرب قوشلری بوزر یله چقر
٦٨٢ اول رسول دینی حق اصلنی ٭ بر یوجه یرده دیکه قومش آنی
٦٨٣ دینده طورر اول مقداد آنده دیر ٭ النده تیغ سپر پولاد آنده دیر
٦٨٤ دورت یانی دورت بیکی جوردالمش ٭ دورت یاندن طوروب اللی جلد قلمش
٦٨٥ شاه مردان جنکده ایدردی هیجو شیر ٭ ایکی قلیجله اولکون اولدلیر
٦٨٦ هر صالغنوز هر صولنوز ضربه اورر ٭ دیر رسول الله قلچلری وار
٦٨٧ خالد عباس زبیر ابن عوام ٭ کوردیلر که یالکوز جنکده امام
٦٨٨ نعره اورب حیدر آنه صلدیلر ٭ کیردیلر کافر ایچینه طالدیلر

جنکله

جنکله کافرلری یاره یاره ٭ واردیلر ایرشدیلر اولسزوره
٦٨٩ دوبلر کنوردی پیغمبر یزی ٭ منفذ درکورمده استرلو یزی
٦٩٠ بر یلان سیلدی شیطان اولدرمز ٭ شاذ اولور چونکم سنی کوره رسول
٦٩١ سمعه طاعه دیوب دنیلر همان ٭ چقدیلر کافرایچندن اولزمان
٦٩٢ کلدیلر شاه قاتنه غرق اولمشوی ٭ صنکه قان دریاسینه طالمشوی
٦٩٣ کوره سیی باشدن یاشه یره ایدی ٭ جوشنی اکنوه صوباره ایدی
٦٩٤ چونکه پیغمبر آنی کوردی عیان ٭ اغلدی اولدی کوزندن یاشی روان
٦٩٥ پس دونوب ای نکری اصلنی دیدی ٭ کورنجه کرم اولدی بو جنکلره دیدی
٦٩٦ شاه دیدی بیورورایدین بینه ٭ یارسول الله اوکافر جنکینه
٦٩٧ دیدی بونی جنکله دنیوب شاه همان ٭ دیدی عباس یارسول الله امان
٦٩٨ نومه آنی کریاسی چوقدوردی ٭ جبه دوکلمشی تنی آچقدوردی
٦٩٩ دیدی پیغمبر که دنورلره آنی ٭ بنوی عباس دیدی ای حق اصلنی
٧٠٠ سنی پیغمبر اوقودکل کلکبرو ٭ چونکه آنی اشتدی شاه دنیی کیرو
٧٠١ کوردی پیغمبر دوکلمشی جوشنی ٭ قان قتلره بولشمش قفتنی
٧٠٢ پس رسول بیوردی اولشاه اطلره ٭ قفتنی تیز چقردیلر آنلره

كوده سنوه تمش ايكى يارة سى ٭ وار قلجون اوقون جوق آرة سى
شول فور ضرير تمش اقتش قنى ٭ كه كورن باتمش صنور قالة آنى
الأزوري قوتى آرتمش آنوك ٭ هيبتى وفورتى ارتمش آنوك
فراغت بوبرالردن نخلة ٭ فورقوسى يوق قيقوسى يوق زجه
كوردى پيغمبر مبارك كوزلرى ٭ آغلدى باشلة طولدى صدرى
پس دعا قلدى ديكم ياعلى ٭ سكا بكرزكما اولسر ياولى
كه فخر ابدر سكلة صحر ملكلر ٭ هيبتوكون نجبره فلكلر
جنتى حق واجب ايدر آيلر اكلامن ٭ كونده بوزكزسكا اى ابالحسن
پس بوردى صوكنورك ديوه فان ٭ تيز علينده صحر فان صحر قفتين
دوبلو بوفور بولنز بونده صوا ٭ دوى شاهكم برطلوم صوبن للو
جوآغاج ديبنده قومشم آنى ٭ جنكه كيردم كافر اسنوى بنى
مالك اوغلى دوى طوغر بدربلى ٭ بن بلورم صوبنى كه قودى على
الأكنور مكه سالم بوقوورر ٭ جوف دوكلدى فان صحرا بوقودر
پس رسول الله بوردى خالده ٭ صحرزبيرابن عوام بيله كيده
وارديلر اول طلوبى كنوردبلر ٭ اول ارنلر تيز آنى بوردبلر

برقب اسنوى كنوردبلر رسول ٭ پس مبارك الوبنى قودى اول
پس الى اوسنده دكلدبلر همان ٭ جونكه برساعنده ايردى صوروان
برسفينك صحر برندن برپيكار ٭ آقدى برچشمه اولين آشكار
پس چغردبلر حربه كه كلوك ٭ قب كنورك صوكر كسه آلوك
هب اشبولر فوسى كلدبلر ٭ ايچدبلر صحر قبلرينه آلدبلر
طعم طتلو صنكه شكر پارة سى ٭ صوتى صووق صنكه بوزلر پارة سى
برسفندن چشملر دنى جهان ٭ صحا آقر طورصر صوتى شبله روان
جونكه خلق ايچدى صوتى الدى غلم ٭ پس البله بربره صوا ول امام
اول مبارك اغزينه آلدى قودى ٭ پس عليه ياعلى كلكل دودى
آلدى اغزندن سررباره سينه ٭ شاه مردانك قوانصاسينه
تشدرمت اولدى وجودى سرتر ٭ كنوى قلدى براسنده چ اثر
راوى ايدر كلدى انده جبرائل ٭ يارسول دودى سلام انى جليل
يامحمد سويلكل اصحابوكا ٭ امتوكا آيكا اصحابوكا
حربرندن افويسه فخ قطره فان ٭ حق تعالى برملك قلدى عيان
تا قيامت محمد ابردى ديانله ٭ بازيلوا اجرى ايله بشور جانله

كلدي برانصاري چقش بركوزي ٭ كوزينك قاننه بولشمش يوزي 734
يارسول الله دعا قلغل بردعا ٭ كدوبن كوزجوكزم بنده خدا 735
دوي پيغمبر صبر قلسه سكا ٭ يكدوردبل يايكت اوكون صوكا 736
دوي يكدرالا بر غموم فيزي ٭ كدبني عاشق قلوبه وردا وزي 737
كدبني بركوزلوكوه نورقرمز ٭ كدكچوجكدركوزندن چيقرمز 738
كولدي پيغمبرا شدي جده عمان ٭ كرمبارك دستلري اولدي عيان 739
صنوب پس برپاره طاپراغي آلدي ٭ مبارك اغزينه يارينه چلدي 740
شوكوزدكلوصفوزي بلجوانوي ٭ كوزينك برينه نوري وطوندي 741
دعا قلدي الين قلدردي ناكاه ٭ كوزلرنازه كوزوبرمش الله 742
ياغنون دغي روشن كوزكوز ٭ شكرلرقيلورانصاري اوزيوز 743
جبرائل دوي يكون صيوم علي ٭ اوچ بيك اوچ يوزيكيرانوي اولولي 744
دغي آتمش بربينه بدارين ٭ اولدورپردركافرك شرلولرين 745
چوبوغوغادرپس اشتام ايوشدي ٭ جبريل دنو يلوآرام ايتدي 746
چون صباح ايوشوب اوقنوي اذان ٭ كلدي لرجمله نماز انس جان 747
قلدي لرچونكم نماز اولدي تمام ٭ پس يصادي لشكرين دوزدي لمام 748

كمسه كيرمدي آنوك صيوانمه ٭ لاف اوردي سلدي دورت يانمه 749
دديلركه برمشلور پهلوانلر ٭ كه بوقورطمسي صاحب قرانلر 750
رسول الله دوي اچوق آچلدي ٭ حورلرچيقوب دنيايه چلدي 751
جنته النورلرشهيولرجانني ٭ نوريله پاك ايليوب قانني 752
دوي برانصاره دوي بن اوش ٭ وارپيرا اولپهلوانلر جنكه اوش 753
كيردي اول كافرله جنكه طوردي لر ٭ بربرينه برايكي ضرب اوردي لر 754
نكم واريسه صبازپهلوانلر ٭ يرالوايوي قشوركشوي قاتلر 755
شهيده ايله صنوبي كوكسنون اوين ٭ دشوب انصاري شهيو اولدي يكين 756
كيردي صعه برارديغي اولوي شهيد ٭ غزه اولوي اردي بلدي اول بلبد 757
حربربنك الي آتمش يارسي ٭ واريوي جنكه بوغيوي چاريسي 758
دوي پيغمبر كه اي حق لشكري ٭ نه طوردرسيز آچوبلر اچملر 759
حورلركه پاك نوردن صربي ٭ نه اولورنه صيرونه اولورنه قربي 760
مشك عنبر طبرغي اوني زنجبل ٭ اولوانجوصوني كوثر سلسبل 761
اكادادن اولورا ولمكون عين ٭ قونشوا ولورا كارب العالمين 762
يارسول الله دوي پس برعرب ٭ نجه كوچكده برايمش اوچ يجب 763

الأانده بوروا اولور ميكى * كه دوه استن سه بولور ميكى
پس رسول الله دديكم يا عرب * كه دوه نه اندا اولور كى عجب
كيم قزيل التوندن اولور بشلوى * هم دخى آق اجوه ندن دوه بشلوى
هم آبقلوى كومش كلور سكا * قوش كبى اوچر بنده شبهن سز انكا
عرش نورندن دخى خلق اللرى * هپ مرصع بوينى طلوقولرى
جون اشتدى اول عرب قلدى طكا * دندى ددى يا رسول الله بكا
اولدوه لردن وبره سين بردوه * راضى اولدم برجوريه براوه
حمله قلدى اول الصينه اولديلر * براولوجنده ابلدى اول هجوشير
عاقبت برضرب اوردى اول الصين * كه ايكى پاره اولوب دشدى يمين
جان ويركن كولدى ديى شادمان * اول رسول الله ددى كوردم عيان
برجورى كلدى ابرشدى جانمى * تازه طوندى سيلدى نورله قانمى
باشمى قلدوردى ددى مرحبا * شكرى دوستى اى شهيدى مطلقا
دندى كافريله جولان ايلدى * اردبلدى كزدى دوران ايلدى
عمر مقتول كيردى ميدانه همان * اولدخى اولادى شهيد اولزمان
غزه اولدى كنوزينه اول الصين * كيردى برادرى ميدانه همين

778 اولدخى اولادى شهيد اولده همان * كيردى ميدانه انصاردن بركودن بهلوان
779 اولدخى جوف جنده ابدوبا اولادى شهيد * فتى مغرور اولادى بوكز اول بلبد
780 نعره اوردى حيدر اون ايلدى * كلدى پشمين قوشى ايلدى
781 باشمه بهلوانلرك فتى * شول اوكنده كلدى الللر فتى
782 نولدى مرداس اوغلى عباس فتى ددى * فتى نيس عنتر وقاص فتى در
783 قاف سفاد قاف خالد فتى در * شبله بكر كه فتى اولديلر
784 فتى كندى يازيدن عوامر * فورندى بكر بهلوانلرك غمام
785 لكه بكون قصد ايدرسه جانمه * كلسون اول بن بهلوان ميدانه
786 حيدر رسم دبوبوردى جانه اولور * ضرب اوررسم سنكه خار اخار اولور
787 كر اولوخنده بسه فتى آصلوده * خنده اوغلى شول لقيده وخنده سنده
788 اول جزيره شيرشاهى فتى در * لشكرك بشك پناهى فتى در
789 دوبدى كلسون آنى بن ارجنكنه * تاكوده لم اركدا اولور بنكى تنه
790 قيمه دوبى شول بهلوانلرك فتى * قاله ضمه انكا انلارك فانى
791 پس رسوله ددى صوفى يا رسول * كى اولوارده بوكا فر يا رسول
792 اول طليون غنيمى كسه ضربنه * واره ضربونه طلوه ضربنكله

793 پس رسول الله دیکم دون علی ٭ چوف برالوا ولمشوی اول ولی
794 صونسندن چوف فتی المشوی دن ٭ مصلحت اولدرکه دکلنه بکون
795 حاظر بوی شاه مردان سیلدی ٭ یا رسول الله دخنوم بوقدر دی
796 نولم دوررسنه بنی کمان ٭ انتظارم امر یکا دوررهمان
797 امر قیل اول پهلوانه جنکنه ٭ یا رسول الله ورایم بن بنه
798 بوچوف مسلمانلر قلدی شهید ٭ حیف دوررکرساغ کیدرسنه یلدیز
799 پس رسول الله دیکم یا علی ٭ وارمه جنکه نشانلین یا ولی
800 رغبتوك واری بوجنکه وارسی ٭ کومبارك کودکده چوف یاره سی
801 دی شاهکم یا رسول الله بلی ٭ همراومیدم وارد وردیر علی
802 کوبتورم آنده ابتین بن همان ٭ تامسلمانلر اولالرشادمان
803 نهردی چوف مؤمنلرانی حبیبی ٭ صاغ کیده رسیه حیفدوررقتی
804 پس رسول الله مبارك جوشنی ٭ کوکبردی شاهه کیدردی آنی
805 بغلدی صمصام والفقاری بیلنه ٭ سلدی حمزه ولفانتی قولینه
806 دخی اسحاق عمامین سرینه ٭ عقاب آدلو رسول آتنه بندی
807 دعا اوقودی بیغمبر اوقوردی ٭ مبارك الدین باشنه اوردی

808 پس بوزبکی کیردی میدانه علی ٭ هیبتله شیله سرمانه علی
809 چون علی یاندی جولان ایلدی ٭ هاشمیه دندی دوران ایلدی
810 بلدی کافرلر نوکوردی آنی ٭ دیدیلر کلدی محمد اصلنی
811 پهلوانه میز بله جنکه بکون ٭ نفسی دوشدی عجب ننکه بکون
812 چون دریدی پشتی شاه کلدکنی ٭ نیز کوبکومه البنوده دیدی بنی
813 کلدی چون دیدیکه ای شیر جوان ٭ فتی چست اولفل بکون یا پهلوان
814 کوستك کونکده وریکون زمان ٭ کرهلیدم غالب اولسه بنی کمان
815 فالوردی طوردی وغنجه دوزکار ٭ دفترنده روزکاریدی یادکار
816 بعدازان بر پهلوان کلمز دخی ٭ کیم سنکله جنکه ایده یا ابن اخی
817 شهر اوغیوی اوکوی بوزلدین ٭ بقی کمر اویکلنوررآنی همین
818 اول دیدی قبل حیاتی حقدن ٭ وارمیم بن قانوکا الا بکون
819 اول علینده باشی بیلمیه اوله ٭ الرا غلاله بنم لشکر کوله
820 بوبی بوبله سیلمیه اول الین ٭ کوردی شاه فرشوسیله کلمز همین
821 دیدی کوسین آدوکی بیلیم ٭ تاسنوکله براولوجنکه قیله بر
822 دیدی شاهکم جان البحیم بکون ٭ کم آلام بانوکه اوش کلدم بکون

کر آدم صور رسلہ علیہ رای لعین ۞ شیر حق ناسیہ دین مسلمین
بن اولہ دہ بنادہ کوندن مشہورم ۞ جملہ کونہ مزبدن اونہ مشہورم
آدمی بحاجتدر کل من برو ۞ بلہ وار ارلکون کنور کل ایلرو
چون اشتدی اول لعین بونی خاندن ۞ حملہ قلدی ویرمدی دخی امان
حملہ قلدی شاہ دخی چون اکا ۞ صدکورنلر حملہ قلدی طکا
بر نچہ ضرب اوردی شاہ لعین ۞ کرمدارہ قیلوردی شاہ دین
پس چوردی بنزہ سنی اولدیلر ۞ طقرق طوندی شاہ سردی چون خبر
قولنوغیلہ طوندی حکم شاہ آنی ۞ بکلدی اول حملہ دن اللہ آنی
چکدی کافر بکا شاہ بریکا ۞ شیلہ کدکورن قو قلدی طکا
صرندکلو کافر اندی زوری بول ۞ قورنارامدی النون شاہ اول
ناوزلدی اورنا سندن اول جوا ۞ اندی بیانہ آنی شیر خدا
کوردی کافر دشمنی اولدی جانندہ ۞ دونوب دیدی اول عرب سلطانندہ
یا علی دیر برسوالدوار صمسکا ۞ خبری سنی قو پردہ دہ بکا
صدعراب صمر قریشدہ قلمہ سین ۞ سنی آلدک انلری دیکل یعنی
داودی شفیا بی صرواین دخی ۞ سنی اولدردک آنی دیکل دخی

دیدی شاہ بن انزم انلری نصر ۞ دیدی کافر حملہ قلدی بندہ صمر
بو اولو جملہ ایلدیلر اولومان ۞ پس سبع طوردی بنہ دیدی خان
بو دخی وارد رسولم یا علی ۞ بن آلورسم نولہ عالم یا ولی
دیدی شاہ طمویہ دوشر بزیقین ۞ کرجہ صدر سین بیرای لعین
دیدی سن اولسہ عالم نولہ دیکل ۞ دیدی او جماعتہ وارورم شیلہ بل
کولدی کافر دیرایکی یوندن دخی ۞ حکم کندویہ قیلورانون دخی
بو سوالدن مقصودی اولدی کلہ ۞ جعفر بن حملہ قلدی پس بندہ
کافر مؤمن قو بقرا کا ۞ جملہ سیندہ کوزی کوکلی اولیکا
ناسیہ مولہ حیدر کرار یلہ ۞ نولہ عالی سیر الابرار یلہ
اکسوزبا پشردی سنلہ ایدب لعین ۞ بر قلچ اوریدب شاہ عین
قرسوبردی قلقانی شاہ اکا ۞ اندی وردی قلچ ناکاہ اکا
کسدی قلقانی اوتوردی شیلہ کم ۞ چکدی قلچ بن آلامادی نکم
چون آلامادی قلچ بن اول لعین ۞ دیدی چوب قوردی قلچ بن عین
پس عربلر جعفر شب ایلدیلر اون ۞ دیلر فرست سنکدر بحمد دون
بر قلچ دخی البدن اول دم بدن ۞ دیدی بندہ سنکدر کلدی لعین

شول قورجدن اوزکم قلدی قولی ۞ مکره بشلدی دیکم یا علی
بجون جنکده دکلدر انصافله ۞ برکشی کتورمش سکسن بیکله
کرلش اوبی الندن برکمال ۞ اورمق استرا وقیله بی همان
دیدی شاه آلدامق استرسین بنی ۞ مکره محتاج اولدی ای حق دشمنی
کل برونده وارکتور کل ای لعین ۞ کوسنده وقنده کلیدور بیقین
کرقلیجدن دیلرسه امان ۞ کل مسلمان اول کتور کل ایمان
نعره دی کافر که غیرت ایلدی ۞ حمله قلدی فتی صیت ایلدی
حمله قلدی شاه دینی اولتورلر ۞ بربرینه بنده طولتورلر
کاه جنکه کاه جولان اتورلر ۞ کاهی طوردب کاهی دوران اتورلر
جنکه اوزاندی کافر مؤمن تمام ۞ انتظار ایچنده قلدی خاص عام
ناکهان کرایشی نوبه ایرشه ۞ کهسر فزاز اولا کریوه دوشه
همدرسول الله دعا قلدی بنه ۞ نصرت استرمیسنده اوغلنه
شاه مردان ایلیوب براون دردی ۞ حاظرا ولغل واردم ای ملعون دیدی
دیدی آل فارس الابرار المنون ۞ بوصنمی صیدورکزار المنون
بنب برقلیج اوردی ناکهانی ۞ همان قلفانه آلدی کافر آنی

کسب قلفانی یاشنی بردی ۞ کدبوینندن بلینه ایردی
ایکی یارب آیی ایردی ایره ۞ ایرب آیی بجدی اندی یره
کرطوتوبه قومدی برزن بهیم ۞ برقریش دکلوبن بندی فلیم
پس مسلمانلر ملکلرله همین ۞ تکبیر اندی اولوبن شادمان
جبرئیل همدم برفتی اون ایلدی ۞ تکبیر اندی دندی بویله سیلدی
ذوالفقار کبی نه برقلیچ کسر ۞ نه خود وارد ورنه زره کبی برار
چون هوازن لشکری کوردی آنی ۞ کردوکلدی بلوانلری فنی
جمله سی هپ جنکه آغاز اتدیلر ۞ آن صلب شاه اوزره کلنلر اتدیلر
حمله قلدی همدم مسلمانلر دخی ۞ قرشولدی کافرلر انلر دخی
بنه اول جنکه اولشدی قوپدی غوغا ۞ کدشتر باشلری چقدی کوزلر
اولشدی قلب قلبه قوز قوله ۞ طولشدی صوراصاغه صاغ صوله
مسلمانلر فتی کلبنکه ایدرلر ۞ کهجزیله کی اولو جنکه ایدرلر
همدملکلر دخی دیولر لشکری ۞ یردم ایدوب جنکه ایدرلر حربی
قوپدی بنه برعجایب کارزار ۞ کرچه مانده کورمشدی روزکار
بغایت جزیله جنکه اولدی ول ۞ اولو هپسی کلنلره اولدی اولکون

٨٨٣ دكزلره بالق طغلره حيوان ٭ دعا قيلوب دوملر يارب امان
٨٨٤ مسلمانلر كافرلره طولشدي ٭ بربرسي قاتنه بولشدي
٨٨٥ رسول الله همان دلدلن انزي ٭ مبارك اينى يره صوندي
٨٨٦ برآوج طيراف آلدي بردعادين ٭ اوقدي صچدي كافردن يكادين
٨٨٧ بصلدي صندي كافرلشكري دين ٭ همانوم دندي قچدي اولاجري دين
٨٨٨ انا اوغلنه قرداش قرداشنه ٭ كه بغمازدي بولداش بولداشنه
٨٨٩ كمي الدي بسيرا ولدي كمسي ٭ قچب طغلره قورتلدي كمسي
٨٩٠ اومالدن كي فتي قچدي دورشدي ٭ كه ناطائف حصارينه ايرشدي
٨٩١ بهودلر اچينه دشدي قلدي ٭ كه قورتلان قينه اوشدي كلدي
٨٩٢ رسول الله كجوب اردنجه واردي ٭ حصاري بغليوبن جوره آلدي
٨٩٣ آلبن جمله اول مالي طواري ٭ اونوردلر اكدرلر حصاري
٨٩٤ رسول الله بوردي جنكله سيز ٭ بورك بوقلعه كلبنده ايله سيز
٨٩٥ كيجه كوندز قلوبن كارزاري ٭ آلده سيز جنكله اشبو حصاري
٨٩٦ مسلمانلر همان كلبنده ايدرلر ٭ بورلرلر هرفدن جنكه ايدرلر
٨٩٧ يكرمي كون دونوكون كارزاري ٭ قلب جنكله آلدلر حصاري

طوتدلر

٨٩٨ طوتدلر مالكي مالين آلورلر ٭ رسول الله حضورينه كلورلر
٨٩٩ رسول الله دين عرض انزي اكا ٭ دديكه حق قرين انزي اكا
٩٠٠ جون اشدي مسلمان اولدي مالده ٭ رسول الله قسمنده قلدي مالك
٩٠١ اوعمرو دخي صهر اولدي مسلمان ٭ قوتوسيني عجب قلدي مسلمان
٩٠٢ مسلمانلره قرمالين طوارين ٭ رسول الله تويله ويردي وارين
٩٠٣ الدي مؤمنان غنيمتلر تمامر ٭ هربرسي مال نفتلر تمامر
٩٠٤ شوركلوآلديلر مالي طواري ٭ مسلمانلر قوسي تلريدي واري
٩٠٥ اولن كافرلرين مالين طوارين ٭ رسول الله قسمت انزي وارين
٩٠٦ قريش اهلينه ويردي مال بوق ٭ كه انصاردن اولاره ويردي آرتق
٩٠٧ بربرينه انصار سبلدبلر ٭ رسول الله دين الدي ددبلر
٩٠٨ طوتون شهرين ايلين بوردين الدي ٭ ياغي بصدي دشمن اوردنا لدي
٩٠٩ دخي شمدن كرو بزي نيدراول ٭ بزي انلر وكله كيدراول
٩١٠ بولركوندن سفت اولنجه دوركار ٭ بزيزاول انصار وفادارلغي بار
٩١١ شمدي قسمنه اكا دين الدي ٭ كمر قيلجوصزده آتر قنلدي
٩١٢ دديكه عبدالله دن مدين بوتون ٭ كمر رسول الله آلنجي بوردي

دینی فلمز حاجتی بزی ندر ۞ ترک ایدر بزی اولاد کاه کبدر
بوسوزی پیغمبر اشتری همان ۞ سعد جابره بیوردی اولزمان
که انصارك اولولریدی انلر ۞ ددی کل دیدی دیر لسونلر یارلر
قومه کز کسه انصار آره سنده ۞ کیره لر کسه انلر آره سنده
بزم انصار یله خلوت سوزم وار ۞ اویارنلر ایله خلوت سوزم وار
دورت یکادن اشونلر کلدیلر ۞ جمله انصار کلدی چادر طولدیلر
ددی ای انصار نه سزده ر بوسز ۞ که سیزدن شیله دیر لر دیوز
یکی مؤمنلره ویردی دیو مال ۞ سیزه نجون کوکلوکز طولدی ملال
قور قدم انلر دنکه حرمتی اولالر ۞ قهر یله اولدی مسلمانلر کرانلر
سیزکه کلدیکز بویوله جانیله ۞ عشقله اخلاصیله ایمانیله
انلر وکیله برابر قی اولر ۞ حق فتنده شیله محکم قی اولر
سیزك ایمانکوره اعتمادی ۞ قیلوبن همه سیزه بن اعتمادی
نصیبوکز سیزك انلره ویردم ۞ یکی اولاد مسلمانلره ویردم
ای انصار بولوکی سز سیز انلر ۞ که مدح اولدی سیزی قرانده جبار
نا قبامنه وفینه سیزه دعا ۞ قیله جمله اولیاء اصفیا

قوسنده

قوسنبرده سیزه نا قیامت ۞ دعا قیله مسلمانلر قیامت

والذین جاؤ من بعدهم یقولون ربنا اغفر لنا ولاخواننا الذین سبقونا بالایمان
الیوم ولا یجدون فی صدورهم حاجة مما اوتوا الایة

ای انصار بولکی اونمده آتی ۞ که سیز بلمز بیکز یاره دیدی
قوآز غونیدیکز شیله کراه ۞ بنوم بوواسطه سیزه الله
که دین روز قیلوب ویردی هدایت ۞ سعادتلر ویرب قلدی عنایت
همه لیل خوریدیکز بی نشاندن ۞ حق سیزی قلدی عزیز دوجهان
دوریشدیکز قوبای اولدیکز ۞ یلوزیکن طبطلوای اولدیکز
سیزدنی دیه بلور سیز عربکا ۞ کرچکلدیکز بزه اویوقسکا
دشمنکا تیغ برانه ایلدوکز ۞ باشی جان بولکده قربان ایلدوکز
هرسکا بیروبن قلدی قبول ۞ خوجه ایدندی سنی بزسکا قول
بالکوزایدی سنی جوق ایلدوکز ۞ دشمنوکله جونینی یوق ایلدکز
ای انصار راضی دکلسیزاکا ۞ که قریش مالیله کیده بریکا
بن رسول الله ایله بریکاسیز ۞ کیده سیز راضی سیز دیدیکا سیز
اولردن والله سیزدن اولوسیز ۞ غنیمتلرده نی سیزیله آلورسیز

٩٤١ اي انصار دين لكوم اوشن سيز بكله ٭ آلوم دخي سيز بكله بيله
٩٤٢ ددي لر يا رسول الله بو سوزي ٭ دمشلر در بو خلقده بيلشوزي
٩٤٣ بو سوزي دمز زهر ديدك بيز ٭ كه هيچ دنيا ايچون ضد يمز زبيز
٩٤٤ بزم همدمالويزي جانويزي ٭ اوغول قيز كلي خانمانويزي
٩٤٥ كروبر رسلك بنده فرمانوز سكا ٭ وار لفو موز بله قربانوز سكا
٩٤٦ راضي اولدبق بزسني قلدق قبول ٭ مال هب الله ويركل يا رسول
٩٤٧ بس رسول الله دنوبن سيلدي ٭ بيلدك اي انصار بلوكي سيز ددي
٩٤٨ كرچهان خلقي اولورسه بر يكا ٭ آير يلوب انصار قلورسه بر يكا
٩٤٩ وار يمم بن الا انصار دن يكا ٭ قودن سوكلودر انصار يكا
٩٥٠ خلق قوعار يني طوندر يقين ٭ اصل طون انصار در انجق همين
٩٥١ همدعا قلدي ددي يا ربنا ٭ رحمت ايت انصاره همر اولاديله
٩٥٢ همدخي اولاديك اولاديله ٭ سن نظر قيل رحمتكله انلره بيله
٩٥٣ چون استدي بو سوزي انصار همان ٭ خزم اولدي قوسبي كي شادمان
٩٥٤ چون قريشه معلوم اولدي بو خبر ٭ كه رسول الله مدينه كيدر
٩٥٥ عمكين اولدي قوسبي اولدي ملول ٭ بس ددي لر چون كيدر سين يا رسول

برد عا قلدلر

برد عا قلدلر آدمغ اولسون بيزه ٭ سن كديجك اولدعا قلسون بيزه
بس دعا قلدي رسول الله همين ٭ الكنوردي ددي آمين مؤمنين
بس قريش اهلي بولينه كتديلر ٭ هربري اولرينه عزم انديلر
همدرسول الله مدينه يولينه ٭ كوچدي عزم ايلديي ينه ايلينه
اوفيدي فضل ابن عباسي رسول ٭ كه جهانده بهلوايدي اول
قوشدي اكا ايكي يوز ارنا مدار ٭ مماغ قلدن جمله جوشن پوش سوار
غنيمتلر اولباقي فلانتي ٭ كه قومشوي مدينه اهلينه آتي
ددي يا ابن عمي سن بولاري ٭ ايلين طفري كت مالي طواري
وار يحق بن قومز بر ينه ٭ نصيبي وين وز بن همر ينه
آكل آكل يرالولار ايله بيز ٭ كيده لوم بيزدن اوكونجه كيدر سيز
سمعه طاعه ددي فضل بن عباس ٭ كه اولديي زيره كربز پهلوان
غنيمتلر كه وارد جمع قلدي ٭ همان مدينه شهرينه كونلدي
اوكون كتدي يقين اولنجه اخشام ٭ قوب بر صويا شينه قلدي آرام
بنه اخشام كيجه ده كوچدي اندن ٭ كيجه كيدي جوق ايسوز بيلانون
كلدي قوشلق بر ينه چون آفتاب ٭ ايردي لر بر منزلي آدي خراب

ایرافون چقدی ناگاه بوقره توز ✻ اولندی اوجاردی طلغلی توز 971
اشقلی حربلر توزلرا بچنده ✻ کیجه کوك کبی بلدزلرا بچنده 972
بولاده طوغری طوروب سردی کلدی ✻ همان فضل ابن عباس کوردی بلدی 973
ددی یا انصار اسلام سیز بیلوك ✻ نیزای الله لشکری حاضر اولوك 974
هپ مرتب جنك یراغینی قبلوك ✻ یاغی دورر بوکلن بیزه کورك 975
اندیلر آتلر قولاغین چکدیلر ✻ همر سلاحلر بلرینه طقدیلر 976
یقین کلدی کوردیلر آتشکاره ✻ ایکی بیك وار حبش هپ بوزی قاره 977
زاغ کبی باشلرینه یاغه فادیلر ✻ حربلری طوتیلر آتش پاره لر 978
حبش سلطانلرندن دیر بر بیین ✻ نجاشی باصوبن قرمش چریبین 979
قچ درت بیك کشیله کلمش اولادیر ✻ بمن طائف الذه قلمش ولادیر 980
کرانده آلمش اولادیر حرب حصاری ✻ ایچنده لشکری خزینه سی واری 981
آدی شرشوش اوغلی ساحط آنده ✻ اولمش شاهی سلطانی اورانوك 982
قتنده واریدی بر پهلوانی ✻ آدی زغلم عرب بیلوردی آنی 983
عظیم هیبتلو کربوز زفت اریدی ✻ عربلر فوآندن فور قردی هپ 984
اول صوازین فضله سین طوبقمز ✻ همر سولادندی دیر المش خبر

ددی یا زغلم

ددی یا زغلم بوری ابن بزیده ✻ بیلدیر قلوا تلوا لشکرینه 1987
بوردی ابن اولجا زوله بولنی آل ✻ کندوتی قومینی قیر مالینی آل 988
عوسبی اوغلنکه آدیدر علی ✻ آنی اولدرمه دیرکتور ولی 989
مال ویرب خلقت ویرب کرایلم ✻ پس چری دیرب سوینه کیدم 990
تاخراب ایدم آنی خلقین قیرم ✻ عورتین اوغلین قیزین آلم سرم 991
زغلم اندن بیرا ویرب کتمشدی ✻ اولیدیکم بونلره یتمشدی 992
اول رسوله قصر ایدوب چقمشدی ✻ کوردی چون فضل ابن عباسی ددی 993
کندوقومینه کیه اورك بونلری ✻ بوآزاجق قوی قیرك بونلری 994
کوردی چون فضل ابن عباس انلری ✻ ددی نهار قورقده ای حق لشکری 995
کراجل بتدیسه چاره یوقدورر ✻ جشنده قبولری آچقدورر 996
حق جلب قونشولغینه وارورز ✻ شاد لغله حق جمالین کورورز 997
شبله کم قرآنده بیوردی ددی ✻ اندن اشبو آیة فضل اوقودی 998

ولا تحسبن الذین قتلوا فی ✻ سبیل الله امواتا بل احیاء
عند ربهم یرزقون فرحین ✻ بما آتیهم الله من فضله
ویستبشرون بالذین لم یلحقوا ✻ بهم الا خوف علیهم

دوي بوني همانوم قلدي حمله ٭ مسلمانلر دخي هم بيله جمله
طونشديلر قرالرله همانوم ٭ نه قلسون اونجه خلقه بونجه آدم
يوزي قره قرالر هر برنده ٭ بنر اودكبي حربه الرنده
اوررلرنه جبه نه قلقان ٭ اولورلر اوردوني قاپله غلطان
بجمدين بوجنكلره اوسنه زمان ٭ يوز اوتوز كشي شهيد اولدي همان
يتمشي دخي قلديلر يسير ٭ يالكوزجه قلدي فضل اولنر شير
قاچدلر جوره باغيني الديلر ٭ قلدي اصلان كبي اورناده اولار
شولايكي سوروسنه اصلان كبي ٭ كيردي اول قاچدلر قيلان كبي
حيفرورتكبير ايدر قلج اورر ٭ برينن بيقرجيقرينه كيرور
اوشدي كافرلر قوسي اولاره ٭ قرق ايكي يرده يدي اولياره
كوده سنوه اقوي كي چوق قاچديلر ٭ چونكم زغلم كوردي اول سلطاني ديلر
كرجيش آنكله باشنه چيقمن ٭ اول قرالرآني آندن بيقمن
دوي سيز طورك كيروب واريم ٭ حربيله بغرين ايكي پاره يرم
بوريدي فضل اوزره ملعون همان ٭ حربه آتدي ويرمدي امان
همان حربه آني كوكسني يردي ٭ برب كوكسين بوره كيني آيردي

پس بغلدي آني فضل اولنر شير ٭ صچردي يابوق همانوم اولديلر
زغلمه برقلج اوردي اول همان ٭ صچردي آندن بيرو شوي لعين
اندي قلج آتيني ايكي پاره ٭ اندي بندي قلجله اوچ بيره
سردي زغلم اوسنه اول پهلوان ٭ قچدي زغلم قاچه لرجمله روان
الرنده دوكديلر حربلرين ٭ دورت يانندن جمله قلديلر وارين
زغلمي قورتارب اكا اوشديلر ٭ دورت يانندن اوسنه ديردشديلر
قلدي فضل اورناده يابوق ديلر ٭ شيطله كبي اوردي قلج اولنر شير
صندي دشمي قلجي ديرديكا ٭ دورت يانندن اوشدي قاچه لرگا
كرقولين بوينن طوتدي كرالين ٭ كراياغين كرقوجقلدي بيلين
كندوني قورتره مدي ديلير ٭ بقلديلر قلديلر آني اسير
غنمت مالين رزقين طواريز ٭ مسلمانلر ياغين جمله واريز
البين قلعه سنه كتوريلر ديز ٭ بقين يرده قتوين ييتوريلر ديز
قررندي كندوزك جوندي كيجه آغين ٭ مسلمانلردن بري بزدي ياغين
سكرتدي اول سباحوله درشدي ٭ مسلمانلر جسنه ايرشدي
واريب بيغمبره عرض ايلدي اول ٭ بشنه نه كلدوكيني سيلدي اول

1028 ددي فيلور سكوز الدوه چاره ٭ قبله كورك ارشمدين حصاره
1029 مسلمانلر قوسي اغلديلر ٭ قوم قرداشي يورديكين طلديلر
1030 پس رسول الله ددي كمدرواره ٭ اول مسلمانلري اندن قورتره
1031 پس علي ددي بيورين واريم ٭ حق بيورور بسه بن قورتريم
1032 اول قره لرك طقينه چيقيم ٭ قلعه لرين بشلرينه بيقيم
1033 هپ مسلمانلره ديلر واره لم ٭ اول قره لرك كوكيني قيره لم
1034 ددي پيغمبر حمله برطورن لوم ٭ نكريدن بويرق نه كلور كورم
1035 بوني بويله سيلنجه اول رسول ٭ جبرئيل كلدي ايرتسي كوكدن اول
1036 ددي الله ويريدي سكا سلام ٭ هم مسلمانلره بكل يا امام
1037 كركوره لرايدي اول اولنلرك ٭ منزلني اول شهيد اولنلرك
1038 قوسي حسرت قليدي اولسكا ٭ انلرك اول منزلينه كلمكه
1039 هر بريندك منزلي نوريم ٭ قونشولغلرنده دررب كريم
1040 وير بي لشكر وارسون انلر قره به ٭ قاله سي دكل اوقانلر قانه به
1041 پس رسول الله ددي كه يا علي ٭ بيله بدي يوز كشي الغل باولي
1042 بودي كورتيزينه اول يوزي قره ٭ مسلمانلري قويمه بن حصاره

پس كيندي

1043 پس كيندي شاه آنده بندي همان ٭ بندي بيله بيك بدي بوز پهلوان
1044 هم فلاوز آدي عبد الله دير ٭ اول بلوردي فنده درهر راه دير
1045 يل كبي اخشام اولنجه كتديلر ٭ اول خراب آدلو يره چوكن يتديلر
1046 كوردي لر مؤمنلر انكر لري ٭ اغلدي شاه كوريجكر انلري
1047 سلدي ياشين ددي يا مؤمنين ٭ شمدي بن فكر ايلدم بن همين
1048 سن بولارك ايچي قومه بورك ٭ الآن بورغون دينمه فاني سرك
1049 بن آغلايم بو طفلرك ياشندن ٭ بيان اولوب دوكسون طشندن
1050 دخي ابن شمدين اول يوزي قاره ٭ انشاء الله ايرتسم بن حصاره
1051 كه بن تشمدين اول يوزي قاره ٭ اولوردشوارا بن بشورسه حصاره
1052 ددي لر كه شها فرمان سنكدر ٭ كه اول دنلولره درمان سنكدر
1053 كه مؤمنلره دائم مهربانسين ٭ ترحم كافي سين همه كوكا روارسين
1054 وليكن فورقرورشها قرالر ٭ سيزي ناكاه بالكوزجه كورلر
1055 كه يا وزخار جيلرد قرالر ٭ ايراق يرلرده اورلر يارلر
1056 قيورمه بني ددي انلره شاه ٭ كه وايدا اولياسين بكل الله
1057 پس آنينى قودي بيان اولدي شاه ٭ هم عمر منه بي بيله الدي شاه

1058 نکریه قبلوب نوکل اولدلین • بوریدی طفلو باشندن تجوشیر

1059 چون مسلمانلر کورنلر اولدی شاه • الله یوزاوردی سجده قلدی شاه

1060 دیدی یارب عنایت قیل حصاره • واره بر وارمدین اولیوز قاره

1061 پس طیان فقری روان اولدی کبره • الامر منه یه کورکر بیدره

1062 بیتمز شاهه ندکلو یوکورر • کاه اولوکر شاه اکا کویر طورر

1063 آندا بجردیر اولامر منه همان • کر سکر تمام جهانده چوف زمان

1064 کورلمشم بن رسمه برکشی • کردیلر یسه بتر طوتر قوسی

1065 سکرندیلر ایرتجه جبن سحرکاه • ایرشدی وادی عمانه اول شاه

1066 طاغ باشندن صهر کوردی حصار • اندی درو ایچنده اول شهسوار

1067 کوردی طورر بر یوجه کبر وطورر • بر دره آلتی ایرمق طیطلو

1068 واردی کبرونلر باشنده کوزلدی • کوردی دخی کلمشلر ایرلدی

1069 الله شکر اندی یوزاوردی یره • صهر صلوات ویردی پیغمبره

1070 اوچ کشی بکلر چون آتی کوردیلر • نه کشی سکر دیو شاهه صوردیلر

1071 دیدی شاه بلمو کزی سبز بنی • بن علیهم کافرلر حرب دشمنی

1072 طوتدی اوچ بن دخی اندی ایرمغه • پاره پاره اولدی دشدی ایرمغه

پس اونوردی

پس اونوردی کبر بنده باشنده شاه • چونکه کوندی فلقو اولدی پاشکاه

کلدی ایرشدی فرالر لشکری • دوه لوده بغلو در طوتسوقلری

قوسی یاره لوبی مارا یکیلر • قاره قانه بولشوب زارا یکلر

ابن عباس بر دوه بغلو صهر • اوچه کلو کوکلی کوزی طلوعهر

قان قنلر بولشمش اولدلین • ایکلر زاری قلور صهر بویله دین

دیر بوکلدیکی وقیتدور ربا احد • ویرنی کلسون شاه مردانی مدد

بغلوب بوزینه اولدم لئام • کلدی کبرونلر باشنده اول امام

چونکه کلدی کبروی دوه صهین • طوندی فضلاء دوه سنی شاه دین

چزدی فضلاء بندلرین بر برغام • آلدی فضلی بن قودی اول امام

اول دوه یی بن کشی سیلدی • نه کشی سین نجون ایدرسین دیدی

شاه یقاسندن صنوب طوندی آنی • پس کنوب ایرمغه آندی آنی

کبرونلر باشنی آلدی شاه طورر • اول کلن طوتسفلری انوورر

سیلمز اولدنلری طوتر • قلدوررین اورر صویه آتر

اول مسلمانلر دیدی بوکر اوله • کر کله بویرده بوایشی قیله

چون قرالر کوردی صهر بوایشی • قلدی قونلری صهر جونبوشی

جبرئلی یاخود جبرائله بو ۞ اندی کوکدن عجب بو بوبله بو
بلدیلر شاهی زیرا کم بوزین ۞ اورتین بلدورمیزی دکندوزین
یتدی آردنجه قرالرلشکری ۞ کوردی المش بر کشی طوتسقلری
بنز سکرتدیلر دیلر ای کشی ۞ نه کشی سین سنکله قلدل بوایشی
دیو سین پریسین یاقول سین ۞ قورقمه سین آدمی دکل سین
شاه دی نه جنیم نه دیو دمی ۞ نه خود قولم نه قیلورم زیو دمی
کافره بن جان آلیجیم مدام ۞ کلمشمکدر بانکوز آلام غمام
بن علیم ابن عم مصطفا ۞ شاه مردان شیر یزدان مطلقا
چون مسلمانلر اشتری بوسوزی ۞ شاذلفون یاشیله طولدی کوزی
بلدیلر کم شاه مردانمش اول ۞ جانلری دردینه درمانمش اول
تیز الین اوپ بین بوزاوردیلر ۞ یوزلرینی آیفینه سردیلر
چون قرالرلشکری بلدی آنی ۞ کم علیدر دین اسلام اصلی
جمله یتب هر بری اون اون دیلر ۞ دورت یانندن حربلرله آتدیلر
شاه دمی چکدی قلیچین اوخردی ۞ برنجه سینی پاره پاره طوغردی
چون قرالر کوردی شاهدلر جنکنی ۞ حمله سنی ضربنی هم کاینکنی

اوردلری

اوردلری یارلدی کیروطوردیلر ۞ زغله تین برکشی کوندردیلر 1103
الاکوردیلر بلوکز شاه دین ۞ پس طوغ ایلدیلر بیله همین 1104
دندی فضل دیدی ای شاه دلیر ۞ بر قلیچه بکا ویرای تن شیر 1105
بندی بیله قیلا یم کارزار ۞ کم فنی آجیتم ای شهسوار 1106
فضله دیدی بر قلیچ ویردی امیر ۞ جنکه بشلدی بوردی اولدلیر 1107
شیله کم جنده ایلدی اوکون بنه ۞ غرقه اولدی بنه قاره قانه 1108
هم بسیر اولان مسلمانلردمی ۞ جنکه کیردی کافره النلردمی 1109
کیشیله اولدی بنه برکارزار ۞ اول قره قوم قاندی اولدی لاله زار 1110
هم علی خشم ایلیوب جنکه کیردی ۞ بیرنی طوتوب بیسندا ورردی 1111
ایکسی دخی اولوردی خرد نامه ۞ پس برین دخی طوتوراوردی امام 1112
بر بیله اوردی ایکسین یفاردی ۞ اوجنکده دشمنین جانی چیقدی 1113
قرالرلشکری چونکه کوردی ۞ قچب صرب قیالرباشنه طوردی 1114
پس مسلمانلر اونوردی برزمان ۞ کلدیلر پس زغلم ایرشدی همان 1115
کوردی اول بغلده دمی طلسقلری ۞ صب جرلمش کیدیرین چمشلری 1116
غضبلنوب اورلمش خلق آلمش ۞ که قوب دمی بنا بنه قیرلمش 1117

کورور فضلدن الدوه تیغ بژان ٭ طورور اصلان کبی قرشوده غژان 1118
دیدی یا ابن عباس شمدی سکا ٭ اولو آندن ویرورم اول خواکا 1119
کم آچدی بندیکی بکا دیه سین ٭ کراندی بو اینشی سکا دیه سین 1120
ابن عباس دیدی اکا وای سکا ٭ ایده بر دکله ای دلو صای سکا 1121
اول آچدی اولکه خبر فیوسنی ٭ قویروب بغدی بوردجین یاپوسنی 1122
اول آچدیکم کفر کوکینی سوکدی ٭ کسوب شرع باشلرینی یره دکدی 1123
حیدر کرار امام الاصفیا ٭ سید الابرار شاهی اولیا 1124
شاهی مردان ابن عم مصطفا ٭ نامری دین اول علی مرتضا 1125
دیدی زعلم بوعلی بوندن سکا ٭ نیچون کلدی صورارم دیکا 1126
کوک بوزندنی دشوب بوندن اول ٭ یاخود برلرده ویلیه جی اولدی بول 1127
دیدی فندن کلدی بسه اشده طورده ٭ قرشوده اصلان کبی سنی کورده 1128
بغدی کوردیکم طورر برنامدار ٭ اصلنه بکزر طورر بر شهسوار 1129
کم جهانده بردنی یکه اشی یوق ٭ یالکوز مانندی یوق بولدا شی یوق 1130
نعره اوردی اول لعین برهولناک ٭ کم قیالر قویدی دشوی جالره جاک 1131
اولدره ندا ایجنده طولدی اونی ٭ پس بیوردی جنکه جمله قومنی 1132

اول قرالر

اول قرالر قلدی برکزدن فغان ٭ پس سکرتدیلر علی اوزره جهان 1133
چون یقنجق کلدیلر شاه جهان ٭ اکسوزین برنفره اوردی یاکهان 1134
قوسنی صدیلر کرصورا وردی ٭ کبر عقلی یورکلری برلدی 1135
پس دیدی شاه ای لعینلر سزنی ٭ نعره ایله قورقودرمیسز یعنی 1136
ذوالفقاربن چکدی شاه اوغره دی ٭ برنجه سین پاره پاره طغره دی 1137
اوشدی شاهه دورت یانندن قرلر ٭ هپ بکلمز شاه ندکلو پاره لر 1138
دورت یانندن شاه دنی شیله قرر ٭ دورت یانده کوده اولدی فرار 1139
قرالر فورت کبی کورلنیب اشدی ٭ کم شاه اصلان کبی اورنایه دشدی 1140
وارمز اولدی کسه قاتله جهان ٭ درت یانندن اون ایدوب قلدی فغان 1141
کورلر کم یقین کلسه اولور ٭ یاخود باتش سوز یاکی پاره اولور 1142
فضل ایدردرت یانندن قاره لر ٭ حربه طوتدیلر اولدیلر کاره لر 1143
بلانلر کبی حربلر هپ علی یه ٭ بغدی درت یانندن اولیه 1144
ردایه ردی قوسنی بری اکا ٭ هپ طوقنمزدی دی بن قلدم طکا 1145
کوردی زعلم شاهه کسه وارمز ٭ نعره دی دیدی بوایش کی بردمز 1146
بر کشی اول ستیز ایکی بیک نامدار ٭ بصدی سیزدی قنی غیرت قنی عار 1147

آنون اینك حیب بیاق اولدیلر ۞ كه فتنی بور غوندر شمدی اولدیلر
درت یانندن اون ایدوب اكا اوشلا ۞ قورقلدا اندن كورلدا اوسنده دوشلا
جهد ایده كورك طونه كورك آنی ۞ بصه كورك نیز یده اورك آنی
اندی آتوندن كندوسی اول لعین ۞ حیب قرالر آتوندن اندیلر همین
جمله سی برگردن آهنك اندیلر ۞ بوریدیلر شاهه كلینك اندیلر
قوسی كورلیوب شاه اوزره دشدی ۞ هزاران بیك قرغه شاهنه اشدی
چونكه شاه بونلری بویله كوردی دیر ۞ نعره اورر حیقرا اولدی شیر
برالدی طنوبن برین صلر ۞ دردینی بشنی اولدی ورر جلر
پس برین دخی صونر طوتربنه ۞ اولدی ورر جالرا وجیبنه دردینه
كه قیلجله اورر ضرب پاره لر ۞ درت یانندن طولدی پاره پاره لر
شیله جنك اندی اوكون شیر ایله شاه ۞ كه سناسین ظلمتلی فاندشاه
بر بلوكی قیر یلور بیری كلور ۞ اولوسین بصرگر دیری كلور
كه انلر صف قوشون بلز لرینش ۞ برابر طوریبن كلز لرینش
بری برینك اردنجه كلورلر ۞ بری دخی قوسی كورا ولورلر
سودكلو قیردی اول شاه یكاندی ۞ كه فان ایر مغلوی اولدی دوانه

قرالر عاجز

فاره لر عاجز اولدی قلدی ناچار ۞ بوكز زعلم ایلر وكلدی ناچار
هفردی فاره لر قچوب دیر ۞ كه بیزارا اولدی سزدن اول صلب دیر
كه انجیل دخی اولدی سزدن بیزار ۞ كه قلورلر سیز بكله كارزار
بونجه بودعو بلر یله كلدیكز ۞ بر كشیدن جمله كیر و قلدیكز
سیز كیر و طورك بن اكا وارمیر ۞ حربه بیله بقرین ایكی یارمیر
كیورمش نرده وكیمی دلورمش ۞ قفیمدن طمرلری بلورمش
النده حربه سی واردی سنانی ۞ ایكی ارشون اوزونی بلسن آنی
كه بر فارش ابنی كرسنكه خانه ۞ اورر سله اولور یدی پاره پاره
قلقدی اول اون ایلدی قلدی قفان ۞ سردی شاهلر اوسنده دیر ناكهان
دردی سرشوش اوغلی زعلم ون بكون ۞ باعلی الفل المدن سن بكون
بوبر حربیله كوز لریده جهانی ۞ دخی كورمیسر دیل سن آنی
آتر حربیله شاهی جهانی ۞ نشان ایدیبن اول شاهی ناكهانی
نیز صولدی حربه اوكندن عجل ۞ چونكه كچدی صچردی دیر ولی
هواده حربه سی صوندی طوندی ۞ جویردی زعلمی كوز لدی آندی
سردی شاهلر اوسنده اول لعین ۞ قاندی نمش كوزی نشمدن همین

پس دوی شاه ای مسلمانلر همین • قونمز زمین الا اول قلعه دین
بکلیم واره لم اول حصاری • نه کوسترر کوره لم روزگاری
مسلمانلر کچوب کندی حصاره • صغنوبلر بنه پرورد کاره
قرالردن قچنلردن ایرشوی • حصاره ساخط بتوی درشوی
که ساخط شاه بوی قلقلاه دیر • ایرشوی قاتنه چونکم آنوادیر
خبر ویردی نه حالدر کلدوکینی • اوزعلم پهلوان همراولدوکینی
دوی ساخط شوره سنه پهلوانی • کیده وارجانکم اولدوره آنی
دوبلر خبری طرنوب بقاندر • قریضه منجلقینه چقنور
عربلر پهلوانی همر قیراندر • اولو بکلر بیونلرین اوراندر
علی دراشده ایرشوی حصاره • باشنده قیقوسنی کورایله مداره
پس بیوردی ساخط ایکی یوزقره • تیز سلاحین آله دربنده واره
چون مسلمانلر ایرشوی کوردیلر • کربوجه دربنوی بنلو کوردیلر
برزمان جنده ایلیوین طوردیلر • انوبلر دربند دبنده قوندیلر
غافلیکن اول مسلمانلر همان • قوبوی اولدربنده دبنده برقفان
کلدی بتوی آنده بی قرالر • همر بیسی سنده خاره پاره لر

دوی شاه آخر بی جبورالنون • که اولاسین سن آلبوارالنون
حرکیله زعلی شاهی جهان • آنوی دین کوکسنون اوردی ناکهان
بوره کین بردی چقوی پشنه دیر • بقلدی بوزی اوزره کشنه دیر
قرالوشکری اول باقی قلانی • چون ایله کوره یلر دیر آلرآنی
دیلر نیز ملک قاننده آنده • واربحق نه دیلوم بلد که بونده
قومز بونده شبله قیر یلبوز • وارب آنده اوتانجه بوزه یوز
حمله قلدیلر بنه شاهه همان • بتوی براون آردلرنون ناکهان
ایردی اسلام پهلوانلری اونی • دین اسلام جان فشانلری اونی
کلدی بتوی بیله بوی یوز پهلوان • سردیلر قارالرا وسنده روان
شبوه ایلن هپ بردکنوردیلر • قلدوروبن بوزی اوزره اوردیلر
چون قرالر کوردیلر بولشکری • بوزچویرب قچدیلر دیر هربری
کی دشوی دره لرده قیرلدی • کی بوزی قیالرده سورلدی
قرانلر قچدیلر قاتن دیر بیسی • که قلدی قیالرده بر بیسی
فاوشوی اول مسلمانلر همین دیر • قوسبی اوپدیلر شاهه الین دیر
فضله دینی تهنیت ایلدیلر • کرسلامت لیفه شکرلین دیدیلر

اورته سنده بکاری بله سوار ۞ بن کهرآنه اوزه بنش نامدار
ابروشومدن خامش عبا النوب ۞ هر بری وار باشنده تاج زر
درت یکا سنده قرالرنی قرار ۞ جمله یاغی اوزنده کندو سوار
اون ایکی آتدیلر چوق ملشی آنده ۞ شهبو اولدی برایکی کشی آنده
کوچدیلر آندن سلیمانلر یمین ۞ بر بن دخی وارب قوندی امین
کلب دربند باشنده طوردی خاط ۞ سلیمانلر بقدی کوردی ساغط
دوی ای اهل یثرب نولدیکز سز ۞ نیله این شدیکز با نولدیکز سز
که محمد اوبر سز کلور سز ۞ بزم کبی بکه یاغی اولور سز
عربلر بصدیکز آلدآندیکز ۞ بنی دخی الرکبی صندیکز
بنر ساخط که بندن دبو هراسان ۞ اولورلر پادشاهلر جمله ترسان
بنر ساخط که دریاده نهنکلر ۞ قره طغلرده اصلا نلر بلنکلر
قاچمجه قورقوسنده دکر بزار ۞ که کورزم هیبتندن جمله لرزار
پس بوردی طشلر اوقلر آتدیلر ۞ اخشامدن اوقیله جنده اتدیلر
چونکه اخشام اولدی جنکدن دندیلر ۞ هر بری بر لوبر بنه قوندیلر
کندی درندن اوستدن لعین ۞ کندی کبجه چون صباح اولدی

بن سلیمانلو طوردب قلدی نماز ۞ نصرت استدلر حقه قیلوب نیاز
راوی ایدر سویله اوغلی قیس همان ۞ کم اولدی قتی کربوز پهلوان
کلدی شاهده دوی بالله بالامیر ۞ بکا آدم قوشغل ای شاه دلیر
بوقرالره بوددیکده بکون ۞ جنده ایده یمنا اولنجه غروب
حق بولنده بن بکون جکارزار ۞ بیلیم کم طکا قلسون روزکار
بن طشلر کبی بشلو مهابیر ۞ بردم اشسه حق بوددی ایام
دوی شاه قیسه بوددیکده دیر ۞ الا قورقه بیزه الله یار دوبر
بوردی امدی طور مغل اولغل روان ۞ انشاء الله آجسین یا پهلوان
قوشدی بوزبولاشلر دخی اکا امیر ۞ حرم اولدی کی سوندی اولدیلر
کم اولدی قتی کربوز پهلوان ۞ شاهده یکزا اولدی دیرلر همان
بوردی بوزبولاشلر یله اولدیلر ۞ چونکه دربندی دیکده واردی دیر
دوی اولر قورقمز اولکدن یقین ۞ خاصه کم انلر اولالر مؤمنین
دوی شاهم جانیله جنده ایدم ۞ حق قتینه قاره قنلو کیدم
دار دنیادن کم حقیقتکم همان ۞ دار عقبا یکدور بو قدر کمان
پس قوپوب جکدی قلقان طوندی دیر ۞ بوردی درینده بیاق اولدیلر

1298 درن یانندن اول قرالرا وشدیلر ٭ قچدی ساحط اورنلیفه دشمنلر

1299 شاهیله ساحط اراسین آلدیلر ٭ جانلرنی اکا ایثار قلدیلر هر

1300 کوردی چونکم بونلری شاه امین ٭ دندی اندن قیویه سردی همین

1301 قیودنی آچوغیکن بندی شاه ٭ پس بوبلنوا اونیله نکیر اندی شاه

1302 قیونی یا بدورمدی آنده طورر ٭ نکیر ایدر بر فتی نعره اورر

1303 یتفواندی طغلره طولدی اونی ٭ چون مسلمانلر اشدیلر اونی

1304 دیدی اسلام لشکرینکدر لری ٭ حوچر بسنده اولوسرورلری

1305 زبد قیس دنی مقداد همان ٭ طلحه عمار هم زبیر ابن عوام

1306 خالد عباس عمر سعد شیر ٭ سعد بن هان هم ابو دجانه دیر

1307 هم خذیفه سعد وقاص پهلوان ٭ هم عبیده آنسی دنی روان

1308 قلغنه قیوسینه ایرشدیلر ٭ قرشولدی قاره لرا ورشدیلر

1309 اندیلر قاره لردن هپسی پاك ٭ چفدی کوکلره قلچون چاك چاك

1310 قرالری ایکی ایکی بولدیلر ٭ کچدیلر قلعه قیوسین آلدیلر

1311 کیردیلر قلعیه کوردیلر امیر ٭ صنکه قصاب اولدی شاه دیلر

1312 شویله قیرلمش قیوده قاره لر ٭ کرصو قطلر طپطلو هپ پاره لر

چوشاجی

1313 چوشاجی کوردیلر اول جمله شیران ٭ بنه برچوشه کلدی اول دلیران

1314 دلوردیلر بنه دیوانلر دیر ٭ قلچ لرا وردیلر هردانلر دیر

1315 هرکیمه ایرسه لرایکی بچدیلر ٭ قاره قیوی قیوب قچدیلر

1316 قلغنك اورته برینه واردیلر ٭ کبك یریدی آنده جنکه طوردیلر

1317 هرمسلمانلر ایرشدیلر بیله ٭ اول حصارك ایچی طولو جنکله

1318 قرالرله مسلمانلر طولشدی ٭ ارنلر قاره قنلره بولشدی

1319 برقیامت قوپدی آنده اول کیجه ٭ طولدی قلعه قاینله اوجدن اوجه

1320 عورت اوغلان شیله قلدیلر قفا ٭ یتفولندی اونیله طولدی جهان

1321 بورکلردی چفدی کچدی اوقلر ٭ سچلمز اولدی قاره لردن آقلر

1322 کسلدی الآیق بولدرشوکلدی ٭ آیقلر آلتنده باشلر وکلدی

1323 بوغوغاده بوجنك کرمیکن شاه ٭ کوزی اول ساحطه اولدی ناکاه

1324 اوکنلر قومنی اوکلندوردیر ٭ النده برعود طوتمش طوردیر

1325 که قرق یطمان دمور ندی دوزلمش ٭ مسجك صورتی آنده یرلمش

1326 آصلمش خلقه لرالتون کمشلر ٭ مجوف کرا یچینه یلرایشلر

1327 که صلد وغنجه دیره توردیلر ٭ چقردی هربرندن درلو اوتلر

هم مسلمانلر رسول الله الين ۞ اوبدي سردي آيفينه بوزلرين
خوش دعا قلدي اولاد مصطفا ۞ جمله شاد اولدي اولب بولدي صفا
جمع ايدوب طائف حبشلر مالينى ۞ كوجديلر طوتوب مدينه يولينى
هم مؤيد هم مظفر شاد مان ۞ اولديلر منصور مدينه روان
چون مدينه يقين كلدي همين ۞ قرشو كلدي اوبدي اولولرالين
شاد لق اولدي جهان طولدي صفا ۞ شهريه كلدي محمد مصطفا
فصله ذبح بورده اولدي تمام ۞ چوق شكر لر اولسون يا رب الانام

بو قصده طلبنده قرشي جمعه ۞ طلبنا روزيد وهبو الله
[illegible] اولد قلري بزادون ۞ روم بكلري ايله

ناله قيل اي طوطيي شكرستان ديل ۞ سيله اي طوطيي شكرستان ديل
غماشابه كوكل بزاريله كل ۞ نفرح قيل كوكل كلزاريله كل
غاشقلره بيت سرور ديدر كوكل ۞ دلبرك دارتن وليدر كوكل
عقل البتوك باغ بستاني كوكل ۞ بلبلي جانله كولستاني كوكل
طولو كونش آسمانده ورر كوكل ۞ طلوايي چرخ نيلكماندر كوكل
اول متاع قدس خريدار يله ۞ ديلكه كلسون بوكوكل بزاريله

بوجدر

بوجدر ابوان فكرندن كوكل ۞ اعظم القرش اولدي فكرندن كوكل
نده فلك برزوره في بحري كوكل ۞ عاقل كل بر نطفه شهري كوكل
كل كيوه كوريوكوكل كلزاريله ۞ بن كوكل سلطانك ديزاريله
اولمنجه من سنون بي خبر ۞ بلكي كامز ساكدانون بر خبر
قوسني سن ناكدآكه اين سين ۞ بي نشان اول نانشانن كورسين
اي غريب خسته فيوده هنوز ۞ كاربان كتي سن اوبخوده هنوز
اي ملك خوقلمه تيرو خاكه سن ۞ پاك اولدكورنا اين سين پاكدسن
بغلمه كوكلوك بودنيا مهريله ۞ كد دوشر سين روزكارك قهريله
اود قيار دكور دكه هرياز ن آنك ۞ كچ قونوك ايت محنت آبادن آنك
فرصتوك وار يكن اده سيله كل ۞ سيرتي كوكجه حكايتن ايلكل
نافيامت سنون اولسون يادكار ۞ دفتريله بزسون آني روزكار
ابوالحسن بكري روايت ايلدي ۞ سيرتي بويله حكايت ايلدي
مكه فخرين جونكم اندي مصطفا ۞ صدر نجه كافرد به لرمرتضا
برنجه كون راحت اولوب طوردبلر ۞ فارغ اولدي خوش ايدنا اونوردبلر
مسجدنده بركون اول سلطان دين ۞ فخر عالم رحمة للعالمين

اونودرلر دی کلدیلر خوش املر ٭ خوش مزین محتشیماند اولر
هم مقوّملر برخوش اولوبیر ٭ هم آدی دنی سیوابن خیر
اول سلام ویردی دیکم یارسول ٭ اول یوجه نکری فتنه اولوقول
بزعربلرز یقسوزدومه بیز ٭ کلمشوز سیزدن شفاعت اومه بز
چوق اشتدوك بجز انوکی سنوك ٭ هم حمیده چوق صفا تو کی سنوك
اول یوجه نکریدن ای سلطان سکا ٭ ایندی دیلربیزه قران سکا
کدآنك ایچنده حکمت چوقدوور ٭ علم دانش هم نصیحت چوقدوور
کلمشوز بیز کدینوکه کیده یوز ٭ هرنه وقتکم استرسك کلهیوز
پس همان اول رحمةً للعالمین ٭ خوب اوازهم طتلودیلیله همین
سورهٔ رحمانی اوده اوقوراول ٭ چون تمام ایلدی دیکدی رسول
کوکلی اول خوش املوبیراولدی نرم ٭ جانلریله دشمنی اولدلر اولکی کرم
نفسلری قورقدی فنی دنیه دیلر ٭ یارسول دینوکی بلدورمیلر
دیدی اول نکری بردردبیله سیز ٭ دیللهم کوکلوکزدن اویه سیز
هودیه سیزکو همدم درسول ٭ حق جلب ویردی بیزه کلدی اول
کوندیه بش کزهم غازی قیله سیز ٭ بلده برآی دنی اوچ اوله سیز

هم کشوندن

هم کشوندن اولسه ایکی بوزدرم ٭ بیل کیجه اوسنده ویرمش درم
هم یکرمی مثقال التوندن دنی ٭ ویرمش مثقال ذکوة آندن دنی
فرق قیوندن دنی ویرکل برقیون ٭ برباغ اونوز صغردن طوندیون
بتمش دوه ده هم برقیون ویرمیش ٭ بیل کچه اوسنده چونکم کورمیش
برمیش بردوه آندن ویرمیش ٭ چون یکرمی بش دوه یه ایرمیش
عمرو کزده برکره حج هم ایده سیز ٭ بنده دونوب اوبکزه کیده سیز
کربولردن سیز زیاده قیله سیز ٭ اول نطوعدر ثواب چوق بوله سیز
حق بولنده هم غزالر قیله سیز ٭ اول دنی واجبدر ترکی بیله سیز
بن دیرمی اولدقجه بکا کله سیز ٭ بن جهاندن چون کیدم سیز قاله سیز
کرخلیفه اولوربیله سیز اکا ٭ اوبله سیز کدا وبمش اولور سیز بکا
دین اسلام آشکاره قیله سیز ٭ دنی مظلومه دشمنی اوله سیز
صوحیلر لربله موجینی خفه ایده سیز ٭ کوکلوکزدن کینلرین محو ایده سیز
خدمتنه ایدنلر کوچ اتمیه سیز ٭ دنی قونشولری انجمیه سیز
چون اشتولردیلر یارسول ٭ نجه کوکلدینبوردین قلدق قبول
صدقله جمله مسلمان اولدیلر ٭ بیعته ایدوب عهد پیمان قلدیلر

الملك اسلامبنه ديرا ول رسول ٭ خرم اولدي شادلغ كوسترديلر حال
پس دوي اصحابه مهمان ايلوكز ٭ بونلرنه تعليم قران ايله كوز
برنجه كون طورديلر اكلنديلر ٭ علم قرآن دين غازا وكرنديلر
طولدي كوكلرينه نور ايمان ٭ سينه لري منشرح اولدي همان
صنكم آلولر بدي اولدي ديري ٭ روشن اولدي هپ آچلدي كوزلري
دستور آلوب دندبلر المدينه ٭ وارديلر چونكم بنه اولرينه
جمله سي قومينه اعلام انديلر ٭ هرنئ كه كوردبلر اشتديلر
رسول الله جمالين هم كمالين ٭ حميده هم پسنديده خصالين
دخي چوق چوق عجايب معجزاتن ٭ كه حل ايدر مشكلاتن
حقيقت دينلرك كيرجك لكيني ٭ هم اركان بولن كوكجك لكيني
هم اسلام اصلينك اولير لكيني ٭ بري بريله كوكجك دير لكيني
شود كلوسينلر بوكلاي ٭ مسلمان اولدي اول قوم هپ غالي
كليسه نقشلرني بوزديلر دير ٭ ايدوب مسجد محراب دن ديلر دير
هم امام هم جماعت اولديلر ٭ بش نمازي اشكاره قلديلر
بوخبر ايرشدي روم سلطانه ٭ فاقبدي اولدركلدي جانينه

پس بوردي

پس بوردي سنجه بلوكي چوق جري ٭ انلرك اوستنه صلدي لشكري
غافللكن اوستلرينه اوردبلر ٭ اولوكيمي بولدي غنيمي قيردبلر
مالدرين وزفن غارات انديلر ٭ اولرين يافب خسارت انديلر
قين كلنون بولدي غنيمي دونديلر ٭ هپ بيرابوب آلبن كنديلر
صاغ فلاني بريره جمع اولديلر ٭ اغلنبن زاريلغلر قلديلر
پس دوديلر وارديلم پيغمبره ٭ اولين فاولرا ميدي سرون
نامكر ورديموزه درمان ايده ٭ حيفوميزي اولبزم آلي وبن
كه مسلمان اولدوغوزدر سبب ٭ قلدوغي اول ظالملر بزه غضب
پس اولولري سنجه طوردي همان ٭ عوره بي بيله بله اولدي روان
چون رسول الله فتنه واردبلر ٭ اغلنبن بزه بوزلر سردبلر
كوزلرندن دوكه دوكه ينلري ٭ سيلديلر باشه كلن اشلري
چون رسولا شتي بوسوزلري ٭ اغلدي باشيله طولدي كوزلري
پس بوردبكم بلال چغدي همين ٭ برنوا قلدي ديرلدي مومنين
طوردي چغدي منبرينه رسول ٭ اللهم حمدنا ايلدي بوول
كنوودن اوكونكي پيغمبرلري ٭ هم صلوات هم سلام ايلدي انلري

1645 هر نصیحت سیلدی مؤمنلره ٭ دندی اندن نصکره دندی انلره

1646 ای مسلمانلر بلوك کرك حق بنی ٭ ویرمدی بو عالمه مطلق بنی

1647 ناکه بو قولاره شفقت قیلور ٭ یعنی کرم عالملر رحمت اولور

1648 اوش سیزك قرداشلریکوز اهل اثا ٭ کربولارك ایلنه دیرلر خدام

1649 کلوب بونلر مسلمان اولمشدی ٭ بین ملهٔ عهد پیمان قلمشدی

1650 ایشمش روم بکی اول اعرفنی آنی ٭ بولره شخون اتمش ناکهانی

1651 کین قرمش بیر اتمش کمینی ٭ آلوب مالی بیله کتمش کمینی

1652 کلیبن اشده فریاد اندیلر دیر ٭ پناه ایدوب سیزه داد اندیلر دیر

1653 بود غیرت اسلام مقتضاسی ٭ اولاره اولماز اولا شود جزاسی

1654 سیزاولکا فرلری وارب قیره سیز ٭ بولارك حیفنی آلی وین سیز

1655 اول قرداشلریکوز نصره تینه ٭ بوزوب آف وار سیز حق حضره بنه

1656 اول مسلمانلر دندی فرمان سنك ٭ اولالم هب بو لیکا قربان سنك

1657 خوش دعا قیلوب دندیکم وارك ٭ جنك براغین همزآ ز یغمبر کورك

1658 چقدی شهردن لشکره پیغمبر همان ٭ سچدی دورت بیك کشی دیر پهلوان

1659 حارثا اوغلی زید اول بدر میر ٭ بك قلدی لشکره آنی بویله دیر

زید الوریسه

1660 زید الوریسه علینك قرده شی ٭ جعفر اولسون بك قیورسین بوایشی

1661 اولادمی اولوریسه عبد الله اوله ٭ اولسه اولخالد سیف الله اوله

1662 بلد بلر اول اوج کشیکم اولیسر ٭ اوچی دخی اندن قربان اولیسر

1663 اولرینه کلدیلر اغلدیلر ٭ اوغلنه قیزینه اوکسوزدیلر

1664 خاتونلر دی نحون اغلدیکز ٭ یا اوغلنجقلرن اوکسوزدیکز

1665 دیدیلر بویله دی بکون رسول ٭ باشمزه کله جکین دی اول

1666 بن شهید اولورز آنده کلمز ٭ آیریلورز دخی سزدن اولمز

1667 دی جعفر دیرم ای عمّاسکا ٭ اوش وصیت بویدم اولاده وکا

1668 خوش اولاسین خوش کوردن انلری ٭ کرکدر هرسین بنی آیرق کیرمز

1669 تا قیامت قوبمیه سیز بنی ٭ دخی آیرق هیچ کوردن سیزبنی

1670 چون اشدی اغلدی خاتونلری ٭ اوغلان اوشاق چونکه کوردی انلری

1671 اغلشیبن هربری قلدی فغان ٭ هربریکه اولری طولدی فغان

1672 پس دونب اولدم بنه شکر اندیلر ٭ حق تعالی آدمی ذکر اندیلر

1673 پس وداع ایدوب روانه اولدیلر ٭ چون رسول الله فتنه کلدیلر

1674 جعفر یله چون وداع اندی رسول ٭ دیدیکم یا ابن عم اوله ملول

١٤٧ حق ايكى قنات بشل نوردن سكا ٭ وبرا وحوب كبد سين كوكدن يكا
١٤٨ آشكاره شيله بر واز اورسين ٭ تاكه فردوس اجمجنه وارسين
١٤٩ پيرلرك طوتلسه بوبين اورمغل ٭ طفل اوغلنجغلري اولدرمكل
١٥٠ هر بيشي آغجلري حيوانلري ٭ يوف بن هر فرد ورمغل انلري
١٥١ پس مسلمانلر ايدن اوپ جهاد ٭ دندي پيغمبر اولار اولدي روان
١٥٢ بر نجه كون كيجه كندن كندي ٭ چون معان ايلينه انلر يتدي
١٥٣ انده هر قلدن خبرلر آلدي ٭ كلمش اول بلفا ايلينه بلديلر
١٥٤ بيلنجه وارمش بوزبيك چري ٭ بابه قونمش بلد بلر اول لشكري
١٥٥ پس مسلمانلر ده يلر طوره لوم ٭ بن دسواله بر كشي كوندره لوم
١٥٦ كافرلر بوزبيك چريسني ديسون ٭ نامده قلسون چريلره ويرسون
١٥٧ پس كوكلنوردي زيد هرانلري ٭ دندي اي پيغمبر بارنلري
١٥٨ كلمدوكي بن شهيد اولمق اچون ٭ حق بولسون اولوبن قتلق اچون
١٥٩ اولومدن بوفرود ورشهادت ٭ شهادت درينه اولو سعادت
١٦٠ بودكلو لشكريله خوش اولالوم ٭ توكل انكريله طوغري قتله لوم
١٦١ مدينه لك دعالرن مدد بين ٭ كرمكرا استمدسوزم طوتلسين

حق چلپدن

حق چلپدن استيلوم بن مدد ٭ انشاء الله بر ديه ايده اولاحد ١٦٩١
ياخود نصرت ويره شاد اوله يوز ٭ ياخود اولوبن شهادت بوله يوز ١٦٩٢
نفسي اولورسه دولتور بيزه ٭ ياشهيد لك ياخود نصرت در بيزه ١٦٩٣
بار واحد اوغلي صدق ددبلر ٭ راست ديدك بوسوزي الحق ددبلر ١٦٩٤
كوچدبلر اندن دخي پس كندبلر ٭ كجه بر قوملوده ينه بندبلر ١٦٩٥
بر فتي بيل چفدي صاوردي قوني ٭ بوز كوز آچدرمدي اوردي قوني ١٦٩٦
كوچدبلر اندن روانه اولدبلر ٭ تاكه اول آخشص صوبنه كلدبلر ١٦٩٧
شيله كه صاوردي قوني نوزلري ٭ كورمز اولدي هيچ بر بلك كوزلري ١٦٩٨
كي بوكلدي خلق خانه بندبلر ٭ آزدبلر بوبي بيانه كندبلر ١٦٩٩
بولدبلر بوبي ناچار اولدبلر ٭ حق تعالي به تضرع قلدبلر ١٧٠٠
راوي ايدر كلدي برهانق هان ٭ كوردبوزندن بين جاغردي هان ١٧٠١
ددي كلوك سيز بنوم آردمجه خوش ٭ بن فلاوزلق ايده بر سيزه اوش ١٧٠٢
ددي جعفر كسبز اي هانق بيزه ٭ ددي سني سن تا ابنا بنوم سيزه ١٧٠٣
ددي جنبي بر مسلمان بلي ٭ كلمشدر كه سيزه كوسترم يولي ١٧٠٤
اكا اندن خير دعا اندبلر ٭ بين فلاوزا ولدي هانق كندبلر ١٧٠٥

1506 سویلریدی دائما مؤمنلری ۞ کوستوردی انلره طفر یولی

1507 ناکز کون کیجه کوندز کتدیلر ۞ شام اوجیندن تا ایلینه یتدیلر

1508 آلدیلر انده تمام آیلق یولی ۞ اول لشکر کونده راوی ددی یلی

1509 حق تعالی یه شکرلر اندیلر ۞ کد بوا وزون یوله آسان کتدیلر

1510 بوخبر وارمشدی روم سلطانته ۞ چوق جری دیرمشدی عاصی یانته

1511 چون اشتدی اول یفین کلدیکارین ۞ لشکریله ددیکم بنوك دهیین

1512 ددی بکلر بکلی ای سلطان سن ۞ کد مورد درد موری دفع ایدن

1513 بو یفنده برعرب وار یکاری ۞ آدی مالك چوقدور رکی لشکری

1514 لشکری آین کتورمك کرك ۞ کد عرب جنکینه اعراب یکرك

1515 برکشی کوندردی هرقل کلدی اول ۞ لشکریله بس تحیت قلدی اول

1516 بس ددی هرقل اکا کلمش عرب ۞ کد بنی ملة جنکه ایدر لرمش طلب

1517 امدی فاج بیك الدیلر سیدجری ۞ کد عربلر جنکینه اوکجه بوری

1518 ددی مالك وبر بکا فرق بیك کشی ۞ کد بشارا بدهمان بن بوایشی

1519 ویردیلر فرق بیك کشی برا ول عرب ۞ یوردی اوکجه قیلوب جنکی طلب

1520 کلدی هرقل دیجی دیر دهمان ۞ اولدی کافر یوز بیك آدمنی اولمان

راوی ایدر

1521 راوی ایدر کوردیکی انلری ۞ فوردی مؤمنلره اورکدی جانلری

1522 طتلوبرا برمق آجی دریاکبی ۞ برطرف ایچنده برصحراکبی

1523 دولی پیغمبره ویرمیك برخبر ۞ نامودا ایره بیلمز اندن هیچ مکر

1524 کلدی هانفدن بیله دیر هیچ راون ۞ ددی قولك وفنی دکلدور بکون

1525 وار بلمز کسه اون کونده اکا ۞ اوش بکون خود دشمن اولمشدی سکا

1526 باشهادت باخود نصرت دهمان ۞ بوایکیدن برج اولور بی کمان

1527 قنفسی اولورسه دولتور سینی ۞ خوش سعادت اولور مشتور سینی

1528 اوله نوکر جنکنه وار دهمان ۞ بوردن چوق یکدور اول بی کمان

1529 کافرلردن مسلمانلر قچدی ۞ ایی دیندن اهل ایمان قچدی

1530 پس قوی اولدی مسلمانلر بینه ۞ طوردیلر عشقیله کافر جنکینه

1531 اول مسلمانلر جربیدن زیده ۞ یمدی برلو برنجه اول امین

1532 صاغ یانده لشکری جعفر طورر ۞ صول یانده دخی عبدالله طورر

1533 زید خالد قلبده طوردیلر دهمان ۞ چقدی کافرلردن ونبای طغیان

1534 بقدیلر کرآزدوردی مؤمنلر ۞ حمله قلمق اسندیلر صرانلر

1535 اول عرب مالك ددی بن ولید ۞ سیز طورك بن انلری برکوزیه

1536 دیدی پس میبواند کیردی لعین • لشکری اسلامه کلدی بقین
1537 لشکره چونکم بقنجق کلدی اول • بقدی بر قهقهله کلدی اول
1538 پس دیدی کمدر بکو کوزدیلد بکا • کمسنروم وار ایدم کلسون بکا
1539 دیدی پس زیو کردی میبواند همان • دوی ندرسین دیکل یا پهلوان
1540 اولدیدی یازید بلورم بن سنی • نوجوانسین خرب ارلرا صلمی
1541 جفاوله آجلفیله کونول اچدی • بقلنوب خرما قبی طرنداچدی
1542 کل بنی مرد ینوحزه کبر کل سن بنه • ماه رو لر لیلی بن سورغل بنه
1543 جام زردن لعل رنکی ایله نوش • روزکاری کچور کل شیله خوش
1544 زیدا شتدی چون فقیدی دیرمین • دوی نچون بویله دیرسین لعین
1545 بن لنقلق ویرورم بر درخدا • صمرسولیدر محمد مصطفا
1546 نچه دیرسین بکا کد قرآنی سن • اولمه ترک ایلکل کل آنی سن
1547 یانچه دیرسین نمازی قیلمغل • یانچه دیرسکم اوروج اولمغل
1548 یا محمد حضره تنی کم اولمیین • اولدوررحمة للعالمین
1549 انبیانکد فاضلی صمرخاتمی • حق آنکچون یرندی بوعالمی
1550 ای لعین ترک ایدم بن بولری • دولتوکد وار بسه کلسنه بری

1551 ابو اسلام دینله اوچغه وار • بوخرابی قوا ورندن باغه وار
1552 حورغلمان یارضوبلرانده وار • کوبری بوقدر جهانده قنده وار
1553 هربرینکد لبلری قند و نبات • دیشلری نجوطوطی آب حیات
1554 دوی مالاشدی سنده دیلوکا • کرکبرسم وار وربیسم بانوکا
1555 بن همان اول اوچغه وار رمیم • حورلرغلمانلری بولورمیم
1556 زیددی ناکمنجه بورادن • وارمزاکا کمکشیفه ربودن
1557 کولدی اول ملعون دوی ایله اوله • کربو نقدی ویره ویره سنی آله
1558 نامبارک قوینده صوقدی البن • پس چقردی برخاج النون لعین
1559 دونوب قرشوسنده سجده ایلدی • پس قفیدی زیدای ملعون دیدی
1560 طبوغله شیی نه کوررنه ایشیدر • طاشله طبقی بلکی حیوان ایشیدر
1561 قافیدی مالاک قلمجی یالبن • ایلدی جولانه کیردی بین همین
1562 اوایرب رسمنجه جولان ایلدی • هیبت انزی دنزی دوران ایلدی
1563 زیددخی کیردی آنکد میباننده • دیدی مالاک کلدی زیدل یاننده
1564 ارقرودن بیلینه چلدی آنی • شیله صنوبکم ایکی برادی آنی
1565 زیدآنی رؤ ایلیوب دنزی همان • برقلج ارل مالکه اوردی روان

1566 کوکسنه دکین بردی ایکی آتی ◦ دشمنی آتون چغدی برقتی فتی
1567 صنکه برطاغ یاره سیدورر همین ◦ دشمنی یی جان فاره یبوه لعین
1568 زبد برزون طوردی جولان ایلدی ◦ اردیلدی دونی دوران ایلدی
1569 مالکوک برفردشی واردی دلیر ◦ دیدی اول میدانه کیردی چون شیر
1570 فردشیجوم ترکنه لر سیلدی ◦ دونمدی بوکز زبده حمله ایلدی
1571 شول ایکی اصلان کبی طوتشدیلر ◦ کاه دوکشدیلر کاهی دوتشدیلر
1572 دونمدی دستلاه ایکیوبن زبد همان ◦ برقلیج اوردی باشنه ناکهان
1573 برقلیجله دخی آتی اوکدم یقار ◦ دیدی بوکز عامله اوغلی چفار
1574 زبدیله میدانده اول جنکه طورر ◦ برقلیج باشنه اول زبدک اورر
1575 قلغانه آلدی آتی زبد اولدیلر ◦ دونمدی بوکز نعره اوریه چون شیر
1576 برقلیج اوردی اکاکه اول همان ◦ ایکی دشمنی آتون تی کان
1577 دیدی زبد کزدی جولان ایلدی ◦ اردیلدی دونمدی دوران ایلدی
1578 کسه کرموی دخی میدانده ◦ شاذلغلر دشمنی زبدک جانده
1579 بغدیلر زبد جنکده سیر فرصنده ◦ پس طمع ایلدیلر دیر نعره نده
1580 بویکادن صوصلیانلر دخی ◦ تکبیر ایدوب قرشولر انلر دخی

تکبیرک

تکبیرک آوازی طولدی طاغ طاشی ◦ خاص ملکلر ایشدوب قلدردی باشی
دکیلردی بلغلر طاغده قوشلر ◦ نه قوشلر قلدی حیران طاغ طشلر
کاهی الدی دوکلدی کاه آیغلر ◦ کهی باشلر کهی کوزلر قولغلر
قاره کوفلدی جهانی قاره توز ◦ شیله اولدی کورمز اولدی کوزکوز
جوالر شیله کمر آله بلا نلر ◦ قیزل قانه بولشدیلر اونلر
راوی ایدر که اسلام لشکری ◦ کی فتی جوق قیردیلر کافری
اختشام اولدی جنکی قیوب دوندیلر ◦ واردیلر برلو برینه قوندیلر
اول کیجه مؤمنلر آرام آلدیلر ◦ ابرتیه دکین عبادت قلدیلر
جون صباح اولدی یته بوزی چری ◦ باصدی هر قل اوبوزیلک لشکری
دیدی قلدم بوعر بلرده بن طکا ◦ بونلرک ایشی عجب کلدی بکا
کربود کلو آز آریق جری ◦ دورت بیک آدم انجق اوله وری
اشبو دکلو لشکریله دورشور ◦ بوز جورمز هیچ برسی اورشور
بوز کشیدن برسی دونمز بونلر ◦ هیچ برسی اولوسن صنمز بونلر
بونلره کونده ویرمن برکشش ◦ بوز دخی سکسن یشنده برکشش
عاقله کمشر آنک عمری دراز ◦ کی مبارک بیر بدی هم اهل راز

هر قل اکا فتی حرمت ایلدی ۞ طوردی قرشو وارد ی عزت ایلدی
بر دعا استدی اندن پس اکا ۞ دیدی قلدم بوسفر یلودن طکا
کم بود کلوآج عربلر آج جری ۞ طوردی باصر اشبو دریا لشکری
کم بشی اولسه اونی کلورایلرو ۞ کرفیر ولسه قوسی دنمز کرو
بونلر کلمه سن وارب بحث ایلکل ۞ علم حکمت سوزلرینی سیلکل
کور بولارک دینی کرچلد دنمدور ۞ شبهه یاق طوغری کوکلده دندور
وار بولارک حالی ندر یل بیقین ۞ نبی نبه کل الا الدائمه صفین
حمله طاعه دیر کشش اولوردولد ۞ کلدی مؤمنلر قتینه پس همان
بر یوجه جد یرده چفری طوردی اولا ۞ یا مسلمانلر دیدی چاغردی اول
بر سؤالم وارد وردیرلر جواب ۞ دیدلر قبل نه قلورسیلد خطاب
دیدی بوجنکدن مرادیکز نه دور ۞ یا خوا اولمك لکده شادیکز نه دور
دیدلر اولدورکه دینه کلمه سز ۞ برمله سیزده قرداشلر اولاسیز
رسول الله سوزینی دکلیه سز ۞ دینی حق دینی بیلوب اکا اویه سز
سیزی یارادنی رزقین ویرنی ۞ طوماریکز بود فتر دن دوره نی
قیامتده بنه دیرکی قولانی ۞ بیله سز اکلیه سز کیمدر آنی

وکرنه بن

ولرنه بز سزی اشده قبره رز ۞ طوماریکز بود فتر دن دوره رز
چون کتش دکلدی دیدی پس همان ۞ اولدوردی پیغمبری آخر زمان
بن کتابلره اوقمش بلمشم ۞ حق رسولدوررا کا اینانمشم
برمقین قلدوردی فرار کتش ۞ غیری دینه دنی انکار کتش
خوفلن مسلمان اولدی غایت صرقلد ۞ دنی آندن بنه واردی هر قلد
قلغری هر قل اکا پس دنی بنه ۞ سجده قلدی اول بونه معبودینه
پس کتش قاغر عصابیله آنی ۞ اوردی دیدی طوغرعل خود دشمنی
برجماد کرنه الی نه کوزی وار ۞ نه خود سیلر سکا هیچ برسوزی وار
سکا نه اضی ایلرنه زبانی ۞ بجون معبود ایدینور سین آنی
سزاوار سجده الله دراینجق ۞ که واحد و صمد در فرد مطلق
لم یلد ولم یولد دراول آخر کمان ۞ یکده شی یوق یالکوز بیردرهمان
قاقدی هر قل دیکم بن سنی ۞ بخشله بصاغه صلدم دشمنی
سن خود کندو دینوکی نوبه سین ۞ آلدانوب محمده اولاده اویه سین
دیدی قیس وای سینوه وای اولادنی ۞ طغری دین بولدم قودم غیر دینی
خشم ایدب هر قل دیدی بغلاپونی ۞ چوف دمور فیزدوردین طغلاپونی

1626 شوقبانك باشنه سيچرا بلتوك ٭ اول چريك فرشوسنه پرنا وآتك
1627 پس كشتي بفليوب كوتوردبلر ٭ اول قبانك باشنه بتوردبلر
1628 اول مبارك پيري پرنا وانويلر ٭ اول فيالردن اشاغه آتويلر
1629 اول كشش پس بر بوجه اون ايلدي ٭ اول شهادت سوزلريني سيلدي
1630 دوي ابرشور بوسوزي اي خدا ٭ مصطفا حضرتنه يارديما
1631 قوپرآلك بولوكدوسن ياغني ٭ اول شفاعتدن اوتسون بني
1632 خالد ابن وليد شمدين دخي اولبيره ٭ كوردم ابرشوي حوزيلر اولبيره
1633 آلديلر روحني كوكه كتريلر همان ٭ ناكه فردوس اعلاسنه بتديلر همان
1634 فاقيب بوخشملك سلطان روم ٭ حمله قلدي لشكري ايله اوشوم
1635 دوچار اولدي لشكرايچندن چفتي دير ٭ پس دونيب يارنلر بنه بفتي دير
1636 دوي كمبز فالده اوش بن كبره دم ٭ جاني بن سيزه ايثار ايده رم
1637 صاغ قلان وبرسون رسوله سلام ٭ بزدن آكسون اولكه ايشم اولديغنام
1638 بونبي دوي حمله قلدي اولدلير ٭ كبردي رومك لشكريله محمد شير
1639 حيفر وضربلي اورزا رلر يفار ٭ ضربه قوشنلر طاغيلور بوزر وچقر
1640 حمله قلدي صدر سليمانلر دخي ٭ صوقرشوي كافره ايلردخي

ايكي لشكر

1624 ايكي لشكر قرشوي قويدي توزلر ٭ كسلدي بشلر الكي چفتي كوزلر
1625 دشوي جنك اورنا سنه زيدلير ٭ صنكه ايتلر اورنا سنه توشير
1626 حيفر وقيچ اورر فانلر دوكر ٭ ضرب اورر پشلر كسر جانلر سوكر
1627 روم جربسي پهلوانلري بري ٭ قرشوكلدي زيده سيلدي ايري
1628 حمله قلدي صنجوي زيد آني همان ٭ چفتي بين ارفاسندن اقوي قان
1629 دوي آندن صاغ قوله دوي چفتي ٭ بربنه اوردي اولمردي كوزين
1630 چفتي اندن صول قوله دوي بنه ٭ چفتي دوي كافر پس قلبنه
1631 بربنه اوردي كافر لشكرين ٭ بوزدي بلك بلك قوشونلرين
1632 اوشوي اون بيك دكلوكافرلركا ٭ اورنده قلدي چفتي بر يكا
1633 شول قدر جلب اولغرد بشهيد ٭ نا آنندن اولبيره دشوي شهيد
1634 حق نقابي رحمت انسون بولاكا ٭ حضرتنه طوغري ويرسون يولاكا
1635 صوعلم دشوي اندن بر يكا ٭ كوردي جعفر تيز ابرشوي اولاكا
1636 صوندي آلدي بردن آني اولدلير ٭ حمله قلدي كافره اولتن شير
1637 شول قدر جلب اتوي اولارلريچ ٭ آيردي زيد اوستندن اولكافرلري
1638 پس بيوردي كودسيز زيد همان ٭ آلدي واردي بردبه اولزمان

قازدیلر آنده بیره قودیلر آنی ۞ قیرق آنده جنتنه کندی جانی
دوندی کندو واردی زیدلریته ۞ جنده ایدر اول واردی زیدلریته
براولوجنده ایلدی شیرانه دیر ۞ قیردی جوف کافرلری حیرانه دیر
قان النون قبضه ضربلشدی ۞ بردوه بقدی کبی اولشدی
هرقیلیجلدی دخی قنلر آقتر ۞ شاذاولیه جوف مؤمنلر اکا بقر
حمله قلدی دوندی بنه مردانه ۞ قصدی بودر کرشهید اولمعین
شول قدر جنده اندی مردانه دیر ۞ بشدن یاغدیرلشدی قانه دیر
کندو ردخی جوف زخملر بیدی اول ۞ چاره سی قلمدی آندی فنی بول
جنده ایچنده کرمکن اولان شیر ۞ اوف طوقدی آنده بیقلدی دیر
قیردی آندن بیاق طوردی بنه ۞ آتلودن یکن قلیج اوردی بنه
آتلولفشون یکیدن اول پهلوان ۞ قیردی کافرلری اولشیر صوان
شول قدر جنده اندی اولشیر ولی ۞ ناکه دشدی جنده ایچنده صاغ الی
صرا البله جنکه بشلدی همین ۞ پس دوشردیلر بنده صهر صولابن
دزلریله طوندی قومدی علم ۞ کردوشدی بیره زهی مردی کرم
بر بلندا اونیله تکبیر ایلدی ۞ خوش شهادتله سوزلرینی سیلدی

پس دوی

دوی جعفر کبردی اول میدانه خوش ۞ عزم اوغلی جنده ایدر مردانه خوش
پس دوی دوشردیلر صاغ الین ۞ صول الین دخی دوشردیلر همین
حق بشلر نوردن فتنه ویردی انا ۞ اوچدی کندی خلق بقب قلدی ملا
دوندی پس اغلدی پیغمبر همین ۞ هم قوا غلشدیلر اول مؤمنین
شاه مردانه عزایه واردیلر ۞ اوپ ابن نفزیلر ریدیلر
دوندی بوکره اول رسول الله دی ۞ کبردی جنده اوشده حیدر الله دیر
خاموشلر اولدی حکم آلله دی همین ۞ بلدیلر اولده شهید اولدی یقین
نعره سنده قوملدی آغلدیلر ۞ بنویلی بوزکلین طغلادیلر
هم رسول الله دخی کچ اغلدی ۞ اول اوچ دخی شهید اولدی دیو
پس دوی اوچ بکا اوچ تخت زر ۞ کرآیقلری جواهر انجولر
هر بری بنه بنده وردیلر ۞ خاص ملکلر لدا اوچنده کوندردیلر
کلدی اوی بوکا مؤمنلره ۞ اولدی اوچ یلده دشوار اولدی انلره
دیدی خالد کبردی میدانه همان ۞ اول قلیچی آلدی بیردی پهلوان
نعره اورکافره حمله قیلدی ۞ هرچلشون بنجه کافر بیقیلدی
هر مسلمان دخی حمله بیله ۞ قلدیلر خالد حمله بیله

شبلة جنك اولديكم بنه دوز كار ٭ بقدي مؤمنلر اولدي دلفكار
بكلر اولدوكينه مؤمنلر قتوا ٭ كي آجيب آغلدي آنلر قتوا
جمله سي ايثار ايدوب جان باش جان ٭ تكبر ايدوب فلح اوردبلر همان
هيچ بر سبب اولوسبني صندي ٭ اوردي فلح بري بيكدن دونمدي
اول كون آنده اون ايكي خاص پهلوان ٭ حق جريسون شهيد اولدي عيان
باقي مؤمنلر دخي قيريلدبلر ٭ صاغ قلابي جوق يرالوا اولديلر
خالد اول كون كي اولو جنك ايلدي ٭ اخشام اولد جمله كلبنك ايلدي
قيردي كافرلري جوف ديراولدايلر ٭ قاره قانلو بولشوي كچوشيلر
چون فراكوا اولدي جنكدن دونديلر ٭ وارديلر يرلو يرينه قوندبلر
راوي ايدر خالد اول مؤمنلري ٭ بريره جمع ايلدي ديرآنلري
پس دوي يا مؤمنين ثملة كرام ٭ هيچ قيرمادين دونپ كتمك كرك
بيزه صلى الله رسول الله دخي ٭ جمله كزاولك دمدي اي اخي
چاره بوقدر جنكله بيلان يقين ٭ باقي چوقدور قيرمغدر همين
ياعلي كرك بوكا يا مصطفا ٭ كربشارر بوني انجق مرتضا
اوش قيرلدي يار وجكور قلدي ٭ صوفالنده دخي ساغ كزقلدي

پهلوانلر

پهلوانلر الدي جنكي كمندر ٭ بوبخه بيك كافرلره بوخلق بندر
بن دخي اوليجكز بارين همان ٭ هپ قيرلرسين بوقدورركمان
اتفاق ايدوب كيجيله كوچدبلر ٭ ايرتيسوزه خيلي منزل كچوبلر
كيجه كوندوز يورديلر كندبلر ٭ چون مدينه يقنجق ديدبلر
دوي پيغمبر طوردك قرشوارديلر ٭ اول مسلمانلر كلبور دركورديلر
هر بريندن قوبي قرشوارديلر ٭ اغلديلر بربرين كوردبلر
برقفان قوبدي براغلشمق اوزه ٭ كوزباشي اصلدي بيرك بوزيلي
جعفرك اولادي قرشوارديلر ٭ آغلدي مؤمنلر آني كوردبلر
همدرسول الله على همدآغلدي ٭ فرده شيخون بوره كيني طغلدي
خالده اهل مدينه سجدي خاك ٭ دوبلر نولدي سكا اي مرد پاك
كه اولكون قيپ قرآ اولدك ٭ شيخون قيوب قلجون سكا نولدك
دوي پيغمبر دكل فرار اول ٭ كه اولاجق دورر اوش كزار اول
اوش بوعزملر اولدبلسين ٭ حق بولنوا اولو جنك ايلسين
هر بري اولوا وينه وارديلر ٭ اولا اولنلر چون عزالرديلر
راوي ايدر حضرتك شاعرلري ٭ مرثيه لرسبلدبلر هر بري

اول مسلمانلر شهید اولدقلرین ✽ کافر سنانده اولب قلدقلرین
حق نقابی رحمت ایلسون انلره ✽ کودعا ایده شهید اولنلره
الهی اول شهیدلرنورین ارنور ✽ اولاردک رحمتین نورین ارنور
خدایا مسلمین مسلمات ایله ✽ الهی مؤمنین مؤمنات ایله
برحبیب حقیچون رحمت ایله ✽ مقوسین رحمتله خوشحال ایله
کناهی دردینه رحمتدن دوا ایله ✽ رسول الله شفیع اولسون دوا ایله
مصطفانک روحنه یوزبیک سلام ✽ کوندره بیلک کز فضله حق اولسون انعام

عرفنامه بسبز الرسلین وخاتم ✽ النبیین صفر ایلی یکرمی بر روم
سلمه الله یولنه لعین ایله ✽ اولان جنکده وروانه غزا ایله
بنده ای بلبل آیله کلزاری مغنی ✽ مناجات کرمیکن یزاری مغنی
عالی مغفرت ایردی مژده جیون ✽ دوردی تخفیف سوردریا بده جیون
نهنکلر جمله نزدیدر آنده ✽ نشانی یوق جهاندن لاشدر آنده
وارده وردیسنده سکا بولابولکور ✽ کرسنی سنون منزه قبله کور
دنیا بچون شتی هیچ بر کمسنه ✽ جکمه بوکز معقلکی بیلک سنوه
نصیحه ویردم بیوف اوکودم طوتمدی ✽ جیون حرد وده سوزم اصغی ایتمدی

دوندوبکوم

دوندوبکوم فوردیوبکوم طوتمز ✽ دوردی کندوکندوی اوده آتمز
فائده ایتمدی هیچ سوزم اکا ✽ کوبوایشدون کوبنز اوزم اکا
سیره نبی اولی اولو پیغمبرک ✽ اولکریم اول لطف بولو پیغمبرک
سویلیایم دفتر بله روزکار ✽ بر سون آیی بندن ایتسون یادکار
حضرتنده نا وسیله بوسوزم ✽ اولکم فوریله یتمدن اوزوم
اولین قولی اولی سیدی سرورک ✽ دکلدر آخر جنکلو پیغمبرک
سیره نبی زهراولو پیغمبرک ✽ مجلسه کلک سوزی قولاق ایورک
راویلر شیله روایت ایلدی ✽ اولغازیلر جنکی شرح ایلدی
هوردی شیله دویلو کدرسول ✽ جعفرک اولدوکنه اولدی ملول
بس دیکم لازم اولدی اوشبنه ✽ کیدوارم بوز رومه قیلا وزغزا
جبرائیل کلدی دیدی ذوالشکا ✽ حق سلام ایلدی ای بولدانشکا
اولدی جعفر هوردی مؤمنلرک ✽ اول شهید اولملفیدر انلرک
کیدیز وارب رومه قیله سزغزا ✽ نیره سیز کافرلری قیلوبن جزا
امدی نیز فلفل غزا ایچون یراق ✽ سن اوزک وارد یمکا یقین اولوق
بن سزیکله بله بوهوریله سیز ✽ مال الآسیز هم مظفر اوله سیز

دوردي پيغمبر ديي يا مؤمنين ٭ جبرائيل بويله خبر ويردي همين
سيزنله ديرسز ديي انلر يا رسول ٭ بزسوكه فرمانكا بوز بقلو قول
هرنجه فرمان اوله سزدن بزه ٭ يكدور رطمق آني جاندن بزه
ددي اول كونده رم شاهه بزه ٭ بزالوم بولصه هم بو نامه بزه
پس بيوردي اول علي يه شبلكم ٭ بزدي بسم الله الرحمن الرحيم
پس بيوردي الحمد لله اول امين ٭ بزدي پس اردنجه رب العالمين
مصطفايه هم صلوة هم سلام ٭ آلينه اصحابنه بزدي تمام
بزدي اندن صكره انده بوكتاب ٭ وار آندن اولدور رعايا جناب
اول محمد كه ابن عبد الله اول ٭ هم رسولدر هم حبيب هم اول قول
كه شاه اولدر عجمده هم عربده ٭ وار ربراهمه اصل نسبده
وار بولصه اندن اشبو نامه ٭ كه اولدر حكم ايدن رومه شامه
كه انجلده زبوردة فرقان ايجنده ٭ عيان كورن كيسه برهان ايجنده
نجه بر لرده وار آدم نشانم ٭ كه مرسلدر ايجنده بن نشانم
كه حق پيغمبري آخير زمانده ٭ حقيقت بنكر اول شاهي جهانده
بنوم محمد اوغلي جعفري سز ٭ كه اولدر مشسز كوركلي اري سز

هم شهيد

هم شهيد اولمش مسلمانلر دخي ٭ جوق دوكلمش ظالملر قانلر دخي
بكا امر اولديكه وارم سيزلره ٭ نكري بويرمغله سزيوز سوزلره
يا مسلمان اولك ايمانك حقه ٭ ياخود قيلك جنك براغي مطلقا
اوقدي لر نامه يي دوردي لر ٭ خاطب آدلو بر كشي يه ويردي لر
آلدي خاطب آني كتوردي شامه دير ٭ واردي بتدي هرقله اول نامه دير
خاطب ايدر چونكه فاتنه همان ٭ وار بحق فرشتولر دم بر زمان
باشني قلدوردي دديي يا عرب ٭ نه كشي سين بانده قيلورسين طلب
بن دوم مكم ايلجيم كدن ددي ٭ كه كلورسين بكا دبكلسن ددي
دوم ماجي عرب شاهي محمدن ٭ كه مقصود اولدور جمله امتدن
فرنبك پادشاهندن كلورم ٭ امين سوزلر بنا صندن كلورم
محمد نوسينده هم پادشاهي ٭ دخي پيغمبري نوري الهي
چقردم نامه اوبدمده ويردم ٭ الوسدن آدملرين كيرو طوردم
چوق اوقدي يازدي بر نامه يله ٭ دردي آني قودي بوني ايجله
بولصه كرندردي روم سلطانه ٭ اول بغين كلمدي قوشه يانه
ددي نيز ايلك جوابني كتورسز ٭ بكا ديدي اول كلمجه سن اوتورسز

١٧٧٤ چون ارشدي بو لطمه بو نامه دير ٭ فقيدي يزدي بني اول شامه دير
١٧٧٥ دديلكم بو رسمه دشمانن دفع ايدلر ٭ پادشاهدن ايسين دفع ايله لر
١٧٧٦ كدرانلر كم بو سوزي سليه ٭ يا بني دينه دعوت ايليه
١٧٧٧ دوه بنوب ديكن ديين بيلر ٭ اولر مبدر بو سوزلري ديبلر
١٧٧٨ واريجق نامه سكا يازدوره سين ٭ مراحل بكلر بني دوشوره سين
١٧٧٩ اولو لشكر ديه سين سن واره سين ٭ عرب ملكين خراب ايدوب قره سين
١٧٨٠ آلوب مالين ارنلرين فراسين ٭ دشيلرين اسير ايدوب سوره سين
١٧٨١ چونكه كلدي صفر قله اشبو خبر ٭ خاطب اوقدي ددي بوري وار
١٧٨٢ اول سني كوندوره نه دبكل خبري ٭ اوقدوردي فيل جدا در رهوايي
١٧٨٣ كلدي خاطب چون بو سوزي ايشدي ٭ اول رسول الله فتي ختم ايلدي
١٧٨٤ هر قفيدي باقي مؤمنلر دخي ٭ هم صحابه فقيدي انلر دخي
١٧٨٥ پس رسول الله ددي صبر قيلدم ٭ اوش بفحوى كلدي انلر سز بيلدم
١٧٨٦ ايلرينه مالكرينه هيب الاسيز ٭ ملكلرينك مالكي سيز اوله سيز
١٧٨٧ سيز آلاسيز صدوبارين آنلرك ٭ هيب دوريسر حق طفارين انلرك
١٧٨٨ پس بيوريكم ندا قلدي بلال ٭ طولدي مؤمنلر مسجده مال مال

منبره

١٧٨٩ منبره چقدي رسول الله سهمين ٭ الله حمد ايلدي اول متين
١٧٩٠ انبيايي كمتيده جانلرينه ٭ خوش سلام ويريدي يارنلرينه
١٧٩١ ددي پس بر خطبه اوقدي بليغ ٭ هر سوزي جانه ويردي لطيف
١٧٩٢ شيلم خلق فوكريان اولدبلر ٭ ياندي بوركاري بريان اولدبلر
١٧٩٣ ددي ددي بيلك اي حق لشكري ٭ روم شام شاه بولمز چوق چري
١٧٩٤ هر قله قوشمش كوندرمش بيكه ٭ قصد قلمش جنكه چون كلورسيزه
١٧٩٥ حق بيوردي فرشتوارام انلره ٭ وعده نصرت ايلدي يارنلره
١٧٩٦ ددبلر بو بر حقدن فرمان سنكه ٭ بيزمراوش جانمز قربان سنكه
١٧٩٧ پس قبايلره نامه يزدبلر ٭ هر طرفه كوزجبلر كوندردبلر
١٧٩٨ هر طرفدن يوزلرنب كلدي عرب ٭ اول مدينه چوردسي طولدي عرب
١٧٩٩ شول قدر كلدي عربلر لشكري ٭ طولدبلر طاغدن طشه اولوجري
١٨٠٠ جم فريشك بهلوانلري قوا ٭ هم بهادر قوتلوارلري قوا
١٨٠١ جمع اولوبن جمله سي هيب كلدبلر ٭ هر بري برمقامده اوتوردبلر
١٨٠٢ ارنلر الي بيك كلدي دايراني ٭ قوسر بازعاشوق جنكه شيراني
١٨٠٣ پس رسول ددي منادي انديلر ٭ كده كم آزيق واريسه صتديلر

دیی بها آز ویرلر یا رسول ۞ دیی بنی اولویرلی فلفل قبول
دیکری بویندن دیی چوق ویرد ۞ کدبرینه یوزدیی آرتق ویرد
بیک دوم بوکلر یله یا رسول ۞ بخشش ولسون انلره طانق اول
آل اولشور کل عسکر انلری ۞ لشکریله آجلدی فلفل غنی
بس ابن قلدوردی دعا قلدی رسول ۞ اول دعا خوجلیب قلدی قبول
صهر رسول الله بوردیکم صهبن ۞ جمع اولدی آج آز قسوز مؤمنین
صهب اولشوردی اولاره انلری ۞ قبقوسوز ایلدی اول مؤمنلری
قونلو کونده کی مبارک وقتده اول ۞ کوچدی جفدی اوغره دیی یولده کول
کتوردی دورت بیک دوه آز بن غلام ۞ بیک دوه دخی سلاح ایی غلام
کچدی لشکرلر بوردی فوج فوج ۞ اوبادی توزلر هواده موج موج
چونکه برمنزله ایروب قونوب امام ۞ جبرائیل انوردی الهدن سلام
دیی دوندر علیی خوش بوردی ۞ مدینه نکه واروب فیه بن قیوردی
صابدی بخشش دورت کتبی دخی یله ۞ دوره آنلر شاهیله آنده قاله
دیر منافقلر علینکه صحبتی ۞ کی آغیر کلور رسوله اولفتی
اول آنکچون آنی دوندردی همین ۞ بونی اشتدی امیر المؤمنین

کم فتی اشبی ایدی قطلغدی ۞ پس منافقلر بربنه دیدی
بن بوفتی اشیده جمله روز ۞ اشیده بوتوزلره بنا مزور
راوی ایدر آنده بو آیت همین ۞ انلرك حقنده کلدی دیر یقین
انزل هذه الآیة فی حقهم ۞ قل نار جهنم اشد حرا الآخر
یا محمد دیی اودی طمونوك ۞ اشیدربو اشیدن دیی آنوك
وای سنی چوق اغلیاسین طمودن ۞ کم زیرا چوق یانه سین انده اودن
اغلیاسن چوق آز اجق کوله سن ۞ اندوکولرك جزاسین بوله سن
مسلمانلری منافقلر یلدیلر ۞ که وارملا اشیی کی صربردیلر
بس رسول بوردی اولدیلری ۞ بقدیلر اوده اونده انلری
آنده عثمان اول امیر المؤمنین ۞ ویردی دورت بیك قزل التونی همین
عبد الرحمن ابن عوفکه آنده دیر ۞ بیك دوه بی واردی شامده دیر
کلدی هپ بوکی صهر بالیله یاغ ۞ اوندآرپه وهم دخی بغدای
ویردی سلمانه ضمه دیی اول ۞ پس اوقتی قاننه دیی رسول
اول کلن بوکلری هپ مؤمنلره ۞ صاتدیکا آجلق کوندرانلره
پس مسلمانلر آز یقلر آلدیلر ۞ هر بری حالوحا لنجه کوردیلر

1833 دندي كلدي اول شكايت ايلدي ٭ بويله ديرلر يا رسول الله ددي
1834 بن رسول الله ددي يوق ياعجبا ٭ حق تعالي بويرر وغير ربا ولي
1835 حكمي وارد ربنه كندو بيلور ٭ هر نبي كردي له ايله اولور
1836 بن اكا شاذم برمده طوره سين ٭ اهل بيتم فيد بني سن كوره سين
1837 اومنافقلر يلان سويلر ايتان ٭ سن بكا هارون موسي سين عيان
1838 دندي شاه خوش رسول الله حين ٭ تكبير تهليل اوقي طولدي زمين
1839 برنجه كون كيجه كوندز كندي لر ٭ عاد ثمود شهر ينه جونكم بندي لر
1840 بن رسول الله ددي يا مؤمنين ٭ وارملك الملك اوينه سيز همين
1841 صولرندن الماكز همر صوددي ٭ ايجمك اتمك اول صودن وضو دخي
1842 وارب احشام وفتي انده بتمكوز ٭ بوكيجه طشره يا لكوز چقمكوز
1843 اسلمز ايكي كشي چيقمز همين ٭ بيرين اوچون طوتر بيلر آتر برين
1844 كندي لر اندن دخي پس كوجدي لر ٭ برنجه منزل هر احل كجدي لر
1845 بركون اشي اولدي كي بوكلدي لر ٭ كرصوسز لقدن شكايت قلدي لر
1846 پس دعا قلدي رسول الله حين ٭ ديدي آمين انده جمله مؤمنين
1847 برصوقلوق قبوي يقور بغدي خوش ٭ طولدي صحن قلدي صوقبلاري بوش

برددي

1848 برددي سي بندي صحن پيغمبرك ٭ ديدي اسنك تين بولك آني كورك
1849 بر منافق بولدا شنه سيلدي ٭ بو محمد غيبدن سيلر ددي
1850 بدي كوكلردن بيلر ويرر خبر ٭ نجه ريلمز دوه قنده كيدر
1851 پس رسول اول بولدا شني اوقدي ٭ بولدا شك سكا نده سويلر ددي
1852 بن غيب بلمز م الاكم آني مكر ٭ حق چلب بلدوره مكر آني بكا
1853 شول فلان برده ده وم ايسم طوره ٭ بولرين طوتمش آيغ ايسم طورر
1854 وارديلر ديدوكي كبي بولديلر ٭ اول رسول الله تحسين قلديلر
1855 كجديلر آندن نجه كون كندي لر ٭ تاكه بركيك خوش دريه بندي لر
1856 كوردي لر دورلو يمكلر بي شمار ٭ كم كتور مشلر بوله خلق بي شمار
1857 دوه قبون اتمك بوق قراري ٭ طلوبال ياغ ايچنده صفراري
1858 آنده بر شخص وارمش آدي حكم ٭ هم سليمان هم بكمش شيلكم
1859 چون رسوله كلدي كين اشتمش اول ٭ انده برخوش اولو بياغ اچمش اول
1860 رسول الله چوكوردي اول طعامي ٭ بيوردي اول چري قوندي غامي
1861 پس بيوردي اول طعامي فاتنه ٭ هپ كنوردي قوديلر اول اوشنه
1862 اول حكم دير اونا نور مدچمكه ٭ مقصود مورآني صونوب چمكه

اول تمکه صوندوغنی کوره یمز ۞ کوکلومکه بن مقصود بنه ایره یمز
هربرندن آلدی بیغمبر بیرر ۞ پس بیوردی اول جرجه اوطوردیلر
پس قوندیلر بربیره تمتلری ۞ کلدی برصف بدی طوبدی جرجی
شبلکم طوبدی موسی اوجری ۞ کدتوکده مدیلر اول تمتلری
رسول الله الی چون دکدی اکا ۞ دوکمدی عربلر قلدی طکا
پس رسول کچدی دعا اندی همان ۞ بوربدی اندن دخی اولدی روان
چوق منازل چوق مراحل کچدیلر ۞ ارض بیضا آدلو بره یتدیلر
اول بیره کوبونلر ایردیلر یقین ۞ وارد یلر خبر قیل خبردوبش همین
دوردن یکا کوندرمش آدم لشکری ۞ روم شامدن جمع قلمش بکلری
هرنولا صبله بولشدیلر اولار ۞ برارده اوتوب کورشدیلر
برکیچه جاسوسلغه کوندردیلر ۞ وارمیلر قندرکوردیلر
ترتیبی احوالی عرب نجدس ۞ همدخی قوشنلری بوتخدر
شام ایلینه چونکه یغمبر همین ۞ کیره جکه بربره دردی لشکرین
خالده بنکه کشی قوشدی روان ۞ دوی سن اوکجه بوری یاپهلوان
برکون اول ایردی جاسوسن کا ۞ اوخره دی صنری اوده رفلدی طکا

کچدی

کچدی بیراول کلدی اسلام لشکری ۞ بحر مواج کبی طلفالوجری
عاملرده رلوده رلو طوسرلر ۞ اونلر صنکه اصلا ندریورلر
کوردیلر جاسوس کزرکن لشکری ۞ عموسی وخلیله موسی اشعری
بلورلر بربره سویلشنجه ۞ طوبرجاسوس دخی بونلر طوبنجه
همان قیرینوب طونلر آیی ۞ دوکرلر باشنه کلنجه جانی
کتوردیلر رسوله سلمی اول ۞ بلی بن جاسوسم طغری دیب اول
نی کوندردیلر سکا دیی اول ۞ وبره لم مال وار اکا سن دیی بول
نجدرکدر لشکری کلانی ۞ ندرازی جوغنی آزبن کورانی
عیال بنو اولشدم بن دورشدم ۞ طمع قلدمکه حاصل کتوردم
رسول الله دیی چیزلر الدین ۞ چزدیلر هرقنده وارسه بولدین
دیی وارویکلریکا خبرسن ۞ حوچری سبورر اوسننه کیدر
واردیورر الی بیلد چالد سوار ۞ بیل بیافدن خبری همرنامدار
ایچلرنده بخم اولشده بکلری ۞ شاه دین آخیرزمان پیغمبری
کل مسلمان اولیورلر آغ ایکل ۞ یاسیاه روی جنکه براغ ایکل
دیی عمار جاسوسی اولدرملرکه ۞ کوخبر سوزکا فوسورملرکه

1894 پس رسول دیدی یا ستار الکلفل ۞ کد قونصرت حقکدر شبله بیل
1895 آز که در حق جلب کار خالد سی ۞ تو بری جاسوسه یوق اینانه سی
1896 حکمتی کزدورت دشمنلری ۞ بر نفس دیلسه قیرر انلری
1897 لابوندهٔ حکمتی چوقدر آنک ۞ کد بر شمز عقلی اکا مسنک
1898 واردی وبردی بولصه جاسوس خبر ۞ دیدی کوردم لشکری آلمش بیلدار
1899 واریر افلری قلجلر شبده سی ۞ قلقانی وار بعضسنک حربسی
1900 الآکم بکلری کی صاحب جمال ۞ حسن ایچنده بی نظیر صاحب کمال
1901 سوزنده وارد وردر جمله حلاوت ۞ که شکرده دخی اولماز لطافت
1902 جمله سی حسننده عاشقدر آنک ۞ بولبنه جمله جان وبردلر آنک
1903 شوقدکلوا وکدی جاسوس مصطفای ۞ که بولصدن کیدردی اول صفای
1904 بس فقیردی دیدی ای ملعون آنی ۞ کل بکا اولده بوقی صلدم سنی
1905 شمدی سنی پاره پاره اندورم ۞ هر پاره کی بر دریه آندورم
1906 دیدی جاسوس بندخی دیر رجعاز ۞ نکری بر دریو فدور را کاکمان
1907 هم محمد در رسول الله یقین ۞ نور اعظم رحمةً للعالمین
1908 بس بولصن بوردی طوندیلر آنی ۞ اودیقوب ایچنه آندیلر آنی

اول بنار

1909 اول بنار کن شاد لق ایلردی ۞ خوش شهادت سوزلرین سیلردی
1910 بندی ملعون بوردی دیر رجعاز ۞ صنکه بر دریا آقوب اولدی دولاز
1911 لشکری وارد ورت بیکه بوز تمام ۞ اولمینک غیری قوالنجی غلام
1912 هم کنور مشلر ایدی یوز یوق اولو ۞ کدوزلش قرل التوندن قولو
1913 اوکجه بر بک اون بیکدار رجعین ۞ سچری کزدی کزدی بندی دیر
1914 بو بکادن خالد اوکجه ایدی دیر ۞ بش بیک پهلوان ارآلدی بر
1915 خالد دا اوکجه بوردایدی اردلر ۞ بیک کشیله بیله هم اولمردلر
1916 اوغرهدی اوکجه کلن اون بیکدار ۞ پس قلج اوردلر اولکا فرلیه
1917 شیله بر مردانه کلینک اندیلر ۞ عشقله محکم اولوجنک اندیلر
1918 خالده دخی ایرشدی بوخبر ۞ پس سلیمانه دیدی ای مرد آز
1919 اوچ بیکدار آلغل بوری ایریش ۞ حق بولبنه اولوجنکه ایله ورش
1920 چون سلیمان ایردی کافرلری ۞ فخری کافر کندوسی دندی کری
1921 بولصه کوندر دیلر آدم عجلز ۞ کلدی بندی بردمه اولعین
1922 اول سلیمان ایله جنکه طوردیلر ۞ غایت اولوجنک بنیاد اوردیلر
1923 خالده ویردی سلیمان نیز خبر ۞ دیدیکم کلسن ایچینه نیز ایدر

1923 بنوی خالدکنوسی سردی همان • بنوی کافره قیررویرمز امان
1924 کوردی خالدکه سلیمان جنکده در • جنکه اودی بنمش فتی کلبنکده در
1925 بویانده نعره اورز پهلوان • سیل کبی کبردی جنکه اولجوان
1926 خالدک جنکنی کافرلر کوردیلر • بولصه نیز بر آدم کوندرمدیلر
1927 دیلرنیز ایرتسی سکا سن بنزه • بلکه بزدنی اولشماز سنزه
1928 سجدی اوندیکه پهلوانلرینه • آنلری کوندردی خالد جنکنه
1929 خالد اولکون بویله جنکه ایلدی • قردی کافرلری کلبنده ایلدی
1930 بویله کرم اولشکر جنکه همان • کلدی چقدی بر علملر ناکهان
1931 راینی نصرت ظفر منجملری • نابی ویانبدن پیرانلری
1932 لشکری رحمان ایشدی کلدی بر • لشکریله کوه صحرا طولدی بر
1933 بولصه دنی خبرلر واردی بر • بنوی سردی لشکریله ایردی بر
1934 پس درهنکه اناکنده اندی اول • چادرینی دوندیلر آنده قوندی بر
1935 هم رسول چادرینی دوندیلر اوجنه • طنطنوب کردی اوردی اوجنه
1936 پس رسول الله یصادی لشکری • جمنه میسره دردی قوللری
1937 هربری فرده پهلوانلردن قردی • هربری بر بره انلردن قردی

یامردی

یامردی کافرلردنی لشکری • اوکجه قردی جنکیچون بوزبکلری 1938
دردی کونده بوزبکی جنکه ایلسون • کبکه جهانی عربه تنکه ایلسون 1939
سیز قبرکه بوآج یالین عربلری • که اهلیکوز مالکز طلبلری 1940
ملک رومه بشلرنده وارطمع • واردوررسول المزده خام طمع 1941
بیرکوزبرینه اولدوردک اونی • واثره سیزده دونرزیر همین 1942
دردیلر انجیل حقیچون ای اولو • بزدکولوزا ولردن هیچ قورقوی 1943
النون برآخوره برلقمه اولسه • که دوشوروب آنی اغزینه قوسه 1944
بولردن دنی آسان دوررسیل • نماشادرقوقرباندوررسیل 1945
پس بوردی حمله قلدی لشکره • اولصواشله قوددنی بیکچری 1946
پس رسول دی ای نکری دوستلری • حق نمالی عشقنکه سرمستلری 1947
سیزکون مردانه ایدک برجهاد • حق بولنده غایت ایدک اجتهاد 1948
کربقادوررسکون اولحق بزمکه • هربریکز جنکنه مطلق سیزمکه 1949
مسلمانلرقوسی عاشقانه • ایدوب تکبیر واردلرصاد فانه 1950
طونشدی بربرینه اولچری دیر • که دترندی آت آیاغی یری دیر 1951
دوکشدیلر قلچلرله ارنلر • دوکلدی پارپاره بیره ننلر 1952

فلدي مؤمنلر صباح درد غاز ۞ كي نيازاندي كمي سيلردي راز 1968
چون صباح ايرشدي بندلر بنه ۞ كافرلر جنكنه دوندلر بنه 1969
اخشامدكين بنه جنك اندلر ۞ كيكك جهاني كافره تنك اندلر 1970
اون بدي كون بويله اولدي كارزار ۞ جنكله كچوردلر بر روزكار 1971
كوندوز بوزيلمكسزين كافردن كلور ۞ جنك ايدرلر بافسي راحت اولور 1972
هركون اولوردي مسلمانلر يكين ۞ اولدي بوجنك اون بدي كون دكين 1973
كلدي قسطنطين ايلينكله لشكري ۞ روم ايلندن دخي كلدي برچري 1974
كافرلر يدي حرف اولدي لشكري ۞ اون بدي كز بوزيلمكسزين اولدي چري 1975
روم ايلندن شام ايلنه دكچري ۞ كلدي بغلدي قونيكله لشكري 1976
تازه لشدي ديركافرلر لشكري ۞ بربرينه دن بهادر هربري 1977
اون بدي كون كچوب بويله جنكله ۞ طولدي عالم اونيله كلبنكله 1978
كوندوز بوزيلمكسزين تازه لشكرلر كلور ۞ مؤمنلره غايت اولوجنك اولور 1979
اول كيدر بوزيلمكسزين دخي بارين كلور ۞ بافسي طورر بوزيلمكسزين جنكه قالور 1980
الامؤمنلر فوسي جنكه ايدر ۞ هركون اخشامدكين كلبنكه ايدر 1981
كي بوكلدي سيلمانلر فواه ۞ اورتا يرلنه دشمني مؤمنلر فنا 1982

ارنلر نعره سيي آنلر اوازي ۞ ايرشدي كوكه طولدي طاغ ياري 1956
توحيد تسبيح دعا قيلور ملكلر ۞ هرحرفنده قبول اولور يلكلر 1957
سفر ايلر مناجات ايلديلر ۞ مدد يارب جيكدرد بديلر 1958
اوهيبتدن كوكلر بوزي صرردي ۞ ملكلر بقامز كوزي قرادي 1959
دوكلدي بيوك بيراق كبي باشلر ۞ بويانوب فاندطيراق كبي طشلر 1960
اخشامدك بويله اولدي حالي ۞ كه جهاندكلمه مشورمثالي 1961
آفرصولركبي يرلرده قنلر ۞ طورر جسركيدر هوايه جانلر 1962
فراكو اولوب جهان پسر دوندلر ۞ هربري يرلو برينه قوندلر 1963
چون صباح اولدي بنه بندي چري ۞ بوبه تكبير اندي اسلام لشكري 1964
اوملعون بولمز بوزيلمكه چري ۞ جنكه صلدي قودي دونكله لشكري 1965
پس مسلمانلر يله طوتشدلر ۞ كه دوكشدلر كمي اوروشدلر 1966
بنه بشلر آيقلرده دوكلدي ۞ پنجه دشلر طوداقلردن سوكلدي 1967
اولوبكلر آيقلرده دوكلدي ۞ عزيزشلر صوقلرده دوكلدي 1968
مسلمان قيامت اولدي بنه روزكار ۞ اخشامدك بويله اولدي كارزار 1969
دنيا اولدي پسر فراكو دوندلر ۞ صباح فلانن يرلو برينه قوندلر 1970

فلدي

1983 چوق مسلمانلر صواشدی اولدیلر ۞ صاغ قلابی چوق یرالوا اولدیلر

1984 چوندی رسول کوردی بوکلدی مؤمنین ۞ کوردیلر کی برکوشلغی بس مهابتین

1985 دوندی رب کوکدن بکا قلدی دعا ۞ دیرکه نصرت ویرمیزسن ای خدا

1986 پس دیدی مؤمنلره جنگه کیروکز ۞ طورمکز ای حق لشکری فلاح اورکز

1987 اول مسلمانلر موحد لربی بنه ۞ تکبیر ایدوب کردی کافر جنگنه

1988 بنه برعشقله کلبنگ ایدرلر ۞ که اصلانلر کبی خوش جنگ ایدرلر

1989 ایکی لشکر فرشدی توپدی توزلر ۞ قزل قانه بویاندی تازه یوزلر

1990 قلیچ جاقلدوسی طولدی جهانه ۞ ایرشدی فان بخاری آسمانه

1991 یورلدی الری قلدی آیقلر ۞ بیره دوکلدی آتلولر ییقلر

1992 بیاز تنلر قزل قانه بویاندی ۞ قرودی دیل طود قلرهم پریلدی

1993 طونلدی قوللری قلدی بلکلر ۞ بلنمز اولدی نجه بیکلر ارلر

1994 قلچلر صندی شیره لر اوشدی ۞ قره قنلر یورکلردن بوشدی

1995 دوکلدی اوقلر هم صندی یایلر ۞ آیقده قلدی یخسول کریایلر

1996 پس رسول اوقدی خالدی ۞ کوردیاکی پهلوان خالددی

1997 کوریکون نجه سیی یاوزکوندورر ۞ اشبو کافرلرنجه آدمدورر

یورلدی وار

1998 یورلدی وار برمردانه طورسین ۞ حق بولنده براولوجنگ قیلهسین

1999 قیرپوکافرلری قیرطمامرینی ۞ کمنجه آرعون دوبرکورالمدی

2000 تکبیر ایلدی همان اول پهلوان ۞ نعره اوردی کافره کیردی همان

2001 شورشه جنگده اولمسته اولمدی ۞ کیورمدی آغری طولمدی

2002 طلدی کافرایچینه قلیچ اورر ۞ هرکمی برکز چلرسه اولدورر

2003 نعره اورراون ایدرکلینکله ۞ طلدی اولدریا قدرکافرجنگنه

2004 بربرینه اوردی دیر اولشکری ۞ قردی کافردن هم یوزالمی اری

2005 شیله کم اوردی قلیچی حرددین ۞ قردی چوق کافربهادرارلری

2006 پهلوانلر هربری ایشارلری ۞ وصفه کلمز هم بیانی اولنلری

2007 هم قلیچدن دخی آقردی فان ۞ کوده سیی اولمدی پاره پاره همان

2008 المده قبضه فان طولمدی ۞ دوه بغرندن آرتق اولمدی

2009 خوش دعالر قلدی پیغمبرهمین ۞ خالده تحسین دیدی صمر آفرین

2010 دوندی پیغمبر دیکم یاعمر ۞ یورکی جنگه سنده بنی هم یامز

2011 برعلم ویردی دیدیکم واریکون ۞ ارلکیکی سنده بنی کوسترکون

2012 سمعه طاعه دیدی بندی آتنه ۞ جنگه کیردی براولوهیبتله

ساغه صولد قلمجنی صلدی اول ۞ کافری بردی ایچینه طلدی اول
تکبیر ایردی موخانه اول ۞ فلح اور کافره مردانه اول
فردی جوف کافری اولمرد دلیر ۞ بودنی خالو قورا اولدردی دیر
دونری کلدی فانه بو یمش طونی ۞ بس دعا ایدوب رسول اوردی آنی
بس اوفتدی کلدی عمادی بنه ۞ برعلم وردی بس اول یاره بنه
جنکی صلدی آنی وار جنکه ایلکل ۞ ساغ سلامت سن کله سن شیله بل
دیدی عمار کردی کافرا ایچینه ۞ دوشدی زوراق جری زخمار ایچینه
بر بر بنه اوردی اول کافرلری ۞ کرسر ایچه اولدی آنده اول جری
خالده بقین بودنی فردی دیر ۞ دونری کلدی حرکزینه طوردی دیر
یاره قلمز بو اشمش ایدی اول ۞ صبر دعا قلدی الکا دنی رسول
بس دردی عباسه یا عمو بوری ۞ جنکه وار سنی غیر کافرلری
دونری کلدی طونلر نوفان آفز ۞ خوش دعا قیلور رسول کا ایلز
بس دردی عباسکا آه قنی علی ۞ کر یکرن بوزده اولیرمی اول ولی
کافرلر جوقدن اشی بمشدی ۞ باصلیدن غیر یلوب کمشدی
دردی اول بو بلدر الله دیلکی ۞ حق دیلکدر دعرایشکه یکه یکی

بس دردی مقداد ای اصلان بنه ۞ بوری جنکه قاتله اصلان بنه
سن بکرن ار شیله بر جنکه ایلکل ۞ حق تعالی خوشنود اولسون شیله فل
دیدی مقداد کرد میدانه بنه ۞ جری کبی طلدی یمانه بنه
شیله آنده جنکه ایلدی اول ۞ اولدی کافر کولی آنده کی ملول
طولدی کولکلو شیله کلبنکله ۞ کلدی حور یلو پهلوانیکه جنکله
قردی کافری اول اصلان دین ۞ دونری کلدی بین کولکی حرین
دردی پیغمبرای اسلام اصلنی ۞ نجون اغلرسن ملول کوردم سنی
شیله بکرکه علینک فرقنی ۞ کوزلریکدن دوکر آنی حسرتی
دردی مقداد یا رسول الله بلی ۞ کر بیله اولا ایدی بونده علی
شمدی کافردن بزی المشدی ۞ کافری اول بر بکا فلمشدی
دیکم حق دیلکی یا پهلوان ۞ بو یله ایمش نفر بریده عیان
کلدی جبرائیل دیکم یا امام ۞ وردی حق عم تحیت صم سلام
دردی کر کرکسه سکا اولی ۞ سن جعفر اونون اشیدرولی
قادرم بر دمده آنی بن سکا ۞ ایرکورم وار جعفر خلسن اکا
بر دیکر اوسنده جعفری رسول ۞ دونری اسلام لشکرینه بقوی اول

قرشلر شیله اولمؤمنلری ۞ حلقیه آلمشدی کافر آلتری
برکشتی جمله هرکز جان بوق ۞ بایباندن برکشتی یول بوله بوق
پس مویندن یکادندی رسول ۞ برنه افلدی جزدی دیدی اول
یاعلی کل یاعلی کل یاعلی ۞ آنده اول اولدی اشتدی اول اول
لای کونلك بردن اشتدی اوتن ۞ دولبلدی لبلدی لبلدی همین
راوی ایدر براغاجه اولعلی ۞ چمشدی خرمه دیر مکه اول اول
حسنله حسین خرمه دیلردی ۞ جعفرین الله خرمه دیرردی
چون اشتدی اول رسول الله اوتنی ۞ دولبلدی پس چوردی برینی
حق تعالی پس جابرین قالدوردی ۞ حالتی مؤمنلرك بفر کوردی
همکورردی پیغمبر اوجاغردی ۞ اول دیده شیله بخوب بورردی
چون علی کوررا شارن قلدی ۞ برمغیله بعضی کز کل دیدی
اوچ کز لبلدی دیرین اول علی ۞ چیره دب اندی اغاجدن ولی
نیزسکرندی واردی کندی اوه ۞ فاطمه سیلدی ایوه ایوه
دیدیلر یا فاطمه کوردم بکون ۞ کرمسلمانلر فتنی اولمش زبون
همدیا باکره جاغردی بکابن اکا ۞ اوتش کیدرم همت ایلکل بکا

دیدی نصرت

دیدی نصرت ویره والله سکا ۞ منتظر دراولم رسول الله سکا
پس کیندی جوشن اولمردکوزین ۞ همدیوردی اودیلر آنه صلاحین
بورسلاح بندی آتا اولشهسوار ۞ جنکیچون اولدی مهیا اولزمان
حق تعالی بیله بیوردی همین ۞ کمدورلدی آنه یاغمنه زمین
بردم ایچنده ایرشدی مرتضا ۞ اویدی بصدی بفریله آنی مصطفا
پس دیدیکم سن کوردوکی یاعلی ۞ اشبو کافرلجه چوقدر یاولی
واردیله کل قرنداشکه قاننی ۞ دونه کورکل بونلرك سلطانی
شیله جنکه ایلکل ایشبو مؤمنین ۞ کمکو کلاردی شفا بوله همین
دیدی باشم اوسننه اولمردشیره ۞ دیدی برعجبنلو نصره اوردی دیر
حضرت نبکه آننه خاص اولمش سواد ۞ آدی میمون اونیادردی بروز وار
نصره اوردی کافرلکردی هجاز ۞ صلغه سرله ذوالفقار اوردی همان
هرچلشده قلچی بیقرایدی ۞ دوردیشی بشنی برارچیقارایدی
برصفرجوسروسینه برشاهین ۞ پنجه کرسه شیله کردی شاه همین
نصره سین ایشدی کافرلشکری ۞ طلغلندی اولده کیزکبی جری
درلودرلو کافرلکه لشکرلرین ۞ بربرینه اوردی بوزدی همین

2071 دبرحزبفه کم قولی سالم خوجه ۞ نجه جنکدر بنی آنی کورکم نجه

2074 وکلکل کم علیشده اول کلیشکبور ۞ شاه مردان نفره سی رجنکدر

2077 آندن غیری یکسه بوجنکی ایدمز ۞ بویلکم هیبتلو کلیشده ایدمز

2079 شاه مردان ایردی شاذ اولالوم ۞ اشبو فیقولردن آزاد اولالوم

2081 خوجه سی بردی بونه جنکه اولور ۞ کرعلی قنده دورر قندن کلور

2084 الی کونلك بولدی آرنفوزهمین ۞ کردیوکوزه اول اولور سه همین

2086 مشلق آتم سلاحم اوش سکا ۞ بزسکرندی اول قولا اولدم بریکا

2088 همدی انصار دنده بر غلام ۞ مشلق ایی خوجه کم کلدی امام

2091 بشارت قل شاه مردان ایرشدی ۞ بوشکل درتلو درمان ایرشدی

2094 صاغ بنوکه بنی شرایجنکی کوسر ۞ بیربار یلور یغره دن کلیکی کورر

2097 کرعلی اولور سه آزاد اولیوری ۞ مشلق بیکه ایچه شاذ اولیرسی

2100 اول ایکی قول برلشین کتوبلر ۞ شاه مردانه بغشین بنوبلر

2103 سویلدیلر دینی بونلر سیلابی ۞ دیدکلری قولدر خوبکز ویرسوندی

2106 اولدیوکلرهم آزاد ایلسون ۞ بن خلیم کوکلی شاذ ایلسون

2109 بونده دی دنیی اولهرداله دیر ۞ کیردی کافرینکله فهرمانله دیر

حربیسین

2088 هربیسین بریکا اوریقار ۞ ایکسین دینی بوزریبقار

2089 زلزلیه دشمنی کافر لشکری ۞ دیرزیرا اولادی اول دریاچری

2090 صبتدن کافرك اودی اولدی خاك ۞ کرقلیجدن بویاندی قانه خاك

2091 دیدیلر بولصه سلطان حاذر اول ۞ کرایرشدی شاه مردان حاضر اول

2092 قل باشکا الده چاره واریکن ۞ جانکا دینی مردان واریکن

2093 کراریلر ازدهاسی کلدی اوش ۞ اول محمد مرتضا سی کلدی اوش

2094 کلدی کوزکرپسنکه اصلانی اوش ۞ بیربوزینک شاه مردانسی اوش

2095 ثبله برجنکه اولدیکم قوبدی توزلر ۞ دونلدی دیلدی بفلدی کوزلر

2096 شاه مردان کوردی اول لشکری ۞ کدوکنمز قرمغله اول حربی

2097 بولصوك تخشنی جفلدی همان ۞ دوندی اندن یکا اول شاه بهادر

2098 نعره اوردی دیدی بنم اولعلی ۞ کافری قرمغه کلشمز بلك بلی

2099 خالد مخزادی ثار دلیر ۞ دینی قیس سعد عباس تن شیر

2100 عمر وسعد هم زبیر ابن عوام ۞ شول بهادرلر کدمغلوبی قام

2101 دولدیلر قوا اول بهادرلر ۞ کسن نفاسین بکلر شاهکه لر

2102 شاه بوربدی کافری پاره پاره ۞ قلدی قرشو طوره نی پاره پاره

2103 هاي هوي دينجه اردي اول امير ٭ بولصوك تخته اير شوي دير
2104 تخته اونورودي اول لعين ٭ چونكه شاهكه كلدوكين كوردي عجب
2105 ديلديكم آنده بخوب هاه قيد ٭ شاه اولشدي قومز آنكه قيد
2106 پس يقاسدون ضرب آلدي آني ٭ صول البلدهم اسير قلدي آني
2107 براصلان بخسينه برصيحان ٭ دوشرسه بخه آني آكلد مثالي
2108 ددي نندر جعفر طيارني سن ٭ بلدك اول سيد الابراري سن
2109 بن ديلرم سندن آنيك قانني ٭ شاذ ايدم تا فردا شمكه جانني
2110 چونكه هر قل بقدي كوردي آني دير ٭ پس چغردي قلدي قني اوني دير
2111 ددي هاي قومكه بوزه بوعرب ٭ شبله فيرار خلقي سندن ورطلب
2112 شاه مردان كوردي آني بلدي دير ٭ جعفر وين اوسنده آنه صلدي دير
2113 اولدوروم ددي اي ملعون سني ٭ بن علي بر حق جلالك اصلني
2114 قچدي هرقل الاكريز بزي شاه ٭ آلدي آتدن بوقارون قوندي شاه
2115 برالتده هرقلي آصدي امير ٭ برالتده بولصوچاغردي دير
2116 شبله هيبت انده اولكون امير ٭ عشقده كلدي كوتلردنره دي بر
2117 نصره سندن هيبتندن اولاديك ٭ جاذبا تندن هجره دي كافرلرك

كسلد

2118 كسلد هج با فتنه وارد هن ٭ قرشوسنوه بركسنه طوره مان
2119 كوردي كافرلركه اول سلطانلري ٭ نجه اولدي صبح قرودي قنلري
2120 بوزجوبوب آتلوسي باغلدي ٭ قچدبلر هب دوكدبلر يارغلدي
2121 شاذ خرم اولدي مؤمنلر بنه ٭ اولشكن كردبلادبلر بنه
2122 پس رسوله دديلر كه اول علي ٭ كافر بله بوبله قلدي اول دلي
2123 طبنه نمودر علينكه طبنتي ٭ قوة ربانيدر هرقوه بي
2124 كوسورسه آني مؤمنون تقي ٭ كركه سورسه كافرده هم شقي
2125 كلدي پيغمبر فتنه پس علي ٭ اول ايكي سلطان النوه اولدلر
2126 يارسول الله ددي اوتوه وشمكه ٭ بولكا جام دني قربان سنكه
2127 اول سلطانلري پس بغلادبلر ٭ شاذ اولوب مؤمن قواغلدبلر
2128 نكبر تهليل ايدوب اوندبلر ٭ كافرك بغزني پورخوف اندبلر
2129 هم هراد ددي فرشتهلر جواب ٭ ويردبلر مژدهلره بودور صواب
2130 بنقولندي بربوزني طوزدي اوزه ٭ نجه بركه هرسنده دكين بندي اوزه
2131 قچدي كافرلر قمزلر بربنه ٭ دوشدبلر مؤمنلرك دبنده
2132 كولغدركه قردبلر كافرلري ٭ لشبله طولدي بيرك بوزلري

2134 آلدیلر مالی طواری انلرنی قرار ٭ اولادی اولادی یاجرق نارمار
2135 سُرد کلوآلدیلر مالی طواری ٭ که طولدی فلوی بیرآی مخالی
2136 اختیاردک قوریلرهر آلدیلر ٭ چونکه اختیام اولادی دنیاکابلر
2137 بس بوردی بولصلهٔ هُرقُلی ٭ کوکنوزدیلر اولادا ایکی خنزیری
2138 نوبی بغلوکوکلی غملوکوزی یاشلی ٭ ایکیسنک دینی قلبی کربه طشلی
2139 لطفله اسلامی آنلره رسول ٭ عرضه قلدی قلوی انلر قبول
2140 رسول بوردی انلرنی اولدردیلر ٭ نابجا ابوب دفترنی دوردیلر
2141 بس رسول الله دیدیکمن باطل ٭ بنده کبروکنده کرکسین یاویل
2142 دوریله دینی برینه کیتمن بوکیجه ٭ هرهوبنه شهربنه بن بوکیجه
2143 بنجربله یاجوجه یاجوجه کلهلوم ٭ خوف دلکی بوبلاه دین کردیلوم
2144 چونکه واروب سن فاطمه ایرینه ٭ سن بنوم اکا سلام ویرسینه
2145 دیکه کردی بوکیجه دیشره بنی ٭ بن سفردن کلدم اویاردم آنی
2146 فتح مشناق اولشم دیوم سکا ٭ بن خوجه خاتوندا اولانا کا
2147 دیدی باشم اوسته اولیهلوان ٭ دیدی بنوبی آشنا اولدی روان
2148 کلدیکی بولله روان اولدی کندی ٭ ایرته اولماز بن بنده بنوبی

2148 چره سینه فاطمیه واردی بناه ٭ آچدیلر فیرا چروکردی شاه
2149 فرشته کلدی فاطمه اویدی الین ٭ پس امیرالمؤمنین آیدی دلین
2150 دیدی وصفینی کافرلشکرینک ٭ یصلدوغین دکرکسی چرینک
2151 دیدی صحرکه درسی کوردوکی دیشی ٭ رسول الله نشان ویردوکی دوشی
2152 تم سلام ویردی سکاه دی رسول ٭ دوردعزت قلدی اولاندی قبول
2153 راویلر ابدر اول مکانده رسول ٭ اوندی تم اوچ کون مقداره اول
2154 دکلنور مؤمنلرک حیوانلری ٭ تم نتی چرفی دوکیلدی قنلری
2155 خالدی پیغمبر اوفتوی جهان ٭ دیدی سن رومه وار پاپه لوان
2156 جمله ابله بولیسرسین سن آنی ٭ طونوبن بند قلیسرسین سن آنی
2157 سن کلنجه بن بوبرده طوره یم ٭ بن سنی هرفنده اولسکه کوره یم
2158 آلدی بش یوز کیشی اول پهلوان ٭ کندی عبدالملکه اولدی روان
2159 برکیجه کرغابت آبدیدی آی ٭ نورلوا ولشدی یکم غابنده بای
2160 قلعده عبدالملکه چرفه دیدیلر ٭ کندوسی پتوردی اویغره دیدیلر
2161 فرشته سنده طفده برکیمسه کورر ٭ کلدی چرفی یافنده اولطوردر
2162 عورت قیدیرسن شوقی کورمزسین ٭ وارب آنی اوقله اورمزسین

2168 کوسمز لکدن قنی کسناج دورر ۞ کلدی قلعنک یقینده طورر
2169 دوردی عبد الملک دیر پس همان ۞ خلقنی اوردی اولدی روان
2170 یورودی قلعنک قپوسین آچدی ۞ همان دندی کیدی پس کندی قچدی
2171 کیکی قودی اولاردینه دشدی ۞ کیکی قوورکن اولاملاندی طوردی
2172 صوانشدی خالد آنوک قوداشنی ۞ دیلدی دیدی دوردین بشنی
2173 طوندی کنزنی اسیر اندی همان ۞ بغلدی طوندی قوسین اولزمان
2174 واردی اکشنده النون قفتنی ۞ ویردی پیغمبره خالد آنی
2175 چونکه اصحاب اولطوفی کوردیلر ۞ کی تعجب ایلدیلر طوردیلر
2176 رسول الله دیدی طکلار مسیزمز ۞ دده وکوم سوزلری اکلار مسیزمز
2177 بوندن اول معازک طونلری ۞ یکدورر جنده کوردم انلری
2178 ایلدی عفو انلری پیغمبر همان ۞ جزیه کسدی کچوب اولدی روان
2179 راوی ایدر یولده صوصوزیرلر ۞ قبالرمه دره باالچغلر یرلر
2180 قبالردن صوچوغازلر اینردی ۞ کیبرایکی کشی انجق قناردی
2181 پس رسول الله دیدی اولوله ۞ بزدن اوالکسه وارمسون الله
2182 الماسون لکسه صویه ضمسون ۞ بزوارنجه کسه جق الله رسون

راوی ایدر

راوی ایدر اول صویه الدی سرسری اولدیلر ابدر 2183
الورلر صوب حکم قزارلر بر بنی ۞ بر نده حج قومزار صو بالجغنی 2184
پس رسول الله ایرشدی همان ۞ کوردی اندن فلما شن صودن نشان 2185
دوی کدرکه بونی بوبله ایدر ۞ دیدیلر اشتدر مسنا فقلر مکر 2186
نفتنی ایدوب اول ایدیلر همان ۞ اوردوردیلر بنی بی کمان 2187
انوی پس اول قدریه طوندی النی ۞ صوطولدی برایکی قطره همین 2188
مبارک یوزلرینه سردی همین ۞ هردیکم جانلرنی بوردی یقین 2189
هرکیمه کدصوکرکسه کلسون اول ۞ صوایچوب صوقیلرینه السون الل 2190
اوردوکه قوی جمله صب کلدیلر ۞ ایچدیلر صوقیلرینه آلدیلر 2191
هردنی ایچوردیلر حیوانلرین ۞ دوندی پیغمبر پس اکلایین 2192
کوردی سیزاشبو یقنده روزکار ۞ کم بو بر نجه اولیسیزه زار 2193
کوچدیلر اندن روانه اولدیلر ۞ تا سوینه شهرینه ینه یلر 2194
اولشوب اوچ شهر صیامه ۞ کم کلوب شهرینه کروی اولامام 2195
شهر خلقی جمله قرشو کلدیلر ۞ هر بری بی شاذ لقلر قلدیلر 2196
شاذ اولوب بولدی اولوصفا ۞ شهرینه کلدی محمد مصطفا 2197

الهی مؤمنین همه مؤمناتی ◦ خدایا مسلمین مسلمات
رحمت ایله سن قوسنه همین ◦ فضلکله یا اله العالمین
راوی ابن رجون مکه فتح اولدی دیو ◦ هر برده دوشمان واریسه اولدی دیو
جنگ ایده جک دینی کسه قالمدی ◦ دینی لشکر یکوب کسه کلمدی
ابراق اقلملرلر خلقی کلورلر ◦ بلوک بلوک هپ مسلمان اولورلر
قصه دینی بوراده اولدی تمام ◦ مصطفانک روحنه یوز بیک سلام
ارقبانی دکلبانی یرانی یزدورانی ◦ رحمتکله برلفاغل من باغنی
بو قصه حضرت علی کرم الله ◦ وجهه اولیا بحر معنی جنکیزدر
الله آدی دیلو مزده همه بنا ◦ الله دیرنکله وارحمد ثنا
بوده کوکده سویلین آنک آدی ◦ سوکوسین اول قوجا نلرده قودی
اون سکز بیک عالمه حکمی طولو ◦ آنک امرینی طوتمز بختلو
عرشه فرشه طوپلاوده رابتی ◦ فنوه اسنرسکه حاظر بل اوکنی
بو برو خین نوتی اولاسین خاص ◦ هپ بولاسین دوجهانده اخلاص
دنیاده سن حکمنه ویرکل بتون ◦ آخرنده جنته کیروب صالین
اونانی آتون اولمغل عاصی اکا ◦ کم نکاحین ایرمیه خشی سکا

بوزنده چکه سن بوزاجوق زحمتی ◦ یارین اندیه بولاسین جوق نعمتی
فانی دنیاده نه استرسکه بقا ◦ غافلیسکه سن بوزیکی طوت صفا
قومه اللهی دیلمدن برنفس ◦ آتون آرتق نسنه قالمه صوس
وبر صلوات مصطفایه شوقله ◦ دکلهامدی برغزاوت ذوقله
خوش غزاوندر اشندورم سزه ◦ بردم امدی مسجع اولک بزه
اولرمانکم اولمحمد مصطفا ◦ دنیاسین دکندی اولکان صفا
دنیانک بکلکی صندی بتون ◦ آخرت سلطانلغین آلدی متون
بوفناء ترک ایدوب اولدی بقا ◦ سومدی ملکی ایرشدی مصطفا
طوندی فردوس ارجمانی جانی طوراق ◦ لیکن اولدی اصحاب ایچون فراق
یقدی اصحابایچون هجران اودی ◦ دلرنده قالدی اولکورکلو آدی
اول امیرالمؤمنین کان سخا ◦ فتح اظهردی اولعلی المرتضا
کیجه کوندز روضون چکر ایدی ◦ اغلمدن دنیایه بقمز ایدی
بکلمدی مصطفانک قبلسین ◦ یصره نور بنوردی دائم نورسین
نوربدن چمادی فرق کوزنام ◦ دائما قران اوقوردی اولامام
علی برحورت دینی آلدی مکر ◦ آنکله اکلنوردی از قدر

برکیجه اویندہ یتشوب علی ۞ دوشوب کوردی مصطفا اولادی
شاذا اولوب محمد کم کلوسن ۞ کلدی علیسنگ کوزی یاشین سیلور
علی یه طوردی اغلمه دیدی دیدی ۞ بزاذ اوغلکه اولیسن دیدی
اولغز لرده سکا یولداشی اوله ۞ حسنه حسینه قرداشی اوله
بنم آدم ویرکلی اکاسن یا علی ۞ بترامزی اغلمغل طورما یارلی
بن بشارت فلمفه کلدم سکا ۞ سن محمد حنفی آدم ویرکلی انکا
بویله دیکجه اویاندی اویقودن ۞ کوکلی آچلدی بیهاندم قیقودن
بیچ اولنجه ذکر تسبیح ایلدی ۞ طوکله کلدی خاتونه سیلدی
کردوشومه کلدی شاهی جهان ۞ اغلیوب دیدی ملولا اولکه خان
مشنولدی بکا براوغلان آدمی ۞ کم محمد حنفی اولسون دیدی
قیغوبی بردم بیانه آتدیلر ۞ اولا ایکسی بردوشکه بندیلر
اولولی صولیندن اینوی براوغول ۞ آنه رحمی ایلدی آنی قبول
چون صوفدن دشدی اولدی اوتنی ۞ مژه بنله اولدی حاصیله آنسی
طنوز آیدن صکره طغدی برغبال ۞ برغبالکه بوجهاندہ بی مثال
طلعتی بدری منیر حسنی کمال ۞ چهره سنده کوریندی نور جمال

کیریکی

کیریکی اوچ بدندن آیاق الدی ۞ کوزلری چشمی چکردن قان آلدی
دوبی کوندن آنره جمالی طلعتی ۞ دیبدم آرتدی کمالی دولتی
مژه بنله اوغلان اولدی اون بشار ۞ کوزلرینه بیهانکه عقلی شاشار
اون یاشنده نکی وار علم هنر ۞ جمله سنی خطرینه جمع ایدر
ادلکیله نائل اولدی دولته ۞ رستمی زالدن دیه بین هیبته
چون علیسنگ ایشدی رحلکه خبر ۞ بشلدی غازیلرک آدینی یاز
برکون اول غازیلر جمع ایلدی ۞ لطفله علی بولاره سویلدی
دیکم ای رسولکه یارنلری ۞ دین ایچنده طغری بولدوارنلری
حاضر اولکه غزایه کیمکه کرک ۞ دشمانکه جانله جورانمکه کرک
سویندیلر بونلر دریلدیلر تمام ۞ بریراغ اولدی اولدم اولدی تمام
ویردی حسن الینه براف علم ۞ کیم چیقدی لشکره دیکه اول قدم
غازیلر اوده درلو درلو جمع اولدی ۞ کافره جمی اشدیلر خبر اولدی
اولعلی سکره بی جودی طوتدی ۞ دلدلدی بنوی طغدی ذوالفقاری
چون محمد حنفی کوردی آنی ۞ آغلیوب ایدر ای بابا آلکیت بنی
بنده جی کافر فیریب غازی اولم ۞ دیلغ اسن الله کنوردی سلامی

علی ابدریا اوغول سن دون اوه ◦ وار لغبنه خاطرك بنكل اوه
بومدینه طفلین ایله سكان ◦ اللهك عونی سكا اولسون یار
سن طفلسن سكا فرض اولمز جهاد ◦ بر غلام اوچقه دین اجتهاد
علی اسنه مزالوب غزایه كیده ◦ اول هوس ایدر بلمنجه كیده
زیرا رسول الله دیمشدر آنی ◦ صقله كافر لر النزن اوغلوكی
پس محمد حنفی دندی بنه اوه ◦ دیر كوكلم اسنه مزكیدم اوه
علی كندی غزایه فرق كون تمام ◦ چقدی اوبنه اوتوردی اول مقام
چون محمد حنفی طور ماغیله ◦ وار لغندی انده اوتور ماغیله
آودیلدی كوكلی نجه بر یتا ◦ سكوسین آلدی الله بندی آنا
مدینه نك كون طفوسندن یكا ◦ عزم ایلدی حق جلب بولداشلكا
كندی برقاچ كون بلاكز دوردی ◦ براراده بتوبن اوبومدی
نكری آدین اوقیوب قیلور شكار ◦ هدر رسول الله آدین یاد ایدر
صرجانوار كز كوزینه طوتمش اولمه ◦ چاره برفكر تورنله كرتوشمش اولمه
سبر ایدركن برغزالی اوغرهدی ◦ بلمدیكم مكره حیله اوغرهدی
اوكبنده دوشوب نكا دین برغزال ◦ تحفه براقمش آنی اولیزال

كوزلری

كوزلری كوهردن یاتوندی كفی ◦ دشلری مرجان لعل اندی طولانی
كوبك عنبر قوقرزعفران توقسی ◦ قویروغی زبرجددندی قوسی
چون محمد حنفی كوردی آنی ◦ كی نجیب قلدی اوكدی سجانی
سبحان الله دیرزهی رب العلا ◦ بوغزالی دیركتوردی الله
جهد ایدوبن بوغی دیرطوتایم ◦ مدینه شهرینه صاغ ایلیم
آنده بندی كندی الدی الله ◦ دیدی آتین كیراكا یقین كله
آندی كندی اوكنده صوف ◦ صحرادی اولدم كندن اولادی یوف
بنزینه اوسنده صلدی روان ◦ صلدی كندی طوتامز اولزمان
بنده صحرا یوب كندوندن چقار ◦ پنجبوبن طوردی اوغلانه بقر
نجه آتر كندی اولطوتامز ◦ شویله یاكدركه اكا بندمز
بندی كز آتدی كندی جونكا ◦ دوندی اول كبكی قلدی طوتكا
بوكزایدر سكوایله یقایدر ◦ بوغزلیوب بوینده ایپ نقایدر
قوندی كبكی بوكز سرله دماغه ◦ انتظام اولنجه ایرشدی یرطوغه
شویله قرا اولبوكز صاغ صول ◦ یقینكم سكوایله یقوب الامازاول
طاغ باشنده اولكبجه شهسوار ◦ آندن ایتوب یریبن قیلدی قرار

2282 بیله یاندی یافتنده اول بارق ◆ چونکه کلدی ایرتدا اولادی بندبوق
2283 محمد حنفی بندی پس آتنه ◆ چون بقین کلدی یاوشمکه قتنه
2284 مهر ایوب طوردی یرندن غزال ◆ شیله بکر کدایدر مکر بله آل
2285 بوردی آردنجه اوچ کون کیجه ◆ برکیجه صحرایه کلدی کوردیجه
2286 دورلو جکلر بن تمثل اولدی ◆ کلنجکه کیجی بنی خلق بین بوزدی
2287 عجایب کوردی اولدین یک اوتی ◆ آندن ایندی بنی اونه صلدی آتی
2288 دیکدی سکوسین بردم اویودی ◆ قلیجین قبضه سنه الین قودی
2289 بر اولوکافر طابوتی اردیدی ◆ اول چاغین کافرکه فرمسی ایدی
2290 چونکه واردی اویقویه کوردی ◆ نجه اولادی دکلمی دیو سوزدی
2291 اول فرونکه جوره باتنده مکر ◆ بکلر ایدی آنی صحرا یکیوزار
2292 جمله سنکه حب دمور دن طولدی ◆ اولکافرکی قرمسی ایدی آنی
2293 کرا اولدین کسه کلوب دشمنه ◆ نسل انسان یاخود حیوان اوغلنه
2294 کیجه کوندز دیمه بولردن اوزکتی ◆ قرونی کوز تمکر ایدی ایشی
2295 کزرایکن اون کتی ناکاه اوبور ◆ برآت اونلر برکتی بتورایور
2296 کندواوبورلو رمیوب اونلر آتی ◆ لیکن اوسنده عجب بنکه آلدی

سکوسین

سکوسین دکشن بتورآصلان کبی ◆ هیبتی وارصناسین فیلان کبی
آتی کشندی اوباندی چون کورد ◆ کوردی قرمزدن برالای آتلو کلور
بنی طروبن بندی اولدم آننه ◆ برلعین بقلشمش آنکه فاننه
کوردی آنیکم برارغلاندن اوزی ◆ الاوکبی بنارایکی کوزی
برآنده بنمش سناسین ذوالبناح ◆ سناسین رنجم ایدی اوزی سلاح
دویلر دلوسین بخسه نفرل ◆ نجه کبرویکه بوقرویه دیکلدی
طابونکدر بوقرویلمز مسکه ◆ بخسه خشمندن آنکه قورقمز مکه
بزایکیوز کشی بکلر وزبونی ◆ بوندن بولدیغ الا ایلغوروکه مبنی
بزده یساق بوبله دهرکه کله ◆ بوقرویه کیرسه اولایکیکه آله
برطفل اوغلان ایتمز بنی یاکوزه ◆ هله شمدی بکه دکین کلیکن
آتیکی طونیکی وبرتورنی باشکه ◆ فیمازبزمکا یکندر باشکه
اول محمد حنفی اول بهلوان ◆ دیدی صرزه سیله ای قلبان
نکری اصلانی علی اوغلی بخر ◆ فاطمة الزهرادر بنم انامر
جدم آدمدر محمد مصطفا ◆ صوحمد حنفی بن ابی طالبدر
حسن حسین بنم قرداشلرم ◆ غزاده آنا میله بن بولدیغم اولام

2312 هرزه سپاه بوری وار اینکا ◆ یقسه شمری ایت لقارم باشکا
2313 چونکه بونلر بو سوزی اشتدیلر ◆ آیرف آیلر طوره یوب کتدیلر
2314 بوکرو شوب بر بر نی چکدیلر ◆ اولایکیوز کشیه ایرشدیلر
2315 دویلر اولیزم دوشمانمز ◆ آتاسینکه الدون یاندی جانمز
2316 اوغلی وارجش آنکه کلشدینی ◆ بوقرویه کیرمش اوبومش اینی
2317 اولدورب بوندی قویالم لشینی ◆ بکه ایلنه لم بن آنکه باشینی
2318 ایکیوز اری ایه آلدیلر آن ◆ یعنی یقوب اولدوردیلر اصلاین
2319 محمد حنفی اول شیر دیل ◆ آتنکه قرشو سینه طوره حرفیل
2320 چکدی سکوردی تکبر صلوات ◆ کافرکه الاینه سردی آت
2321 نعره اوردی کردی کافر ایجینه ◆ حمله قلدی اوکینه هم قیجینه
2322 شیله چاپکه دین نوردی حربله ◆ اوز ایکی کشی یقردی مرمیله
2323 اول ایکی ایکیوز کافره بر پلوان ◆ بونلرکه باشی ایدی اول بر کمان
2324 اولوسیدی قورسکه اول لعین ◆ بر منار کبی کوده سی یمین
2325 بر کوپه بکزر ایدی باشی آنک ◆ نکاهین اوستنه دندی اوغلانکه
2326 قرشو اردی محمد اول نوجوان ◆ حمله قلدی اوغلاندی بر کمان

2327 دفع ایندی حملهسنی اول اینکه ◆ محکم اوتوردی اوزه سرینه آتکه
2328 چونکه نوبت شاهه دندی عجین ◆ ویردی نصرت اکا رب العالمین
2329 ارقاسندن اوردی سکوب یزاده ◆ جان جهنمه کدوب دشدی یره
2330 اول ساعتده بو ایکیوز کافری ◆ شیله قردی صیح قومادی برینی
2331 اندی کسدی اولدم آنکه باشنی ◆ آتنه کتوروب اصدی آنی
2332 اول ارادن آتنه بندی سردی ◆ بله اوچ کونده مدینه کلدی
2333 آصه قویدی میدانه اچنده آنی ◆ عجبه قلدیلر کورنلر آنی
2334 علی دیی ظن ادن دشمن ایدی ◆ مدینه مشورتی کاملن ایدی
2335 قرشو چقدی صحابلر علی به ◆ نکرینکه آصلانی کرچکده وبه
2336 جمله اصحاب شاد اولوب کوردیلر ◆ بزانوی صاغه طوره غازیلر
2337 کوردیلر کافره برباش والولو ◆ کدوورمیدان اچنده آصیلو
2338 علی ایدر یوخه قلدم بن ظنا ◆ ایلدم کافرلر دورلو جنا
2339 دویلر کربا علی اوغلک اکا ◆ محمد حنفیدر اولغازی شاه
2340 آوآکتوی بدی کون تمام ◆ باشی کسوب کتوردی والسلام
2341 دیدی خبر شرمسنه بیزه ◆ بونه باشدور صورك دیه سیزه

2342 علی واردی اویردی قوجدی اوغلنی ۞ بونده باشدردی ای جانم جانی
2343 بالکز قنده صنا شیکسن بوکا ۞ بنجه اولدردیکه خبر ویرکل بکا
2344 صهر محمد حنفی شرح ایلدی ۞ سفرندن اکابر برسویلدی
2345 طابونک قروسینه وارد وغنی ۞ آنک ایکیوز ارقرد وغنی
2346 پهلوانکه باشنی کسدوکینی ۞ کنورب میوان ایچنده آصدوغنی
2347 پهلوانکه باشیدردی بوباشی ۞ بومیله جنکه ایلتدردیوباشی
2348 سکوایله بغریی چاکه ایلدم ۞ باشنی کسدم تنینی خاکه ایلدم
2349 صهر محمد حنفی قلدی بیان ۞ اشیدب اناسی قلدی عیان
2350 ددی زنهار دخی بویله قلمغل ۞ کندوکی تهلکیه صالمغل
2351 دنیاده قوکافر دشمن بنزه ۞ قلمشوز جانلرینه دررلوجزا
2352 صافین الدکیرمسین اکسوزین ۞ بزی ملعون ایلمیه دکله سزوم
2353 طابونکه جرسیی غایت جوقدوردی ۞ بوی بیکه بوزدن دخی آرتقدوردی
2354 فروسندن فیردیکسه ایکیوز ۞ بنله فوجه اول فروسنی ایکیوز
2355 اول بوایشی اکلمش بلمش اوله ۞ دخی اونده پنجه یوز کلمش اوله
2356 زنهار اوغرا اول قرویه وارمغل ۞ باشکه ترکینی اونده اورمغل

اول کیمسه

اول کیمسه کم کوردکه ایلسون عیان ۞ انکا اوچمغل کنورمیه زیان
علی ویردی اوغلنه براوکوزی ۞ دیکلیوب قبول ایتمدی اوکوزی
مونده برزمان قلدی قرار ۞ بنله اولدیلر خرا ایچون سوار
شاه حردان بنه بزی دلدوله ۞ کیدی ذوالفقاری طفری بلنه
غازیلر اونده دریلوب جمع اولور ۞ کافرکه جمعی اشیدوب خبر اولور
لشکرکه باشی علی المرتضا ۞ مزی به کوتلدی اولشیر خدا
جون محمد حنفی اوده قلور ۞ اول خبرالکه نفسی کوکلنی الور
آرصولدی بنله بزی آننه ۞ غرق اولوبن بنه جنکه آلانه
کیدی جوشن سکوبن لدی اله ۞ کسبه دیمدیکی کلکه بیله
جون محمد حنفی چقدی کلور ۞ طابونکه قروسینه کورنه قیلور
ایکیوز اردن بر بیسی فورناور ۞ واروبن طابونه اول خبر ویرلر
اولده دیکم ایکیوز اردن بزی ۞ شیله قردی کسه قلدی دیری
علینکه اوغلی اولاره اوخرامش ۞ قوسین صب قلیله طغرمش
پهلوانکه باشنی کسمش دخی ۞ مونده ایلتوب آصمش دخی
صحابه اول ملعون برکز قیدی ۞ اول ملا متلو بولاره شفیدی

ددی دخی سردی آنبن ایلرو ٭ چکدی سکرسین جلابه بلوارو
سکوایله اول محمد حنفی هر ٭ قلبی قلبه اوردی صفلر صفی
نعره اوردی کردی کافر ایجینه ٭ کی بولا شمندی کافر قاننه
مباحدن ایکنوبه دکین ثمام ٭ کافر ایله جنگ ایلدی اول تمام
چفدی کافر اراسندن بنه ٭ ایندی آندن بن قیانکه اوسنه
کیم ایده اول یرده برلحظه قرار ٭ دیکلنوب بردم بنه اوله سوار
کافر لرده بریره درلشویلر ٭ نه قیلالم دیوبن دانشویلر
رستم ایدر آخی وار درعا ریوز ٭ بو براوغلان درکه فیردی قومز
پس قلامز دخی اولمك کرك ٭ یاخود بو اوغلان الدکرمك کرك
بلمزنه اتفاق ایلیلوم ٭ هم بوباشکه اولاجاغین بیلملوم
قوبوکزدن کمسه اوشوزملم ٭ جهد ایدوبن آنینی درشوزملم
چونکه بونلر بوبله تویرا تویلر ٭ حمله قیلوب اوغلان اوسنه کتویلر
کون باتمغله بنه انویلر مرلش ٭ آنکه اچوکسنه طوفدی طاش
قرق کمندی براوغوردی آتویلر ٭ اوغلانی آندن کرفتار اتویلر
صلدیلر بکلرینه برمشوجی ٭ ددیلر کم آدین اوغلان دیی

بلمش

بلمش اولسون دوندی اوغلانی ٭ شاد اولسون فهرمانی دشمانی
چونکه طابوندا برشوی بوخبر ٭ شاد اولوبن لشکری قرشولار
چون محمد حنفی دونمز اولور ٭ کافر بیرام کوبی اولکون اولور
اوغلانی بنه وردیلر بغلوآنه ٭ ایلتدیلر آنی ملعون طابونه
کوردی طابون اوغلانی بغلوکاره ٭ شاد اولوبن آنلره آلقش قیلور
اوغلانه قاقوب بولق بنشار ٭ قنی هرزه سویلر اولدم فشار
اوردی سوکوی الی بغلو اوغلانی ٭ خشملاه آلوب شهره کیردیلر آنی
دار اغاجین دیکدی میدانه ایجنه ٭ کم آصاجم جزا ایده صوجینه
ایلتدیلر دار اغاجینه اوغلانی ٭ اول شهر خلقی اشتویلر آنی
ددیلر کرنکری اصلانی علی ٭ بو اوغلانکه اناسیدر اول دخی
اشیدورسه کم آنکه اوغلی اوله ٭ ذوالفقاردن چکوبن بوزه کله
کوکیزکسه بزم ارجدن اوجه ٭ نه بکت قویه بو ایلده نه فوجه
فریاد ایدوب طابونه جرشویلر ٭ اغلشوبن ایاغینه دوشویلر
اول ملعونه ددیلر سلطانمز ٭ الفل بوینوکا بزم قانمز
ضمغلسن علی بوزه کلمیه ٭ علی بدکمسه مقابل اولمیه

کرا اولدور سکا اوغلنی شمدی آنکن ۞ کیدر بلکاه بین بنه کاله سنکن
اولدیغی کاسب بزی فیلور هلاک ۞ بزهلاک اولمغلغه ندر دیلک
سن الکله فیل بزی جمله فنا ۞ اندن ایلکل زبان بوا وغلانه
بخسه بزراضی دکولدر باشه ۞ کرکسه فقیی بزه سن بوایشه
طابونکه وزیری ایدر رای اولو ۞ کرچکم سیزده وارد رجوق خللو
اشبو اوغلانه تمار ایلیلوم ۞ اوخشیالم بوکا خوش سویلیلم
بسلیم یا ثمزده بز بوا وغلانی ۞ کیم جراحتون اوکیله صوشنی
وین ام آن طون خلعت قماش ۞ ایچورم سیجی اولسون عقل فاش
مینه خاتون فیز یکی وبرکلکا ۞ کیم بوزین کورن کتیی فلورطکا
بتورر سه اتا سنکه ایشنی ۞ صکره اوغلانکه دیکی کس باشنی
فیز وکیله دیمز قلسه قبول ۞ اتا سنکه شریتی دفع ایده اول
طابوت ایدر بوسوزی قلدم قبول ۞ سن نه دیرسکه اونی اولسون اول
بر حکمی وارون کتورد یلر ۞ اوغلانکه برابنده مرحم اوردیلر
صویدیلر اکنون قنلو طونلری ۞ شول صویله بوددیلر نازه تنی
کیدوردیلر اکا اطلاس طونلری ۞ اول فخر خنی ایدن آری

اولوبکی

اولوبکی اکا طیولر قلدیلر ۞ آلدیلر طابوت فتنه کلدیلر
برآلتون کرسی قودیلر اونور ۞ نکه کافر واریسه قرشو طورر
طابوت ایدر مجلس آلاتن کتورک ۞ سجی کلسون صحبنه بنیاد اورک
صحبنده درلو سازلر چالبکوز ۞ سا قیلر سین جانی اله آلیکز
چون راسنه اولدی مجلس شاه یله ۞ ساقی قولکر اورطورر ناکاه
ساقیلر کلور طلوز ترین تاج ۞ طابوت الدی ایچدی اولدی فرح
دیدی طولدورکه بنه تیز جانی ۞ شاد ایدرایچی قیلور آدمی
اولقدر ایچی طابوت قلدی نوش ۞ خرم اولدی خاطری کوکلی خوش
قنی کوکلکر آنکله نرم اولور ۞ چونکه صحبت وارد وغنچه کرم اولور
بقدی طابوت چون صولیله مستانه ۞ مجلس اهلی دوردیلر اپاغنه
پس اپاغ اوزره طوردی خاص خاص ۞ ساقی کتوردی بزر زرین جام
آلدی طابوت النه ذرین طاسی ۞ اوغلانه دیدی ای بکتلر خاصی
بنم ایله سن بوتی ایچمک کرک ۞ شاد اولوبن کوکلکی آچمق کرک
اوغلان ایدر بوحرامه رایم ۞ اوده ایمان بردی سنی آیجارم
آنی جزم محمد ایچدی ۞ آنام علی قورصاغنون ایچمدی

2462 ایجزم بن دنی اوکوشسز بیله ۞ خسته وجود بیله زحمت ایله
2463 جهد ایده کوردی محمد ایجون ۞ اول حرام نسنه آغزین آچمدی
2464 نجه بلوارد بسه بولمدی چاره ۞ کیم آزده آنی دیدن چیقره
2465 طابوت ایدر صیحه بنم سوزومی ۞ ایچ بوی بن سکا بریم فیزدی
2466 بر فیزی واردی محبوب زمان ۞ صنکه جنت حوری سیر دیشان
2467 کبر وکی دیبا جد ساز و طونلری ۞ سوزلری اغزنده شکر سوزلری
2468 حسنی خلقی لطفی ایدی دیبرم ۞ اتاسی ایدر مجلسه کلسون بورم
2469 خبر اولدی فیزی طوردی نازله ۞ چکشوب خالی خالا یافوه سازیله
2470 دردی جوهر اچینه غرق اولدی فیز ۞ اتاسنکه صحبتنه کلدی فیز
2471 صنکله کرکدن مجلسه انوب آی ۞ بقدی اوغلان بوزینه فاشی یای
2472 کیم یوزنده نور ایمان بر فی اورد ۞ بر ملکدر کافر ایچنده طورمز
2473 میل ایدر فیز کوکلی اوغلان بوزینه ۞ عاشق اولور جان دلدادی اوزینه
2474 طابوت ایدر ایچکلی ایدی بر فیز ۞ صوردی بنه کیم بنی ایله فرح
2475 سکا اولسون سلطنت آل بو فیزی ۞ نکه بو مجلسده صیحل سوزی
2476 نظر ایله بقی کور ایدی خوبی سن ۞ بو نجلین کوردیکه محبوبی بن

پس محمد

2477 پس محمد حنفی ایدر نقله ۞ دنیا ایچون دیو فی نزد ایتکه خطا
2478 دین محمد دیدر اسلام ایچون ۞ ویرمیم اسلام دینن برجان ایچون
2479 اولدور سکر بن سوزیکی طوتمزم ۞ غیرتن عقیله عاری صنمزم
2480 صلدی باشین آشغه دوکدی یاشین ۞ بقدی عشقله فیزک ایچین طاشین
2481 عاشق اولدی یکیده فرباد ایله ۞ کوکلنی برانی اول سلطان ایله
2482 دیدیکم نزد ایدم صرکزین بوفی ۞ نزد ایدم بولنده جانله تنی
2483 الا طابوت غضب اندی اوغلانه ۞ دیدی صویکه طوتن آنیکه زنداند
2484 نه لا بقدر فیز ومه بوده فعال ۞ کم الا ایدی فیز مایله بوخه مال
2485 زندانه ایچره برفیز وارکی درین ۞ فرق فولاج ده زلکی وار اولیرکه
2486 اول قیویه اندورکه بو اوغلانی ۞ خلق ایچنده جبرن ذلیل اندی بنی
2487 بو اشکه صوکی نیه ایدرکورکه ۞ برایچم صوایله برانمکه ویرکه
2488 پس محمد بکه طوتنی صویدیلر ۞ کتوروبن اول قیویه صالدیلر
2489 قیو اغزینه قویدیلر برطاشی ۞ کم کیده مزیرندن فرق کشی
2490 اوزکشی آنده یکی قویدیلر ۞ کتدی انلر بوینی یکلکده دیدیلر
2491 اول اناسی فتنه جوزکیدر ۞ اوغلانیکه عشقی انا ایدر

2491

2507

اولغلانکه بوزینی فزکوردی یعان ◦ بارمغین قلدوردی کنوزینی ایمان
ایکی الین بوینده صلدی یعان ◦ دیدی فراوشکه اولدم نی کمان
نجه دیرسین کم بنی نشکه کرک ◦ اوغلان ایدر بابامه کشکه کرک
اولبنی فلسون یکاه اولغلام ◦ زنا قلمق بنی بولغ وبال
آنداجوب بربنه ایتاندیلر ◦ اولدم فیزکه سرایده کلدیلر
سرایده بدی قزلرواردی ◦ حسن ایچنده نوسی دلداردی
مینه قیزه خدمت ایدربولر ◦ هربرایشده صادق ایدی طوتولر
طغوزآیی حاملا تمشدی بوقز ◦ چست چابکدی هربرسی قنی تیز
سازسلاح سکوجنکه آلتی ◦ یغلنوبن هربری بندی آلتی
یلکبی الرچغوبن کندیلر ◦ هرمدینه دن یکاعزم ایدیلر
دوبدی ملعون چونکه بواشلری ◦ شیطان قفیجی یغلدی قشلری
چوق ضیان بلدی قراشلر بیشی ◦ صلدی اردنجه بولارکه بیکه کشی
بولنرقوشلوغه دکین سردیلر ◦ ناکاه بولنرکه اردیندن ایردیلر
پس محمود صفی ایدرسیتم ◦ بولنرکه اسدوکی ثمدی بیم
بن دونیم بولنرمن سرآرتی ◦ شول لطفه ایرمز طوره نفی

2492

اولفزایه رزقی دینی اعتقاد ◦ کم بنم بوزم کوره ایلدی شاد
دینی سودی جمله سومدی ◦ اولکه باشدن بولدی سودی
ایچدی تمام الدن اول سچی ◦ زهی ارکم کندوید قلدی کوچی
کندوسینه قلدی بنی قبول ◦ بن قبول اتمکه شاهم اولدا اول
دینه کرسم قبول التمیه اولبنی ◦ قورقره ایدم جنابیرلکدن آلی
ویردی کوکل اکا عاری قلدی ◦ صحه دکین بیچ قراری قلدی
قره کولق اولنجه بوکز ناکاه ◦ زندان قپوسنه واردی اکاه
کسدی زنوانی باشین کردی ایکرو ◦ واردی قپوانغزینه تولدی اورو
قپوایچنده محمد اول حنفی ◦ هلاک سردی سنی اوقردی
عاشق اولمشدی انکه بوزینه ◦ حیران اولدی اول لطیف ایزینه
نیز قوپاردی قپوانغزدن تشقی ◦ اول طاشکم قوجمش ایدی قرقوکلی
سیلدی اشاغنه کم طوراماری ◦ بکا کلکیلای بنم کوزم نوری
دیدی نورکنده باشیش ایچالم ◦ کم جانم فدا اولسون سکا بنم
محمود حنفی بلدی کلدی نیز ◦ اولکنده باشنه چغدی نیز
جمله کیلری قلدون کوبردی ◦ باشلری اول قپویه اوچوردی

2522 سینه خاتون ابو رای بیم جانم ✦ بولیکا اولسون فدا جانم بیم
2523 انا مکن بوز بیکدن آرتقور ارب ✦ آردیمزدن ارینور ثمدی واری
2524 بن بولاری اکلیه بن ازقور ✦ من بجه سورآنا کا ایله خبر
2525 ثمدا بدر انام ثمدی بنم ✦ باغبون ثمق اینی دکل بیزم
2526 انو مشرب اندم سنکله دون ✦ آخوی لا بقمز صبنم بکون
2527 کرخبر شر سنکله اولسه کرک ✦ اولکه اولورسه بیله اولماکرک
2528 بلدی اولدی کم ثمنو حنف ✦ ارلک ایچنده کوصردن صنف
2529 ارقا بیزی اولطفه ویرب سوردم ✦ دوشمنه اولیجه قیله اوردم
2530 کتوب سینه اولدی بنز لرایله ✦ دوردی اوغلان سکوبن الدی ایله
2531 کافرکه اوکیجه کلمش افطار ✦ سنده اسکندر کبی بولدم طوبر
2532 کلدی کافر قلبه قاپ اولدی بقر ✦ اوکیجه کافری بر بر بقار
2533 بوبوخ اوزره اوغلان جنکه ایلدی ✦ کوردی جون بشر اوزی بوزدیدی
2534 ددی بارب طاغ انکین دونابین ✦ سینه خاتون قانه ایلدین
2535 کاه اوکیجه کاه بشین اوزن بقر ✦ بشوبی سینه خاتونه ملحه بقر
2536 کاه کیمسه بیلمز اوغلان کاه سینه ✦ شیلیکم صنعتلی کرمشدی دینه

دین بولنده

2537 دین بولنده ایکسی دوردیلر اوچ کون اوچ کیجه اوردیلر
2538 وارد وشجه حوضلر وکلور لرین ✦ الاطوره صوب قرار اولیاکه دین
2539 کافرلری اولطاغلده دورت پانتی ✦ جفروب بولردوکردی فانتی
2540 کوده لرله طولدی اولصوبا بی ✦ طاپونکه قهرایله طولدی ایی
2541 قره اوتون دیوره کی خون اولور ✦ فالقون شویلکم مجنون اولور
2542 لشکریله صنعم ایدوب کاه یوشار ✦ دده لری اوغلان هنوز اوده بشار
2543 بر قرایله بالکز بقدی بیزی ✦ نجه بیم آدم امدی بن سیزی
2544 سیزده ناموس یوقدور عاریکز ✦ دوکلی بر پوله دکز واریکز
2545 بر اوغلانی کتوره حرز الله ✦ یه علی کلورسه حالکوز نوله
2546 کلیجه اولسیزه ویرحرز الله ✦ بکمش سزدن بر طوریه صبی یه
2547 اولصمن بر قوی طوی طوریوره ✦ بوقجه ارقادر دکلسز بلده
2548 بوبله ددی دینی قتی اغلدی ✦ کافره غیرت قرشاغین یغلدی
2549 طاغ دیشدی یدی بر سنم آتنی ✦ کلدی کافر طابورن ارکی آتنی
2550 ددی طاپه سل یاشکی ایله ✦ غیرت اودینه یوره کیکه طولدی
2551 ویرشلر انیزکه بنم اولسون دعا ✦ ویرسیه بن اوغلاندیروم الحا

طابوت ابدرسنکه اولنوفرم ۞ نکه جمفل سوزوفی من بم
سن آنی نلوتوب کتوره سین بکا ۞ کیوه کوسین تیز وبرده بکا
جون اشتوی بوفی رستم شاه اولور ۞ آنه صلر بوان ایچینه کلور
نعره اورر محمد دیر کل بس وا ۞ سکوایله جنکه ایده لم کل برو
دیلدی کا اوغلان میدانه کیدر ۞ بخدرا رلله اکابر کوستر
جمله ابدرین کیوب میدانه ۞ کورله کدین نه قلا بهر جانده
کریک بردم قلیسه اولاله ۞ اولد یلکلر دین بی اولیا دشاه
پس محمد حنفی دوردی کیدی ۞ جمله خاتون سوردی آنی اندر
جمله قلدی ایکسی بربنه ۞ پس بق امدی کرینکه نقدر بنه
جمله خاتون برسکوا وردی اکا ۞ هپسنون جمله سی قلدی هکا
کچدی سکوهم بوده کندن اوته ۞ بقدی آندن رستمی بن هپسنه
اندی آندن رستمکه کتوب یانه ۞ دعوت اندی بیوانلا بش فرده بنی
بشی دخی جمله قلدی اغلیوا ۞ جمله خاتون بمدی اصلا قیو
دین اسلام شوقنه اولیکار ۞ سکا صفدم دیدی پروردکار
نعره اوردی حشمله چکدی قیلج ۞ کسدی بشلرین آنلرله هم دیچ

جونکه

جونکه بودلبر بوایشی شلدی ۞ فقدی اناسی قولین دشلدی
باشنه طیرا وهجوین اغلدی ۞ دیدی بوحال بوره کیمی طفلدی
بوفدی الله کتوررسم چین ۞ بمیوم بن اوغلانکه ثین
بوکا برور مقله اولا ماز ۞ کمسه بونکله برابر کله مز
کل بوکا جمله قبلکه آنمدن بیکدار ۞ سبز کمز ایله بوکا ایلک هنر
جمله قلدی قولشکر واری ۞ کورمحمد حنفی اولسر وری
نعره اوردی اولدخی سردی آنی ۞ جمله قلدی وبردی تکبر صلوانی
کاه سکوایله جنکه ایلدی پهلوان ۞ کاه قلیجیله جمله ایدردی پروان
جمله خاتون کزردی جون یکا ۞ اولدخی شبله قراردی سیل یکا
لشکریکه برباشنه اوردی اوزی ۞ جونکه کافر اورنه آلدی فنزی
کمی جنکه اندی کمی آندی کمنو ۞ کمی آنکه اباغنه آنوب بند
نچه کم جوف مکر یله ایب طقوبلو ۞ ناکم اول قنزی آنمدن بقوبلو
بقلوب آنی ایلنه بلرسروان ۞ آناسی فتنه کشان بریکتان
جونکه طابوت آنی کوردی اولدی شاد ۞ دیدی قومکه اوغلانی اولدرنی مراد
قومکه آنی قصوده بقلکه بولمز ۞ بلدوره بربرین اکا کنو وبالمز

2582 اوغلانلکه آردینه اوکین بغلایلر ۞ سلکبی صریکادن چیقلدیلر ۞ یاغلی دیرنیز ایریش سن اوغلنه ۞ بوقصه ناکاه آیجه دوشرجانکه 2597
2583 چون محمد حنفی کوردی بانی ۞ یالکوز قلدی آفرکوزی یاشی ۞ طاپونکه حکمنه دشمن قیلمده ۞ لشکر اورنایه دوشوبدی بعده 2598
2584 کافرایدوب اوستنه غلبه ۞ بشلدی باوارمقه اول جلابه ۞ اوشدی کافراوغلنکه دورنی یانلنه ۞ سنی استردردینکه درمانلنه 2599
2585 یاالهی من بلورسین حالمی ۞ یاباسه سن بلدرنیم احوالمی ۞ علی اویاندی فتی آه ایدی ۞ غازیلر جمله خبر ایلدی 2600
2586 نولکیله صلدم اوش یاشوب ۞ کوندوزی وبر انا میله قوراشوب ۞ مغربا بلینه غزاقلمش ایدی ۞ مدینه یدی کون قالمشدی 2601
2587 دشمان النده اسیر اولدی یارم ۞ آنکچون درتم بوآهی زارم ۞ معلوم اولدی چرنکه اولغازیه ۞ بندی سردی دلدوب بریانیه 2602
2588 یالکوزم بردم ایله سن بکا ۞ یاشدن اولان کم بولمه بوکاجاره ۞ غازیلر بنوب آردینی سردیلر ۞ فرشتهلر برطمارینی دوردیلر 2603
2589 اکاجاره اولمزایسه بوجانم ۞ مسلمه خانونه قوالسونیم ۞ صحمد حنفی نورمشدی ۞ کافرک اولجنکنه کرمشدی 2604
2590 بوبله دیوب بنه اولغوردی ۞ طرندی قلچ کافره اولدم کیردی ۞ کون زوالله ایرشجه جنکه ایدی ۞ اوبله وقتی قتی دیل تنکدی 2605
2591 فردی بشر یوزینی اولغازی ۞ قاچمله کرده ایله طوردی یازی ۞ اوبله وقتده بلوردی برعیار ۞ مدینه بولنده اولدی آشکار 2606
2592 اخشام اولدی جنوی لشکرینده ۞ آنوندا نوی کلدی طاغ دیبنده ۞ توزاچلدی جنوی کافی کردی ۞ علی ایرمشدی اولشاه محتشم 2607
2593 بمشدی اون بدی برده یاره ۞ قاچلدی بوردی اوقرنقاره ۞ ایردی حسن حسین فرداشلری ۞ قرشولادی برقاریش آتلری 2608
2594 اولقرلرکافرلره مشکلازدیلر ۞ کواصوبله اکاشربت ازدیلر ۞ علی اوکجه ایریشدی مدینه جانبه ۞ اویردی خبر هنوز بیشر 2609
2595 اچوبن وجودی بولدی صفا ۞ ایشت امدی اولمحمد مصطفا ۞ جنکه ایچنده دونیلدوکنی ۞ اوغلنه کافرلر قلدوقنی 2610
2596 علیلره دوشنه کبروب سویلدی ۞ اوغلنکه حالین حکایت ایلدی ۞ اون بدی برده دراوغلان یاشنده ۞ شدی قلیامشور آتلنه پیاده 2611

یاغلی دیر

2612 کیده منده ابو شلوه دوی بیزه ◦ قتی مشلوفا ابدلر بیزه
2613 خلیفه خبر ویروب دنوی بیله ◦ جنکه ایچنده مشلاوی اولنله
2614 دوی کلدی آناکی حمر فرد اغلاوه ◦ غازیلر بیله نوبرلا مشلوه
2615 علی بر نعره اوردی صوبکی تتی ◦ کشنوی صواده دلدل آتی
2616 کافر اشتوی علینده اوارتی ◦ جیتنر بخلر شوی بوزینه
2617 ایکی منده اوی اولا زمان ◦ ایکی آتون یقیلوب ویرینه جان
2618 چمنی قوینه طوندی تورقودن ◦ ایکی غافلی اویاندی اویقودن
2619 چرن علینده اوتن اشتوی بالتو ◦ دیردی قوبکلرینه استر اوکوده
2620 یکلر ابدر استیلم برامات ◦ مرتضی اشیر اولشاه جهانه
2621 بنکه نوب برین جمع اولیلر ◦ غازیلر هب دورت یانوزکلیلر
2622 نعره اوردی حیدر کرار ◦ علی آلدی النده ذوالفقارینه
2623 چاقروب ابدر دکه معلونلر بعنی ◦ ایکی قورتارسین المدن جانی
2624 ایکی قیو بکر بوینی اوغلانه ◦ کیدیوالشیر وروکر آتی فاله
2625 خندق سیزدی ذالکیزب دوکنده ◦ سکوکلرینی بندبن سوکدی
2626 پس محمد حنفی باشلوا بدی ◦ کافرالتون کوزی بشلوا بدی

چون

چون اشتوی انا سنکه اونی ◦ انا سنون بکا دنیی بونی 2627
کلدی اوبدی انا سنکه البنی ◦ بقوبی علی کوردی اوغلی حالینی 2628
پاره پاره اولمش اولنا زدانی ◦ قریبا فانه بولا شمش صهرلوبی 2629
اوبدی توجوی اوغلینی اغلیو ◦ ددی کلدم ساغ اسن بله قیو 2630
اوغلی ابدر بوقدوردی قیوم جم ◦ بوزوکه کوردم سویندی جانم 2631
لیکن اول طابوت قریبنه فالدی ◦ بم جانی اول الدی صندی 2632
کلدی اول قردون بچوغنده روان ◦ کسدی زنانجی باشین هان 2633
آچدی قیوانی صلدی کندو ◦ کلدی ایاغنه بنله ایچدی آندن 2634
آلدی طفوز آت طفوز قراوش ◦ ساز سلاح دزدی قوتی قراوش 2635
دکدی اردکه کورمدم صوانشی ◦ جنکه ایچنده کسدی برسنم باشی 2636
پس حواله اولدی ملعون لشکری ◦ قیزدی اوستنه صلدی لوکنوی 2637
معلوم اولدی اناسنه حالینی ◦ قراوشلری اوبدی علینه الین 2638
دورت یکادن غازیلر کلدی ◦ کافری هب برین دیرمشدی 2639
اول ارنلر شاهی چکدی ذوالفقاری ◦ ددیکم قلدی ایریلی انفطار 2640
قصد قلدی کندی اول پهلوانه ◦ کلدی طابوت ایچنی دیلمانه 2641

2652 ددی بنده امان ویرکل یا علی ۔ سعدی لطف کرمیدن یاولی
2653 مجومیزی سن بنده یا غشلغل ۔ باقی نکدد بلرسیک اشلکل
2654 علی ابدر ویرک اوج بلنوخراج ۔ مینه خانونله بیله تخت تاج
2655 غازیلر بدی بوز بیک فیز یلی ۔ ایکیوز فتردوه صحراورنوبلی
2656 صحبکری بیک دخی قوماش ۔ اون مثقال لعل یاقوت طاش
2657 دخی آنوایچونکه اولمیه خلاف ۔ ارموزده قلمیه جنکه مصاف
2658 بلده بودکلومالی ویرسیز ۔ اسلام دینی یساغمه کیرسز
2659 ناکه حرب جنکی بزقویاوز ۔ صلح ایدوب ایلویزن کیده لم
2660 بوفی دیرایسه اولمشوزسوار ۔ جنکه ایچون المشوزدوالفقار
2661 ایکسون اخبار ایلدیرین ۔ مهلت اولسوزه یرسزکرن یارین
2662 ایلچی کنوی بوجوابی ویر مکه ۔ اوچ کونه دکین بومالی دیر مکه
2663 واردی طابوق قبنه قلدی بیان ۔ چون علمنده سوزینی بلدیجیان
2664 بکلرینی طانشقه اوفردی ۔ ایلچیمه بکلر باشنده قفوی
2665 راضی دکل بونجه مالی ویرمکه ۔ تویرایلرکه حصاری کرمکه
2666 طابوقه ددی ونویرای شها ۔ کرحصاری کرمکه قلسه راه

ایلی

2657 ایلی ویلایتوزکرمیه حصاری ۔ فلاتجموزجمله کیدرینایچی
2658 یاغی چونکم اوسترمزدن کنیه ۔ بولرا کلمیه نعمه بنمیه
2659 وطنلک ایلکی اوله اوجون خراب ۔ اشتی صحرا قلمیه چکا تراب
2660 اوچ یوزالتمش شهر قلعه الکوز ۔ جمله سی ایلک الندی بلیکوز
2661 اوباشنه بردالنوز دیرسین ۔ بوزسکله بوبله چوق مال دیرسین
2662 یاروسنی ویرکه باغی دفع اوله ۔ یاروسنی سکا فلور نفع اوله
2663 فروکیسه نرک انوی بزی ۔ ویرایلره اولوی دی سن آنی
2664 دستورا ولسون بن آنی بنوریم ۔ اوسنوم فیفوی کتوره یم
2665 بوایی صحرکسمیلم اوپه لم ۔ ایلومز بقدورمیلم پیالم
2666 جمله بکلر بوبله ویردیلر جواب ۔ بوسوزی دخی کوردیلر صواب
2667 مینه خاتون زنده اوله بقلرایوی ۔ کوکلی کوزی میلی اوغلانده ایوی
2668 اتاسی ددی آنی انوی بلرآزاد ۔ تاج تخت تسلم انوی اولوی شاد
2669 مینه کیوی خاص الخاص طوتلری ۔ ماه تابان اولوی کوب ایلی
2670 اول فلان مالی طواری دیردیلر ۔ لازم اولان حبه حبه ایدیلر
بدی کونده جمله سی بنوی تمام ۔ حصه یی الدی ایچدن اولوام

2674 غازیلر جمله بخشش ایلدی ٭ هر محمد حنفیه سویلدی

2675 مبنده خاتونی سکا ضد ایلدم ٭ دخی بونون ایلو بیزه کیدهلم

2676 ایکسنگ آدینه اولدی نکاح ٭ کافرلهٔ قلدیلر صلح مباح

2677 علی یزدی طابونه برخوش یراق ٭ که اولهٔ ارالرنده خوش نهاد

2678 عهد ایدوبن عهدینی اول ضبه ٭ قویه لعنت ایلسه اکا اویمه

2679 چونکه بو رسمه علی یزدی کتاب ٭ طابونیلهٔ قلدیلر خیر حساب

2680 انوی شرطی قویلی محکم ایلدی ٭ غازیلرنی مالیله خوش طوتلدی

2681 دستور اولدی لشکرنی سلامینه ٭ کوچدی کلدی مدینگ شهرینه

2682 مدینه اهلی قوقوشوب چغار ٭ تعزوجه مبنده خاتوندیر

2683 قرق دوه یوکی جهز مال قوماشی ٭ قرق دخی هودج آدی فراوش

2684 دوه جوکوبی یوکلرنی چوزدیلر ٭ قوردیلر خیمه براقین کوردیلر

2685 کلدی فوندی شوبی اصلانی علی ٭ رسولهٔ روضینه اولدولی

2686 بلسخه صحابلر کلدیلر ٭ مصطفا قبرین زیارت قلدیلر

2687 اونوردیلر قرائی ختم انویلی ٭ غازیلر هرکس اوینه کتدیلر

2688 کلدی اوینه اولشیر خدا ٭ حفظه شکر انوی علی المرتضی

حسن

حسن حسین هر محمد حنفی ٭ شاه مردان علینگ اوچ خلفی

علی اصحابنه ضیافت ایلدی ٭ غازیلرگ قوسنی طوتلدی

اول محمد حنفی اولخوش نهاد ٭ مبنده خاتوندن آلدی مراد

جمع شیعه اولوی صفا نور و ضیا ٭ دین اسلام قائم اولوب برکا

اول زمانده غازیلر جمع اولدیلر ٭ کافری خوار ایدوبن دین آچدیلر

یاپدیلر مسجدی یقدیلر سراج ٭ بقدیلر کلسلر آلدیلر خراج

غازیلر بیکدی جفا قلدی فترا ٭ قوی اولوی دین بولی ثمدی بیزه

سوردی الوننی قویدی بیزه ٭ بزدخی نصبله قلام فترا

شیطانه فهر ایدوم انکیر ایله ٭ کم بیزی آلدامسون تویر ایله

اول شهر لرکه بولاشوی قالمه ٭ رحمت انسون بولاردی جانه

کوچدی الوب بیادن آغزنده ٭ لایق اولدیلر رحمتلی جنده

الدن بر لرنکیر خوف ایدوم ٭ قصنده جهم آغزینه کیدوم

آچ کوزک بچارم طورسن نفی ٭ بو اوکودیکنده و نفسکه اوفی

اوفیاقی دکلیاقی بنالی ٭ بزدورلی دیمکله برلنا یاقی

2700

نسخه آخر یا مینه غازیلر